

هیئت معارف جنگ
شهید سپهبد علی میاندشیرازی

پدافند هوایی

جلد سوم:

گسترش های دفاع مقدس

نویسنده: سرتیپ پدافند هوایی براتعلی غلامی

سرشناسه	: غلامی، براتعلی، ۱۳۲۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: پدافند هوایی / نویسنده براتعلی غلامی؛ بررسی اولیه و نهایی ناصر آراسته؛ ویراستار الهه آموزگار.
مشخصات نشر	: تهران: ایران سبز، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ج.
شابک	: دوره: ۱-63-6007416-978؛ ج. ۱: 4-741662-600-978؛ ج. ۲: 8-7416-600-978؛ ج. ۳: 5-741665-600-978
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
مندرجات	: ج. ۱. سیر توسعه و تکامل - ج. ۲. روزشمار دفاع مقدس - ج. ۳. گسترش های دفاع مقدس
موضوع	: دفاع هوایی
موضوع	: Air defenses
موضوع	: دفاع هوایی -- ایران
موضوع	: Air defenses -- Iran
شناسه افزوده	: آموزگار، الهه، ۱۳۶۲ -، ویراستار
شناسه افزوده	: آراسته، ناصر، ۱۳۳۱ -
رده بندی کنگره	: UGV۳۰
رده بندی دیویی	: ۳۵۸/۴۱۴۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۰۸۳۸۵۰

پدافند هوایی

جلد سوم: گسترش های دفاع مقدس

نویسنده: سرتیپ پدافند هوایی براتعلی غلامی
 بررسی اولیه و نهایی: سرتیپ ستاد ناصر آراسته
 بررسی، نشر: سرتیپ ۲ ستاد نجاتعلی صادقی گویا
 ویراستار: الهه آموزگار
 صفحه آرای، طرح جلد: حامد خدمتی
 نوبت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۹
 شابک دوره: ۱-۶۳-۷۴۱۶-۶۰۰-۹۷۸
 شابک: ۵-۶۵-۷۴۱۶-۶۰۰-۹۷۸
 شمارگان: ۱۵۰۰
 ناشر: انتشارات ایران سبز
 قیمت: ۳۲۰۰۰ تومان
 مرکز پخش: تلفن: ۲۲۴۸۸۷۵۶، نمابر: ۲۲۴۸۸۶۵۰

حق چاپ برای «هیئت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیادشیرازی» محفوظ است.

"از همه نگارندگان حوادث جنگ و همه کسانی که توان انجام وظیفه در این مهم را دارند، درخواست می‌کنم از ثبت و ضبط جزئیات این دوران غفلت نکنند و این گنجینه تمام‌نشدنی را برای آیندگان به ودیعه بگذارند."

"جنگ تحمیلی شکوه و عظمت ایمان و اسلام را در پهنای جهان منتشر نمود."

امام خمینی (ره)

"می‌خواهم بگویم که این جنگ یک گنج است. آیا ما خواهیم توانست از این گنج استفاده کنیم؟ آن هشت سال جنگ، بایستی تاریخ ما را تغذیه کند."

"دفاع مقدس مظهر حماسه است، مظهر معنویت و دینداری است، مظهر آرمان‌خواهی، مظهر ایثار و از خودگذشتگی است، مظهر ایستادگی، پایداری و مقاومت است، مظهر تدبیر و حکمت است، روایت آن جهاد نیز مقدس و جهاد است."

"یک رزمنده تا زمانی که خاطراتش را ثبت نکرده، هنوز چیزهایی به تاریخ و آینده و آرمانش بدهکار است."

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

فرازهایی از پیام حضرت امام^(ع) در اسفندماه ۱۳۶۷
خطاب به روحانیت سراسر کشور (در رابطه با پذیرش قطعنامه ۵۹۸)
صحیفه امام خمینی^(ع)، جلد ۲۱، صفحه ۲۸۳

- ما هر روز در جنگ برکتی داشتیم که در همه صحنه‌ها بهره جسته‌ایم.
- ما انقلابمان را در جنگ به جهان صادر نموده‌ایم.
- ما مظلومیت خویش و ستم متجاوزان را در جنگ ثابت نموده‌ایم.
- ما در جنگ پرده از چهره تزویر جهان‌خواران کنار زدیم.
- ما در جنگ دوستان و دشمنان خود را شناخته‌ایم.
- ما در جنگ به این نتیجه رسیده‌ایم که باید روی پای خودمان بایستیم.
- ما در جنگ اُبهت دو ابرقدرت شرق و غرب را شکستیم.
- ما در جنگ ریشه‌های پربار انقلاب اسلامی‌مان را محکم کردیم.
- ما در جنگ حُسن برادری و وطن‌دوستی را در نهاد یکایک مردمان بارور کردیم.
- ما در جنگ به مردم جهان و خصوصاً مردم منطقه نشان دادیم که علیه تمامی قدرت‌ها و ابرقدرت‌ها سالیان سال می‌توان مبارزه کرد.
- جنگ ما جنگ حق و باطل بود و تمام شدنی نیست.
- جنگ ما جنگ فقر و غنا بود.
- جنگ ما جنگ ایمان و ردالت بود و این جنگ از آدم تا ختم زندگی وجود دارد.
- جنگ ما موجب شد که تمامی سردمداران نظام‌های فاسد در مقابل اسلام احساس ذلت کنند.
- ما در جنگ برای یک لحظه هم نادم و پشیمان از عملکرد خود نیستیم. راستی مگر فراموش کرده‌ایم که ما برای ادای تکلیف جنگیده‌ایم و نتیجه، فرع آن بوده است.
- از همه اینها مهم‌تر، استمرار روح اسلام انقلابی در پرتو جنگ است، همه اینها از برکت خون‌های پاک شهدای عزیز هشت سال نبرد بود، از تلاش مادران، پدران و مردم عزیز در ده سال مبارزه با آمریکا، غرب و شوروی نشأت گرفته است.
- ملت ما تا آن روز که احساس کرد توان و تکلیف جنگ دارد، به وظیفه خود عمل نمود... آن ساعتی هم که مصلحت بقای انقلاب را در قبول قطعنامه دید و گردن نهاد، باز به وظیفه خود عمل کرد.

معارف جنگ

«معارف جنگ» مجموعه‌ای از یافته‌ها، ذخایر و دستاوردهای جبهه‌های نبرد حق علیه باطل است که خداوند متعال به پاس فداکاری‌ها، ایثارگری‌ها و برکت خون شهدای والامقام، نصیب رزمندگان اسلام نموده و از سینه‌های جوشان آنها به سینه‌های پاک و تشنه نسل جوان انقلاب اسلامی منتقل می‌گردد.

«هیئت معارف جنگ» از پاییز سال ۱۳۷۳ با همت والای امیر سرافراز ارتش اسلام «شهید سپهبد علی صیادشیرازی» شکل گرفت و در سال ۱۳۷۴ با تصویب کریمانه و حمایت‌های مادی و معنوی حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا، به صورت رسمی این رسالت مهم را با روحیه متعالی بسیجی بر عهده گرفته و مفتخر است که با الهام از کلام نورانی خداوند متعال مبنی بر «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»، با صداقت و تلاش دسته‌جمعی در این وادی مقدس گام نهاده و این رسالت افتخارآمیز را که با گرایش «پژوهشی - فرهنگی - عملیاتی و آموزشی» شکل گرفته است ادامه دهد و در این راه امید به لطف و یاری خداوند متعال دارد.

شیوه کار هیئت معارف جنگ در گردآوری تجارب جبهه‌های نبرد از سال ۱۳۷۳ تا سال ۱۳۷۸ بدین ترتیب بوده است که بر اساس زمان و مکان هر عملیات، جمعی از رزمندگان اسلام که در آن عملیات نقش مهمی را بر عهده داشته‌اند به منطقه عملیات عزیمت نموده و با یادآوری خاطرات خود در صحنه نبرد و برداشت‌های تحریری، صوتی و تصویری، مجموعه‌ای از حقایق و واقعیت‌های تلخ و شیرین را گردآوری نموده است. این هیئت بعد از سال ۱۳۷۸، همچنان با اجرای آموزش‌های میدانی، نسبت به تکمیل برداشت‌های میدانی عملیات ثامن‌الائمه^(ع) و سایر عملیات‌ها اقدام نمود. چاپ بیش از ۱۸۰ عنوان کتاب مستند از وقایع هشت سال دفاع مقدس از سال ۱۳۷۹ تا پایان سال ۱۳۹۸ از اقدامات هیئت معارف جنگ می‌باشد.

آموزش معارف جنگ، از سال ۱۳۷۴ به صورت نظری و میدانی برای هر دوره از دانشجویان سال ۳ دانشگاه افسری امام علی^(ع) نذاجا و از سال ۱۳۸۲ نیز برای دانشجویان سال ۳ دانشگاه‌های افسری هوایی، دریایی و فارابی و از سال ۱۳۹۴ برای دانشجویان سال ۳ دانشگاه قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء^(ص) به اجرا درآمده و تا پایان سال ۱۳۹۸ تعداد ۳۱۸۹۰ نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های مزبور را در دو مرحله نظری و میدانی مورد آموزش قرار گرفته‌اند.

هیئت معارف جنگ همچنین از سال ۱۳۸۷ آموزش کارکنان وظیفه در مقاطع تحصیلی فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و دکترا در مراکز آموزش وظیفه را پی‌ریزی نمود و این عزیزان در

زمان آموزش مقدماتی و قبل از عزیمت به یگان‌های سازمانی خود به مدت شانزده ساعت آموزش معارف جنگ را برابر برنامه آموزشی طی نموده که تا پایان سال ۱۳۹۸، بیش از ۴۶۰ هزار نفر از کارکنان وظیفه که فارغ‌التحصیل دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور می‌باشند، آموزش نظری معارف جنگ را فرا گرفته‌اند.

آموزش معارف جنگ برای کلیه دانش‌آموزان پایور اجا از سال ۱۳۸۷ در آموزشگاه نظامی جوادالائمه نازجا برگزار می‌گردید و از سال ۱۳۹۸ این آموزش‌ها در ۵ مرکز آموزش اجا (جوادالائمه^(ع) نازجا، تفنگداران دریایی نداجا، باقرالعلوم^(ع) نداجا، شهید خضایی نهاجا و علی‌اکبر^(ع) نپاجا) برنامه‌ریزی شد، که بر این اساس تا پایان سال ۱۳۹۸، تعداد ۱۱۵۰۸ نفر دانش‌آموز پایور به مدت ۱۶ ساعت در هر دوره، آموزش نظری معارف جنگ را فرا گرفته‌اند.

آموزش معارف جنگ برای دانشجویان دوره‌های عالی رسته‌ای با موضوع نقش رسته مربوطه در دفاع مقدس به مدت ۸ ساعت برگزار شد که از سال ۱۳۹۰ تا پایان سال ۱۳۹۸، آموزش‌ها در ۱۸ مرکز برای تعداد ۹۴۷۹ نفر دانشجو برگزار گردیده است.

از بهمن سال ۱۳۹۳ تا پایان سال ۱۳۹۸، بیش از ۵۳۹ هزار نفر از سربازان دیپلم و زیر دیپلم نیز در هر دوره به مدت هشت ساعت تحت آموزش معارف جنگ قرار گرفته‌اند.

آموزش معارف جنگ برای دانشجویان دافوس آجا به مدت ۸ ساعت در ۴ جلسه در سال ۱۳۹۸ برای تعداد ۲۶۴ نفر برگزار شد.

آموزش معارف جنگ برای مدیران ارشد ساحفاجا به مدت ۸ ساعت برای تعداد ۲۲۰ نفر دانشجو در سال ۱۳۹۸ برگزار شد.

هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیادشیرازی»

برای مقابله با دشمنان بلیدی ما چه ارثی، چه سپاهی و چه بچی یه واحد و قدرت واحد باشیم.

«شهید سپهبد علی صیادشیرازی - ۱۳۶۴/۱۱/۲۶»

معرفی نویسنده

سرتیپ پدافند هوایی براتعلی غلامی

متولد سال ۱۳۲۸ اصفهان

تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در شهر اصفهان گذراند و در سال ۱۳۴۵ وارد دبیرستان نظام و در سال ۱۳۴۸ وارد دانشکده افسری گردید. دوره مقدماتی توپخانه را در سال ۱۳۵۲ در اصفهان به پایان رساند و پس از پایان دوره مقدماتی، به عنوان افسر پدافند هوایی به نیروی هوایی منتقل گردید و از نیروی هوایی جهت طی دوره موشک هاگ به آمریکا اعزام شد. ایشان در طول مدت خدمت، از کشورهای چین، شوروی سابق، هند، ویتنام و اوکراین بازدید نمود.

در همان روزهای اولیه جنگ، که مسئول انجمن اسلامی گروه هاشم‌آباد بود، داوطلبانه با آتشبار هاگ تحت امر خود به خوزستان اعزام شد و تا پایان دوران دفاع مقدس، بجز نه ماهی که جهت طی دوره دافوس به تهران اعزام گردیده بود، در جبهه‌های حق علیه باطل باقی ماند. در دوران هشت‌ساله دفاع مقدس، عهده‌دار مسئولیت‌های فرماندهی آتشبار هاگ، فرماندهی گردان هاگ در خوزستان و فرماندهی گروه‌های امیدیه و تبریز و خارک بود و از سال ۱۳۶۴ تا پایان جنگ، مسئول بخش پدافند قرارگاه رعد به فرماندهی شهید بابایی و فرماندهی قرارگاه فجر پدافند هوایی بوده است.

پس از پایان جنگ تحمیلی، ضمن حفظ فرماندهی قرارگاه فجر، مسئول مدیریت پدافند معاونت عملیات نهاجا گردید و پس از زمان کوتاهی، فرماندهی لجستیکي نهاجا و همزمان، جانشینی سازمان خرید وزارت دفاع به مدت ۶ سال به وی واگذار گردید و در سال ۱۳۶۸، مفتخر به دریافت مدال درجه ۲ فتح از دستان فرماندهی معظم کل قوا شد.

پس از آن، از سال ۱۳۷۴ تا ۱۳۸۲، فرمانده پدافند هوایی و معاون هماهنگ‌کننده نهاجا و جانشین قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء را با هم بر عهده داشت و از سال ۱۳۸۲ تاکنون (۱۳۹۹) نیز به عنوان مشاور نظامی فرماندهی کل قوا در حال خدمت می‌باشد.

از وی، تاکنون سه جلد کتاب به شرح زیر منتشر شده است:

۱. پدافند هوایی ناهمطراز
۲. پدافند هوایی در سه عملیات (جزیره خارک، والفجر ۸، مرصاد)
۳. پیشگامان صنعت رادار در ایران

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۳	فصل یکم: سال اول جنگ؛ تجاوز سراسری و تثبیت دشمن
۴	• شهریورماه ۱۳۵۹ آغاز جنگ تحمیلی و استقرار جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در مناطق حساس و حیاتی
۴	• مهرماه ۱۳۵۹ شروع گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در فرودگاه‌ها و باندهای فرود اضطراری و سقوط رادار دهلران و استقرار رادار تاکتیکی سد دز
۸	• آبان‌ماه ۱۳۵۹ استقرار رادار تاکتیکی چابهار
۸	• آذرماه سال ۱۳۵۹ خرید ۲۰۰ قبضه جنگ‌افزار ۱۴/۵م از منابع خارج از کشور، اعزام آتشبار هاگ به ماهشهر و ادامه گسترش جنگ‌افزارهای مختلف در مناطق حساس و حیاتی
۱۵	• دی‌ماه ۱۳۵۹ گسترش رادار زاهدان، استقرار موشک‌های سه‌پند ۳ و ارسال آتشبار هاگ به رامشیر
۱۶	• اسفندماه ۱۳۵۹ استقرار رادار تاکتیکی مشرحات اهواز
۱۶	• فروردین‌ماه سال ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود آفندی
۱۷	• اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۰ عملیاتی شدن ۶ آتشبار هاگ
۱۸	• خردادماه ۱۳۶۰ استقرار و عملیاتی شدن مرکز فرماندهی و کنترل منطقه‌ای شیراز (SOC)
۱۸	• تیرماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود
۱۸	• مردادماه ۱۳۶۰ عملیات‌های محدود و گسترش جنگ‌افزار در پالایشگاه تبریز
۱۹	• شهریورماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود
۲۷	فصل دوم: سال دوم جنگ؛ بیرون راندن متجاوز
۲۸	• مهرماه ۱۳۶۰ شروع عملیات ثامن‌الائمه
۲۸	• آبان‌ماه ۱۳۶۰ دریافت جنگ‌افزارهای ۱۴/۵م و استقرار رادار بندر امام
۳۰	• آذرماه ۱۳۶۰ شروع عملیات طریق‌القدس (کربلا ۱)
۳۰	• دی‌ماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود
۳۰	• بهمن‌ماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود
۳۰	• اسفندماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود
۳۰	• فروردین‌ماه ۱۳۶۱ شروع عملیات فتح‌المبین
۳۲	• اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۱ مهیا شدن جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم عملیات بیت‌المقدس
۳۵	• خردادماه ۱۳۶۱ ادامه عملیات بیت‌المقدس

- مردادماه ۱۳۶۱ گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ژاجا در شرق کشور ۳۶
- شهریورماه ۱۳۶۱ گسترش توپ ۲۳م در فرودگاه باختران ۳۶

۳۷ فصل سوم: سال سوم جنگ؛ ورود به خاک عراق

- مهرماه ۱۳۶۱ شروع عملیات‌های ورود به خاک عراق ۳۸
- آبان‌ماه ۱۳۶۱ مهیا شدن جهت عملیات محرم ۳۸
- دی‌ماه ۱۳۶۱ مهیا شدن جهت عملیات والفجر مقدماتی و کاهش فعالیت هوایی عراق ۳۸
- بهمن‌ماه ۱۳۶۱ شروع عملیات والفجر مقدماتی و تشدید فعالیت هوایی عراق ۳۸
- فروردین‌ماه ۱۳۶۲ تقویت جنگ افزارهای پالایشگاه تبریز و مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۱ ۳۹
- خردادماه ۱۳۶۲ تقویت جنگ افزارهای اسدآباد (ایستگاه مخابرات) و تشدید اقدامات پدافندی ۴۰
- تیرماه ۱۳۶۲ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۲ ۴۰
- مردادماه ۱۳۶۲ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۳، تشدید عملیات هوایی دشمن ۴۱

۴۳ فصل چهارم: سال چهارم جنگ؛ فشارهای سیاسی برای تحمیل صلح

- مهرماه ۱۳۶۲ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۴ و استقرار سایت‌های هاگ و تشدید اقدامات پدافندی ۴۴
- دی‌ماه ۱۳۶۲ سایت‌یابی هاگ در غرب کشور و کاهش فعالیت هوایی دشمن ۴۴
- بهمن‌ماه ۱۳۶۲ مهیا شدن جهت عملیات خیبر و افزایش فعالیت هوایی عراق ۴۵
- اسفندماه ۱۳۶۲ ادامه مهیا شدن جهت عملیات خیبر ۴۷
- پست‌های فرماندهی ارتفاع کم عملیات خیبر ۵۴
- فروردین‌ماه ۱۳۶۳ جنگ شهرها و جابجایی ها و گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ۵۸
- اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۳ احتمال حمله به بندرعباس ۶۲
- خردادماه ۱۳۶۳ شروع بمباران شهرها توسط هواپیمای میگ ۲۵ و تهدید در شمال خلیج فارس ۶۴
- تیرماه ۱۳۶۳ مهیا شدن جهت عملیات بدر و تقویت پوشش هوایی منطقه ۶۴

۶۵ فصل پنجم: سال پنجم جنگ؛ جنگ شهرها و عملیات‌های محدود

- مهرماه ۱۳۶۳ مهیا شدن جهت عملیات عاشورا در میمیک ۶۶
- آبان‌ماه ۱۳۶۳ جمع‌آوری کامل رادارهای مشرحات اهواز و آبدانان ۶۶
- آذرماه ۱۳۶۳ برگشت جنگ افزارهای پدافند هوایی از منطقه حمزه سیدالشهداء ۶۷
- دی‌ماه ۱۳۶۳ برگشت جنگ افزارهای پدافندی از میمک و اعزام به چانه و افزایش فعالیت هوایی دشمن ۶۹
- بهمن‌ماه ۱۳۶۳ مهیا شدن جهت عملیات بدر ۷۱

- اسفندماه ۱۳۶۳ مهیا شدن جهت عملیات بدر و محل برداشت جنگ افزارهای طرح وحدت ۷۹
- فروردین ماه ۱۳۶۴ طرح تقسیم ۵۰ قبضه توپ ۲۳مم و آگذاری به فرماندهی پدافند هوایی و شروع جنگ شهرها ۸۷
- اردیبهشت ماه ۱۳۶۴ تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی در عمق فضای کشور ۹۰
- خردادماه ۱۳۶۴ ادامه بمباران شهرها و تشدید فعالیت هوایی دشمن ۹۲
- تیرماه ۱۳۶۴ عملیات های محدود آفندی ۹۲
- مردادماه ۱۳۶۴ تقویت جنگ افزارهای پدافندی نیروگاه نکا ۹۳
- شهریورماه ۱۳۶۴ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۸ ۹۴

۱۰۳ فصل ششم: سال ششم جنگ؛ تصرف فاو

- مهرماه ۱۳۶۴ تقویت مناطق حساس خارک قبل از شروع عملیات والفجر ۸ ۱۰۴
- آذرماه سال ۱۳۶۴ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۸ و خاتمه گسترش جنگ افزارهای طرح چاوش ۱۰۵
- دی ماه ۱۳۶۴ جابجایی جنگ افزارهای ۳۵ و ۲۳مم فرماندهی پدافند هوایی عملیات والفجر ۸ طرح کمیل، طرح نصرت (رایبر)، طرح سلیمان (هاگ) و طرح حدیث (اسکای گارد) ۱۱۰
- بهمن ماه ۱۳۶۴ ادامه جابجایی های جنگ افزارهای عملیات والفجر ۸ ۱۱۸
- اسفندماه ۱۳۶۴ ادامه عملیات والفجر ۸ ۱۲۶
- فروردین ماه ۱۳۶۵ گسترش جنگ افزارها در پل های استان خوزستان، پل قطور، ماشین سازی اراک، پالایشگاه اصفهان و کشت و صنعت کارون و هفت تپه ۱۳۱
- اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ خاتمه عملیات والفجر ۸ و تقویت پدافند پل تل زنگ، پالایشگاه بید بلند و دریافت ۳۰ قبضه ۲۳مم آکبند ۱۳۵
- خردادماه ۱۳۶۵ تقویت پدافند پالایشگاه های کنگان، بیدبلند، شیراز، کرمانشاه، گوره و معابر نفوذی به شیراز و مهیا شدن جهت عملیات آزادسازی مهران ۱۳۷
- تیرماه ۱۳۶۵ تقویت پالایشگاه کنگان، شرکت در عملیات بازپس گیری مهران، تقویت منطقه جماران، گسترش رادار تاکتیکی هاشم آباد و اعزام جنگ افزارهای پدافندی به غرب کشور ۱۳۸
- مردادماه ۱۳۶۵ تقویت جنگ افزارهای پارچین، تنگه پیرزال، منطقه اصفهان، ماشین سازی تبریز و جزیره خارک ۱۴۳
- شهریورماه ۱۳۶۵ مهیا شدن جهت عملیات حاج عمران، تقویت جنگ افزارهای ماشین سازی تبریز، جزیره خارک، پالایشگاه، پتروشیمی و صنایع الکترونیک شیراز و برگشت جنگ افزارها از حاج عمران ۱۴۶

۱۵۳ فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز

- مهرماه ۱۳۶۵ تقویت جنگ افزارهای پدافند اسکله شهید رجایی و نیروگاه بندرعباس و پالایشگاه و شهر باختران ۱۵۴

- آبان‌ماه ۱۳۶۵ مهیا شدن جهت عملیات‌های کربلا ۴ و ۵، تقویت پدافند پالایشگاه شیراز، نیروگاه اتمی بوشهر و گسترش سایت HQ-2 سپاه (منظره قم) ۱۵۵
- آذرماه ۱۳۶۵ تقویت پدافند پالایشگاه تبریز، فرودگاه مشهد، آمار جنگ‌افزارهای نزا، زاجا و نداجا و مهیا شدن جهت عملیات کربلا ۵ ۱۵۶
- دی‌ماه سال ۱۳۶۵ قطعی شدن زمان اجرای عملیات کربلا ۵ در جنوب غرب، انجام عملیات کربلا ۴، مهیا شدن جنگ‌افزارهای پدافند هوایی عملیات کربلا ۵ و شروع عملیات‌های کربلا ۵ و ۶ ۱۷۰
- بهمن‌ماه ۱۳۶۵ جابجایی‌های سایت‌های هاگ در عملیات کربلا ۵، تقویت تأسیسات تنگ پیرزال، گسترش اسکای‌گارد در جماران و HQ-2 در فلاورجان اصفهان ۱۸۶
- اسفندماه ۱۳۶۵ عملیات تکمیلی کربلا ۵، تقویت جنگ‌افزارهای نیروگاه نکا و جابجایی جنگ‌افزارهای در مناطق حساس و حیاتی در راستای وحدت فرماندهی ۱۸۸
- فروردین‌ماه ۱۳۶۶ آمار گسترش جنگ‌افزارهای گروه‌های پدافندی، آماده شدن جهت عملیات کانی سور، دریافت ۶۰ قبضه توپ ۲۳مم آکبند و گسترش جنگ‌افزارهای عملیات کانی سور ۱۹۴
- اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۶۶ گسترش راپیر در قم، تقویت پالایشگاه گناوه، سد شهید عباسپور، پالایشگاه تهران و پارچین ۲۰۳
- خردادماه سال ۱۳۶۶ جابجایی جنگ‌افزارهای اسکای‌گارد و توپ‌های ۲۳ و ۳۵مم در راستای وحدت فرماندهی، تقویت پالایشگاه کریت کمپ ۲۰۵
- تیرماه سال ۱۳۶۶ تقویت جنگ‌افزارهای بندرعباس، اصفهان، هاگ خارک، هاگ بوشهر، هاگ بندرعباس، گسترش هاگ در میان‌دوآب و اعزام راپیر به بندرعباس ۲۱۲
- مردادماه سال ۱۳۶۶ استقرار سایت هاگ در میمیک، استقرار توپ‌های بندرعباس در غرب کشور، جابجایی هاگ از میان‌دوآب به غرب، اعزام رادار تاکتیکی به بندرطاهری، گسترش HQ-2 در بندرعباس، شرکت در عملیات نصر ۶ و گسترش مجدد سایت‌های هاگ در خوزستان ۲۲۳
- شهریورماه سال ۱۳۶۶ دریافت ۳۸ قبضه توپ ۲۳مم آکبند، تقویت جنگ‌افزارهای نیروگاه برق رودشور، گسترش اسکای‌گارد، تقویت معابر نفوذی شیراز، جابجایی سایت هاگ سربندر و گسترش HQ-2 در شیراز ۲۳۳

فصل هشتم: پذیرش قطعنامه و پایان جنگ

- مهرماه سال ۱۳۶۶ جابجایی سایت هاگ کرمانشاه، استقرار توپ ۲۳مم در معابر نفوذی، تقویت جنگ‌افزارهای پالایشگاه کنگان، جابجایی سایت هاگ میان‌دوآب و تقویت مناطق حساس و حیاتی در عمق، رها نمودن جنگ‌افزارها از مناطق عملیاتی پس از جایگزینی جنگ‌افزارهای آکبند ۲۴۵
- آبان‌ماه سال ۱۳۶۶ آماده‌سازی مجدد سایت‌های هاگ خوزستان، گسترش جنگ‌افزار در راه‌های نفوذی به تهران، تقویت جنگ‌افزارهای نکا، تصویب طرح کلی اسکای‌گارد و استقرار جنگ‌افزارها در پل‌های استان خوزستان ۲۵۲

- آذرماه سال ۱۳۶۶ مورد اصابت قرار گرفتن رادار بوشهر و انتقال رادار GPS-11 از بوشهر، پدافند متحرک، اعزام جنگ افزار به منطقه عملیاتی غرب و تقویت جنگ افزارهای پالایشگاه و نیروگاه تبریز ۲۶۰
- دی ماه سال ۱۳۶۶ تقویت پدافند کرمانشاه، جابجایی اسکای گارد و اورلیکن در اصفهان و جماران، پالایشگاه کنگان، توسعه دیدبانی ها در شیراز و امیدیه و خرید ۱۵۰ قبضه توپ ۲۳م ۲۶۶
- بهمن ماه سال ۱۳۶۶ ادامه تقویت مناطق حساس و حیاتی در عمق فضای کشور ۲۷۳
- اسفندماه سال ۱۳۶۶ جمع آوری سایت هاگ ۲ خارک، تقویت پدافند پالایشگاه کنگان، برگشت رادار تاکتیکی به بندر طاهری، تقویت دیدبانی های شیراز، مهیا شدن جهت عملیات های جبهه شمالی سلیمانیه، حلبچه، ماموت و شرکت در این عملیات ها، تقویت پدافند اراک و اعزام اسکای گارد به عملیات های غرب کشور ۲۸۱
- فروردین ماه سال ۱۳۶۷ تقویت معابر نفوذی پالایشگاه اصفهان، جابجایی سایت های هاگ در ارومیه و سرو، استقرار هاگ تپه های عباس آباد تهران، سقوط فاو و درخواست جنگ افزار جهت فرودگاه مقدم یزد ۲۹۰
- اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۷ استقرار هاگ در منطقه عملیاتی فاو جابجایی هاگ از ارومیه به تبریز، عملیاتی شدن هاگ بندرعباس، گسترش جنگ افزارهای نداجا و نزاجا، استقرار هاگ در جزیره خارکو و استقرار موشک های سهند در نوار مرزی شمال غرب کشور ۲۹۴
- خردادماه سال ۱۳۶۷ تقویت دیدبانی های دزفول، سقوط شلمچه، جابجایی سایت هاگ در غرب کشور و تقویت پدافند پایگاه پنجم امیدیه ۳۱۴
- تیرماه سال ۱۳۶۷ سقوط مجنون، عملیات دشمن در طلائیه و کوشک، استقرار مجدد سایت هاگ در خوزستان و ارسال سایت هاگ بندرعباس به جزیره قشم، جمع آوری سایت هاگ از غرب کشور و دیو در همدان، پذیرش قطعنامه ۵۹۸، عملیات آفندی دشمن در مهران و قصرشیرین ۳۲۰
- ۱۳۶۷/۰۴/۲۷ پذیرش قطعنامه ۵۹۸ ۳۳۱
- ۱۳۶۷/۰۴/۲۹ پیام امام خمینی به مناسبت پذیرش قطعنامه ۵۹۸ ۳۳۱
- مردادماه ۱۳۶۷ جابجایی هاگ از ارومیه به نقده، شروع عملیات مرصاد، گسترش هاگ در مرصاد، اصابت و انهدام رادار شهدای سوباشی همدان، جابجایی رادار تاکتیکی GPS-11 از رأس نایبندی (عسلویه) به سایت شهدای سوباشی، آغاز آتش بس رسمی بین ایران و عراق و عملیات آفندی دشمن در منطقه شرفانی ۳۳۲
- ۱۳۶۷/۰۵/۲۹ آغاز آتش بس رسمی بین ایران و عراق ۳۳۵

فصل نهم: سال آخر جنگ ۳۳۷

- شهریورماه ۱۳۶۷ خاموش شدن سایت هاگ اسلام آباد، جمع آوری سایت هاگ نقده، ارسال اسکای گارد از پارچین به همدان و تقویت پدافند هوایی پایگاه و سایت شهدای سوباشی همدان ۳۳۸
- مهرماه ۱۳۶۷ قرارداد خرید ۱۰۰۰ قبضه توپ ۲۳م آکبند، جمع آوری سایت هاگ مأمور به همدان ۳۴۰

- آبان‌ماه ۱۳۶۷ ۳۴۲
- آذرماه ۱۳۶۷ ادامه گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در مناطق حساس و حیاتی و دستور خاموش شدن اکثر سایت‌های هاگ ۳۴۷

۳۵۱ فصل دهم: نتیجه

- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه کیش در ۸ سال دفاع مقدس ۳۵۳
- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه جاسک در ۸ سال دفاع مقدس ۳۵۶
- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه مشهد در ۸ سال دفاع مقدس ۳۶۰
- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه شهرآباد در ۸ سال دفاع مقدس ۳۶۵
- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه بابلسر در ۸ سال دفاع مقدس ۳۶۶

مقدمه

در شروع دوران دفاع مقدس، پدافند هوایی دارای ۱۵ گردان زمین به هوا و ۶ آتشبار مستقل زمین به هوا بود و مسئولیت دفاع از پایگاه‌های هوایی و ایستگاه‌های رادار و یک نقطه در سرتاسر ایران (جزیره خارک) را بر عهده داشت.

در طول هشت سال دوران دفاع مقدس، به مرور به حجم تجهیزات پدافند زمین به هوا افزوده شد، به گونه‌ای که در پایان جنگ تحمیلی، حجم واحدهای زمین به هوای پدافند هوایی به شدت افزایش یافت و به ۶۶ گردان زمین به هوا و ۸ آتشبار مستقل رسید و حوزه مأموریت آن به دفاع از سراسر کشور کشیده شد؛ یعنی یک نقطه اول جنگ به ۶۴۳ نقطه افزایش یافت.

هر چه از شروع جنگ فاصله می‌گرفتیم، با تضعیف پدافند هوای پایه جمهوری اسلامی ایران و تقویت نیروی هوایی عراق توسط اکثر کشورهای دنیا، به گسترش‌های پدافند زمین به هوا و حجم تجهیزات آن اضافه می‌شد، به گونه‌ای که در پایان دوران دفاع مقدس، این احساس نیاز به کل کشور و جزایر خلیج فارس و حتی چاه‌های نفت گسترده در دریا کشیده شد.

تجهیز نقاط و مناطق مختلف کشور به مراکز مهم و اقتصادی خلاصه نمی‌شد و کلیه شهرها، راه‌ها و پل‌ها را نیز دربرمی‌گرفت. البته پدافند هوایی توان جوابگویی به کل نیاز کشور را نداشت و تنها توانست درصدی از این نیاز را تأمین کند.

این سیل گسترش تجهیزات نسبت مستقیمی با سرعت قدرت گرفتن نیروی هوایی بعثی عراق و فرسایش پدافند هوای پایه جمهوری اسلامی ایران داشت.

با تجزیه و تحلیل چگونگی گسترش‌ها و روند تغییرات ایجادشده در این جلد، می‌توان به علت تجدیدنظرها و اندیشه و تفکر دگرگون شدن دکترین و تاکتیک‌های پدافند هوایی در هشت سال دفاع مقدس پی برد.

سرتیپ پدافند هوایی براتعلی غلامی

فصل یکم

سال اول جنگ از ۱۳۵۹/۰۶/۳۱ تا ۱۳۶۰/۰۶/۳۰

"تجاوز سراسری و تثبیت دشمن"

- گسترش‌ها و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم
- گسترش‌ها و جابجایی‌های رادارهای پدافند هوایی
- گسترش‌ها و جابجایی‌های سایت‌های هاگ
- گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در مناطق حساس و حیاتی
- خرید ۲۰۰ قبضه جنگ‌افزار ۱۴/۵ م
- گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نزا، نذا و ژاجا در مناطق حساس و حیاتی
- شرکت در عملیات‌های متعدد محدود تثبیت دشمن

شهریورماه ۱۳۵۹ آغاز جنگ تحمیلی و استقرار جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در مناطق حساس و حیاتی

- ۱۳۵۹/۰۶/۳۱ شروع عملیات پدافندی قصرشیرین
- ۱۳۵۹/۰۶/۳۱ شروع عملیات پدافندی خرمشهر
- ۱۳۵۹/۰۶/۳۱ شروع عملیات پدافندی سوسنگرد
- ۱۳۵۹/۰۶/۳۱ شروع عملیات پدافندی شمال آبادان، ایستگاه حسینیه
- ۱۳۵۹/۰۶/۳۱ شروع عملیات پدافندی کرخه شوش

مهرماه ۱۳۵۹ شروع گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در فرودگاه‌ها و باندهای فرود اضطراری و سقوط رادار دهلران و استقرار رادار تاکتیکی سد دز

- ۱۳۵۹/۰۷/۰۱ گسترش جنگ‌افزارها در باند اضطراری همدان

جدول ۱: گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در باند اضطراری پایگاه سوم شکاری همدان^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه همدان	باند اضطراری پایگاه سوم شکاری

- ۱۳۵۹/۰۷/۰۱ گسترش جنگ‌افزارها در باند اضطراری دزفول

جدول ۲: گسترش جنگ‌افزار از گ.پ.ه دزفول در باند اضطراری دزفول^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت‌های هاگ دزفول	باند اضطراری دزفول

- ۱۳۵۹/۰۷/۰۲ شروع عملیات پدافندی میمک و مهران
- ۱۳۵۹/۰۷/۰۴ گسترش جنگ‌افزار پدافند هوایی در پالایشگاه‌های شیراز، اصفهان، ماهشهر، گچساران و شهرری

۱. محمد اسکندرلو، درگذر هشت سال دفاع مقدس، ج ۱.

۲. همان.

جدول ۳: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی در پالایشگاه‌های شیراز، اصفهان، ماهشهر، گچساران و شهرری^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	تعداد مشخص نیست	گروه شیراز، اصفهان و تهران	پالایشگاه شیراز، اصفهان، ماهشهر، گچساران و شهرری

• ۱۳۵۹/۰۷/۰۵ شروع عملیات پدافندی سومار

• ۱۳۵۹/۰۷/۰۵ گسترش توپ ۳۵م در رادار دهلران

جدول ۴: گسترش توپ ۳۵م در رادار دهلران^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	محل گسترش	محل برداشت	استعداد
۱	توپ ۳۵م	ایستگاه رادار دهلران	گ.پ.ه دزفول	۲ عراده

توضیح: رادار دهلران در حال سقوط است و این جنگ افزارها به منظور دفاع از رادار و سایت ارتباط به منطقه اعزام گردید، که به علت تنگ شدن محاصره و مسدود شدن جاده‌های بازگشت، دشمن این جنگ افزارها را به غنیمت گرفت.

• ۱۳۵۹/۰۷/۰۶ گسترش جنگ افزارهای ۲۳م در مناطق نفتی

جدول ۵: گسترش جنگ افزار آتشبار ۲۳م گ.پ.ه تهران در مناطق نفتی جنوب کشور^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	مارون یک اصفهان
۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه تهران	بهره برداری شماره ۲ اهواز
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	رادار مشرحات اهواز (گسترش نیافته)
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	بهره برداری شماره ۳ اهواز
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	بهره برداری شماره ۴ اهواز

• ۱۳۵۹/۰۷/۰۷ سقوط رادار دهلران و به غنیمت گرفته شدن جنگ افزارهای پدافند هوایی

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

جدول ۶: جنگ افزارهای مورد تصرف توسط دشمن در سایت رادار و ارتباط دهلران^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	یگان	محل تصرف تجهیزات توسط دشمن
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه دزفول	رادار و ایستگاه ارتباط دهلران
۲	رادار اورلیکن	۲ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	رادار و ایستگاه ارتباط دهلران
۳	مولد برق رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	رادار و ایستگاه ارتباط دهلران
۴	مولد برق توپ اورلیکن	۵ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	رادار و ایستگاه ارتباط دهلران
۵	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه دزفول	رادار و ایستگاه ارتباط دهلران

• ۰۸/۰۷/۱۳۵۹ گسترش جنگ افزار در نیروگاه اتمی بوشهر

جدول ۷: گسترش جنگ افزارهای ۲۳م در نیروگاه اتمی بوشهر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی بوشهر

• ۰۸/۰۷/۱۳۵۹ ارسال جنگ افزار ۲۳م از گ.پ.ه بوشهر به منطقه امیدیه

جدول ۸: ارسال جنگ افزار ۲۳م از گ.پ.ه بوشهر به منطقه امیدیه^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	منطقه امیدیه

• ۲۳/۰۷/۱۳۵۹ شروع عملیات آفندی پای پل کرخه

• ۲۳/۰۷/۱۳۵۹ گسترش جنگ افزارها در سایت‌های ارتباطی ده‌بید و خرمن کوه

جدول ۹: گسترش جنگ افزارها در سایت‌های ارتباطی ده‌بید و خرمن کوه^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سایت ارتباطی ده‌بید
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سایت ارتباطی خرمن کوه

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

● ۱۳۵۹/۰۷/۲۳ شروع مرحله گسترش موشک‌های سهند

جدول ۱۰: شروع مرحله گسترش موشک‌های سهند^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	موشک سهند	۳ قبضه	فرماندهی پدافند هوایی	بنا به دستور در معابر نفوذی

● ۱۳۵۹/۰۷/۲۵ گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نزاجا

جدول ۱۱: گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نزاجا^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل گسترش	یگان اعزام‌کننده
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۶	نزاجا
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۵	نزاجا

● ۱۳۵۹/۰۷/۲۸ ارسال جنگ‌افزار ۱۴/۵م به آبادان

جدول ۱۲: ارسال جنگ ۱۴/۵م به آبادان^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	نامعلوم	تجهیزات واگذاری به نهاجا	آبادان

● ۱۳۵۹/۰۷/۳۰ ارسال ۱۲ قبضه جنگ‌افزار پدافند هوایی نزاجا به گ.پ.ه امیدیه

جدول ۱۳: ارسال ۱۲ قبضه جنگ‌افزار پدافند هوایی نزاجا به گ.پ.ه امیدیه در مهرماه سال ۱۳۵۹

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	نزاجا (تهران)	منتقل به امیدیه (موقت)

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

آبان‌ماه ۱۳۵۹ استقرار رادار تاکتیکی چابهار

- ۱۳۵۹/۰۸/۰۱ جابجایی جنگ‌افزارهای پدافند هوایی از رادار زاهدان به هاشم‌آباد

جدول ۱۴: جابجایی جنگ‌افزارهای پدافند هوایی از رادار زاهدان به هاشم‌آباد در آبان‌ماه ۱۳۵۹

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	رادار GPS-11 (زاهدان)	هاشم‌آباد موقت

توضیح: رادار تاکتیکی مستقر در فرودگاه زاهدان موقتاً به هاشم‌آباد منتقل گردید.

- ۱۳۵۹/۰۸/۰۸ شروع عملیات آفندی و پدافندی شمال آبادان

- ۱۳۵۹/۰۸/۰۹ شروع عملیات پدافندی پای پل کرخه

- ۱۳۵۹/۰۸/۲۶ شروع عملیات آفندی آزادسازی سوسنگرد

- ۱۳۵۹/۰۸/۲۸ شروع عملیات آفندی عاشورا

آذرماه سال ۱۳۵۹ خرید ۲۰۰ قبضه جنگ‌افزار ۱۴/۵م از منابع خارج از کشور، اعزام آتشبار هاگ به ماهشهر و ادامه گسترش جنگ‌افزارهای مختلف در مناطق حساس و حیاتی

- ۱۳۵۹/۰۹/۰۲ شروع عملیات پدافندی سوسنگرد

- ۱۳۵۹/۰۹/۰۴ خرید ۲۰۰ قبضه جنگ‌افزار ۱۴/۵م از منابع خارج از کشور

جدول ۱۵: خرید ۲۰۰ قبضه جنگ‌افزار ۱۴/۵م از منابع خارج از کشور در آذرماه ۱۳۵۹

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۲۸ قبضه	از سلاح‌های آکبند خرید جدید	گردان ارتفاع کم امیدیه، گروه رادارهای تاکتیکی و گ.پ.ه شیراز

توضیح: تعداد کل خریداری شده ۲۰۰ قبضه می‌باشد.

- ۱۳۵۹/۰۹/۰۵ تقویت پدافند هوایی ارتفاع کم پالایشگاه ماهشهر

جدول ۱۶: ارسال جنگ افزارهای ۲۳مم از خرمن کوه، ده بید و مارون ۵ به پالایشگاه ماهشهر در آذرماه ۱۳۵۹^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳مم	۴ قبضه	مارون ۵	پالایشگاه گازی ماهشهر
۲	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	مارون ۵	پالایشگاه گازی ماهشهر
۳	توپ ۲۳مم	۱ قبضه	یگان ارتباطی ده بید	پالایشگاه گازی ماهشهر
۴	توپ ۲۳مم	۱ قبضه	یگان ارتباطی خرمن کوه	پالایشگاه گازی ماهشهر

● ۱۳/۰۹/۱۳۵۹ وضعیت گسترش جنگ افزارهای فرماندهی پدافند هوایی در مناطق حیاتی، حساس و مهم در آذرماه ۱۳۵۹

جدول ۱۷: وضعیت گسترش جنگ افزارهای فرماندهی پدافند هوایی در آذرماه ۱۳۵۹^۲

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار اختصاص یافته	تعداد	یگان مربوطه
۱	شمال تهران (جماران)	توپ ۳۵مم	۶ عراده	گ.پ.ه تهران
۲	شمال تهران (جماران)	توپ ۲۳مم	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران
۳	فرودگاه مهرآباد	سامانه موشکی راپیر	۵ رسد	گ.پ.ه تهران
۴	فرودگاه مهرآباد	توپ ۳۵مم	۷ عراده	گ.پ.ه تهران
۵	فرودگاه مهرآباد	توپ ۲۳مم	۲۳ قبضه	گ.پ.ه تهران
۶	پالایشگاه تهران	سامانه موشکی راپیر	۴ رسد	گ.پ.ه تهران
۷	پالایشگاه تهران	توپ ۳۵مم	۲ عراده	گ.پ.ه تهران
۸	شرکت پنجا	توپ ۳۵مم	۱ عراده	گ.پ.ه تهران
۹	شرکت پنجا	توپ ۲۳مم	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران
۱۰	منظریه قم	سامانه موشکی راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تهران
۱۱	منظریه قم	توپ ۲۳مم	۷ قبضه	گ.پ.ه تهران
۱۲	دیدبانی اطراف تهران	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۶ قبضه	گ.پ.ه تهران
۱۳	فرودگاه سنندج	توپ ۲۳مم	-	گ.پ.ه تهران
۱۴	مناطق نفتی جنوب	توپ ۲۳مم	-	گ.پ.ه تهران
۱۵	سد دز	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۱۶	پل دزفول	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول

۱. عملیات طریق القدس، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ص ۱۲۶.
۲. سند شماره ۳۰۵ سیار، ۱۳۵۹/۱۹/۱۳، صادره از معاونت عملیات ف پ ه.

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار اختصاص یافته	تعداد	یگان مربوطه
۱۷	مجتمع صنعتی هفت تپه	توپ ۲۳ م م	۴ قبضه	گ.پ.ه. دزفول
۱۸	تأسیسات نفتی آغاچاری	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه. دزفول
۱۹	سایت ۳ هاگ تهران	سامانه موشکی هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه. تهران
۲۰	سایت ۴ هاگ تهران	سامانه موشکی هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه. تهران
۲۱	سایت ۲ هاگ تهران	سامانه موشکی هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه. تهران
۲۲	سایت ۳ هاگ تهران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۲۳	سایت ۴ هاگ تهران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۲۴	سایت ۲ هاگ تهران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۲۵	سایت رادار کرج	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۲۶	فرودگاه دوشان تپه	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۲۷	سایت ارتباطی کهریزک	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۲۸	پادگان قلعه مرغی	سامانه موشکی راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه. تهران
۲۹	پادگان قصر فیروزه	سامانه موشکی راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه. تهران
۳۰	پادگان قصر فیروزه	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۳۱	مارون ۱ اصفهان	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۳۲	بهره برداری شماره ۲ اهواز	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۳۳	رادار مشرحات اهواز (گسترش نیافته)	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۳۴	بهره برداری شماره ۳ اهواز	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۳۵	بهره برداری شماره ۴ اهواز	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه. تهران
۳۶	پایگاه دوم شکاری تبریز	سامانه موشکی راپیر	۵ رسد	گ.پ.ه. تبریز
۳۷	پایگاه دوم شکاری و پالایشگاه تبریز	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه. تبریز
۳۸	پایگاه دوم شکاری و پالایشگاه تبریز	توپ ۲۳م	۲۷ قبضه	گ.پ.ه. تبریز
۳۹	گروه پدافند هوایی تبریز	موشک دوش پرتابی سهند	۲ قبضه	گ.پ.ه. تبریز
۴۰	سایت رادار تبریز	سامانه موشکی راپیر	۲ آتشبار	گ.پ.ه. تبریز
۴۱	پایگاه سوم شکاری همدان	سامانه موشکی راپیر	۵ آتشبار	گ.پ.ه. همدان
۴۲	پایگاه سوم شکاری همدان	توپ ۳۵م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه. همدان

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار اختصاص یافته	تعداد	یگان مربوطه
۴۳	پایگاه سوم شکاری همدان	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه همدان
۴۴	سایت هاگ پیر انبار	سامانه موشکی هاگ	آتشبار	گ.پ.ه همدان
۴۵	سایت هاگ پیر انبار	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه همدان
۴۶	سایت رادار همدان	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه همدان
۴۷	سایت رادار همدان	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه همدان
۴۸	پایگاه چهارم دزفول	توپ ۳۵م	۱۶ عراده	گ.پ.ه دزفول
۴۹	پایگاه چهارم دزفول	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۵۰	سایت هاگ ۲ دزفول	سامانه موشکی هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه دزفول
۵۱	سایت هاگ ۳ دزفول	سامانه موشکی هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه دزفول
۵۲	سایت هاگ ۲ دزفول	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۵۳	سایت هاگ ۳ دزفول	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۵۴	سایت رادار سد دز	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۵۵	سایت رادار مشرحات اهواز	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۵۶	سایت اطلاعات و شناسایی ایلام	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه دزفول
۵۷	سایت اطلاعات و شناسایی ایلام	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۵۸	سایت هاگ رامشیر	سامانه موشکی هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه امیدیه
۵۹	سایت هاگ رامشیر (امیدیه)	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه
۶۰	پایگاه پنجم امیدیه	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه
۶۱	سایت هاگ ماهشهر	سامانه موشکی هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه امیدیه
۶۲	سایت هاگ ماهشهر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه
۶۳	پایگاه ششم شکاری بوشهر	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر
۶۴	پایگاه ششم شکاری بوشهر	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر
۶۵	سایت رادار بوشهر	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر
۶۶	سایت رادار بوشهر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر
۶۷	سایت ۱ هاگ بوشهر	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه بوشهر
۶۸	سایت ۲ هاگ بوشهر	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه بوشهر
۶۹	سایت ۳ هاگ بوشهر	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه بوشهر
۷۰	سایت ۱ هاگ بوشهر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر
۷۱	سایت ۲ هاگ بوشهر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر
۷۲	سایت ۳ هاگ بوشهر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار اختصاص یافته	تعداد	یگان مربوطه
۷۳	نیروگاه اتمی بوشهر	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه بوشهر
۷۴	نیروگاه اتمی بوشهر	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر
۷۵	مناطق نفتی امیدیه	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه بوشهر
۷۶	منطقه هوایی شیراز	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه شیراز
۷۷	منطقه هوایی شیراز	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه شیراز
۷۸	فرودگاه کرمان	موشک سه‌سند ۳	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز
۷۹	سایت ارتباطی ده‌بید	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز
۸۰	سایت ارتباطی خرمن‌کوه	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز
۸۱	فرودگاه بانه	توپ ۲۳م	در حال برگشت	گ.پ.ه شیراز
۸۲	یگان ارتباطی ده‌بید	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز
۸۳	یگان ارتباطی خرمن‌کوه	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز
۸۴	پالایشگاه شیراز	توپ	-	گ.پ.ه شیراز
۸۵	منطقه هوایی اصفهان	توپ ۳۵م	۱۶ عراده	گ.پ.ه اصفهان
۸۶	منطقه هوایی اصفهان	توپ ۲۳م	۲۰ قبضه	گ.پ.ه اصفهان
۸۷	ذوب آهن اصفهان	تایگرکت	۲ رسد	گ.پ.ه اصفهان
۸۸	دیدبانی اطراف اصفهان	موشک سه‌سند ۳	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان
۸۹	سایت ارتباطی مارشان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اصفهان
۹۰	پالایشگاه اصفهان	توپ	-	گ.پ.ه اصفهان
۹۱	پایگاه نهم شکاری	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه بندرعباس
۹۲	پایگاه نهم شکاری	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس
۹۳	سایت رادار بندرعباس	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس
۹۴	سایت رادار گنو	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس
۹۵	جزیره خارک	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه خارک
۹۶	جزیره خارک	توپ ۳۵م	۱۶ عراده	گ.پ.ه خارک
۹۷	جزیره خارک	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه خارک
۹۸	گ.پ.ه بابلسر	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بابلسر
۹۹	سایت رادار مشهد	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه مشهد
۱۰۰	فرودگاه مشهد	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه مشهد
۱۰۱	سایت اطلاعات کبکان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد
۱۰۲	فرودگاه بانه	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه مشهد

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار اختصاص یافته	تعداد	یگان مربوطه
۱۰۳	فرودگاه سقز	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه مشهد
۱۰۴	سایت رادار شهرآباد	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد
۱۰۵	گ.پ.ه آبدانان	موشک سه‌سند ۳	۵ قبضه	گ.پ.ه آبدانان
۱۰۶	سایت رادار آبدانان	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان
۱۰۷	سایت رادار آبدانان	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه آبدانان
۱۰۸	گ.پ.ه هاشم‌آباد	هاگ (آموزشی)	۳ آتشبار	گ.پ.ه هاشم‌آباد
۱۰۹	گ.پ.ه بهبهان	هاگ (آموزشی)	۲ آتشبار	گ.پ.ه بهبهان
۱۱۰	سایت رادار بهبهان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بهبهان
۱۱۱	میدان تیر سمنان	هاگ (آموزشی)	۱ آتشبار	میدان تیر سمنان
۱۱۲	موقت رادار GPS-11	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه هاشم‌آباد
۱۱۳	مرکز آموزش مهرآباد جنوبی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ف آ هوایی

توضیح: تجهیزات هاگ هاشم‌آباد و بهبهان برابر طرح‌های عملیاتی به سایر یگان‌ها اعزام گردیدند.

- ۱۳۵۹/۰۹/۱۳ گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی نزا جا در مناطق حیاتی، حساس و مهم در آذرماه ۱۳۵۹

جدول ۱۸: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی نزا جا در نقاط حیاتی، حساس و مهم^۱

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان	تاریخ گسترش
۱	منطقه جماران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	-	۱۳۵۸/۱۱/۰۱
۲	منطقه اندیمشک و دزفول	توپ شلیکا	تعدادی	آتشبار ۳۶۲ مستقل شلیکا	۱۳۵۸/۰۷/۰۹
۳	منطقه اندیمشک و دزفول	توپ ۵۷م	تعدادی	آتشبار ۳۲۴ مستقل توپ ۲۳م	۱۳۵۸/۰۷/۰۹
۴	کارخانه کاغذسازی و نیشکر هفت‌تپه	توپ ۵۷م	تعدادی	گردان ۳۶۵ توپ ۲۳م	۱۳۵۹/۰۶/۳۱
۵	سد کارون	توپ ۲۳م	تعدادی	گردان ۳۶۵ توپ ۲۳م	۱۳۵۹/۰۶/۳۱
۶	مارون ۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	-	-
۷	مارون ۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	-	-

۱. سند شماره ۳۰۵ سیار، ۱۳۵۹/۱۹/۱۳ صادره از معاونت عملیات ف پ ه.

توضیح: جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نزاجا در نبردهای آفندی و پدافندی شرکت دارند و بنا به دستور، پدافند از مناطق حساس و حیاتی به یگان‌های پدافند هوایی نزاجا واگذار گردید.

- ۱۳۵۹/۰۹/۱۶ اعزام آتشبار هاگ به ماهشهر (سریندر)

جدول ۱۹: اعزام تجهیزات هاگ از گ.پ.ه دزفول به سایت هاگ سریندر (ماهشهر) در آذرماه ۱۳۵۹

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت یکم دزفول	سایت هاگ سریندر (ماهشهر)

- ۱۳۵۹/۰۹/۲۵ انتقال توپ‌های استتار شده در غرب کرخه و انتقال به دزفول

جدول ۲۰: انتقال توپ‌های ۲۳ و ۳۵م استتار شده در غرب رودخانه کرخه به دزفول (در زمان اشغال رادار دهلران) در آذرماه ۱۳۵۹

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	استتار شده در غرب کرخه	گ.پ.ه دزفول
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	استتار شده در غرب کرخه	گ.پ.ه دزفول

توضیح: تعداد ۱ قبضه توپ ۲۳م و ۱ قبضه توپ ۳۵م که توسط خدمه جنگ‌افزارها در کناره رودخانه کرخه استتار شده بود، پس از انجام عملیات‌های آفندی، به یگان اولیه برگشت داده شد.

- ۱۳۵۹/۰۹/۲۷ شروع عملیات پدافندی قوچ سلطان

- ۱۳۵۹/۰۹/۲۷ استقرار رادار تاکتیکی در فرودگاه زاهدان (GPS-11)

جدول ۲۱: استقرار رادار GPS-11 تاکتیکی در فرودگاه زاهدان در آذرماه ۱۳۵۹

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گروه رادارهای تاکتیکی تهران	رادار GPS-11 زاهدان

توضیح: رادار GPS-11 مجدداً به زاهدان ارسال شد.

- ۱۳۵۹/۰۹/۸ شروع عملیات آفندی کلینه و سید صادق (۱)

۱. عملکرد موشک، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۱۴۰.

۲. محمد اسکندرلو، همان.

۳. همان.

دی ماه ۱۳۵۹ گسترش رادار زاهدان، استقرار موشک‌های سه‌پند ۳ و ارسال آتشبار هاگ به رامشیر

- ۱۳۵۹/۱۰/۰۸ گسترش و عملیاتی شدن رادار زاهدان

جدول ۲۲: گسترش رادار زاهدان در اردیبهشت ماه ۱۳۵۹^۱

ردیف	نوع رادار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	رادار تاکتیکی GPS-11	۱ دستگاه	هاشم‌آباد	رادار زاهدان (فرودگاه)

توضیح: این رادار در ۱۳۵۹/۱۰/۰۸، عملیاتی و وارد شبکه گردید.

- ۱۳۵۹/۱۰/۱۰ استقرار موشک‌های سه‌پند ۳ در مسیرهای نفوذی (دیدبانی)

جدول ۲۳: استقرار موشک‌های سه‌پند ۳ در مسیرهای نفوذی (دیدبانی) در دی ماه ۱۳۵۹^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	موشک سه‌پند ۳	۳ قبضه	تجهیزات در اختیار ف پ ه	مسیرهای نفوذی (دیدبانی)

- ۱۳۵۹/۱۰/۱۴ شروع عملیات آفندی تنگ حاجیان

- ۱۳۵۹/۱۰/۱۵ شروع عملیات آفندی نصر

- ۱۳۵۹/۱۰/۱۹ شروع عملیات آفندی خوارزم (ضربت ذوالفقار)

- ۱۳۵۹/۱۰/۱۹ ارسال یک آتشبار هاگ از هاشم‌آباد به رامشیر

جدول ۲۴: ارسال تجهیزات هاگ از گ.پ.ه هاشم‌آباد به سایت هاگ رامشیر (امیدیه) در دی ماه ۱۳۵۹^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	یک آتشبار	گ.پ.ه هاشم‌آباد	سایت هاگ رامشیر (امیدیه)

- ۱۳۵۹/۱۰/۲۵ استقرار موشک‌های سه‌پند در پاسگاه‌های ژاندامری

۱. محمود خورند، در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، فرمانده پدافند هوایی، ج ۱.

۲. محمد اسکندرلو، همان.

۳. همان.

جدول ۲۵: استقرار موشک‌های سه‌سهند در مسیرهای نفوذی (دیدبانی) در دی‌ماه ۱۳۵۹

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	موشک سه‌سهند ۳	۳قبضه	تجهیزات در اختیار ف پ ه	مسیرهای نفوذی (دیدبانی) در کنار پاسگاه‌های ژاندارمری

اسفندماه ۱۳۵۹ استقرار رادار تاکتیکی مشرحات اهواز

- ۱۳۵۹/۱۲/۰۱ استقرار رادار تاکتیکی مشرحات اهواز

جدول ۲۶: استقرار رادار تاکتیکی تونیک مشرحات اهواز در اسفندماه ۱۳۵۹^۲

ردیف	نوع رادار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	تاکتیکی تونیک	۱ دستگاه	گروه رادارهای تاکتیکی (تهران)	مشرحات اهواز

توضیح: این رادار در ۱۳۵۹/۱۲/۰۷ عملیاتی گردید.

- ۱۳۵۹/۱۲/۲۵ شروع عملیات آفندی رقابیه
- ۱۳۵۹/۱۲/۲۶ شروع عملیات آفندی چغالوند

فروردین‌ماه سال ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود آفندی

- ۱۳۶۰/۰۱/۰۱ گسترش جنگ‌افزارها در مناطق حساس (جمعی گ.پ.ه مشهد)

جدول ۲۷: گسترش جنگ‌افزارهای ۲۳م در فروردین‌ماه ۱۳۶۰^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	سایت رادار بندر امام (رادار گسترش نیافته)
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد	پست برق شماره ۱ اهواز
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	مارون ۶
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	سایت هاگ سربندر

۱. همان.

۲. همان.

۳. عملیات بیت‌المقدس، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی.

اردیبهشت ماه ۱۳۶۰ عملیاتی شدن ۶ آتشبار هاگ

- ۱۳۶۰/۰۲/۰۲ شروع عملیات آفندی بازی دراز (۱)
- ۱۳۶۰/۰۲/۰۸ عملیاتی شدن ۶ آتشبار هاگ

جدول ۲۸: ۶ سایت هاگ در اردیبهشت ماه ۱۳۶۰ در مدار عملیاتی قرار گرفتند.^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	یک آتشبار	گ.پ.ه هاشم آباد	سایت هاگ رامشیر (امیدیه)
۲	هاگ	۳ آتشبار	-	تهران
۳	هاگ	۳ آتشبار	-	بوشهر
۴	هاگ	۳ آتشبار	-	دزفول
۵	هاگ	یک آتشبار	-	خارک
۶	هاگ	یک آتشبار	گ.پ.ه دزفول	سریندر (ماهشهر)

- ۱۳۶۰/۰۲/۲۸ شروع عملیات گسترش آتشبار هاگ همدان

جدول ۲۹: ارسال تجهیزات هاگ از ف لوج هوایی به سایت هاگ همدان در اردیبهشت ماه ۱۳۶۰^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	یک آتشبار	آکبند ف لوج هوایی	سایت هاگ همدان

جدول ۳۰: گسترش جنگ افزارهای ۱۴/۵م آکبند، واگذاری به گ.پ.هامیدیه در اردیبهشت ماه ۱۳۶۰^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۹ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	خارج از پایگاه هوایی امیدیه

- ۱۳۶۰/۰۲/۳۱ شروع عملیات آفندی الله اکبر (خیبر)
- ۱۳۶۰/۰۲/۳۱ شروع عملیات آفندی تپه های انگوش

۱. همان.

۲. همان.

۳. عملیات فتح المبین، همان.

خردادماه ۱۳۶۰ استقرار و عملیاتی شدن مرکز فرماندهی و کنترل منطقه‌ای شیراز (SOC)

- ۱۳۶۰/۰۳/۰۱ استقرار مرکز عملیات منطقه‌ای شیراز
- ۱۳۶۰/۰۳/۰۵ شروع عملیات آفندی خیبر (قوچ سلطان)
- ۱۳۶۰/۰۳/۰۷ ارسال تجهیزات هاگ به همدان

جدول ۳۱: ادامه ارسال تجهیزات یک آتشبار هاگ از انبارهای فرماندهی لجستیکی هوایی به سایت هاگ همدان^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	آکبند ف لوج هوایی	سایت هاگ پیر انبار (همدان)

- ۱۳۶۰/۰۳/۱۷ شروع عملیات پدافندی قوچ سلطان
- ۱۳۶۰/۰۳/۲۱ شروع عملیات آفندی فرمانده کل قوا، خمینی روح خدا
- ۱۳۶۰/۰۳/۳۱ شروع عملیات آفندی جاده ماهشهر - آبادان

تیرماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود

- ۱۳۶۰/۰۴/۳۰ شروع عملیات پدافندی جنوب مریوان

مردادماه ۱۳۶۰ عملیات‌های محدود و گسترش جنگ افزار در پالایشگاه تبریز

- ۱۳۶۰/۰۵/۰۵ شروع عملیات آفندی طراح
- ۱۳۶۰/۰۵/۰۷ گسترش توپ ۳۵م در پالایشگاه تبریز

جدول ۳۲: گسترش توپ ۳۵م در پالایشگاه تبریز در مردادماه ۱۳۶۰^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	تعدادی	پایگاه دوم شکاری تبریز	پالایشگاه تبریز

۱. عملکرد موشک، همان.

۲. محمد اسکندرلو، همان.

شهریورماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود

- ۱۳۶۰/۰۶/۱۲ شروع عملیات آفندی بازی‌دراز (۲)
- ۱۳۶۰/۰۶/۲۷ شروع عملیات آفندی شهید مدنی
- ۱۳۶۰/۰۶/۳۱ آخرین گسترش‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در مراکز حساس، حیاتی و مهم در پایان یک سال نبرد

جدول ۳۳: گسترش جنگ‌افزارهای فرماندهی پدافند هوایی در مراکز نظامی و غیرنظامی در پایان شهریورماه ۱۳۶۰

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان مسئول
۱	منطقه جماران	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه تهران
۲	منطقه جماران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران
۳	فرودگاه مهرآباد	موشک راپیر	۵ رسد	گ.پ.ه تهران
۴	فرودگاه مهرآباد	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه تهران
۵	پالایشگاه تهران	موشک راپیر	۴ رسد	گ.پ.ه تهران
۶	پالایشگاه تهران	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران
۷	شرکت پنها	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تهران
۸	شرکت پنها	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران
۹	منظریه قم	موشک راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تهران
۱۰	منظریه قم	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه تهران
۱۱	فرودگاه سنندج	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه تهران
۱۲	مناطق نفتی جنوب	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه تهران
۱۳	دیدبانی اطراف تهران	موشک سهند ۳	۶ قبضه	گ.پ.ه تهران
۱۴	سد دز	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۱۵	پل دزفول	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۱۶	مجتمع صنعتی هفت تپه	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۱۷	تأسیسات نفتی آغاچاری	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۱۸	سایت ۳ هاگ تهران	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه تهران
۱۹	سایت ۴ هاگ تهران	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه تهران
۲۰	سایت ۲ هاگ تهران	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه تهران
۲۱	سایت ۳ هاگ تهران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان مسئول
۲۲	سایت ۴ هاگ تهران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران
۲۳	سایت ۲ هاگ تهران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران
۲۴	سایت راداری کرج	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران
۲۵	فرودگاه دوشان تپه	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تهران
۲۶	سایت ارتباطی کهریزک	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران
۲۷	پادگان قلعه مرغی	موشک راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه تهران
۲۸	پادگان قصر فیروزه	موشک راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تهران
۲۹	پادگان قصر فیروزه	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران
۳۰	مارون ۱ اصفهان	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران
۳۱	بهره برداری شماره ۲ اهواز	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه تهران
۳۲	رادار مشرحات اهواز (گسترش نیافته)	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران
۳۳	بهره برداری شماره ۳ اهواز	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران
۳۴	بهره برداری شماره ۴ اهواز	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران
۳۵	پایگاه دوم شکاری تبریز	راپیر	۵ رسد	گ.پ.ه تبریز
۳۶	پایگاه دوم شکاری و پالایشگاه تبریز	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه تبریز
۳۷	پایگاه دوم شکاری و پالایشگاه تبریز	توپ ۲۳م	۲۷ قبضه	گ.پ.ه تبریز
۳۸	گروه پدافند هوایی تبریز	موشک سه‌سند ۳	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز
۳۹	سایت رادار تبریز	راپیر	۲ رسد	گ.پ.ه تبریز
۴۰	پایگاه سوم شکاری (همدان)	راپیر	۵ رسد	گ.پ.ه همدان
۴۱	پایگاه سوم شکاری (همدان)	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه همدان
۴۲	پایگاه سوم شکاری (همدان)	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه همدان
۴۳	سایت هاگ پیرانبار	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه همدان
۴۴	سایت هاگ پیرانبار	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه همدان
۴۵	سایت رادار همدان	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه همدان
۴۶	سایت رادار همدان	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه همدان
۴۷	پایگاه چهارم شکاری (دزفول)	توپ ۳۵م	۱۶ عراده	گ.پ.ه دزفول
۴۸	پایگاه چهارم شکاری دزفول	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۴۹	سایت ۲ هاگ دزفول	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه دزفول
۵۰	سایت ۳ هاگ دزفول	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه دزفول
۵۱	سایت ۲ هاگ دزفول	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۵۲	سایت ۳ هاگ دزفول	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان مسئول
۵۳	سایت رادار سد دز	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. دزفول
۵۴	سایت رادار مشرحات	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. دزفول
۵۵	سایت اطلاعات شناسایی ایلام	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه. دزفول
۵۶	سایت اطلاعات شناسایی ایلام	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. دزفول
۵۷	پایگاه پنجم شکاری امیدیه	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه. امیدیه
۵۸	مناطق نفتی	توپ ۱۴/۵م	-	گ.پ.ه. امیدیه
۵۹	آبادان	توپ ۱۴/۵م	-	گ.پ.ه. امیدیه
۶۰	سایت هاگ رامشیر	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه. امیدیه
۶۱	سایت هاگ رامشیر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. امیدیه
۶۲	سایت هاگ سربندر (ماهشهر)	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه. امیدیه
۶۳	سایت سربندر (ماهشهر)	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. امیدیه
۶۴	پایگاه ششم شکاری (بوشهر)	توپ ۳۵م	۱۶ عراده	گ.پ.ه. بوشهر
۶۵	پایگاه ششم شکاری (بوشهر)	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه. بوشهر
۶۶	سایت رادار بوشهر	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه. بوشهر
۶۷	سایت رادار بوشهر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. بوشهر
۶۸	سایت ۱ هاگ بوشهر	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه. بوشهر
۶۹	سایت ۲ هاگ بوشهر	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه. بوشهر
۷۰	سایت ۳ هاگ بوشهر	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه. بوشهر
۷۱	سایت ۱ هاگ بوشهر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. بوشهر
۷۲	سایت ۲ هاگ بوشهر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. بوشهر
۷۳	سایت ۳ هاگ بوشهر	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. بوشهر
۷۴	نیروگاه اتمی بوشهر	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه. بوشهر
۷۵	نیروگاه اتمی بوشهر	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه. بوشهر
۷۶	مناطق نفتی امیدیه	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه. بوشهر
۷۷	منطقه هوایی شیراز	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه. شیراز
۷۸	منطقه هوایی شیراز	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه. شیراز
۷۹	فرودگاه کرمان	موشک سه‌دند ۳	۲ قبضه	گ.پ.ه. شیراز
۸۰	سایت ارتباطی ده‌بید	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. شیراز
۸۱	سایت ارتباطی خرمن‌کوه	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه. شیراز
۸۲	فرودگاه بانه	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه. شیراز
۸۳	پالایشگاه شیراز	توپ	-	گ.پ.ه. شیراز

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان مسئول
۸۴	منطقه هوایی اصفهان	توپ ۳۵م	۱۶ عراده	گ.پ.ه اصفهان
۸۵	منطقه هوایی اصفهان	توپ ۲۳م	۲۰ قبضه	گ.پ.ه اصفهان
۸۶	ذوب آهن اصفهان	تایگرکت	۲ رسد	گ.پ.ه اصفهان
۸۷	دیدبانی اطراف اصفهان	موشک سه‌د-۳	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان
۸۸	سایت ارتباطی مارشنان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اصفهان
۸۹	پالایشگاه اصفهان	توپ	-	گ.پ.ه اصفهان
۹۰	پایگاه نهم شکاری بندر عباس	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه بندرعباس
۹۱	پایگاه نهم شکاری بندر عباس	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس
۹۲	سایت رادار بندرعباس	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس
۹۳	سایت رادار گنو	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس
۹۴	جزیره خارک	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه خارک
۹۵	جزیره خارک	توپ ۳۵م	۱۶ عراده	گ.پ.ه خارک
۹۶	جزیره خارک	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه خارک
۹۷	گ.پ.ه بابلسر	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بابلسر
۹۸	سایت رادار مشهد	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه مشهد
۹۹	فرودگاه مشهد	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه مشهد
۱۰۰	سایت شناسایی کبکان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد
۱۰۱	فرودگاه بانه	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه مشهد
۱۰۲	فرودگاه سقز	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه مشهد
۱۰۳	سایت رادار شهرآباد	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد
۱۰۴	گ.پ.ه آبدانان	موشک سه‌د ۳	۵ قبضه	گ.پ.ه آبدانان
۱۰۵	سایت رادار آبدانان	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان
۱۰۶	سایت رادار آبدانان	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه آبدانان
۱۰۷	گ.پ.ه هاشم‌آباد	هاگ	-	گ.پ.ه هاشم‌آباد
۱۰۸	گ.پ.ه بهبهان	هاگ	-	گ.پ.ه بهبهان
۱۰۹	سایت رادار بهبهان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بهبهان
۱۱۰	میدان تیر سمنان	هاگ	۱ آتشبار	میدان تیرسمنان
۱۱۱	پالایشگاه وشهرآبادان	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش
۱۱۲	مرکز آموزش مهرآباد جنوبی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ف آ هوایی
۱۱۳	فرودگاه سنندج	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه تهران
۱۱۴	فرودگاه سقز	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه بابلسر

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان مسئول
۱۱۵	فرودگاه سقز	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه مشهد
۱۱۶	فرودگاه بانه	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه مشهد
۱۱۷	فرودگاه بانه	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه شیراز
۱۱۸	رادار GPS-11 زاهدان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تاکتیکی

توضیح: اکثر تجهیزات هاگ بهبهان و هاشم‌آباد به سایر یگان‌ها ارسال گردیده است. تعدادی از جنگ‌افزارهای ۲۳م از مأموریت گسترش در فرودگاه‌های غرب کشور به یگان‌های اصلی برگشت و در سایر مناطق حساس و حیاتی گسترش داده شدند.

- ۱۳۶۰/۰۶/۳۱ آخرین گسترش‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نزاچا در مراکز حساس، حیاتی و مهم در پایان یک سال نبرد

جدول ۳۴: گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نزاچا در پایان شهریورماه ۱۳۶۰ در مراکز نظامی و غیرنظامی^۱

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان مسئول
۱	سد دز	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گردان ۳۶۵ گروه ۵۵ توپخانه
۲	پادگان مهاباد	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گردان ۳۱۹ گروه ۱۱ مراغه
۳	قم بیت حضرت امام	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۲۵ گروه ۳۳ توپخانه
۴	پایگاه یکم دریایی بندرعباس	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گردان ۳۰۷ گروه ۵۵ توپخانه
۵	پالایشگاه اصفهان	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گردان ۳۰۷ گروه ۵۵ توپخانه
۶	ذوب آهن اصفهان	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گردان ۳۰۷ گروه ۵۵ توپخانه
۷	پلی اکلیل اصفهان	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گردان ۳۰۷ گروه ۵۵ توپخانه
۸	پل و کارخانه قند میاندوآب	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۲۸ گروه ۱۱ توپخانه
۹	منطقه جماران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۲۵ گروه ۳۳ توپخانه
۱۰	پادگان ابوذر	توپ ۵۷م	۴ عراده	گردان ۳۱۶ لشکر ۸۱ زرهی
۱۱	پادگان اسلام‌آباد	توپ ۵۷م	۴ عراده	گردان ۳۱۶ لشکر ۸۱ زرهی
۱۲	پادگان صالح‌آباد	توپ ۵۷م	۴ عراده	گردان ۳۱۶ لشکر ۸۱ زرهی

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان مسئول
۱۳	شهر کرمانشاه	توپ ۵۷م	۴ عراده	گردان ۳۱۶ لشکر ۸۱ زرهی
۱۴	سد کارون	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۶۵ گروه ۵۵ توپخانه
۱۵	فرودگاه قزوین	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۲۵ گروه ۳۳ توپخانه
۱۶	فرودگاه همدان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۲۵ گروه ۳۳ توپخانه
۱۷	فرودگاه زنجان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۲۵ گروه ۳۳ توپخانه
۱۸	مواضع خرمشهر	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گردان ۳۲۲ گروه ۲۲ توپخانه
۱۹	مواضع آبادان	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گردان ۳۲۲ گروه ۲۲ توپخانه
۲۰	فرودگاه اهواز	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۲۱	فرودگاه آبادان	توپ شلیکا	۴ عراده	گردان ۳۷۷ لشکر ۹۲ زرهی
۲۲	مراکز حساس و حیاتی منطقه غرب	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گردان ۳۹۵ لشکر ۲۱ حمزه
۲۳	زاغه مهمات و پادگان عجب‌شیر	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گردان ۳۲۸ گروه ۱۱ توپخانه
۲۴	زاغه مهمات گردنه قوچک	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۵۳ لشکر ۲۱ حمزه
۲۵	تلمبه‌خانه شهرزیبا	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۵۳ لشکر ۲۱ حمزه
۲۶	زاغه مهمات و پادگان اهواز	توپ ۵۷م	۴ قبضه	گردان ۳۶۶ لشکر ۹۲ زرهی
۲۷	منطقه مارون‌ها	توپ ۵۷م	۴ عراده	گردان ۳۶۶ لشکر ۹۲ زرهی
۲۸	فرودگاه اهواز	توپ ۵۷م	۴ عراده	گردان ۳۶۶ لشکر ۹۲ زرهی
۲۹	نقاط مهم کردستان	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گردان ۳۲۹ لشکر ۲۸ پیاده
۳۰	نقاط مهم آذربایجان غربی	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گردان ۳۸۰ لشکر ۶۴ پیاده
۳۱	زاغه مهمات لشکر خراسان	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۹۸ لشکر ۷۷ پیاده
۳۲	پادگان مشهد	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۹۸ لشکر ۷۷ پیاده
۳۳	صدا و سیمای خراسان	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۹۸ لشکر ۷۷ پیاده
۳۴	زاغه مهمات اعظم‌پناه	توپ شلیکا	۲ قبضه	گردان ۳۷۱ لشکر ۸۱ زرهی
۳۵	کارخانجات کاغذسازی و نیشکر هفت‌تپه	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۶۵ گروه ۵۵ توپخانه

ردیف	محل گسترش	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان مسئول
۳۶	دوب آهن اصفهان	توپ شلیکا	۴ قبضه	گردان ۳۷۱ لشکر ۸۱ زرهی
۳۷	دوب آهن اصفهان	توپ ۱۴/۵م	۸ قبضه	گردان ۳۵۱ گروه ۴۴ توپخانه
۳۸	تأسیسات پتروشیمی ماهشهر	توپ شلیکا	۲ قبضه	گردان ۳۷۱ لشکر ۸۱ زرهی
۳۹	تأسیسات نفت و گاز گناوه	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۰	تأسیسات نفتی بهرگان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۱	تلمبه خانه تنگ پیرزال	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۲	تأسیسات نفتی بیرجند	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۳	تأسیسات نفتی نورآباد ممسنی	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۴	تأسیسات نفتی بی بی حکیمه	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۵	یونیت ۱ گچساران	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۶	یونیت ۲ گچساران	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۷	یونیت ۳ گچساران	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۸	تأسیسات نفتی گوره	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ گروه ۲۲ توپخانه
۴۹	نقاط مهم کرمانشاه	توپ شلیکا	۸ قبضه	گردان ۳۷۱ لشکر ۸۱ زرهی
۵۰	پادگان و فرودگاه نظامی مراغه	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گردان ۳۱۹ گروه ۱۱ توپخانه
۵۱	نقاط مهم مراغه	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گردان ۳۱۹ گروه ۱۱ توپخانه
۵۲	پالایشگاه اصفهان	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۵۱ گروه ۴۴ توپخانه
۵۳	پالایشگاه اصفهان	توپ ۱۴/۵م	۴ قبضه	گردان ۳۵۱ گروه ۴۴ توپخانه

فصل دوم

سال دوم جنگ از ۱۳۶۰/۰۶/۳۱ تا ۱۳۶۱/۰۶/۳۰

"بیرون راندن متجاوز"

- شرکت در عملیات ثامن الائمه
- گسترش رادار تاکتیکی بندر امام
- اعزام آتشبارهای اورلیکن به مناطق حساس و حیاتی استان خوزستان
- شرکت در عملیات طریق القدس
- شرکت در عملیات فتح المبین
- شرکت در عملیات بیت المقدس
- شرکت در عملیات رمضان
- گسترش گسترده جنگ افزارهای پدافند هوایی ژاجا در شرق کشور

مهرماه ۱۳۶۰ شروع عملیات ثامن الائمه

- ۱۳۶۰/۰۷/۰۵ شروع عملیات ثامن الائمه
- ۱۳۶۰/۰۷/۰۷ خاتمه عملیات ثامن الائمه
- ۱۳۶۰/۰۷/۰۹ شروع مرحله اعزام جنگ‌افزارهای گ.پ.ه کیش به آبادان

جدول ۳۵: شروع مرحله ارسال آتشبار جنگ‌افزارهای ۳۵م از گ.پ.ه کیش به آبادان^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف آبادان
۲	رادار F.C.U	۲ دستگاه	گ.پ.ه کیش	اطراف آبادان

- ۱۳۶۰/۰۷/۲۳ شروع گسترش جنگ‌افزارهای ۱۴/۵م

جدول ۳۶: ارسال ۱۷ قبضه جنگ‌افزارهای ۱۴/۵م از دیو به مناطق نفتی جنوب^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۸ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	اطراف آبادان
۲	توپ ۱۴/۵م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	تأسیسات نفتی پازنان
۳	توپ ۱۴/۵م	۵ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	تأسیسات نفتی اهواز

آبان‌ماه ۱۳۶۰ دریافت جنگ‌افزارهای ۱۴/۵م و استقرار رادار بندر امام

- ۱۳۶۰/۰۸/۰۷ واگذاری جنگ‌افزار ۱۴/۵م آکبند از ف لوج هوایی به پازنان ۲ و آبادان

جدول ۳۷: واگذاری جنگ‌افزار ۱۴/۵م آکبند از ف لوج هوایی به پازنان ۲ و آبادان در آبان‌ماه ۱۳۶۰^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۸ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	آبادان
۲	توپ ۱۴/۵م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پازنان ۲

۱. محمد اسکندرلو، همان.

۲. همان.

۳. همان.

● ۱۳۶۰/۰۸/۱۵ اعزام آتشبار ۳۵م اورلیکن از گ.پ.ه جاسک به ماهشهر

جدول ۳۸: اعزام آتشبار جنگ افزارهای پدافند هوایی ۳۵م از گ.پ.ه جاسک به منطقه ماهشهر در آبان ماه ۱۳۶۰

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد توپ	تعداد رادار	محل گسترش	یگان اعزم کننده
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	۱ دستگاه	گاز مایع ماهشهر	گروه پدافند هوایی جاسک
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	۱ دستگاه	پتروشیمی ماهشهر	گروه پدافند هوایی جاسک
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	۱ دستگاه	اسکله بندر امام خمینی	گروه پدافند هوایی جاسک
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	۱ دستگاه	منطقه ماهشهر	گروه پدافند هوایی جاسک

● ۱۳۶۰/۰۸/۲۵ ارسال هاگ به تبریز

جدول ۳۹: ارسال تجهیزات هاگ به سایت هاگ تبریز^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	یک آتشبار	آکبند ف لوج هوایی	سایت هاگ تبریز

● گسترش سایت های شنود الکترونیکی ثابت و تاکتیکی (متحرک) در عملیات طریق القدس

جدول ۴۰: گسترش سایت های شنود الکترونیکی قبل از شروع عملیات طریق القدس^۳

نام سایت	محل گسترش	نوع
ایلام	نوار مرزی ایلام	ثابت
امیدیه	منطقه خوزستان	ثابت
دزفول	منطقه خوزستان	تاکتیکی
آبدانان	نوار مرزی آبدانان	تاکتیکی

۱. عملیات طریق القدس، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۲، ص ۱۵۴.

۲. محمد اسکندرلو، همان.

۳. نقش پدافند هوایی در عملیات طریق القدس، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۱، ص ۹۶.

آذرماه ۱۳۶۰ شروع عملیات طریق القدس (کربلا)

- ۱۳۶۰/۰۹/۰۹ شروع عملیات طریق القدس (کربلا)
- ۱۳۶۰/۰۹/۲۷ خاتمه عملیات طریق القدس (کربلا)

دی ماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود

- ۱۳۶۰/۱۰/۱۲ شروع و خاتمه عملیات محمد رسول الله (ص)
- ۱۳۶۰/۱۰/۱۷ خاتمه عملیات مطلع الفجر (شیاکوه)

بهمن ماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود

- ۱۳۶۰/۱۱/۱۷ شروع عملیات پدافندی چزابه
- ۱۳۶۰/۱۱/۲۱ ارسال جنگ افزار از گ.پ.ه شیراز و اصفهان به پالایشگاه گوره

جدول ۴۱: ارسال جنگ افزار از گ.پ.ه شیراز و اصفهان به منطقه گوره در بهمن ماه ۱۳۶۰

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	یگان مبدا	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه شیراز و اصفهان	پالایشگاه گوره

اسفندماه ۱۳۶۰ ادامه عملیات‌های محدود

- ۱۳۶۰/۱۲/۰۱ شروع و خاتمه عملیات آفندی چزابه
- ۱۳۶۰/۱۲/۲۹ شروع و خاتمه عملیات پدافندی شوش

فروردین ماه ۱۳۶۱ شروع عملیات فتح المبین

- ۱۳۶۱/۰۱/۰۲ شروع عملیات فتح المبین
- ۱۳۶۱/۰۱/۰۹ خاتمه عملیات فتح المبین

● ۱۳۶۱/۰۱/۱۷ مهیا شدن جهت عملیات بیت المقدس

جدول ۴۲: ارسال جنگ افزار ۲۳م از گ.پ.ه بوشهر به سایت هاگ تبوک در فروردین ماه ۱۳۶۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت هاگ تبوک ۱
۲	تجهیزات هاگ	تعدادی	گ.پ.ه بوشهر	سایت هاگ تبوک ۱

● ۱۳۶۱/۰۱/۲۰ شروع جابجایی یک آتشبار هاگ از بوشهر به سایت تبوک آبادان

جدول ۴۳: ارسال تجهیزات هاگ به سایت هاگ تبوک در فروردین ماه ۱۳۶۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	-	گ.پ.ه تهران	سایت هاگ تبوک ۱ (آبادان)

● ۱۳۶۱/۰۱/۲۱ ارسال جنگ افزار ۲۳م از گ.پ.ه تهران و اصفهان به اهواز

جدول ۴۴: ارسال جنگ افزار ۲۳م از گ.پ.ه تهران و اصفهان به اهواز در فروردین ماه ۱۳۶۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	مارون ۴ اهواز
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	بهره برداری شماره ۳ آغاچاری

● ۱۳۶۱/۰۱/۲۱ اعزام باقیمانده تجهیزات هاگ از گ.پ.ه بوشهر و استقرار در سایت تبوک

(حوالی آبادان) مهیا شدن جهت عملیات بیت المقدس

جدول ۴۵: اعزام باقیمانده تجهیزات هاگ از گ.پ.ه بوشهر و استقرار در سایت تبوک (حوالی آبادان)

در فروردین ماه ۱۳۶۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	یک آتشبار	گ.پ.ه بوشهر	سایت تبوک ۱

۱. نقش پدافند هوایی در عملیات بیت المقدس، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

- ۱۳۶۱/۰۱/۲۹ شروع جابجایی یک آتشبار هاگ از دزفول به سایت خیبر (سه‌راهی سوسنگرد - اهواز)

جدول ۴۶: ارسال تجهیزات هاگ از گ.پ.ه دزفول به سایت هاگ خیبر در فروردین‌ماه ۱۳۶۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	یک آتشبار	سایت ۳ دزفول	سایت خیبر سه‌راهی سوسنگرد - اهواز

اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۱ مهیا شدن جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم عملیات بیت‌المقدس

جدول ۴۷: مجموعه جنگ‌افزارهای پدافند هوایی گسترش‌یافته در منطقه و مراکز حساس حیاتی در عملیات بیت‌المقدس^۱

ردیف	یگان‌های اعزام‌کننده	رادار کنترل آتش اورلیکن	۳۵م	۲۳م	۱۴/۵م	موشک سپهند
۱	گروه پدافند هوایی جاسک	۴ دستگاه	۸ قبضه	-	-	-
۲	گروه پدافند هوایی کیش	۲ دستگاه	۴ قبضه	-	-	-
۳	گروه پدافند هوایی امیدیه	۴ دستگاه	۸ قبضه	۲۲ قبضه	۳۲ قبضه	-
۴	گروه پدافند هوایی مشهد	-	-	۱۴ قبضه	-	-
۵	گروه پدافند هوایی تهران	-	-	۲۰ قبضه	-	-
۶	گروه پدافند هوایی اصفهان	-	-	۲ قبضه	-	-
۷	گروه پدافند هوایی بندرعباس	-	-	۲ قبضه	-	-
۸	گروه پدافند هوایی دزفول	-	۶ قبضه	۳۶ قبضه	-	-
۹	گروه پدافند هوایی آبدانان	-	۲ قبضه	۸ قبضه	-	۵ قبضه
۱۰	گروه پدافند هوایی شیراز	-	-	۸ قبضه	-	-
۱۱	گروه پدافند هوایی بوشهر	-	۴ قبضه	۸ قبضه	-	-
۱۲	گروه پدافند هوایی اهواز	-	۶ قبضه	-	-	-
	جمع	۱۰ دستگاه	۳۸ قبضه	۱۱۶ قبضه	۳۲ قبضه	۵ قبضه

۱. عملیات بیت‌المقدس، موزه پدافند و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی.

- ۱۳۶۱/۰۲/۰۱ ارسال جنگ افزارهای ۲۳م از گ.پ.ه بندرعباس به مناطق نفتی

جدول ۴۸: ارسال جنگ افزارهای ۲۳م از گ.پ.ه بندرعباس به مناطق نفتی در اردیبهشت ماه ۱۳۶۱^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	مارون ۵

- ۱۳۶۱/۰۲/۰۱ گسترش جنگ افزارهای ۳۵م در منطقه عملیاتی بیت المقدس

جدول ۴۹: گسترش جنگ افزارهای ۳۵م در منطقه عملیاتی بیت المقدس^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	ستاد قرارگاه عمیاتی
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	مناطق دیو تجهیزات و پل های شناور

- ۱۳۶۱/۰۲/۰۱ گسترش جنگ افزارهای ۲۳م نزاجا در عملیات بیت المقدس

جدول ۵۰: گسترش جنگ افزارهای ۲۳م نزاجا در عملیات بیت المقدس^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	مارون ۶
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نزاجا	مارون ۵

- ۱۳۶۱/۰۲/۰۲ واگذاری توپ آکبند

جدول ۵۱: واگذاری توپ ۲۳م آکبند به گ.پ.ه تهران^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	گ.پ.ه تهران

- ۱۳۶۱/۰۲/۰۸ ارسال رادار هاگ به سایت تیوک

۱. همان.

۲ عملیات بیت المقدس موزه پدافند و تاریخ نگاری پدافند هوایی

۳. نقش پدافند هوایی در عملیات بیت المقدس، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۳.

۴. در گذر ۸ سال دفاع مقدس، ج ۲.

جدول ۵۲: ارسال دو دستگاه رادار تعقیب هدف به سایت‌های هاگ تبوک و خیبر^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف	۲ دستگاه	فرماندهی لجستیک هوایی	سایت‌های خیبر و تبوک

• ۱۳۶۱/۰۲/۱۰ شروع عملیات بیت المقدس (آزادسازی خرمشهر)

• ۱۳۶۱/۰۲/۲۰ ارسال جنگ افزار ۱۴/۵ م از مرکز آموزش‌های پدافند هوایی به مارون اهواز

جدول ۵۳: ارسال جنگ افزار ۱۴/۵ م از مرکز آموزش‌های پدافند هوایی به مارون اهواز

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵ م	۳ قبضه	مرکز آموزش‌های پدافند هوایی	مارون ۳ اهواز

• ۱۳۶۱/۰۲/۲۲ تشکیل گردان ۳۵ م اورلیکن گ. پ. ه امیدیه با واگذاری ۸ عراده توپ ۳۵ م آکبند

جدول ۵۴: تشکیل گردان ۳۵ م گ. پ. ه امیدیه (طرح فلسطین ۳) تأمین از دیپو^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان اعزام کننده
۱	توپ ۳۵ م	۸ عراده	پایگاه امیدیه	آکبند ف لوج هوایی
۲	رادار	۴ دستگاه	پایگاه امیدیه	آکبند ف لوج هوایی

جدول ۵۵: جنگ افزارهای ۲۳ م سایت هاگ رامشیر (سایت هاگ بدر) اعزامی از دیپو^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	توپ ۲۳ م	۴ قبضه	گ. پ. ه امیدیه	سایت بدر
۲	رادار تعقیب هدف و جستجوگر هاگ	۲ دستگاه	ف لوج هوایی	سایت بدر

۱. نقش پدافند هوایی در عملیات بیت المقدس، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۳.

۲. عملیات بیت المقدس، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۱، ص ۸۱.

۳. همان، ج ۲، ص ۸۱.

خردادماه ۱۳۶۱ ادامه عملیات بیت المقدس

- ۱۳۶۱/۰۳/۰۲ گسترش سایت هاگ اعزامی از رامشیر در سایت گرمدشت (سایت بدر)

جدول ۵۶: استقرار هاگ امیدیه در گرمدشت^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت رامشیر	سایت بدر (گرمدشت)

- ۱۳۶۱/۰۳/۰۵

جدول ۵۷: گسترش راپیر در پالایشگاه تبریز^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	راپیر	یک رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز

- ۱۳۶۱/۰۴/۲۲ شروع عملیات رمضان و سایت های هاگ شرکت کننده در عملیات

جدول ۵۸: سایت های هاگ شرکت کننده در عملیات رمضان^۳

ردیف	نام سایت	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ تبوک	۱ آتشبار کامل	گ.پ.ه بوشهر (تمدید مأموریت)	حوالی آبادان
۲	هاگ بدر	۱ آتشبار کامل	گ.پ.ه امیدیه (تمدید مأموریت)	حوالی گرمدشت خرمشهر
۳	هاگ خیبر	۱ آتشبار کامل	گ.پ.ه دزفول (تمدید مأموریت)	حوالی سوسنگرد

- ۱۳۶۱/۰۴/۲۶ گسترش توپ ۲۳م در راه های نفوذی (دیدبانی)

جدول ۵۹: گسترش توپ ۲۳م در راه های نفوذی همدان^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه همدان	راه های نفوذی منتهی به همدان

۱. عملیات بیت المقدس، ج ۳، ص ۲۹۹.

۲. درگذر ۸ سال دفاع مقدس، ج ۲.

۳. همان.

۴. همان.

مردادماه ۱۳۶۱ گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ژاجا در شرق کشور

● ۱۳۶۱/۰۵/۰۵

جدول ۶۰: گسترش جنگ‌افزار ۲۳م ژاجا در مردادماه ۱۳۶۱ در شرق کشور^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴۱ قبضه	از تجهیزات ژاجا	مرزهای شرقی کشور (به واسطه تجاوزات هوایی افغانستان)

شهریورماه ۱۳۶۱ گسترش توپ ۲۳م در فرودگاه باختران

● ۱۳۶۱/۰۶/۱۸

جدول ۶۱: گسترش توپ ۲۳م در فرودگاه باختران^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	فرودگاه باختران

---

۱. همان.

۲. همان.

فصل سوم

سال سوم جنگ از ۱۳۶۱/۰۶/۳۱ تا ۱۳۶۲/۰۶/۳۰
ورود به خاک عراق

- شرکت در عملیات مسلم ابن عقیل
- شرکت در عملیات محرم
- شرکت در عملیات والفجر مقدماتی
- شرکت در عملیات والفجر ۱
- شرکت در عملیات والفجر ۲
- شرکت در عملیات والفجر ۳

مهرماه ۱۳۶۱ شروع عملیات‌های ورود به خاک عراق

- ۱۳۶۱/۰۷/۰۹ شروع عملیات مسلم ابن عقیل

آبان‌ماه ۱۳۶۱ مهیا شدن جهت عملیات محرم

- ۱۳۶۱/۰۸/۰۸ مهیا شدن جهت عملیات محرم

جدول ۶۲: ارسال آتشبار هاگ از سایت هاگ تبوک به سایت عمار(عین خوش)^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	یک آتشبار	سایت تبوک (آبادان)	سایت عمار (عین خوش)
۲	توپ ۳۵م	۴ عراده	-	منطقه عملیاتی محرم
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت تبوک (آبادان)	سایت عمار

- ۱۳۶۱/۰۸/۱۰ شروع عملیات آفندی محرم (طرح عملیاتی کربلا ۵)

دی‌ماه ۱۳۶۱ مهیا شدن جهت عملیات والفجر مقدماتی و کاهش فعالیت هوایی عراق

- ۱۳۶۱/۱۰/۲۰ مهیا شدن جهت عملیات والفجر مقدماتی

جدول ۶۳: ارسال آتشبار هاگ از سوسنگرد به فکه^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	یک آتشبار	سایت هاگ خیبر ۱ (سوسنگرد)	سایت هاگ امیرالمؤمنین (خیبر ۲ فکه)

بهمن‌ماه ۱۳۶۱ شروع عملیات والفجر مقدماتی و تشدید فعالیت هوایی عراق

- ۱۳۶۱/۱۱/۱۷ شروع عملیات والفجر مقدماتی

- ۱۳۶۱/۱۱/۲۱ خاتمه عملیات والفجر مقدماتی

۱. همان.

۲. همان.

فروردین ماه ۱۳۶۲ تقویت جنگ افزارهای پالایشگاه تبریز و مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۱

جدول ۶۴: گسترش یک آتشبار هاگ در منطقه فکه^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	یک آتشبار	سایت هاگ خیبر ۱ (سوسنگرد)	سایت هاگ امیرالمؤمنین (خیبر ۲ فکه)

توضیح: این سایت در محل سایت والفجر مقدماتی گسترش یافته بود.

● ۱۳۶۲/۰۱/۱۰

جدول ۶۵: جابجایی جنگ افزارهای پالایشگاه شیراز^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت ارتباطی خرمکوه	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۱۴/۵م	۴ قبضه	پالایشگاه شیراز	سایت ارتباطی خرمکوه

● ۱۳۶۲/۰۱/۲۱ شروع عملیات والفجر ۱ در منطقه فکه

● ۱۳۶۲/۰۱/۲۴ تقویت جنگ افزارهای مارون اهواز

جدول ۶۶: گسترش جنگ افزار در مارون ۳ اهواز^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	NGL-1000	مارون ۳ اهواز
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	مارون ۳ اهواز	جزیره خارک

● ۱۳۶۲/۰۱/۲۵ گسترش جنگ افزار در مارون اهواز

جدول ۶۷: گسترش جنگ افزار در مارون ۳ اهواز^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۴ قبضه	واحد شماره ۵ بهره برداری اهواز	سایت رادار مشرحات اهواز
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت رادار مشرحات اهواز	واحد شماره ۵ بهره برداری اهواز

۱. همان.

۲. همان، ج ۳.

۳. همان.

۴. همان.

۴۰ / پدافند هوایی؛ گسترش‌های دفاع مقدس

• ۱۳۶۲/۰۱/۲۸ خاتمه عملیات والفجر ۱

خردادماه ۱۳۶۲ تقویت جنگ‌افزارهای اسدآباد (ایستگاه مخابرات) و تشدید اقدامات پدافندی

• ۱۳۶۲/۰۳/۱۳

جدول ۶۸: گسترش جنگ‌افزار در ایستگاه مخابراتی اسدآباد^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵ م	۲ عراده	پایگاه هوایی همدان	ایستگاه مخابراتی اسدآباد

تیرماه ۱۳۶۲ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۲

• ۱۳۶۲/۰۴/۱۰ گسترش جنگ‌افزار در حوالی سد دز

جدول ۶۹: گسترش جنگ‌افزار در حوالی سد دز^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵ م	۱ قبضه	مأموریت والفجر ۱	حوالی سد دز

• ۱۳۶۲/۰۴/۲۹ شروع عملیات والفجر ۲

• ۱۳۶۲/۰۴/۳۰ تقویت جنگ‌افزارهای ایستگاه ماهواره‌ای اسدآباد و تشدید اقدامات پدافندی

جدول ۷۰: گسترش جنگ‌افزار در ایستگاه مخابراتی اسدآباد^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵ م	۲ عراده	سایت هاگ بدر (خوزستان)	ایستگاه مخابراتی اسدآباد
۲	توپ ۱۴/۵ م	قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	ایستگاه مخابراتی اسدآباد
۳	توپ ۱۴/۵ م	قبضه	گ.پ.ه تبریز	ایستگاه مخابراتی اسدآباد

توضیح: جنگ‌افزارهای بندرعباس و تبریز جمعاً ۳ قبضه.

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

مردادماه ۱۳۶۲ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۳، تشدید عملیات هوایی دشمن

جدول ۷۱: گسترش سایت هاگ در عملیات والفجر ۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه بوشهر	سایت سلمان (کوند غرب)

- ۱۳۶۲/۰۵/۰۴ شروع جابجایی توپ‌های ۳۵م با رادار به کرمانشاه در عملیات والفجر ۳

جدول ۷۲: شروع جابجایی توپ‌های ۳۵م با رادار به کرمانشاه در عملیات والفجر ۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م با رادار	۴ قبضه	خوزستان (جمعی شیراز)	عملیات والفجر ۳ (غرب کشور)

- ۱۳۶۲/۰۵/۰۷ شروع عملیات والفجر ۳

- ۱۳۶۲/۰۵/۰۹ تقویت سایت شنود چابهار

جدول ۷۳: گسترش توپ ۲۳م در سایت شنود جدید در منطقه چابهار^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پایگاه چابهار	سایت شنود چابهار

- ۱۳۶۲/۰۵/۲۳ خاتمه عملیات والفجر ۲

- ۱۳۶۲/۰۵/۲۴ خاتمه عملیات والفجر ۳

۱. عملکرد موشک، موزه پدافند هوایی و تاریخ‌نگاری، ج ۲، ص ۱۲۴.

۲. همان.

۳. همان.

فصل چهارم

سال چهارم جنگ ۱۳۶۲/۰۶/۳۱ تا ۱۳۶۳/۰۶/۳۰
فشارهای سیاسی برای تحمیل صلح

- شرکت در عملیات والفجر ۴
- شرکت گسترده در عملیات خیبر
- شرکت در عملیات‌های غرب کشور
- گسترش جنگ افزارها جهت دفع حملات به شهرها
- افزایش فعالیت هوایی میگ ۲۵
- توسعه دامنه جنگ به سمت منطقه میانی خلیج فارس
- گسترش رادار ADS-4 در ارتفاعات بهبهان

مهرماه ۱۳۶۲ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۴ و استقرار سایت‌های هاگ و تشدید اقدامات پدافندی

- ۱۳۶۲/۰۷/۱۳ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۴

جدول ۷۴: گسترش سایت هاگ در عملیات والفجر ۴^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت سلمان (کرنده جمعی بوشهر)	سایت ابوطالب (منطقه عمومی سرپل ذهاب)
۲	هاگ	۱ آتشبار	سایت بدر (گرمدهشت جمعی امیدیه)	مقداد (مریوان)

- ۱۳۶۲/۰۷/۲۵ گسترش جنگ افزارهای ۳۵م در منطقه عملیاتی مریوان و سقز

جدول ۷۵: گسترش جنگ افزارهای ۳۵م در منطقه عملیات مریوان و سقز^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه شیراز	منطقه عملیات غرب سقز
۲	۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه شیراز	منطقه عملیات خیبر مریوان

- ۱۳۶۲/۰۷/۲۷ شروع عملیات والفجر ۴ در منطقه غرب مریوان

دی‌ماه ۱۳۶۲ سایت‌یابی هاگ در غرب کشور و کاهش فعالیت هوایی دشمن

- ۱۳۶۲/۱۰/۱۹ پیش‌بینی ساخت سایت‌های هاگ تاکتیکی در منطقه غرب و جنوب کشور

جدول ۷۶: پیش‌بینی ساخت سایت‌های هاگ تاکتیکی در منطقه غرب و جنوب کشور^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	نام سایت تاکتیکی	محل احداث
۱	آتشبار هاگ	سایت هاگ بلال	منطقه مهران
۲	آتشبار هاگ	میثم	منطقه سومار
۳	آتشبار هاگ	حر	منطقه آبادان
۴	آتشبار هاگ	عمار	منطقه قصر شیرین

۱. عملکرد موشک، موزه پدافند هوایی و تاریخ‌نگاری، ج ۲، صص ۱۳۸ و ۱۳۹.

۲. عملیات خیبر، موزه و تاریخ‌نگاری، ج ۵، فصل اول موزه، ص ۷.

۳. عملکرد موشک، همان، ص ۱۹۲.

بهمین ماه ۱۳۶۲ مهیا شدن جهت عملیات خیبر و افزایش فعالیت هوایی عراق

- ۱۳۶۲/۱۱/۱۰ تقویت پوشش سایت شنود غدیر خم، NGL-500 ، NGL-1000، تلمبه‌خانه مارون ۱ اصفهان و سایت ارتباطی سنندج

جدول ۷۷: تقویت پوشش سایت شنود غدیر خم، NGL-500 ، NGL-1000، تلمبه‌خانه مارون ۱ اصفهان و سایت ارتباطی سنندج^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سایت هاگ خیبر-۲	سایت شنود غدیر
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سایت هاگ خیبر-۲	NGL-500
۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	NGL-500	NGL-1000
۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	NGL-500	تلمبه‌خانه مارون ۱ اصفهان
۵	موشک سهند ۳	۳ قبضه	خیبر-۲	سایت ارتباطی سنندج

- ۱۳۶۲/۱۱/۲۲ جابجایی موقت سایت هاگ خیبر ۲(فکه) به سایت هاگ ۳ دزفول

جدول ۷۸: جابجایی موقت سایت هاگ خیبر ۲(فکه) به سایت هاگ ۳ دزفول^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ خیبر-۲	سایت هاگ ۳ دزفول(موقت)

- ۱۳۶۲/۱۱/۲۳ دستور جابجایی سایت هاگ مقدار از منطقه عملیات والفجر ۴ به خیبر

جدول ۷۹: دستور جابجایی سایت هاگ مقدار (مریوان) به منطقه عملیات خیبر^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت مقدار(مریوان)	موقت گ.پ.ه همدان

- ۱۳۶۲/۱۱/۲۴ دستور جابجایی سایت هاگ سلمان از منطقه عملیات والفجر ۴ به خیبر

جدول ۸۰: دستور جابجایی سایت هاگ سلمان به منطقه عملیات خیبر^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت سلمان (غرب کشور)	منطقه عملیات خیبر

۱. پدافند هوایی در عملیات خیبر، ج اول، ص ۱۳۰.

۲. همان، ص ۱۴۱.

۳. همان.

۴. همان، ص ۱۴۲.

- ۱۳۶۲/۱۱/۲۶ دستور جابجایی رادار تعقیب هدف هاگ از سایت مقدار به منطقه عملیات خیبر

جدول ۸۱: دستور جابجایی رادار تعقیب هدف هاگ از سایت مقدار به منطقه عملیات خیبر^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	سایت هاگ مقدار(مربوان)	سایت هاگ ۳ دزفول(موقت)

- ۱۳۶۲/۱۱/۲۷ دستور جابجایی آتشبار هاگ مقدار مستقر در گ.پ.ه همدان به منطقه عملیات خیبر

جدول ۸۲: دستور جابجایی آتشبار هاگ مقدار مستقر در گ.پ.ه همدان به منطقه عملیات خیبر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	متمركز در گ.پ.ه همدان	منطقه عملیات خیبر

- ۱۳۶۲/۱۱/۲۷ دستور جابجایی آتشبارهای اورلیکن از غرب کشور به منطقه عملیات خیبر

جدول ۸۳: دستور جابجایی آتشبارهای اورلیکن از غرب کشور به منطقه عملیات خیبر^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	منطقه عملیاتی غرب (بانه جمعی شیراز)	منطقه عملیات خیبر
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه عملیاتی غرب (مربوان جمعی شیراز)	منطقه عملیات خیبر

- ۱۳۶۲/۱۱/۲۸ دستور جابجایی رادار تعقیب هدف هاگ از تبریز به منطقه عملیات خیبر

جدول ۸۴: دستور جابجایی رادار تعقیب هدف هاگ از تبریز به منطقه عملیات خیبر^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	سایت هاگ تبریز	سایت هاگ پیروزی (خیبر)

۱. همان، ص ۱۴۵.

۲. همان، ص ۱۴۸.

۳. همان، ص ۱۴۹.

۴. همان، ص ۱۵۰.

فصل چهارم: سال چهارم جنگ؛ فشارهای سیاسی برای تحمیل صلح / ۴۷

- ۱۳۶۲/۱۱/۲۹ واگذاری ۱۰ قبضه توپ ۲۳م و ۳ قبضه موشک سه‌هنگ ۳ به سپاه پاسداران قبل از عملیات خیبر

جدول ۸۵: واگذاری ۱۰ قبضه توپ ۲۳م و ۳ قبضه موشک سه‌هنگ ۳ به سپاه پاسداران قبل از عملیات خیبر^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	یگان دریافت کننده
۱	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	جنگ افزارهای موجود در اهواز	واگذاری به سپاه
۲	موشک سه‌هنگ ۳	۳ قبضه	جنگ افزارهای موجود در اهواز	واگذاری به سپاه

اسفندماه ۱۳۶۲ ادامه مهیاشدن جهت عملیات خیبر

- ۱۳۶۲/۱۲/۰۱ حرکت سایت هاگ از دزفول به سمت هاگ پیروزی (عملیات خیبر)

جدول ۸۶: دستور جابجایی آتشبار هاگ مستقر در گروه دزفول به منطقه عملیات خیبر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	آتشبار هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ دزفول	سایت هاگ پیروزی (عملیات خیبر)
۲	توپ ۳۵م	۲ قبضه	عملیات خیبر (جمعی شیراز)	سایت هاگ پیروزی
۳	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	عملیات خیبر (جمعی دزفول)	سایت هاگ پیروزی

توضیح: این سایت در ۱۳۶۲/۱۲/۰۳ عملیاتی شد.

- ۱۳۶۲/۱۲/۰۱ اعزام توپ‌های ۳۵م از بندرعباس به عملیات خیبر

جدول ۸۷: دستور جابجایی توپ ۳۵م از بندرعباس به منطقه عملیات خیبر^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	منطقه عملیات خیبر

- ۱۳۶۲/۱۲/۰۱ اعزام توپ‌های ۳۵م از اصفهان به عملیات خیبر

۱. عملکرد موشک، موزه پدافند هوایی و تاریخ‌نگاری، ج ۲، ص ۱۲۴.

۲. پدافند هوایی در عملیات خیبر، ج ۱، ص ۱.

۳. همان، ص ۱۵۵.

جدول ۸۸: دستور جابجایی توپ ۳۵م از اصفهان به منطقه عملیات خیبر^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه اصفهان	منطقه عملیات خیبر

• ۱۳۶۲/۱۲/۰۲ استقرار کلیه جنگ افزارهای پدافند هوایی اختصاص یافته به عملیات خیبر

جدول ۸۹: جدول تجهیزات پدافند هوایی ارتفاع کم شرکت کننده در عملیات خیبر

ردیف	یگان‌های اعزام کننده	رادار کنترل آتش اورلیکن	۳۵م	۲۳م	۱۴/۵م	رسد راپیر	موشک سهند
۱	گروه پدافند هوایی جاسک	۴ دستگاه	۸ عراده	-	-	-	-
۲	گروه پدافند هوایی کیش	۲ دستگاه	۴ عراده	-	-	-	-
۳	گروه پدافند هوایی امیدیه	۴ دستگاه	۸ عراده	۱۶ قبضه	۲۸ قبضه	-	-
۴	گروه پدافند هوایی مشهد	-	-	۱۴ قبضه	-	-	-
۵	گروه پدافند هوایی تهران	-	-	۱۸ قبضه	-	-	-
۶	گروه پدافند هوایی اصفهان	-	۲ عراده	۲ قبضه	-	-	-
۷	گروه پدافند هوایی بندرعباس	-	۴ عراده	۲ قبضه	-	-	-
۸	گروه پدافند هوایی دزفول	-	۶ عراده	۳۶ قبضه	-	-	-
۹	گروه پدافند هوایی آبدانان	-	-	۸ قبضه	-	۵ قبضه	-
۱۰	گروه پدافند هوایی شیراز	-	۴ عراده	۸ قبضه	-	-	-

ردیف	یگان‌های اعزام‌کننده	رادار کنترل آتش اورلیکن	م ۳۵	م ۲۳	م ۱۴/۵	رسد راپیر	موشک سه‌سند
۱۱	گروه پدافند هوایی بوشهر	-	۲ عراده	۸ قبضه	-	-	-
۱۲	گروه پدافند هوایی اهواز	-	-	-	-	-	-
۱۳	گروه پدافند هوایی همدان	-	-	۴ قبضه	-	۲ رسد	-
۱۴	فرماندهی لجستیک هوایی	-	-	۱۲ قبضه	-	-	-
	جمع	۱۰ دستگاه	۳۸ عراده	۱۲۸ قبضه	۲۸ قبضه	۲ رسد	۵ قبضه

• ۱۳۶۲/۱۲/۰۳ شروع عملیات خیبر

• ۱۳۶۲/۱۲/۰۳ ادامه ارسال تجهیزات به عملیات خیبر

جدول ۹۰: دستور جابجایی رادار تعقیب هدف هاگ از امیدیه به منطقه عملیات خیبر^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	سایت هاگ سربندر	سایت هاگ (عملیات خیبر)

جدول ۹۱: عملیاتی شدن سایت هاگ پیروزی در منطقه عملیات خیبر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	آتشبار هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ دزفول	سایت هاگ پیروزی

• ۱۳۶۲/۱۲/۰۹ گسترش جنگ افزارهای م ۳۵ در منطقه عملیات خیبر

۱. پدافند هوایی در عملیات خیبر، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ج دوم، ص ۵.
۲. همان، ص ۱۲.

جدول ۹۲: گسترش جنگ‌افزارهای ۳۵م در منطقه عملیات خیبر^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	غرب کشور جمعی گ.پ.ه شیراز	منطقه عملیات خیبر تحویل سپاه پاسداران
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	غرب کشور جمعی گ.پ.ه شیراز	منطقه عملیات خیبر ق نجف

جدول ۹۳: گسترش جنگ‌افزارهای ۳۵م در منطقه عملیات خیبر^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	از غرب کشور گ.پ.ه اصفهان	منطقه عملیات خیبر پل مجنون

جدول ۹۴: گسترش جنگ‌افزارهای ۳۵م در منطقه عملیات خیبر^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	منطقه عملیات خیبر اسکله هاورکرافت نداجا
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت هاگ پیروزی

جدول ۹۵: گسترش جنگ‌افزارهای ۳۵م در منطقه عملیات خیبر^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	منطقه عملیات خیبر سایت هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)

● ۱۳۶۲/۱۲/۱۱ خاتمه عملیات خیبر

جدول ۹۶: دستور جابجایی رادار تعقیب هدف هاگ از ماهشهر به منطقه عملیات خیبر^۵

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	سایت هاگ سربندر	سایت هاگ بدر (عملیات خیبر)

۱. عملیات خیبر، موزه و تاریخ‌نگاری، ج ۵، فصل اول موزه، ص ۷.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

۵. پدافند هوایی در عملیات خیبر، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ج دوم، ص ۵.

● ۱۳۶۲/۱۲/۱۲ باقی ماندن جنگ‌افزارهای ارتفاع کم در جزیره مجنون

جدول ۹۷: گسترش جنگ‌افزارهای ۳۵م در جزیره مجنون پس از عملیات خیبر^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه بندرعباس، شیراز، اصفهان	پد هلیکوپتر، هاورکرافت و جزیره مجنون
۲	توپ ۲۳م	۲۰ قبضه	-	پد هلیکوپتر، هاورکرافت و جزیره مجنون

● ۱۳۶۲/۱۲/۱۶ ارسال جنگ‌افزار به خوزستان

جدول ۹۸: گسترش جنگ‌افزارهای ۲۳م تقویتی در استان خوزستان^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مواضع پایگاه ۶شکاری بوشهر	استان خوزستان
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	پایگاه ۷شکاری شیراز	استان خوزستان
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	استان خوزستان
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	استان خوزستان

● ۱۳۶۲/۱۲/۱۶ تشکیل گردان ارتفاع کم امیدیه

جدول ۹۹: شروع مرحله تشکیل آتشبار ۲۳م گ.پ.ه امیدیه با واگذاری جنگ‌افزارهای ۲۳م آکبند^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	گ.پ.ه امیدیه

● ۱۳۶۲/۱۲/۱۸ واگذاری جنگ‌افزار ۲۳م به سپاه پاسداران

۱. پدافند هوایی در عملیات خیبر، ج دوم، ص ۱۵۳.

۲. همان، ص ۲۴۹.

۳. همان، ص ۲۶۷.

جدول ۱۰۰: واگذاری جنگ‌افزار ۲۳م و ۱۴/۵م به سپاه پاسداران^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	خوزستان	در اختیار سپاه جزیره مجنون
۲	توپ ۱۴/۵م	۴ قبضه	خوزستان	در اختیار سپاه جزیره مجنون

● ۱۳۶۲/۱۲/۱۹ حرکت آتشبار سایت هاگ مقدار از شمال غرب به استان خوزستان پس از خاتمه عملیات خیبر

جدول ۱۰۱: حرکت آتشبار سایت هاگ مقدار از شمال غرب به استان خوزستان پس از خاتمه عملیات خیبر^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه همدان (جمعی امیدیه)	استان خوزستان (امیدیه)

● ۱۳۶۲/۱۲/۲۱ ورود هاگ مقدار به امیدیه

جدول ۱۰۲: ورود آتشبار سایت هاگ مقدار به سایت هاگ رامشیر^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	آتشبار هاگ	۱ آتشبار	منطقه عملیاتی شمال غرب	سایت هاگ رامشیر (امیدیه)
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	منطقه عملیاتی شمال غرب	سایت هاگ رامشیر (امیدیه)

● ۱۳۶۲/۱۲/۲۳ واگذاری جنگ‌افزار ۳۵م به سپاه پاسداران (موقت)

جدول ۱۰۳: واگذاری جنگ‌افزار ۳۵م به سپاه پاسداران^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	جمعی گ.پ.ه شیراز در منطقه عملیاتی خیبر	در اختیار سپاه (جزیره مجنون)

توضیح: در پایان عملیات، مجدداً گ.پ.ه شیراز عودت داده شد.

۱. همان، ص ۲۸۴.

۲. همان، ص ۳۰۴.

۳. همان، ص ۳۳۲.

۴. همان، صص ۳۴۶-۳۴۷.

جدول ۱۰۴: جمع آوری جنگ افزارهای ۲۳م ژانوا از بوشهر^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	در اختیار ژانوا قرار گرفت

• ۱۳۶۲/۱۲/۲۳ جابجایی هاگ

جدول ۱۰۵: ارسال رادار تعقیب هدف از دزفول به سایت هاگ پیروزی^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	سایت هاگ دزفول	سایت هاگ پیروزی (عملیات خیبر)

• ۱۳۶۲/۱۲/۲۷ جابجایی سایت هاگ

جدول ۱۰۶: جابجایی سایت هاگ جمعی بوشهر به نصر^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	آتشبار هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ (جمعی بوشهر)	سایت هاگ نصر ۱ (در پاسگاه برزگری)

• ۱۳۶۲/۱۲/۲۸ جابجایی سایت هاگ

جدول ۱۰۷: ارسال رادار تعقیب هدف از هاگ پیروزی به نصر^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	سایت هاگ پیروزی	سایت هاگ نصر ۱ (بدر، جمعی بوشهر)

• ۱۳۶۲/۱۲/۲۸ آمار جنگ افزارهای امیدیه

۱. همان، ص ۳۴۶.

۲. همان، ص ۳۶۹.

۳. همان، صص ۴۲۵-۴۱۷.

۴. همان، ص ۳۶۹.

جدول ۱۰۸: آخرین آمار جنگ‌افزارهای ۳۵ و ۲۳م م.گ. پ.ه امیدیه^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴۴ قبضه	مأمور از سایرگروه‌ها	منطقه امیدیه و نقاط حساس و حیاتی
۲	توپ ۳۵م	۲۴ عراده	مأمور از سایرگروه‌ها و سازمانی	منطقه امیدیه و نقاط حساس و حیاتی

توضیح: این آمار شامل کلیه جنگ‌افزارهای تحت امر می‌باشد.

• ۱۳۶۲/۱۲/۲۹ جابجایی هاگ

جدول ۱۰۹: ارسال باقیمانده تجهیزات سایت هاگ بدر به نصر^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد جنگ‌افزار	محل برداشت	محل گسترش
۱	باقیمانده تجهیزات	-	سایت هاگ بدر	سایت هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)

پست‌های فرماندهی ارتفاع کم عملیات خیبر

- پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پایگاه امیدیه در عملیات بدر
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم بوستر ۱
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم بوستر ۲
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۱
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۲
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۳
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۴
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۵
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پازنان
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم رگ سفید
  - ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ان جی ال ۱۰۰۰

۱. همان، ص ۳۶۹.

۲. همان، ص ۴۲۵.

- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پایگاه ۵ شکاری امیدیه
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم هاگ رامشیر
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم اصلی مارون ۱ اصفهان
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۳ باغ ملک
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۴ اصفهان ایزه
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۵ اصفهان دهدز
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم پاریس کلاستر
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم واحد بهره‌برداری کرنج ۲
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم واحد بهره‌برداری پاریس کلاستر
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم واحد تقویت فشار گاز ۴۰۰ پارس
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ایستگاه گاز ۷۰۰
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم اصلی مجتمع ایستگاه گاز
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم تقویت فشار ۳۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم تقویت فشار ۵۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم تقویت فشار ۶۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ان جی ال ۱۵۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ایستگاه گاز ۲۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت آغاجاری
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم بید بلند
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم برق امیدیه ۱

● پست‌های فرماندهی تحت کنترل عملیاتی پست فرماندهی اهواز

- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم بهره‌برداری فشار گازی ۵
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۲
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۵
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ان جی ال - ۵

- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم اهواز
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۲
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم فرودگاه اهواز
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم نیروگاه حصیر آباد
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پادگان دغاغله
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم مشرحات اهواز
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم کریت کمپ
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت منصوری
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم رادار مشرحات
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم رامین
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم صنایع لوله‌سازی
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم صنایع فولاد
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۴
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم زرگان
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۳ اهواز
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ایستگاه نظامیه
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم باغ ملک
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم هفتگل ۴
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم کوپال
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم تلمبه‌خانه رامهرمز

● پست‌های فرماندهی ارتفاع کم تحت امر پست فرماندهی ارتفاع کم دزفول

- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سایت هاگ ۲ دزفول
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سایت هاگ پیروزی
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سایت هاگ نصر ۱ (پس از گسترش)
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سایت هاگ نصر ۲ (پس از گسترش)
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سایت هاگ هجرت (پس از گسترش)

- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم تیپ زرهی دزفول
- ✓ پست فرماندهی پدافند هوایی قرارگاه خاتم الانبیاء(ص)
- ✓ پست فرماندهی پدافند هوایی کشت و صنعتی نیشکرهفت تپه
- ✓ پست فرماندهی پدافند هوایی کشت و صنعت کارون
- ✓ دسک اهواز
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سد دز
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم اهواز

● پست‌های فرماندهی پدافند هوایی ارتفاع کم تحت کنترل عملیاتی پست فرماندهی منطقه‌ای

ماهشهر

- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم هاگ سربندر (هاگ ماهشهر)
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم رادار بندر امام
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم برق ماهشهر
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پتروشیمی رازی
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پالایشگاه گاز مایع
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم بندر صادراتی ماهشهر
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ایستگاه گاز شهید لشکری ماهشهر
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم منابع ذخیره‌سازی مواد نفتی کوره‌ای بندر

ماهشهر

- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم آبادان
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مجتمع پالایشگاه
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پتروشیمی آبادان
- ✓ قرارگاه خاتم الانبیاء(ص)
- ✓ پست فرماندهی نداجا
- ✓ پست فرماندهی نزاجا
- ✓ پست فرماندهی ژاجا

فروردین‌ماه ۱۳۶۳ جنگ شهرها و جابجایی‌ها و گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی

- ۱۳۶۳/۰۱/۰۲ پیش‌بینی جنگ‌افزارهای جزایر خلیج فارس

جدول ۱۱۰: برآورد جنگ‌افزارهای پدافند هوایی جزایر خلیج فارس در نیمه اول فروردین‌ماه ۱۳۶۳^۱

نام جزیره	اورلیکن	آتشبار ۲۳م	رسد رایپر	توپ ۱۴/۵
جزیره لارک	یک آتشبار	۲ آتشبار	-	-
جزیره هرمز	-	۳ آتشبار	-	-
جزیره قشم	یک	۲۰ قبضه	-	-
جزیره هنگام	-	۱۲ قبضه	۲ رسد	-
جزیره سیری	۲ عراده	۱۶ قبضه	-	۱ قبضه
جزیره ابوموسی	۲ عراده	۲ آتشبار	یا ۲ رسد رایپر	-
جزیره تنب بزرگ	-	۱۴ قبضه	-	-
جزیره فارسی	-	۸ قبضه	-	-
سیریک	-	۳ قبضه	-	-

- ۱۳۶۳/۰۱/۰۲ واگذاری جنگ‌افزار به سپاه پاسداران اهواز

جدول ۱۱۱: واگذاری جنگ‌افزار به سپاه پاسداران اهواز در نیمه اول فروردین‌ماه ۱۳۶۳^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	پازنان ۲	واگذاری به سپاه
۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	نورد اهواز	واگذاری به سپاه
۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	پازنان ۲ بهبهان	واگذاری به سپاه
۴	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	رادار اهواز	واگذاری به سپاه
۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	جزیره خارک	واگذاری به سپاه

- ۱۳۶۳/۰۱/۰۲ واگذاری جنگ‌افزارهای ۲۳م آکبند

جدول ۱۱۲: واگذاری جنگ‌افزارهای ۲۳م آکبند در نیمه اول فروردین‌ماه ۱۳۶۳^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	جزیره خارک

۱. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر، ویژه نیمه اول سال ۱۳۶۳.

۲. همان.

۳. همان.

۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پازنان ۲
---	---------	--------	-------------------	----------

- ۱۳۶۳/۰۱/۰۲ گسترش جنگ افزارهای ۲۳م در پلدختر و کوهدشت

جدول ۱۱۳: گسترش جنگ افزارهای ۲۳م در پلدختر و کوهدشت در نیمه اول فروردین ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	پلدختر
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	کوهدشت

- ۱۳۶۳/۰۱/۰۲ گسترش سایت های هاگ

جدول ۱۱۴: گسترش سایت های هاگ در نیمه اول فروردین ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۲ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	سایت هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)

- ۱۳۶۳/۰۱/۰۲ جابجایی سایت های هاگ

جدول ۱۱۵: جابجایی سایت های هاگ در نیمه اول فروردین ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	سایت هاگ پیروزی (جمعی دزفول)	سایت هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت هاگ پیروزی (جمعی دزفول)	سایت هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	سایت هاگ پیروزی (جمعی بندرعباس)	سایت هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)

توضیح: مورخه ۱۳۶۳/۰۱/۰۳ این سایت عملیاتی گردید.

- ۱۳۶۳/۰۱/۰۶ جابجایی سایت های هاگ پیروزی جهت بازسازی

جدول ۱۱۶: جابجایی سایت‌های هاگ پیروزی جهت بازسازی در نیمه اول فروردین‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	سایت هاگ پیروزی	دزفول ودپو جهت بازسازی
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت هاگ پیروزی	هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	سایت هاگ پیروزی	هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)

● ۱۳۶۳/۰۱/۰۷ جابجایی راپیر از سنندج به منطقه عملیات خیبر

جدول ۱۱۷: جابجایی راپیر از سنندج به منطقه عملیات خیبر در نیمه اول فروردین‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	راپیر	۲ رسد	شهر سنندج (جمعی گ.پ.ه همدان)	گ.پ.ه دزفول (موقت)

● ۱۳۶۳/۰۱/۰۶ ادامه گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در منطقه عملیات خیبر

جدول ۱۱۸: ادامه گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در منطقه عملیات خیبر در نیمه اول

فروردین‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	پد هلیکوپترها
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	جزیره مجنون (در اختیار سپاه)
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	قرارگاه نجف
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	منطقه شهید بقایی
۵	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه اصفهان	پل مجنون (شهید باقری) اتصال پل به خشکی
۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	اطراف سایت هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	اطراف باند هلیکوپترها
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	اطراف سایت پیروزی

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

● ۱۳۶۳/۰۱/۱۴ گسترش موقت رایپر در دزفول

جدول ۱۱۹: گسترش موقت رایپر در دزفول در نیمه اول فروردین ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رایپر	۲ رسد	شهر سنندج (جمعی گ.پ.ه همدان)	گسترش موقت در دزفول

● ۱۳۶۳/۰۱/۱۶ جابجایی هاگ

جدول ۱۲۰: جابجایی بخشی از تجهیزات سایت‌های هاگ نصر ۱ به سایت نصر ۲ در نیمه دوم

فروردین ماه ۱۳۶۳^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	بخشی از تجهیزات	سایت هاگ نصر ۱ (جمعی بوشهر)	سایت نصر ۲ (بوشهر)

توضیح: به علت بمباران و آتش توپخانه، سایت نصر ۲ عملیاتی نشد.

● ۱۳۶۳/۰۱/۱۸ جابجایی رایپر از دزفول به منطقه عملیات خیبر

جدول ۱۲۱: جابجایی رایپر از دزفول به منطقه عملیات خیبر در نیمه دوم فروردین ماه ۱۳۶۳^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رایپر	۱ رسد	گ.پ.ه دزفول (جمعی گ.پ.ه همدان)	گسترش جزیره مجنون

● ۱۳۶۳/۰۱/۱۹ جابجایی رایپر از دزفول به منطقه عملیات خیبر

جدول ۱۲۲: جابجایی رایپر از دزفول به منطقه عملیات خیبر در نیمه دوم فروردین ماه ۱۳۶۳^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رایپر	۱ رسد	گ.پ.ه دزفول (جمعی گ.پ.ه همدان)	گسترش جزیره مجنون

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

● ۱۳۶۳/۰۱/۲۲ جابجایی تجهیزات هاگ

جدول ۱۲۳: جابجایی تجهیزات هاگ نصر ۱ در نیمه دوم فروردین‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت نصر ۱ (جمعی بوشهر)	سایت پیروزی

توضیح: به علت بمباران شدید، عملیاتی نشد.

● ۱۳۶۳/۰۱/۳۰ جابجایی رایپر از منظریه قم به نهر قاسمیه

جدول ۱۲۴: جابجایی رایپر از منظریه قم به نهر قاسمیه در نیمه اول فروردین‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رایپر	۱ رسد	منظریه قم (جمعی گ.پ.ه. تهران)	نهر قاسمیه (اسکورت شناور)

● ۱۳۶۳/۰۱/۳۱ گسترش جنگ‌افزارها در منطقه خان گیران

جدول ۱۲۵: گسترش جنگ‌افزارها در منطقه خان گیران در نیمه دوم فروردین‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	بندر امام (جمعی گ.پ.ه. مشهد)	مجمع گاز خان گیران
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	برگشت از سایت مقدار موجود در امیدیه	بندر امام
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	اسکله شهید بهشتی چابهار	بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بوشهر	در اختیار نزاجا

اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۳ احتمال حمله به بندرعباس

● ۱۳۶۳/۰۲/۰۳ جابجایی سایت‌های هاگ تبوک ۲ (جمعی دزفول) جهت انتقال به بندرعباس

۱. همان.

۲. همان.

۳. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۴.

فصل چهارم: سال چهارم جنگ؛ فشارهای سیاسی برای تحمیل صلح / ۶۳

جدول ۱۲۶: جابجایی سایت‌های هاگ تبوک ۲ (جمعی دزفول) جهت انتقال به بندرعباس در نیمه اول اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۳^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	تبوک ۲	سایت ۳ هاگ دزفول (موقت)

توضیح: جمع‌آوری جهت انتقال به بندرعباس

• ۱۳۶۳/۰۲/۰۳ گسترش توپ ۲۳م در درود

جدول ۱۲۷: گسترش توپ ۲۳م در درود در نیمه اول اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۳^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت ۳ هاگ دزفول	مجتمع صنایع درود

• ۱۳۶۳/۰۲/۱۰ گسترش توپ ۲۳م در سایت ۲ هاگ دزفول

جدول ۱۲۸: گسترش توپ ۲۳م در سایت ۲ هاگ دزفول در نیمه اول اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۳^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سایت ۲ هاگ دزفول	سایت ۳ هاگ دزفول

• ۱۳۶۳/۰۲/۱۰ جابجایی سایت‌های هاگ

جدول ۱۲۹: جابجایی سایت‌های هاگ نصر ۱ به سایت هجرت (جمعی بوشهر) در نیمه اول

اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۳^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	نصر ۱ (جمعی بوشهر)	سایت هجرت (دهانه هوپزه)

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

خردادماه ۱۳۶۳ شروع بمباران شهرها توسط هوایمای میگ ۲۵ و تهدید در شمال خلیج فارس

تیرماه ۱۳۶۳ مهیا شدن جهت عملیات بدر و تقویت پوشش هوایی منطقه

- ۱۳۶۳/۰۴/۱۴ جمع تجهیزات دو آتشبار هاگ ویژه عملیات بدر (در سایت ایمان دارخوبین)

جدول ۱۳۰: تجمع تجهیزات دو آتشبار هاگ ویژه عملیات بدر (در سایت ایمان دارخوبین)^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ هجرت (منطقه خیبر جمعی گ.پ.ه بوشهر)	سایت ایمان (موقت)
۲	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ نصر ۲	سایت ایمان (موقت)

- ۱۳۶۳/۰۴/۱۶ شرکت جنگ افزارهای ۳۵م و رایپر در عملیات اسکورت شناورها

جدول ۱۳۱: شرکت جنگ افزارهای ۳۵م و رایپر در عملیات اسکورت شناورها (قفاس)^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	ابتدای پل جزیره مینو
۲	رایپر	۲ رسد	گ.پ.ه تهران	جنوب آبادان (خسروآباد)

۱. عملیات بدر، ج ۱، ص ۵۸.

۲. نقش پدافند در عملیات بدر، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۱، ص ۹۷.

فصل پنجم

سال پنجم جنگ ۱۳۶۳/۰۶/۳۱ تا ۱۳۶۴/۰۶/۳۰

جنگ شهرها و عملیات‌های محدود

- شرکت در عملیات عاشورا
- شرکت در عملیات‌های غرب کشور (منطقه حمزه سیدالشهداء)
- شرکت در عملیات میمک
- شرکت در عملیات منطقه چنانه
- شرکت گسترده در عملیات بدر
- گسترش سایت هاگ در اصفهان
- شرکت در عملیات حاج عمران
- مهیاشدن جهت عملیات والفجر ۸ بزرگترین جابجایی جنگ افزارهای پدافندی

مهرماه ۱۳۶۳ مهیا شدن جهت عملیات عاشورا در میمیک

- ۱۳۶۳/۷/۱۵ جابجایی تجهیزات پدافند هوایی ارتفاع کم به ایلام

جدول ۱۳۲: جابجایی تجهیزات پدافندی ارتفاع کم اورلیکن و راپیر به ایلام جهت شرکت در عملیات عاشورا در تیرماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲عزاده	گ.پ.ه بندرعباس (قرارگاه خاتم جنوب)	ایلام
۲	راپیر	ارسد	گ.پ.ه تبریز (قرارگاه خاتم جنوب)	ایلام
۳	راپیر	۲رسد	گ.پ.ه همدان (قرارگاه خاتم جنوب)	ایلام

- ۱۳۶۳/۷/۲۵ شروع عملیات آفندی عاشورا

آبان ماه ۱۳۶۳ جمع‌آوری کامل رادارهای مشرحات اهواز و آبدانان

- ۱۳۶۳/۰۸/۰۱ خاتمه عملیات آفندی عاشورا
- ۱۳۶۳/۰۸/۲۲ مهیا شدن جهت عملیات در منطقه حمزه سیدالشهداء (غرب کشور)

جدول ۱۳۳: شرکت جنگ‌افزارهای ۳۵م در عملیات غرب^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۶عزاده	گ.پ.ه بندرعباس	صالح آباد و مهران
۲	راپیر	۲رسد	گ.پ.ه همدان	صالح آباد و مهران
۳	راپیر	۱رسد	گ.پ.ه تبریز	-

- ۱۳۶۳/۰۸/۳۰ ورود جنگ‌افزارهای پدافند هوایی به همدان و منطقه حمزه سیدالشهداء

۱. نقش پدافند در عملیات بدر، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ج ۱.

۲. همان، ص ۱۰۱.

جدول ۱۳۴: ورود تجهیزات پدافندی ارتفاع کم اورلیکن و راپیر به ایلام در تیرماه ۱۳۶۳^۱

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه بندرعباس (قرارگاه خاتم جنوب)	ایلام منطقه حمزه سیدالشهداء
۲	راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه تبریز (قرارگاه خاتم جنوب)	ایلام منطقه حمزه سیدالشهداء
۳	راپیر	۲ رسد	گ.پ.ه همدان (قرارگاه خاتم جنوب)	ایلام منطقه حمزه سیدالشهداء

آذرماه ۱۳۶۳ برگشت جنگ افزارهای پدافند هوایی از منطقه حمزه سیدالشهداء

- ۱۳۶۳/۰۹/۱۵ برگشت جنگ افزارهای پدافند هوایی به قرارگاه خاتم الانبیاء(ص)

جدول ۱۳۵: جابجایی تجهیزات پدافندی ارتفاع کم اورلیکن و راپیر از ایلام به قرارگاه خاتم در آذرماه ۱۳۶۳^۲

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندرعباس (قرارگاه خاتم جنوب)	ایلام (موقت)
۲	راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه تبریز (قرارگاه خاتم جنوب)	ایلام (موقت)
۳	راپیر	۲ رسد	گ.پ.ه همدان (قرارگاه خاتم جنوب)	ایلام (موقت)

- ۱۳۶۳/۰۹/۱۵ جابجایی سایت هاگ ایمان به تبوک ۲ با توجه به احتمال تک در میمک

جدول ۱۳۶: جابجایی سایت هاگ ایمان از دارخوین به عین خوش در آذرماه ۱۳۶۳^۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار(-)	سایت ایمان دارخوین	تبوک ۲ عین خوش

- ۱۳۶۳/۹/۲۶ اعزام جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم به میمک

۱. همان، ج. ۱.

۲. همان.

۳. همان.

جدول ۱۳۷: جابجایی تجهیزات پدافندی ارتفاع کم اورلیکن و راپیر از دزفول به میمک در آذرماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندرعباس (قرارگاه خاتم جنوب)	میمک
۲	راپیر	۲رسد	گ.پ.ه تبریز و همدان (قرارگاه خاتم جنوب)	میمک

● ۱۳۶۳/۹/۲۸ برگشت جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم از عملیات میمک

جدول ۱۳۸: جابجایی تجهیزات پدافندی ارتفاع کم اورلیکن و راپیر از میمک به دزفول در آذرماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندرعباس (قرارگاه خاتم جنوب) میمک	دزفول (موقت)
۲	راپیر	۲رسد	گ.پ.ه تبریز و همدان (قرارگاه خاتم جنوب) میمک	دزفول (موقت)

● ۱۳۶۳/۹/۲۹ لغو مأموریت و حرکت جنگ افزارهای پدافند هوایی از منطقه سیدالشهداء به دزفول

جدول ۱۳۹: حرکت جنگ افزارهای ارتفاع کم از همدان (مأموریت سردشت) به دزفول در آذرماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	سردشت (جمعی گ.پ.ه بندرعباس)	دزفول (موقت)
۲	راپیر	۱رسد	سردشت (جمعی گ.پ.ه تبریز)	دزفول (موقت)
۳	راپیر	۲رسد	سردشت (جمعی گ.پ.ه همدان)	دزفول (موقت)

● ۱۳۶۳/۰۹/۲۹ آماده سازی جنگ افزارهای پدافند هوایی موجود در منطقه خیبر

جدول ۱۴۰: جابجایی یک قبضه توپ ۳۵م از جزیره مجنون در آذرماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	پایگاه دزفول	جزیره مجنون
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	جزیره مجنون (جمعی شیراز)	دزفول جهت بازسازی

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

دی‌ماه ۱۳۶۳ برگشت جنگ‌افزارهای پدافندی از میمک و اعزام به چنانه و افزایش فعالیت هوایی دشمن

- ۱۳۶۳/۱۰/۰۱ برگشت جنگ‌افزارهای ۳۵م و راپیر از عملیات میمک

جدول ۱۴۱: برگشت جنگ‌افزارهای ۳۵م و راپیر از عملیات میمک^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	برگشت از میمک	گ.پ.ه دزفول
۲	رسد راپیر	۲ رسد	برگشت از میمک	گ.پ.ه دزفول

- ۱۳۶۳/۱۰/۰۴ اعزام ۱ قبضه جنگ‌افزار ۳۵م به جزیره مجنون

جدول ۱۴۲: اعزام ۱ قبضه جنگ‌افزار ۳۵م به جزیره مجنون^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	جزیره مجنون

جدول ۱۴۳: جمع‌آوری ۱ قبضه جنگ‌افزار ۳۵م از جزیره مجنون^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	۳۵م	۱ عراده	جمعی شیراز از جزیره مجنون	دزفول جهت تعمیر و بازسازی

جدول ۱۴۴: تجهیزات دو آتشبار هاگ ویژه عملیات بدر (آماده گسترش در سایت ایمان)^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت ایمان (دارخوین جمعی بوشهر)	سایت هاگ هجرت
۲	هاگ	۱ آتشبار	جمع‌آوری از کلیه یگان‌ها	سایت هاگ نصر ۲

- ۱۳۶۳/۱۰/۰۹ جابجایی سایت هاگ تیوک ۲ به منطقه چنانه

۱. همان، ص ۱۰۴.

۲. همان، ص ۱۰۵.

۳. همان.

۴. همان، صص ۵۷ و ۵۸.

جدول ۱۴۵: جابجایی سایت هاگ، راپیر و اورلیکن به منطقه چنانه در دی‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	پایگاه دزفول	سایت تبوک ۲ چنانه
۲	راپیر	۲رسد	دزفول (جمع‌ی همدان)	سایت تبوک ۲ چنانه
۳	هاگ	۱ آتشبار(-)	گ.پ.ه دزفول	سایت تبوک ۲ چنانه

● جدول ۱۳۶۳/۱۰/۱۹: اعزام جنگ‌افزارهای ۳۵م گ.پ.ه بوشهر به سمت منطقه عملیاتی بدر

جدول ۱۴۶: اعزام جنگ‌افزارهای ۳۵م گ.پ.ه بوشهر به سمت منطقه عملیاتی بدر^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه بوشهر	منطقه عملیات (بدر)

● جدول ۱۳۶۳/۱۰/۱۹: اعزام جنگ‌افزارهای ۲۳م گ.پ.ه تبریز به سمت منطقه عملیاتی بدر

جدول ۱۴۷: اعزام جنگ‌افزارهای ۳۵م گ.پ.ه تبریز به سمت منطقه عملیاتی بدر^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	منطقه عملیات (بدر)

● جدول ۱۳۶۳/۱۰/۲۱: اعزام جنگ‌افزارهای ۳۵م گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر

جدول ۱۴۸: اعزام جنگ‌افزارهای ۳۵م گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تهران	منطقه عملیات (بدر)

● جدول ۱۳۶۳/۱۰/۲۱: اعزام جنگ‌افزارهای ۲۳م گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر

جدول ۱۴۹: اعزام جنگ‌افزارهای ۲۳م گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر^۵

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه تهران	منطقه عملیات (بدر)

۱. همان، ج. ۱.

۲. همان، ص ۱۱۴.

۳. همان.

۴. همان، ص ۱۱۶.

۵. همان.

- ۱۳۶۳/۱۰/۱ اعزام جنگ افزارهای رایپر گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر

جدول ۱۵۰: اعزام جنگ افزارهای رایپر گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	رایپر	۳ رسد	گ.پ.ه تهران	منطقه عملیات (بدر)

- ۱۳۶۳/۱۰/۲۱ اعزام جنگ افزارهای اسکای گارد گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر

جدول ۱۵۱: اعزام جنگ افزارهای اسکای گارد گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۲ رسد کامل	گ.پ.ه تهران	منطقه عملیات (بدر)

- ۱۳۶۳/۱۰/۲۱ اعزام رادار تعقیب هدف گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر

جدول ۱۵۲: اعزام رادار تعقیب هدف گ.پ.ه تهران به سمت منطقه عملیاتی بدر^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	گ.پ.ه تهران	منطقه عملیات (بدر)

بهمن ماه ۱۳۶۳ مهیا شدن جهت عملیات بدر

- ۱۳۶۳/۱۱/۱۰ دستور جمع آوری و ارسال سایت هاگ از دارخوین به منطقه عملیات بدر

جدول ۱۵۳: جابجایی سایت هاگ ایمان و توپ ۲۳م در بهمن ماه ۱۳۶۳^۴

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه همدان	سایت هاگ منطقه بدر
۲	هاگ	۱ آتشبار (-)	سایت ایمان (دارخوین)	منطقه بدر

۱. همان.

۲. همان، ص ۱۱۶.

۳. همان، ص ۱۱۸.

۴. همان، ج ۱.

● ۱۳۶۳/۱۱/۱۱ شروع عملیات پدافندی ارتفاع ۴۰۲

● ۱۳۶۳/۱۱/۱۳ دستور ارسال توپ ۲۳م از همدان به یونیت بهره‌برداری شماره ۴

جدول ۱۵۴: جابجایی توپ ۲۳م از همدان به اهواز در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	سایت هاگ همدان	یونیت بهره‌برداری شماره ۴ مارون

● ۱۳۶۳/۱۱/۱۴ ابلاغ دستورالعمل طرح وحدت پدافند هوایی در عملیات بدر

جدول ۱۵۵: جنگ افزارهای پدافند هوایی طرح وحدت عملیات بدر در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	سیستم هاگ	۲ آتشبار	هاگ ایمان و دزفول
۲	جنگ افزار ۳۵م	۴۲ عراده	گروه‌های پدافند هوایی، امیدیه، بندر عباس، تهران و بوشهر
۳	رسد راپیر	۵ رسد آتش	گ.پ.ه تهران و همدان
۴	توپ ۲۳م	۲۶ قبضه	-
۵	موشک سه‌دند	۱۳ قبضه	گ.پ.ه تهران و آبدانان
۶	اسکای گارد	۲ رسد	گ.پ.ه تهران

● ۱۳۶۳/۱۱/۱۶ اعزام جنگ افزارهای ۲۳م از گ.پ.ه همدان در عملیات بدر

جدول ۱۵۶: اعزام جنگ افزارهای ۲۳م از گ.پ.ه همدان

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه همدان	مارون ۴

● ۱۳۶۳/۱۱/۱۸ جایگزین نمودن توپ‌های ۲۳م پدافند هوایی با توپ‌های شیلکای نزاچا

جدول ۱۵۷: جایگزین نمودن توپ‌های ۲۳م پدافند هوایی با توپ‌های شیلکای نزاچا در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گروه‌های تحت امر ف پ ه	منطقه عملیات بدر (جایگزین شیلکاهای نزاچا)

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

● ۱۳۶۳/۱۱/۱۹ حرکت ستون تجهیزات پدافندی طرح وحدت از تبریز به دزفول

جدول ۱۵۸: جابجایی توپ ۳۵م از تبریز به دزفول و اهواز در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	قبضه	گ.پ.ه تبریز	گ.پ.ه اهواز (موقت)

● ۱۳۶۳/۱۱/۱۹ حرکت ستون تجهیزات پدافندی طرح وحدت از بوشهر به دزفول

جدول ۱۵۹: جابجایی توپ ۳۵م از بوشهر به دزفول در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گ.پ.ه دزفول (موقت)

● ۱۳۶۳/۱۱/۱۹ اعزام تجهیزات طرح وحدت از گروه پدافند هوایی تهران به دزفول

جدول ۱۶۰: جابجایی توپ ۲۳، ۳۵م، راپیر و سه‌سند ۳ از گ.پ.ه تهران به دزفول در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تهران	دزفول (موقت)
۲	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه تهران	دزفول (موقت)
۳	موشک سه‌سند ۳	۱۰ قبضه	گ.پ.ه تهران	دزفول (موقت)
۴	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تهران	دزفول (موقت)
۵	اسکای گارد	۲ رسد کامل	گ.پ.ه تهران	دزفول (موقت)

● ۱۳۶۳/۱۱/۱۹ اعزام جنگ‌افزارهای ۳۵م از گ.پ.ه همدان به دزفول عملیات بدر

جدول ۱۶۱: جابجایی توپ ۳۵م از گ.پ.ه همدان به دزفول در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه همدان	دزفول (موقت)

۱. همان.
۲. همان.
۳. همان.
۴. همان.

- ۱۳۶۳/۱۱/۱۹ اعزام ستون جنگ‌افزار از امیدیه به دزفول جهت شرکت در عملیات بدر

جدول ۱۶۲: جایجایی توپ ۳۵م از گ.پ.ه امیدیه به دزفول در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه امیدیه	دزفول (موقت)

- ۱۳۶۳/۱۱/۲۰ شروع عملیات پدافندی میمک

- ۱۳۶۳/۱۱/۲۲ محل برداشت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی عملیات بدر (طرح وحدت)

جدول ۱۶۳: جنگ‌افزارهای ۳۵م ویژه عملیات بدر (طرح وحدت)^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل گسترش	یگان اعزام‌کننده
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	منطقه عملیات بدر	گ.پ.ه تهران و رادار کرج
۲	توپ ۳۵م	۴ عراده	منطقه عملیات بدر	گ.پ.ه همدان
۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	منطقه عملیات بدر	گ.پ.ه امیدیه
۴	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	منطقه عملیات بدر	گ.پ.ه بوشهر
۵	توپ ۳۵م	۸ عراده	منطقه عملیات بدر	گ.پ.ه بندرعباس
۶	توپ ۳۵م	۶ عراده	منطقه عملیات بدر	گ.پ.ه شیراز منطقه میمک و عین خوش

جدول ۱۶۴: محل برداشت موشک راپیر ویژه عملیات بدر (طرح وحدت)^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	موشک راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه تهران	منطقه عملیات بدر
۲	موشک راپیر	۲ رسد	گ.پ.ه تهران - منظره قم	منطقه عملیات بدر
۳	موشک راپیر	۲ رسد	گ.پ.ه همدان - عین خوش	منطقه عملیات بدر

۱. همان.

۲. همان، ص ۵۲.

۳. همان، صص ۵۳-۵۲.

جدول ۱۶۵: محل برداشت موشک دوش پرتابی سه‌سند ویژه عملیات بدر (طرح وحدت)^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۳ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	منطقه عملیات بدر
۲	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران - شهرک صنعتی البرز	منطقه عملیات بدر
۳	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران - سد کرج	منطقه عملیات بدر
۴	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران - اشتهارد	منطقه عملیات بدر
۵	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۳ قبضه	گ.پ.ه تهران - صالح آباد	منطقه عملیات بدر
۶	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران - مافی آباد	منطقه عملیات بدر
۷	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران - پرندک	منطقه عملیات بدر
۸	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران - قلعه حسن خان	منطقه عملیات بدر
۹	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	منطقه عملیات بدر
۱۰	موشک دوش پرتابی سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران - شاهدشت کرج	منطقه عملیات بدر

جدول ۱۶۶: محل برداشت جنگ افزار ۲۳مم ویژه عملیات بدر (طرح وحدت)^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آمادگاه قصر فیروزه ۲	منطقه عملیات بدر
۲	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تهران - فرودگاه دوشان تپه	منطقه عملیات بدر
۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تهران - سایت ۲ هاگ	منطقه عملیات بدر
۴	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تهران - سایت ۳ هاگ	منطقه عملیات بدر
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندر عباس - سایت هاگ	منطقه عملیات بدر
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز - سایت هاگ	منطقه عملیات بدر
۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه همدان - سایت هاگ	منطقه عملیات بدر
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر - سایت هاگ ایمان	منطقه عملیات بدر

۱. همان، ص ۵۳.

۲. همان.

● ۱۳۶۳/۱۱/۲۴ خاتمه عملیات پدافندی میمک

● ۱۳۶۳/۱۱/۲۵ واگذاری موشک دوش پرتابی سه‌سپه‌سازان به سپاه پاسداران

جدول ۱۶۷: واگذاری موشک‌های سه‌سپه‌ساز به سپاه در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	موشک سه‌سپه‌ساز	۷ قبضه	گ.پ.ه تهران	در اختیار سپاه پاسداران قرارگرفت
۲	موشک سه‌سپه‌ساز	۳ قبضه	گ.پ.ه تهران	دزفول موقت

● ۱۳۶۳/۱۱/۲۵ جنگ‌افزارهای گسترش یافته موجود در منطقه قبل از عملیات بدر در بهمن‌ماه ۱۳۶۳

جدول ۱۶۸: گسترش جنگ‌افزارهای گ.پ.ه جاسک قبل از شروع عملیات بدر در سال ۱۳۶۳^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد توپ	تعداد رادار	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	۱ دستگاه	گاز مایع ماهشهر
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	۱ دستگاه	پتروشیمی ماهشهر
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	۱ دستگاه	اسکله بندر امام خمینی
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	۱ دستگاه	منطقه ماهشهر

جدول ۱۶۹: گسترش جنگ‌افزارهای گ.پ.ه کیش قبل از شروع عملیات بدر^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف آبادان
۲	رادار F.C.U	۲ دستگاه	گ.پ.ه کیش	اطراف آبادان

جدول ۱۷۰: گسترش جنگ‌افزارهای گ.پ.ه مشهد قبل از شروع عملیات بدر^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گروه پدافند هوایی مشهد	پست برق شماره یک اهواز
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گروه پدافند هوایی مشهد	مارون ۶
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گروه پدافند هوایی مشهد	سایت هاگ سربندر

۱. همان، ج ۱.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

جدول ۱۷۱: گسترش جنگ افزارهای گروه پدافند شیراز قبل از شروع عملیات بدر^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۵	پالایشگاه گازی ماهشهر
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۵	پالایشگاه گازی ماهشهر
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	یگان ارتباطی دهبید	پالایشگاه گازی ماهشهر
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	یگان ارتباطی خرمن کوه	پالایشگاه گازی ماهشهر
۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	—	منطقه عملیات مجنون

جدول ۱۷۲: گسترش جنگ افزارهای گروه پدافند هوایی تهران قبل از عملیات بدر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گروه پدافند هوایی تهران	مارون ۱ اصفهان
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گروه پدافند هوایی تهران	رادار اهواز
۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گروه پدافند هوایی تهران	بهره‌برداری شماره ۲ اهواز
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گروه پدافند هوایی تهران	مارون ۳ اهواز
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گروه پدافند هوایی تهران	مارون ۴ اهواز

جدول ۱۷۳: گسترش جنگ افزارهای گروه پدافند هوایی اصفهان قبل از عملیات بدر^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گروه پدافند هوایی اصفهان	بهره‌برداری شماره ۳ آغاچاری
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	از غرب کشور (جمعی اصفهان)	منطقه عملیات بدر

جدول ۱۷۴: گسترش جنگ افزارهای گروه پدافند هوایی بندرعباس قبل شروع عملیات بدر^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گروه پدافند هوایی بندرعباس	مارون ۵
۲	توپ ۳۵م	۴ عراده	گروه پدافند هوایی بندرعباس	منطقه عملیات مجنون

۱. همان.
۲. همان.
۳. همان.
۴. همان.

جدول ۱۷۵: گسترش جنگ‌افزارهای گروه پدافند هوایی امیدیه قبل از عملیات بدر^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۲۸ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	خارج از پایگاه هوایی امیدیه

جدول ۱۷۶: گسترش جنگ‌افزارهای گروه پدافند هوایی بوشهر قبل از عملیات بدر^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	منطقه عملیات بدر
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت هاگ هجرت

جدول ۱۷۷: جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم مستقر در منطقه قبل از شروع عملیات بدر^۳

یگان‌های اعزام‌کننده	رادار کنترل آتش اورلیکن	۳۵م	۲۳م	۱۴/۵م	رسد رایپر	موشک سهند
گروه پدافند هوایی جاسک	۴ دستگاه	۸ قبضه	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی کیش	۲ دستگاه	۴ قبضه	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی امیدیه	۴ دستگاه	۸ قبضه	۱۶ قبضه	۲۸ قبضه	-	-
گروه پدافند هوایی مشهد	-	-	۱۰ قبضه	-	-	-
گروه پدافند هوایی تهران	-	-	۱۸ قبضه	-	-	-
گروه پدافند هوایی اصفهان	-	۲ قبضه	۲ قبضه	-	-	-
گروه پدافند هوایی بندرعباس	-	۴ قبضه	۲ قبضه	-	-	-
گروه پدافند هوایی دزفول	-	۶ قبضه	۳۶ قبضه	-	-	-
گروه پدافند هوایی آبدانان	-	-	۸ قبضه	-	-	۵ قبضه
گروه پدافند هوایی شیراز	-	۴ قبضه	۸ قبضه	-	-	-
گروه پدافند هوایی بوشهر	-	۲ قبضه	۸ قبضه	-	-	-
گروه پدافند هوایی اهواز	-	-	-	-	-	-

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

یگان‌های اعزام‌کننده	رادار کنترل آتش اورلیکن	م ۳۵	م ۲۳	م ۱۴/۵	رسد راپیر	موشک سهند
گروه پدافند هوایی همدان	-	-	۴ قبضه	-	۲ رسد	-
فرماندهی لجستیکی هوایی	-	-	۱۲ قبضه	-	-	-

● ۱۳۶۳/۱۱/۲۶ دستور آماده سازی سایت های هاگ عملیات بدر

جدول ۱۷۸: آماده سازی یک آتشبار کامل هاگ توسط گ.پ.ه دزفول در بهمن ماه ۱۳۶۳ جهت عملیات بدر^۱

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار کامل	گ.پ.ه دزفول (از سر جمع تجهیزات سایت ۲ دزفول)	در اختیار عملیات بدر
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	در اختیار عملیات بدر

اسفندماه ۱۳۶۳ مهیا شدن جهت عملیات بدر و محل برداشت جنگ افزارهای طرح و حدت

جدول ۱۷۹: محل برداشت جنگ افزارهای م ۳۵ (طرح وحدت) در عملیات بدر^۲

ردیف	یگان	محل برداشت	تعداد
۱	گروه پدافند هوایی تهران	پایگاه یکم شکاری مهرآباد و رادار کرج	۴ قبضه
۲	گروه پدافند هوایی همدان	پایگاه سوم شکاری همدان	۴ قبضه
۳	گروه پدافند هوایی امیدیه	پایگاه پنجم شکاری امیدیه	۴ قبضه
۴	گروه پدافند هوایی بوشهر	پایگاه ششم شکاری بوشهر	۱۰ قبضه
۵	گروه پدافند هوایی بندرعباس	پایگاه نهم شکاری بندرعباس	۸ قبضه
۶	گروه پدافند هوایی شیراز	از منطقه میمک و عین خوش	۶ قبضه

۱. همان.

۲. همان.

جدول ۱۸۰: محل برداشت جنگ‌افزارهای رایپر (طرح وحدت) در عملیات بدر^۱

ردیف	یگان	محل برداشت	تعداد
۱	گروه پدافند هوایی تهران	منطقه مهرآباد	۱ رسد آتش
۲	گروه پدافند هوایی تهران	منظریه قم	۲ رسد آتش
۳	گروه پدافند هوایی همدان	منطقه عین خوش	۲ رسد آتش

• ۱۳۶۳/۱۲/۰۲ گسترش جنگ‌افزار ۲۳مم ویژه عملیات بدر در معبر نفوذی هندیجان

جدول ۱۸۱: گسترش جنگ‌افزار ۲۳مم ویژه عملیات بدر در معبر نفوذی هندیجان (طرح وحدت)^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۲۳مم	۳ قبضه	طرح وحدت	معبر هندیجان

• ۱۳۶۳/۱۲/۳ دستور اعزام ۴ عراده توپ ۳۵مم به شمال غرب کشور

جدول ۱۸۲: جابجایی توپ ۳۵مم از گ.پ.ه. دزفول به قرارگاه سلمان شمال غرب کشور در اسفندماه ۱۳۶۳^۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵مم	۴ عراده	گ.پ.ه. دزفول (جمعی گ.پ.ه. همدان)	در اختیار قرارگاه سلمان شمال غرب کشور

• ۱۳۶۳/۱۲/۰۵ اعزام رادارهای تعقیب هدف وجستجوگر گ.پ.ه. بوشهر به سمت منطقه

عملیاتی بدر

جدول ۱۸۳: اعزام رادار تعقیب هدف گ.پ.ه. بوشهر به سمت منطقه عملیاتی بدر^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	گ.پ.ه. بوشهر	سایت هاگ هجرت
۲	رادار جستجوگر هاگ	۱ دستگاه	گ.پ.ه. بوشهر	سایت هاگ هجرت

۱. همان.

۲. همان، ص ۱۲۱.

۳. همان، ج ۱.

۴. همان، ص ۱۲۲.

- ۱۳۶۳/۱۲/۱۵ اعزام جنگ افزارهای ۳۵م جمعی همدان به منطقه عملیاتی بدر

جدول ۱۸۴: اعزام جنگ افزارهای ۳۵م جمعی همدان به منطقه عملیاتی^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	طرح وحدت	پایگاه چهارم شکاری دزفول
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	طرح وحدت	کارخانه نورد اهواز

- پست‌های فرماندهی ارتفاع کم منطقه امیدیه در عملیات بدر

پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پایگاه امیدیه

- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم بوستر ۱
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم بوستر ۲
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۱
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۲
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۳
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۴
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۵
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پازنان
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم رگ سفید
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ان جی ال ۱۰۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پایگاه ۵ شکاری امیدیه
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم هاگ رامشیر

پست فرماندهی ارتفاع کم اصلی مارون ۱ اصفهان

- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۳ باغ ملک
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۴ اصفهان ایذه
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۵ اصفهان دهدز
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم پاریس کلاستر
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم واحد بهره‌برداری کرنج ۲
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم واحد بهره‌برداری پاریس کلاستر

- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم واحد تقویت فشار گاز ۴۰۰ پارس
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ایستگاه گاز ان جی ال ۷۰۰
- پست فرماندهی ارتفاع کم اصلی مجتمع ایستگاه گاز
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم تقویت فشار ۳۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم تقویت فشار ۵۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم تقویت فشار ۶۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ان جی ال ۱۵۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ایستگاه گاز ۲۰۰
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت آغاچاری
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم بید بلند
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم برق امیدیه
- پست فرماندهی منطقه‌ای ارتفاع کم منطقه اهواز در عملیات بدر
- پست فرماندهی اصلی ارتفاع کم بهره‌برداری فشار گازی ۵
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۲
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۵
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ان جی ال ۵
- پست فرماندهی اصلی ارتفاع کم اهواز
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۲
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم فرودگاه اهواز
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم نیروگاه حصیرآباد
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پادگان دغاغله
- پست فرماندهی اصلی ارتفاع کم منطقه مشرحات اهواز
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم کریت کمپ
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت منصوری
- پست فرماندهی اصلی ارتفاع کم رامین
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم صنایع لوله‌سازی
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم صنایع فولاد
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مارون ۴

پست فرماندهی اصلی ارتفاع کم زرگان

- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم یونیت ۳
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ایستگاه نظامیه

پست فرماندهی ارتفاع کم باغ ملک

- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم هفتگل ۴
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم کوپال
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم تلمبه‌خانه رامهرمز

● پست‌های فرماندهی منطقه‌ای ارتفاع کم دزفول در عملیات بدر

- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سایت هاگ ۲ دزفول
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سایت هاگ هجرت
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سایت هاگ نصر ۲ (پس از گسترش)
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم تیپ زرهی دزفول
- ✓ پست فرماندهی پدافند هوایی قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص)
- ✓ پست فرماندهی پدافند هوایی ارتفاع کم قرارگاه نجف
- ✓ پست فرماندهی پدافند هوایی ارتفاع کم قرارگاه کربلا
- ✓ پست فرماندهی پدافند هوایی کشت و صنعتی نیشکر هفت تپه
- ✓ پست فرماندهی پدافند هوایی کشت و صنعت کارون
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم سد دز
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم اهواز

● پست فرماندهی منطقه‌ای تاکتیکی ارتفاع کم ماهشهر در عملیات بدر

- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم هاگ سربندر (هاگ ماهشهر)
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم رادار بندر امام
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم برق ماهشهر
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پتروشیمی رازی
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پالایشگاه گاز مایع
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم بندر صادراتی ماهشهر

- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم ایستگاه گاز شهید لشکری ماهشهر
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم منابع ذخیره‌سازی مواد نفتی کوره‌ای بندر ماهشهر
- ✓ پست فرماندهی ارتفاع کم آبادان
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم مجتمع پالایشگاه
- ✓ پست فرماندهی فرعی ارتفاع کم پتروشیمی آبادان
- ✓ پست فرماندهی قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص) (در صورت برقراری ارتباط)
- ✓ پست فرماندهی نداجا
- ✓ پست فرماندهی ژاجا

● ۱۳۶۳/۱۲/۲۰ شروع عملیات بدر

● ۱۳۶۳/۱۲/۲۰ گسترش سایت‌های هاگ بدر

جدول ۱۸۵: گسترش دو آتشبار هاگ در منطقه عملیاتی بدر^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	آتشبار ۱ هاگ هجرت (جمعی بوشهر)	۱ آتشبار	گ.پ.ه. دزفول	سایت هاگ هجرت عملیاتی
۲	آتشبار ۲ هاگ هجرت	۱ آتشبار	-	سایت هاگ هجرت (پارک مشروط)

● ۱۳۶۳/۱۲/۲۱ تجمع تجهیزات آتشبارهای هاگ در سایت هاگ هجرت

جدول ۱۸۶: گسترش سایت هاگ هجرت در اسفندماه ۱۳۶۳^۲

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار کامل	دزفول	سایت هاگ هجرت (وحدت)

۱. همان، ص ۱۳۳.

۲. همان، ج ۱.

جدول ۱۸۷: گسترش سایت هاگ نصر ۲ در اسفندماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار کامل	سایت وحدت (جمعی دزفول و بوشهر)	سایت هاگ نصر ۲

• ۱۳۶۳/۱۲/۲۱ طرح تقسیم اولیه سامانه اسکای گارد آکبند

جدول ۱۸۸: طرح تقسیم اولیه سامانه اسکای گارد آکبند در اسفندماه ۱۳۶۳

ردیف	یگان تحویل گیرنده	تعداد	محل گسترش
۱	گروه پدافند هوایی تهران	۴ قبضه توپ	پایگاه هوایی مهرآباد
۲	گروه پدافند هوایی امیدیه	۸ قبضه توپ	پایگاه هوایی امیدیه
۳	گروه پدافند هوایی امیدیه	۴ قبضه توپ	پایگاه هوایی امیدیه و اهواز
۴	گروه پدافند هوایی اصفهان	۸ قبضه توپ	پایگاه هوایی اصفهان
۵	گروه پدافند هوایی اصفهان	۸ قبضه توپ	ذوب آهن

• ۱۳۶۳/۱۲/۲۶ تقویت پدافند هوایی نیروگاه برق نکا

جدول ۱۸۹: استقرار ردهای اسکای گارد در نیروگاه نکا در اسفندماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندر عباس	نیروگاه نکا
۲	اسکای گارد	۲ رسد کامل	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا (جایگزین توپ‌های بندرعباس خواهد شد)

• ۱۳۶۳/۱۲/۲۶ واگذاری موشک سهند به سپاه پاسداران

جدول ۱۹۰: واگذاری موشک‌های سهند به سپاه پاسداران در اسفندماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	موشک سهند ۳	۳ قبضه	گ.پ.ه تهران	در اختیار سپاه پاسداران قرار گرفت

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

- ۱۳۶۳/۱۲/۲۷ عقب‌نشینی از منطقه عملیات بدر و استقرار جنگ‌افزارها در مسیر خطوط مواصلاتی

جدول ۱۹۱: استقرار رندهای اسکای‌گارد و توپ ۲۳م در مسیرهای مواصلاتی عملیات بدر در اسفندماه ۱۳۶۳^۱

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	تعدادی	منطقه عملیات بدر	جاده‌های مواصلاتی برگشت از منطقه
۲	اسکای‌گارد	۲ رسد کامل	منطقه عملیات بدر	جاده‌های مواصلاتی برگشت از منطقه

- ۱۳۶۳/۱۲/۲۷ بازگشت جنگ‌افزارهای ۲۳م و اسکای‌گارد از منطقه عملیات بدر به یگان‌های اولیه

جدول ۱۹۲: برگشت و گسترش جنگ‌افزارهای طرح وحدت عملیات بدر به یگان‌های اولیه^۲

نام یگان	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل گسترش
گروه پدافند هوایی تهران	توپ ۲۳م	۴ قبضه	قصر فیروزه
گروه پدافند هوایی بندرعباس	توپ ۲۳م	۲ قبضه	هاگ بندرعباس
گروه پدافند هوایی تبریز	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سایت هاگ
گروه پدافند هوایی دزفول	توپ ۲۳م	۸ قبضه	سایت ۲ و ۳ هاگ
گروه پدافند هوایی امیدیه	اسکای‌گارد	۲ رسد	پایگاه پنجم امیدیه

- ۱۳۶۳/۱۲/۲۷ گسترش دو رسد آتش اسکای‌گارد برای اولین بار در پایگاه پنجم شکاری امیدیه

جدول ۱۹۳: استقرار رندهای اسکای‌گارد در گ.پ.ه امیدیه در اسفندماه ۱۳۶۳^۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	اسکای‌گارد	۲ رسد کامل	منطقه عملیات بدر	گ.پ.ه امیدیه

- ۱۳۶۳/۱۲/۲۷ دستور بازگشت تجهیزات هاگ از منطقه عملیات بدر به بوشهر

۱. همان.
۲. همان.
۳. همان.

جدول ۱۹۴: برگشت رادار تعقیب هدف هاگ از منطقه عملیات بدر به بوشهر در اسفندماه ۱۳۶۳

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	منطقه عملیات بدر	گ.پ.ه بوشهر
۲	رادار جستجوگر هاگ	۱ دستگاه	منطقه عملیات بدر	گ.پ.ه بوشهر

فروردین ماه ۱۳۶۴ طرح تقسیم ۵۰ قبضه توپ ۲۳مم واگذاری به فرماندهی پدافند هوایی و شروع جنگ شهرها

• ۱۳۶۴/۰۱/۰۱ طرح تقسیم ۵۰ قبضه توپ ۲۳مم واگذاری به فرماندهی پدافند هوایی

جدول ۱۹۵: طرح تقسیم ۵۰ قبضه توپ ۲۳مم آکبند به فرماندهی پدافند هوایی^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	یگان تحویل گیرنده
۱	توپ ۲۳مم	۵ قبضه	گ.پ.ه تهران
۲	توپ ۲۳مم	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز
۳	توپ ۲۳مم	۱ قبضه	گ.پ.ه همدان
۴	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول
۵	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه
۶	توپ ۲۳مم	۳ قبضه	گ.پ.ه بوشهر
۷	توپ ۲۳مم	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز
۸	توپ ۲۳مم	۳ قبضه	گ.پ.ه اصفهان
۹	توپ ۲۳مم	۴ قبضه	گ.پ.ه بندر عباس
۱۰	توپ ۲۳مم	۵ قبضه	گ.پ.ه چابهار
۱۱	توپ ۲۳مم	۱ قبضه	گ.پ.ه شهر آباد
۱۲	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد
۱۳	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر
۱۴	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	گ.پ.ه خارک

• ۱۳۶۴/۰۱/۰۱ برگشت اسکای گارد از منطقه عملیات بدر

۱. همان.

۲. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول سال ۱۳۶۴.

جدول ۱۹۶: برگشت اسکای گارد از منطقه عملیات بدر^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت هاگ وحدت	سایت هاگ دزفول
۲	اسکای گارد	۲رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	گ.پ.ه دزفول (موقت)

• ۱۳۶۴/۰۱/۰۲ جابجایی هاگ

جدول ۱۹۷: درخواست جابجایی تجهیزات سایت هاگ هجرت به یکی از سایت‌های سوسنگرد، کوت عبدالله و یازرگان^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ هجرت	تأسیسات در اشغال سپاه پاسداران و نزاجا

• ۱۳۶۴/۰۱/۰۳ گسترش ۱۴ عراده توپ ۳۵م در مناطق حساس اهواز

جدول ۱۹۸: گسترش ۱۴ قبضه توپ ۳۵م در مناطق حساس اهواز^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱۴ عراده	منطقه عملیات بدر	مراکز حساس و حیاتی اطراف اهواز

• ۱۳۶۴/۰۱/۰۳ گسترش آتشبار هاگ در ارتفاعات رادار کرج (جنگ شهرها)

جدول ۱۹۹: گسترش آتشبار هاگ در ارتفاعات رادار کرج^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	آتشبار (-)	گ.پ.ه تهران	ارتفاعات سایت رادار کرج

• ۱۳۶۴/۰۱/۱۵ تقویت و گسترش تجهیزات پدافندی در شهرها (طرح مسلم جنگ شهرها)

جدول ۲۰۰: تقویت پدافند هوایی شهرها در قالب طرح مسلم^۵

محل برداشت	استعداد	نوع جنگ‌افزار	محل گسترش
ف لوج هوایی	۳۵ عراده	توپ ۳۵م اسکای گارد	شهرهای اصفهان، همدان، رامسر، ایلام، باختران، تبریز و پالایشگاه‌های

۱. همان.

۲. همان.

۳. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس ج.۵.

۴. همان.

۵. همان.

محل برداشت	استعداد	نوع جنگ افزار	محل گسترش
			تهران و اصفهان، پتروشیمی شیراز و لوله‌سازی اهواز
یگان‌های پدافند هوایی مستقر در نهاجا و اعزام‌شده به مناطق عملیاتی تحت عنوان طرح وحدت	۳۱ عراده	توپ ۳۵مم اورلیکن	شهرهای اصفهان، همدان، رامسر، ایلام، باختران، تبریز و پالایشگاه‌های تهران و اصفهان، پتروشیمی شیراز و لوله‌سازی اهواز
یگان‌های پدافند هوایی مستقر در نهاجا	۱۰ قبضه	توپ ۲۳مم	شهرهای اصفهان، همدان، رامسر، ایلام، باختران، تبریز و پالایشگاه‌های تهران و اصفهان، پتروشیمی شیراز و لوله‌سازی اهواز

● ۱۳۶۴/۰۱/۱۷ برگشت رندهای اسکای گارد از دزفول و گسترش در مهرآباد

جدول ۲۰۱: برگشت رندهای اسکای گارد از دزفول و گسترش در مهرآباد^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۲ رسد کامل	گ.پ.ه دزفول (جمعی تهران)	باند مهرآباد
۲	توپ ۳۵مم	۲ عراده	باند مهرآباد (جمعی بندرعباس)	ارسال به بندرعباس

● ۱۳۶۴/۰۱/۱۷ ارسال ۳ عراده توپ ۳۵مم جمعی بندرعباس از غرب کشور به بوشهر

جدول ۲۰۲: ارسال ۳ قبضه توپ ۳۵مم جمعی بندرعباس از غرب کشور به بوشهر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵مم	۳ عراده	غرب کشور (جمعی بندرعباس)	موقت بوشهر

● ۱۳۶۴/۰۱/۲۶ شروع مرحله گسترش سایت هاگ در اصفهان (سایت زاهد)

جدول ۲۰۳: گسترش تجهیزات هاگ در سایت زاهد اصفهان^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	از تجهیزات در اختیار ف پ ه	سایت زاهد اصفهان

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

توضیح: این سایت در ۱۳/۰۷/۱۳۶۵ در مدار عملیاتی قرار گرفت.

- ۱۳۶۴/۰۱/۲۷ جابجایی سایت هاگ هجرت به محل جدید نصر ۲

جدول ۲۰۴: برگشت تجهیزات سایت هاگ هجرت به سایت نصر ۲ در فروردین ماه ۱۳۶۴

ردیف	نوع تجهیزات	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار کامل	منطقه عملیات بدر	سایت هاگ نصر ۲

اردیبهشت ماه ۱۳۶۴ تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی در عمق فضای کشور

- ۱۳۶۴/۰۲/۰۲ تقویت پدافند هوایی رادار کوشک بزم

جدول ۲۰۵: تقویت جنگ افزارهای سایت ارتباطی مارشنان و رادار تاکتیکی کشوری کوشک بزم^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	سایت ارتباطی مارشنان و رادار کوشک بزم

- ۱۳۶۴/۰۲/۰۳ تقویت پدافند مناطق حساس و حیاتی اصفهان

جدول ۲۰۶: تقویت پدافند مناطق حساس و حیاتی اصفهان^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ اسکای گارد	۱۶ عراده	تجهیزات در اختیار اصفهان	دوب آهن، پالایشگاه، پتروشیمی، پایگاه هشتم و شهر اصفهان
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده همراه با یک دستگاه رادار FCU	تجهیزات در اختیار اصفهان	دوب آهن، پالایشگاه، پتروشیمی، پایگاه هشتم و شهر اصفهان

- ۱۳۶۴/۰۲/۰۹ جابجایی هاگ

جدول ۲۰۷: جابجایی سایت هاگ از نصر ۲ به هجرت^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
------	---------------	---------	------------	-----------

۱. نقش پدافند در عملیات بدر، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۱.

۲. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۵.

۳. همان.

۴. همان.

۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ نصر ۲	سایت هجرت
---	-----	----------	----------------	-----------

• ۱۳۶۴/۰۲/۱۲ تقویت پدافند هوایی پالایشگاه تهران

جدول ۲۰۸: تقویت پدافند هوایی پالایشگاه تهران^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	اطراف پالایشگاه تهران

• ۱۳۶۴/۰۲/۱۲ تقویت مناطق حساس بندرعباس

جدول ۲۰۹: ارسال یک قبضه توپ ۳۵م از بوشهر به بندرعباس^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گ.پ.ه بندرعباس

• ۱۳۶۴/۰۲/۱۲ تقویت مناطق حساس خارک

جدول ۲۱۰: ارسال توپ ۳۵م از تهران به جزیره خارک^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	تجهیزات در اختیار گروه تهران	جزیره خارک

• ۱۳۶۴/۰۲/۱۶ تقویت پالایشگاه تهران

جدول ۲۱۱: ارسال توپ ۳۵م به پالایشگاه تهران^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ قبضه	پایگاه مهرآباد	پالایشگاه تهران

• ۱۳۶۴/۰۲/۱۹ ارسال تجهیزات هاگ و توپ ۳۵م صدمه دیده از سایت هاگ نصر ۲ به لوج

هوایی

جدول ۲۱۲: ارسال تجهیزات هاگ و توپ ۳۵م صدمه‌دیده از سایت هاگ نصر ۲ به ف لوج هوایی^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل اعزام
۱	هاگ	تعدادی تجهیزات	سایت هاگ نصر ۲	ف لوج هوایی (جهت بازسازی)
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	سایت هاگ نصر ۲	ف لوج هوایی (جهت بازسازی)

خردادماه ۱۳۶۴ ادامه بمباران شهرها و تشدید فعالیت هوایی دشمن

• ۱۳۶۴/۰۳/۱۱ ارسال تجهیزات هاگ مجهز به موشک استاندارد به ارتفاعات سایت رادار کرج

جدول ۲۱۳: ارسال تجهیزات هاگ مجهز به موشک استاندارد به ارتفاعات سایت رادار کرج^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	از تجهیزات در اختیار ف پ ه (طرح شباهنگ)	سایت رادار کرج

توضیح: آتشبار هاگ شباهنگ با تغییر کاربری سکوی پرتاب موشک هاگ جهت امکان بارگیری موشک استاندارد دریایی که از امکان درگیری با اهداف در ارتفاع بالا برخوردار است، مورد آرایش فنی قرار گرفته است.

• ۱۳۶۴/۰۳/۲۲ گسترش سایت هاگ در ارتفاعات اطراف رادارسوباشی

جدول ۲۱۴: گسترش سایت هاگ در ارتفاعات اطراف رادارسوباشی^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار(-)	سایت هاگ ۲ تهران	ارتفاعات حوالی رادارسوباشی
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه همدان	ارتفاعات حوالی رادارسوباشی

تیرماه ۱۳۶۴ عملیات‌های محدود آفندی

• ۱۳۶۴/۰۴/۰۳ گسترش توپ‌های ۲۳م در شهر نهاوند

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

جدول ۲۱۵: گسترش توپ‌های ۲۳م در شهر نهاوند^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	پایگاه سوم شکاری همدان	شهر نهاوند

• ۱۳۶۴/۰۴/۰۷ شروع عملیات آفندی حاج عمران

• ۱۳۶۴/۰۴/۰۹ شروع عملیات آفندی نصر ۳

• ۱۳۶۴/۰۴/۱۳ شروع عملیات ظفر ۵

• ۱۳۶۴/۰۴/۲۰ شروع عملیات آفندی شرهانی

• ۱۳۶۴/۰۴/۲۳ شروع عملیات آفندی قادر ۱

مردادماه ۱۳۶۴ تقویت جنگ افزارهای پدافندی نیروگاه نکا

• ۱۳۶۴/۰۵/۰۸ خاتمه عملیات آفندی قادر ۱

• ۱۳۶۴/۰۵/۱۲ برگشت سایت هاگ از ارتفاعات کرج و گسترش در سایت ۷ تیر

جدول ۲۱۶: برگشت سایت هاگ از ارتفاعات کرج و گسترش در سایت ۷ تیر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	ارتفاعات کرج	سایت هاگ هفت تیر (شهر زاویه، ساوه)

• ۱۳۶۴/۰۵/۱۳ تقویت پدافند هوایی نیروگاه نکا

جدول ۲۱۷: تقویت پدافند هوایی نیروگاه نکا^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	فرودگاه بابلسر	نیروگاه نکا

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

● ۱۳/۰۵/۱۳۶۴ ارسال رایپر به شمال غرب کشور

جدول ۲۱۸: ارسال رایپر به منطقه عملیاتی شمال غرب^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رایپر	۱ رسد	پایگاه سوم شکاری	شمال غرب کشور

شهریورماه ۱۳۶۴ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۸

● ۱۳۶۴/۰۶/۰۳ دستور اولیه برداشت جنگ افزارهای ارتفاع کم نزاجا، زاجا و فرماندهی پدافند هوایی و اعزام به منطقه والفجر ۸ (طرح چاوش) و گسترش در مناطق تحت امر گروه پدافند هوایی امیدیه، بهبهان، اهواز و دزفول.

جدول ۲۱۹: محل برداشت جنگ افزارهای ۱۴/۵م نزاجا^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	جنگ افزار ۱۴/۵م	۴ قبضه	فجر کنارک چاپهار
۲	جنگ افزار ۱۴/۵م	۳ قبضه	پادگان قمشه
۳	جنگ افزار ۱۴/۵م	۲ قبضه	اطراف گروه ۴۴ توپخانه
۴	جنگ افزار ۱۴/۵م	۱ قبضه	پادگان شماره ۲ اصفهان

جدول ۲۲۰: محل برداشت جنگ افزارهای ۲۳م نزاجا^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
۲	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه گازی ری
۳	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه قزوین
۴	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	ساختمان مخابرات، میدان امام خمینی (تهران)
۵	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	شهر رشت
۶	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	برق نجف آباد
۷	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	کارخانه سیمان سپاهان
۸	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	شهر شوشتر

۱. همان.

۲. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۲، کتاب ۲، ص ۴.

۳. همان، ص ۶.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۹	جنگ افزار ۲۳م	۱ قبضه	انبار شرکت نفت اصفهان
۱۰	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	فرودگاه یزد
۱۱	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه منتظر قائم شهریار کرج
۱۲	جنگ افزار ۲۳م	۳ قبضه	کارخانه قند میاندوآب
۱۳	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	شهر ایوان غرب
۱۴	جنگ افزار ۲۳م	۳ قبضه	شهر مراغه
۱۵	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه نکا
۱۶	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	راه آهن زرنند کرمان
۱۷	جنگ افزار ۲۳م	۱ قبضه	حراست شرکت نفت گچساران
۱۸	جنگ افزار ۲۳م	۱ قبضه	پادگان قمشه
۱۹	جنگ افزار ۲۳م	۱ قبضه	پادگان قزوین
۲۰	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	اطراف گره ۴۴ توپخانه اصفهان
۲۱	جنگ افزار ۲۳م	۱ قبضه	پادگان شماره ۲ اصفهان
۲۲	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	آمادگاه کرمان

جدول ۲۲۱: محل برداشت جنگ افزارهای ۵۷م نزا جا^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	جنگ افزار ۵۷م	۲ عراده	شهر صنعتی البرز و فرودگاه قزوین
۲	جنگ افزار ۵۷م	۴ عراده	پادگان قزوین

جدول ۲۲۲: محل گسترش جنگ افزارهای ۲۳م نزا جا (طرح عملیاتی چاوش)^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه خانه عبدالخان
۲	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه خانه سراب
۳	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه خانه بندرویه
۴	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه خانه آمار
۵	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه خانه پل بابا حسین
۶	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	تلمبه خانه آفرینه
۷	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه خانه مارون ۶ اصفهان (گندمکار)

۱ همان، ص ۷.

۲ همان، ص ۱۱.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۸	جنگ‌افزار ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه‌خانه نورآباد
۹	جنگ‌افزار ۲۳م	۴ قبضه	تلمبه‌خانه تنگ پیرزال
۱۰	جنگ‌افزار ۲۳م	۲ قبضه	بهره‌برداری شماره ۲ گچساران
۱۱	جنگ‌افزار ۲۳م	۲ قبضه	بهره‌برداری شماره ۳ گچساران
۱۲	جنگ‌افزار ۲۳م	۴ قبضه	بهره‌برداری شماره ۱ اهواز
۱۳	جنگ‌افزار ۲۳م	۶ قبضه	بهره‌برداری شماره ۲ اهواز
۱۴	جنگ‌افزار ۲۳م	۲ قبضه	انبار نظامیه اهواز
۱۵	جنگ‌افزار ۲۳م	۲ قبضه	بی بی حکیمه ۱
۱۶	جنگ‌افزار ۲۳م	۲ قبضه	بی بی حکیمه ۲
۱۷	جنگ‌افزار ۲۳م	۲ قبضه	کارخانه گاز مایع ان ج ال ۹۰۰ گچساران
۱۸	جنگ‌افزار ۲۳م	۴ قبضه	کارخانه گاز مایع ان جی ال ۱۰۰۰ آغاچاری
۱۹	جنگ‌افزار ۲۳م	۵ قبضه	بوستر آغاچاری

جدول ۲۲۳: محل گسترش جنگ‌افزارهای ۵۷م نزاجا (طرح عملیاتی چاوش)^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	جنگ‌افزار ۵۷م	۴ عراده	تلمبه‌خانه تنگ فنی
۲	جنگ‌افزار ۵۷م	۲ عراده	تلمبه‌خانه مارون ۳ اصفهان (باغ ملک)

جدول ۲۲۴: محل برداشت جنگ‌افزارهای ۱۴/۵م نزاجا

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	جنگ‌افزار ۱۴/۵م	۲ قبضه	تلمبه‌خانه اشت هارد
۲	جنگ‌افزار ۱۴/۵م	۲ قبضه	تلمبه‌خانه ابهر
۳	جنگ‌افزار ۱۴/۵م	۲ قبضه	تلمبه‌خانه ایذه‌لو
۴	جنگ‌افزار ۱۴/۵م	۲ قبضه	تلمبه‌خانه قره چمن
۵	جنگ‌افزار ۱۴/۵م	۲ قبضه	ایستگاه گاز دوراهان
۶	جنگ‌افزار ۱۴/۵م	۲ قبضه	ایستگاه گاز پل کله

توضیح: مأموریت نزاجا لغو گردید.

جدول ۲۲۵: محل برداشت جنگ افزارهای ۲۳م ژاجا

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه‌خانه آفرینه
۲	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	کارخانه مس سرچشمه

توضیح: مأموریت ژاجا لغو گردید.

جدول ۲۲۶: طرح اولیه جمع‌آوری جنگ افزارهای تحت امر فرماندهی پدافند هوایی (پروژه چاوش) در عملیات والفجر ۸

گروه اعزام‌کننده	محل جمع‌آوری جنگ افزار	تعداد	نوع جنگ افزار
گروه پدافند هوایی همدان	شهر نهاوند	۴ قبضه	توپ ۲۳م
	رادار شهرآباد	۲ قبضه	توپ ۲۳م
گروه پدافند هوایی تهران	فرودگاه دوشان تپه	۲ قبضه	توپ ۲۳م
	کوه بی بی شهر بانو	۲ قبضه	توپ ۲۳م
	قصر فیروزه	۲ قبضه	توپ ۲۳م
	نیروگاه بعثت	۱ قبضه	توپ ۲۳م
	پایگاه چابهار	۶ قبضه	توپ ۲۳م
گروه پدافند هوایی چابهار	ایستگاه رادار	۲ قبضه	توپ ۲۳م
	سیلوی اندیمشک	۲ قبضه	توپ ۲۳م
گروه پدافند هوایی دزفول	پایگاه چهارم	۱ قبضه	توپ ۳۵م
	سایت هاگ	۲ قبضه	توپ ۲۳م
	ایستگاه رادار بابلسر	۲ قبضه	توپ ۲۳م
گروه پدافند هوایی بابلسر	سد سفیدرود (منجیل)	۲ قبضه	توپ ۲۳م
	نیروگاه نکا	۲ قبضه	توپ ۲۳م
	پایگاه هوایی اصفهان	۴ قبضه	توپ ۲۳م
گروه پدافند هوایی اصفهان	سایت ارتباطی مارشنان	۲ قبضه	توپ ۲۳م
	فرودگاه مقدم مشهد	۹ قبضه	توپ ۲۳م
	پالایشگاه گازی خانگیران	۴ قبضه	توپ ۲۳م
گروه پدافند هوایی مشهد	ایستگاه رادار مشهد	۲ قبضه	توپ ۲۳م
	نیروگاه گازی بندرعباس	۵ قبضه	توپ ۲۳م
گروه پدافند هوایی بندرعباس	پایگاه بوشهر (جمعی بندرعباس)	۲ عراده	توپ ۳۵م

نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری جنگ افزار	گروه اعزام‌کننده
توپ ۳۵م	۴ عراده	گروه بوشهر (طرح عملیاتی بدر)	
توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	پست برق جلال	گروه پدافند هوایی رادارهای تاکتیکی
توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	کارخانجات رود شور	
توپ ۲۳م	۸ قبضه	فرماندهی لجستیک هوایی (آکبند)	فرماندهی لجستیک هوایی امیدیه

جدول ۲۲۷: محل برداشت جنگ افزارهای ۱۴/۵م فرماندهی پدافند هوایی (طرح چاوش)^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	جنگ افزار ۱۴/۵م	۲ قبضه	نیروگاه رودشور
۲	جنگ افزار ۱۴/۵م	۲ قبضه	نیروگاه برق جلال

جدول ۲۲۸: محل برداشت جنگ افزارهای ۲۳م تحت امر فرماندهی پدافند هوایی (طرح عملیاتی چاوش)^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه شهید سلیمی نکا
۲	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	ارتفاعات بی بی شهربانو
۳	جنگ افزار ۲۳م	۱ قبضه	نیروگاه بعثت
۴	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	سد سفید رود
۵	جنگ افزار ۲۳م	۵ قبضه	نیروگاه گازی بندرعباس
۶	جنگ افزار ۲۳م	۹ قبضه	فرودگاه مقدم مشهد
۷	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	پالایشگاه گاز خانگیران
۸	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	شهر نهاوند
۹	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	پایگاه اصفهان
۱۰	جنگ افزار ۲۳م	۶ قبضه	پایگاه چابهار
۱۱	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	رادار بابلسر
۱۲	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	رادار شهرآباد
۱۳	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	رادار چابهار
۱۴	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	رادار مشهد
۱۵	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	سایت مارشان
۱۶	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	قصر فیروزه

۱. همان، ج ۲، کتاب ۲.

۲. همان.

جدول ۲۲۹: محل برداشت جنگ افزارهای ۳۵م تحت امر فرماندهی پدافند هوایی (طرح چاوش)^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	جنگ افزار ۳۵م	۲ عراده	پایگاه بندرعباس

جدول ۲۳۰: جنگ افزارهای تقویتی ۳۵م (طرح عملیاتی چاوش)^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تلمبه خانه گناوه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	سد شهید عباسپور

جدول ۲۳۱: محل گسترش جنگ افزارهای ۱۴/۵م تحت امر فرماندهی پدافند هوایی (طرح عملیاتی

چاوش)^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	جنگ افزار ۱۴/۵م	۴ قبضه	رادار بهبهان

جدول ۲۳۲: محل گسترش جنگ افزارهای ۲۳م تحت امر فرماندهی پدافند هوایی (طرح عملیاتی چاوش)^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه خانه مارون ۱ اصفهان
۲	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۲ اصفهان (زامهرمز)
۳	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۴ اصفهان (ایذه)
۴	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۵ اصفهان (دهدز)
۵	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	بهره برداری شماره ۱ گچساران
۶	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	بهره برداری شماره ۱ آغاچاری
۷	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	بهره برداری شماره ۲ آغاچاری
۸	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	بهره برداری شماره ۳ آغاچاری
۹	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	بهره برداری شماره ۴ آغاچاری
۱۰	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	بهره برداری شماره ۵ آغاچاری
۱۱	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	بهره برداری شماره ۳ اهواز

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱۲	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	بهره برداری شماره ۴ اهواز
۱۳	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	بهره برداری شماره ۵ اهواز
۱۴	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۱ اهواز
۱۵	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۲ اهواز
۱۶	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۳ اهواز
۱۷	جنگ افزار ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۴ اهواز
۱۸	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۵ اهواز
۱۹	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۶ اهواز
۲۰	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	بازنان ۱
۲۱	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	بازنان ۲
۲۲	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	رگ سفید ۱
۲۳	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	رگ سفید ۲
۲۴	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	بنیک
۲۵	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	پاریس ۱
۲۶	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	پاریس ۲
۲۷	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	کرنج
۲۸	جنگ افزار ۲۳م	۲ قبضه	کارخانه گاز مایع گچساران ۶۰۰ در اهواز

جدول ۲۳۳: محل گسترش جنگ افزارهای ۳۵م تحت امر فرماندهی پدافند هوایی (طرح عملیاتی چاوش)^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	جنگ افزار ۳۵م	۲ عراده	کارخانجات گاز مایع در گچساران ۶۰۰ در اهواز
۲	جنگ افزار ۳۵م	۲ عراده	سد شهید عباسپور
۳	جنگ افزار ۳۵م	۴ عراده	گناوه

جدول ۲۳۴: جنگ افزارهای گسترش یافته طرح چاوش در گ.پ.ه امیدیه^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزارهای تقویتی	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	واحد بهره برداری شماره ۱ آغاچاری
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	واحد بهره برداری شماره ۲ آغاچاری
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	واحد بهره برداری شماره ۳ آغاچاری
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	واحد بهره برداری شماره ۴ آغاچاری
۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	واحد بهره برداری شماره ۵ آغاچاری
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	یارس کلاستر
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	کرنج
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	NGL1000
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	رامهرمز
۱۰	توپ ۲۳م	۵ قبضه	بوستر ۱ و ۲ آغاچاری
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	یارس دره نی
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پازنان ۱ آغاچاری
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۱ اصفهان

جدول ۲۳۵: جنگ افزارهای گسترش یافته طرح چاوش در گ.پ.ه بهبهان^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزارهای تقویتی	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بینک
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	رگ سفید یک
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	رگ سفید دو
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	یونیت یک گچساران
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پازنان ۲ گچساران
۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	NGL900

جدول ۲۳۶: جنگ افزارهای گسترش یافته طرح چاوش در گ.پ.ه اهواز

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزارهای تقویتی	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۳ اهواز
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۴ اهواز

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد جنگ افزارهای تقویتی	محل گسترش
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۵ اهواز
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۶ اهواز
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	یونیت ۳ و نفت خام
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	یونیت ۴ اهواز
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	یونیت ۵ اهواز
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۲ اهواز
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	کارخانه گاز مایع NGL 600
۱۰	توپ ۳۵م	۲ عراده	کارخانه گاز مایع NGL 600
۱۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	سد شهید عباسپور (دز)

● ۱۳۶۴/۰۶/۰۶ شروع عملیات آفندی چوارتا

● ۱۳۶۴/۰۶/۱۸ شروع عملیات آفندی قادر ۲

فصل ششم

سال ششم جنگ ۱۳۶۴/۰۶/۳۱ تا ۱۳۶۵/۰۶/۳۰
"تصرف فاو"

- تقویت پدافند هوایی اراک
- مهیا شدن جهت عملیات
- جابجایی جنگ افزارهای طرح چاوش والفجر ۸
- جابجایی جنگ افزارهای طرح کمیل والفجر ۸
- جابجایی جنگ افزارهای طرح سلیمان والفجر ۸
- جابجایی جنگ افزارهای طرح حدیث والفجر ۸
- شرکت گسترده در عملیات والفجر ۸
- تقویت بنیه پدافند هوایی نیروگاه بزرگ تبریز و پالایشگاه بید بلند
- تقویت بنیه پدافند هوایی نیروگاه پل قطور
- شرکت در عملیات حاج عمران
- شرکت در عملیات مهراں
- شرکت در عملیات کربلا ۱
- تقویت گسترده پدافند هوایی مناطق حساس و حیاتی استان خوزستان
- تضعیف بنیه دفاع هوایی در عمق کشور

مهرماه ۱۳۶۴ تقویت مناطق حساس خارک قبل از شروع عملیات والفجر ۸

- ۱۳۶۴/۰۷/۰۳ شروع عملیات آفندی تپه سرخ (نصر ۸)
- ۱۳۶۴/۰۷/۰۶ تقویت پدافند هوایی اسکله گوگرد (جزیره خارک)

جدول ۲۳۷: تقویت پدافند هوایی اسکله گوگرد جزیره خارک^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	تجهیزات در اختیار خارک	اسکله گوگرد (جزیره خارک)

- ۱۳۶۴/۰۷/۰۷ تقویت پدافند نقطه آمادی منطقه خیبر

جدول ۲۳۸: تقویت پدافند نقطه آمادی منطقه خیبر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	تجهیزات در اختیار قرارگاه رعد	تأمین پدافند نقطه آمادی خیبر

- ۱۳۶۴/۰۷/۰۷ تقویت پدافند جزیره خارک توسط اسکای گارد

جدول ۲۳۹: تقویت پدافند جزیره خارک توسط اسکای گارد اعزامی از امیدیه^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۴ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	جزیره خارک

- ۱۳۶۴/۰۷/۱۱ ارسال یک آتشبار هاگ از بوشهر به سایت دوم خارک

جدول ۲۴۰: ارسال یک آتشبار هاگ از بوشهر به سایت دوم خارک^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	گ.پ.ه بوشهر	سایت دوم خارک

توضیح: این سایت در ۱۳۶۴/۰۸/۰۸ عملیاتی گردید.

۱. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس ج ۵.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

• ۱۳۶۴/۰۸/۱۱ تقویت پدافند هوایی اراک

جدول ۲۴۱: گسترش توپ های ۳۵ و ۲۳م در مناطق حساس و حیاتی اراک^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	تجهیزات مأمور به اراک	مراکز حساس و حیاتی اراک
۲	توپ ۲۳م	۳ قبضه	تجهیزات مأمور به اراک	مراکز حساس و حیاتی اراک

آذرماه سال ۱۳۶۴ مهیا شدن جهت عملیات والفجر ۸ و خاتمه گسترش جنگ افزارهای طرح چاوش

• ۱۳۶۴/۰۹/۱۴ جمع آوری رادارهای کنترل آتش اورلیکن از یگان‌ها

جدول ۲۴۲: دستور جمع آوری رادارهای کنترل آتش اورلیکن FCU و LPD-2^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادارهای کنترل آتش اورلیکن	-	-	-
۲	رادارهای LPD-20	-	-	-

توضیح: تجهیزات فوق از کلیه یگان‌ها بجز بیت امام جمع آوری گردیدند.

• ۱۳۶۴/۰۹/۱۴ جدول زمانی ارسال جنگ افزارهای طرح چاوش به منطقه عملیات والفجر ۸

جدول ۲۴۳: جدول زمانی ارسال جنگ افزارهای طرح چاوش از گروه‌های اعزام کننده^۲

گروه اعزام کننده	ساعت حرکت	تاریخ حرکت	تعداد	نوع جنگ افزار	نحوه ارسال	مقصد
گ.پ.ه تاکتیکی	۰۹:۳۰	۶۴/۰۹/۲۸	۴ قبضه	توپ ۱۴/۵م	زمینی	گ.پ.ه بهبهان
گ.پ.ه همدان	۱۳:۳۰	۶۴/۰۹/۲۸	۲ قبضه	توپ ۲۳م	زمینی	رگ سفید ۱
گ.پ.ه همدان	۱۳:۳۰	۶۴/۰۹/۲۸	۲ قبضه	توپ ۲۳م	زمینی	رگ سفید ۲
گ.پ.ه چابهار	۱۱:۰۰	۶۴/۰۹/۲۹	۳ قبضه	توپ ۲۳م	هوایی	گ.پ.ه بهبهان
گ.پ.ه بندرعباس	۱۱:۰۰	۶۴/۰۹/۲۹	۳ قبضه	توپ ۲۳م	هوایی	گ.پ.ه امیدیه

۱. همان.

۲. همان.

۳. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۲، کتاب ۲.

مقصد	نحوه ارسال	نوع جنگ‌افزار	تعداد	تاریخ حرکت	ساعت حرکت	گروه اعزام‌کننده
گ.پ.ه. بهبهان	هوایی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۳۰	۱۲:۰۰	گ.پ.ه. چابهار
اصفهان	زمینی	توپ ۲۳م	۱ قبضه	۶۴/۰۹/۳۰	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. اصفهان
پاریس کلاستر	زمینی	توپ ۲۳م	۴ قبضه	۶۴/۰۹/۳۰	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. اصفهان
پاریس دره نی	زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۳۰	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. اصفهان
بوستر	زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۰۹:۳۰	گ.پ.ه. شهرآباد
-	زمینی	توپ ۲۳م	۴ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. مشهد
مارون ۲ امیدیه	زمینی	توپ ۲۳م	۱ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. مشهد
یونیت ۱	زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. مشهد
یونیت ۲	زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. مشهد
یونیت ۳	زمینی	توپ ۲۳م	۳ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. مشهد
یونیت ۴	زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. مشهد
یونیت ۵	زمینی	توپ ۲۳م	۱ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۰:۰۰	گ.پ.ه. مشهد
NGL1000(فلور)	زمینی	توپ ۲۳م	۴ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۱:۰۰ و ۱۳:۰۰	گ.پ.ه. بابلسر
بهره‌برداری پازنان	زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۱:۰۰ و ۱۳:۰۰	گ.پ.ه. بابلسر
پازنان ۱	زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۱:۰۰ و ۱۳:۰۰	گ.پ.ه. بابلسر
رگ سفید	زمینی	توپ ۲۳م	۴ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۱:۰۰ و ۱۳:۰۰	گ.پ.ه. بابلسر
مارون ۱ اصفهان	زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۲:۰۰	گ.پ.ه. تهران
مارون ۲ اصفهان	زمینی	توپ ۲۳م	۳ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۲:۰۰	گ.پ.ه. تهران

مقصد	نحوه ارسال	نوع جنگ افزار	تعداد	تاریخ حرکت	ساعت حرکت	گروه اعزام کننده
گ.پ.ه امیدیه	زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۲:۰۰	گ.پ.ه تهران
گ.پ.ه بهبهان	هوایی	توپ ۲۳م	۳ قبضه	۶۴/۰۹/۲۶	۱۱:۰۰	گ.پ.ه چابهار
گ.پ.ه امیدیه	هوایی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۰۹/۲۷	۱۱:۰۰	گ.پ.ه بندر عباس
گ.پ.ه اهواز	زمینی	توپ ۲۳م	۲۰ قبضه	۶۴/۰۹/۲۵	۱۰:۰۰	نزاجا - خریداری جدید (آکبند)
-	زمینی	توپ ۲۳م	۴ قبضه	۶۴/۱۰/۲۵	۲۱:۰۰	گ.پ.ه دزفول
گ.پ.ه دزفول	زمینی	توپ ۳۵م	۱ عراده	۶۴/۱۱/۲۳	۱۶:۰۰	گ.پ.ه دزفول

جدول ۲۴۴: جدول زمانی دریافت و گسترش جنگ افزارها در گروه پدافند هوایی امیدیه^۱

محل گسترش	تاریخ گسترش	تاریخ دریافت	تعداد	نوع جنگ افزار	گروه اعزام کننده
بوستر ۱ و ۲	۶۴/۹/۳۰	۶۴/۹/۲۳	۳ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه بندرعباس
مارون ۲ امیدیه	۶۴/۹/۳۰	۶۴/۹/۳۰	۳ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه تهران
مارون ۱ اصفهان	۶۴/۹/۳۰	۶۴/۹/۳۰	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه تهران
NGL100 (فلور)	۶۴/۱۰/۰۱	۶۴/۹/۳۰	۴ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه بابلسر
بهره برداری پازنان	۶۴/۱۰/۰۱	۶۴/۹/۳۰	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه بابلسر
پاریس کلاستر	۶۴/۱۰/۰۴	۶۴/۱۰/۰۱	۴ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه اصفهان
یونیت ۴	۶۴/۱۰/۰۶	۶۴/۱۰/۰۶	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه مشهد
پازنان ۱	۶۴/۱۰/۰۶	۶۴/۱۰/۰۶	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه بابلسر
رگ سفید	۶۴/۱۰/۰۷	۶۴/۱۰/۰۶	۴ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه بابلسر
پاریس دره نی	۶۴/۱۰/۰۷	۶۴/۱۰/۰۷	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه اصفهان
بوستر ۱ و ۲ امیدیه	۶۴/۱۰/۰۶	۶۴/۱۰/۰۶	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه شهرآباد

محل گسترش	تاریخ گسترش	تاریخ دریافت	تعداد	نوع جنگ افزار	گروه اعزام کننده
یونیت ۲	۶۴/۱۰/۰۸	۶۴/۱۰/۰۶	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه مشهد
مارون ۲ امیدیه	۶۴/۱۰/۰۸	۶۴/۱۰/۰۶	۱ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه مشهد
یونیت ۵	۶۴/۱۰/۰۹	۶۴/۱۰/۰۵	۱ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه مشهد
یونیت ۳	۶۴/۱۰/۰۹	۶۴/۱۰/۰۶	۳ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه مشهد
رگ سفید ۲	۶۴/۱۰/۰۷	۶۴/۱۰/۰۲	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه همدان
رگ سفید ۱	۶۴/۱۰/۰۲	۶۴/۱۰/۰۲	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه همدان
یونیت ۱	۶۴/۱۰/۰۷	۶۴/۱۰/۰۶	۱ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه مشهد
یونیت ۱	۶۴/۱۰/۱۹	۶۴/۱۰/۰۶	۱ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه مشهد
کرنج	۶۴/۱۰/۱۸	۶۴/۱۰/۰۴	۱ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه اصفهان
تلمبه خانه ۲ اصفهان رامهرمز	۶۴/۰۹/۲۷	۶۴/۰۹/۲۷	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه بندرعباس
یونیت ۴	۶۴/۱۰/۰۶	۶۴/۱۰/۰۶	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه مشهد
بهره برداری شماره ۴ آغاچاری	۶۴/۱۰/۰۷	۶۴/۱۰/۰۶	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه مشهد

جدول ۲۴۵: دریافت و گسترش جنگ افزارها توسط گروه پدافند هوایی بهبهان^۱

محل گسترش	تاریخ گسترش	تاریخ دریافت	تعداد	نوع جنگ افزار	گروه اعزام کننده
یونیت ۱ گچساران	۶۴/۱۰/۱	۶۴/۹/۲۶	۳ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه چابهار
سایت رادار بهبهان	۶۴/۹/۳۰	۶۴/۹/۳۰	۴ قبضه	توپ ۱۴/۵م	گ.پ.ه رادار تاکتیکی
یونیت ۱ گچساران	۶۴/۱۰/۱	جمع آوری از سایت رادار	۴ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه بهبهان
بازنان ۲ گچساران	۶۴/۱۰/۳	۶۴/۰۹/۳۰	۴ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه چابهار
NGL-900	۶۴/۱۰/۳	۶۴/۰۹/۳۰	۴ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه چابهار
بازنان ۲	۶۴/۱۰/۰۳	۶۴/۰۹/۳۰	۳ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه چابهار
بینک	۶۴/۱۱/۱۱	۶۴/۱۱/۸	۲ قبضه	توپ ۲۳م	-
بینک	۶۴/۱۰/۰۳	۶۴/۱۱/۸	۲ قبضه	توپ ۲۳م	-

جدول ۲۴۶: دریافت و گسترش جنگ افزارها توسط گروه پدافند هوایی اهواز^۱

محل گسترش	تاریخ گسترش	تاریخ دریافت	تعداد	نوع جنگ افزار	گروه اعزام کننده
NGL-600	۶۴/۹/۳۰	۶۴/۹/۳۰	۲ عراده	توپ ۳۵م	بندرعباس
NGL-600	۶۴/۱۰/۱۰	۶۴/۹/۳۰	۲ قبضه	توپ ۲۳م	ف لوج هوایی
یونیت ۳ نفت خام	۶۴/۱۰/۱۰	۶۴/۹/۳۰	۲ قبضه	توپ ۲۳م	ف لوج هوایی
یونیت ۵ اهواز	۶۴/۱۰/۱۰	۶۴/۹/۳۰	۲ قبضه	توپ ۲۳م	ف لوج هوایی
مارون ۲ اهواز	۶۴/۰۹/۳۰	۶۴/۰۹/۲۷	۴ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه. تهران
مارون ۳ اهواز	۶۴/۱۰/۰۹	۶۴/۰۹/۲۹	۲ قبضه	توپ ۲۳م	ف لوج هوایی
مارون ۵ اهواز	۶۴/۱۰/۰۹	۶۴/۰۹/۲۹	۲ قبضه	توپ ۲۳م	ف لوج هوایی
مارون ۶ اهواز	۶۴/۱۰/۰۹	۶۴/۰۹/۲۹	۲ قبضه	توپ ۲۳م	ف لوج هوایی
مارون ۴ اهواز	۶۴/۱۰/۰۹	۶۴/۰۹/۲۹	۴ قبضه	توپ ۲۳م	ف لوج هوایی
NGL-600	-	-	۲ قبضه	توپ ۲۳م	ف لوج هوایی

● ۱۳۶۴/۰۹/۱۹ طرح تقسیم ۲۰ قبضه جنگ افزار ۲۳م آکبند

جدول ۲۴۷: طرح تقسیم ۲۰ قبضه جنگ افزار ۲۳م آکبند واگذاری به فرماندهی پدافند هوایی^۲

محل گسترش	محل برداشت	تعداد	نوع جنگ افزار	ردیف
یونیت ۳ و نفت خام	نزاچا - آکبند	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱
یونیت ۴ اهواز	نزاچا - آکبند	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۲
یونیت ۵ اهواز	نزاچا - آکبند	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۳
مارون ۲	نزاچا - آکبند	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۴
مارون ۳	نزاچا - آکبند	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۵
مارون ۵	نزاچا - آکبند	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۶
مارون ۶	نزاچا - آکبند	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۷
NGL-600	نزاچا - آکبند	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۸

۱. همان.

۲. همان.

جدول ۲۴۸: تغییرات محل گسترش جنگ‌افزارهای ۲۳مم نزا (چاوش)^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳مم	۴ قبضه	نزا	واحد بهره‌برداری مارون ۱ اهواز
۲	توپ ۲۳مم	۴ قبضه	نزا	تلمبه‌خانه واحد ۴ اصفهان (ایذه)
۳	توپ ۲۳مم	۴ قبضه	نزا	تلمبه‌خانه واحد ۵ اصفهان (دهدز)

جدول ۲۴۹: تغییرات محل گسترش جنگ‌افزارهای ۲۳مم پدافند هوایی (چاوش)^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳مم	۴ قبضه	پدافند هوایی	کارخانه گاز مایع ان ج ال ۱۰۰۰
۲	توپ ۲۳مم	۴ قبضه	پدافند هوایی	کارخانه گاز مایع ان ج ال ۹۰۰
۳	توپ ۲۳مم	۵ قبضه	پدافند هوایی	بوستر ۱ و ۲ آغاچاری

دی‌ماه ۱۳۶۴ جابجایی جنگ‌افزارهای ۳۵ و ۲۳مم فرماندهی پدافند هوایی عملیات والفجر ۸ طرح کمیل، طرح نصرت (رایپر)، طرح سلیمان (هاگ) و طرح حدیث (اسکای‌گارد)

• ۱۳۶۴/۱۰/۰۸ تقویت جنگ‌افزارهای پلی‌اکریل

جدول ۲۵۰: گسترش جنگ‌افزار در پلی‌اکریل اصفهان و شهر اصفهان^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵مم	۲ عراده	گ.پ.ه اصفهان	کارخانه پلی‌اکریل اصفهان
۲	توپ ۲۳مم	-	گ.پ.ه اصفهان	شهر اصفهان
۳	توپ ۲۳مم	-	گ.پ.ه اصفهان	سد دز

• ۱۳۶۴/۱۰/۰۹ طرح برداشت جنگ‌افزارهای ۲۳مم و ۳۵مم عملیات والفجر ۸ (طرح کمیل)

جدول ۲۵۱: محل برداشت جنگ‌افزارهای طرح کمیل^۴

گروه اعزام‌کننده	محل جمع‌آوری جنگ‌افزار	نوع جنگ‌افزار	تعداد
گروه پدافند هوایی تهران	شرکت پن‌ها	توپ ۲۳مم	۱ قبضه

۱. همان.
 ۲. همان.
 ۳. همان.
 ۴. همان، ص ۱۸۴.

تعداد	نوع جنگ افزار	محل جمع آوری جنگ افزار	گروه اعزام کننده
۲ قبضه	توپ ۲۳م	قصر فیروزه	
۲ قبضه	توپ ۲۳م	باند دوشان تپه	
۴ قبضه	توپ ۲۳م	هاگ تهران	
۴ قبضه	توپ ۲۳م	پایگاه هوایی چابهار	گروه پدافند هوایی چابهار
۴ قبضه	توپ ۲۳م	پایگاه هوایی بندرعباس	گروه پدافند هوایی بندرعباس
۳ قبضه	توپ ۲۳م	سایت رادار گنو	
۳ قبضه	توپ ۲۳م	سایت شناسایی گنو	
۶ قبضه	توپ ۲۳م	رادار بندرعباس و نداجا	
۴ عراده	توپ ۳۵م	رادار بندرعباس و نداجا	
۵ قبضه	توپ ۲۳م	پایگاه هوایی شیراز	گروه پدافند هوایی شیراز
۵ عراده	توپ ۳۵م	پایگاه هوایی شیراز	
۲ قبضه	توپ ۲۳م	سایت رادار بابلسر	گروه پدافند هوایی بابلسر
۲ قبضه	توپ ۲۳م	سایت ارتباط مارشنان	گروه پدافند هوایی اصفهان
۴ قبضه	توپ ۲۳م	از مواضع موجود	گروه پدافند هوایی جاسک
۴ عراده	توپ ۳۵م	مرکز آموزش ها شهید خضرابی	فرماندهی آموزش های هوایی
۸ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه اهواز	گروه پدافند هوایی اهواز

● ۱۳۶۴/۱۰/۱۱ محل برداشت جنگ افزارهای طرح عملیاتی کمیل

جدول ۲۵۲: محل برداشت جنگ افزارهای ۲۳م طرح عملیاتی کمیل^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پادگان قصر فیروزه
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	شرکت پنجا
۳	توپ ۲۳م	۵ قبضه	پایگاه هوایی شیراز
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	پایگاه هوایی چابهار
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	باند دوشان تپه
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	رادار بابلسر
۷	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	آکبند ف لوج هوایی
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	سایت شناسایی گنو
۹	توپ ۲۳م	۳ قبضه	ایستگاه رادار گنو

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	پایگاه بندر عباس
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	ایستگاه رادار بندرعباس
۱۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	رادار جاسک
۱۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان هاگ تهران
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سایت ارتباطی مارشان

جدول ۲۵۳: محل برداشت جنگ افزارهای ۱۴/۵م طرح عملیاتی کمیل^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	سایت ارتباطی ده بید
۲	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	سایت ارتباطی خرمن کوه

جدول ۲۵۴: محل برداشت جنگ افزارهای ۳۵م طرح عملیاتی کمیل^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت
۱	توپ ۳۵م	۶ عراده	پایگاه هوایی شیراز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	فرماندهی لجستیکی هوایی
۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	فرماندهی آموزش‌های هوایی
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گروه پدافند هوایی تهران
۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	ایستگاه رادار بندرعباس

• ۱۳۶۴/۱۰/۱۱ جابجایی تاکتیکی سایت شنود الکترونیکی دزفول قبل از عملیات والفجر ۸

جدول ۲۵۵: جابجایی تاکتیکی سایت شنود الکترونیکی دزفول قبل از شروع عملیات والفجر ۸^۳

نام سایت	محل گسترش	نوع
دزفول	جابجایی تاکتیکی	تاکتیکی

توضیح: سایت شنود دزفول جهت پوشش بهتر به محل جدید منتقل گردید.

• ۱۳۶۴/۱۰/۱۴ جدول زمانی ارسال جنگ افزارهای طرح کمیل به منطقه عملیاتی والفجر ۸

۱. همان، ص ۲۰۰.

۲. همان، ص ۲۰۱.

۳. همان، ص ۸۰.

جدول ۲۵۶: جدول زمانی ارسال جنگ افزارها از گروه های اعزام کننده طرح کمیل^۱

مقصد	نحوه ارسال	نوع جنگ افزار	تعداد	تاریخ حرکت	ساعت حرکت	گروه اعزام کننده
گ.پ.ه اهلواز	حمل زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۱۰/۱۴	۱۳۰۰	گ.پ.ه بابلسر
گ.پ.ه اهلواز	ترابری هوایی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۱۰/۱۴	۱۹۱۰	گ.پ.ه جاسک
گ.پ.ه اهلواز	ترابری هوایی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۱۰/۱۴	۱۱۴۵	گ.پ.ه جاسک
گ.پ.ه اهلواز	حمل زمینی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	۶۴/۱۰/۱۴	۱۳۰۰	گ.پ.ه اصفهان
گ.پ.ه اهلواز	حمل زمینی	توپ ۲۳م	۹ قبضه	۶۴/۱۰/۱۵	۱۵۳۵	گ.پ.ه تهران
گ.پ.ه اهلواز	ترابری هوایی	توپ ۳۵م	۱ عراده	۶۴/۱۰/۱۵	۱۶۳۳	گ.پ.ه بندرعباس
گ.پ.ه اهلواز	حمل زمینی	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	۶۴/۱۰/۱۷	۱۶۴۰	گ.پ.ه شیراز
گ.پ.ه اهلواز	حمل زمینی	توپ ۳۵م	۱ عراده	۶۴/۱۰/۲۲	۱۰۱۰	گ.پ.ه تهران

جدول ۲۵۷: دریافت و گسترش جنگ افزارهای طرح کمیل توسط گروه پدافند هوایی امیدیه^۲

محل گسترش	تاریخ گسترش	تاریخ دریافت	تعداد	نوع جنگ افزار	گروه اعزام کننده
NGL-500	۶۴/۱۰/۱۷	۶۴/۱۰/۱۷	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه اصفهان
پایگاه امیدیه	۶۴/۱۰/۱۸	۶۴/۱۰/۱۸	۲ عراده	توپ ۳۵م	گ.پ.ه اهلواز
بوستر ۱	۶۴/۱۰/۱۸	۶۴/۱۰/۱۸	۱ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه تهران
مارون ۲ امیدیه	۶۴/۱۰/۱۸	۶۴/۱۰/۱۸	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه تهران
مارون ۱ اصفهان	۶۴/۱۰/۱۸	۶۴/۱۰/۱۸	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه تهران
یونیت ۲	۶۴/۱۰/۱۹	۶۴/۱۰/۱۹	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه شیراز
یونیت ۳	۶۴/۱۰/۱۹	۶۴/۱۰/۱۹	۱ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه شیراز
یونیت ۵	۶۴/۱۰/۲۱	۶۴/۱۰/۱۹	۱ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه شیراز
یونیت ۳	۶۴/۱۰/۲۲	۶۴/۱۰/۱۹	۱ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه شیراز
رگ سفید ۱	۶۴/۱۰/۲۰	۶۴/۱۰/۲۰	۴ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه بندرعباس

۱. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۲، کتاب ۲، ص ۲۱۸.
 ۲. همان، ص ۲۲۱.

محل گسترش	تاریخ گسترش	تاریخ دریافت	تعداد	نوع جنگ افزار	گروه اعزام کننده
پازنان ۲	۶۴/۱۱/۱۶	۶۴/۱۱/۹	۲ قبضه	توپ ۲۳م	فرماندهی لجستیکی هوایی
فلور ۲	۶۴/۱۱/۱۶	۶۴/۱۱/۹	۲ قبضه	توپ ۲۳م	فرماندهی لجستیکی هوایی

جدول ۲۵۸: دریافت و گسترش جنگ افزارهای طرح کمیل در گروه اهواز^۱

محل گسترش	تاریخ گسترش	تاریخ دریافت	تعداد	نوع جنگ افزار	گروه اعزام کننده
ایستگاه رادیویی اهواز (بیت المقدس)	۶۴/۱۰/۲۴	۶۴/۱۰/۱۸	۵ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه بندرعباس
والفجر ۸	-	۶۴/۱۰/۲۳	۱ رسد کامل	اسکای گارد	مرکز آموزش‌های هوایی

جدول ۲۵۹: دریافت و گسترش انجام شده طرح کمیل توسط گروه بهبهان^۲

محل گسترش	تاریخ گسترش	تاریخ دریافت	گروه اعزام کننده	تعداد	نوع جنگ افزار
پازنان ۲	۶۴/۱۰/۱۶	۶۴/۱۰/۱۶	گ.پ.ه چابهار	۲ قبضه	توپ ۲۳م
پازنان ۲	۶۴/۱۰/۱۷	۶۴/۱۰/۱۷	گ.پ.ه چابهار	۲ قبضه	توپ ۲۳م

جدول ۲۶۰: دریافت و گسترش انجام شده توسط گ.پ.ه دزفول:^۳

محل گسترش	تاریخ گسترش	تاریخ دریافت	گروه اعزام کننده	تعداد	نوع جنگ افزار
والفجر ۸	۶۴/۱۰/۱۷	-	گ.پ.ه دزفول	-	توپ ۳۵م

جدول ۲۶۱: محل گسترش کلی جنگ افزارهای ۲۳م طرح عملیاتی کمیل^۴

محل گسترش	تعداد	نوع جنگ افزار	ردیف
جایگزین جنگ افزارهای ۱۴/۵م	۲۰ قبضه	توپ ۲۳م	۱
ایستگاه رادیو تلویزیون ماهشهر	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۲
فرستنده تلویزیونی شادگان	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۳

۱. همان، ص ۲۳۰.

۲. همان، ص ۲۳۴.

۳. همان، ص ۲۳۶.

۴. همان، ص ۲۰۴.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	فرستنده اهواز خرمشهر
۵	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	منتظر دستور استقرار در اختیار قرارگاه رعد (اهواز)

جدول ۲۶۲: محل گسترش کلی جنگ افزارهای ۳۵م طرح کمیل^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱۶ عراده	منتظر دستور استقرار در اختیار قرارگاه رعد (اهواز)

جدول ۲۶۳: دریافت ۱۰ قبضه توپ ۲۳م آکبند^۲

گروه اعزام کننده	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
فرماندهی لجستیکی هوایی	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گروه پدافند هوایی امیدیه
فرماندهی لجستیکی هوایی	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گروه پدافند هوایی بهبهان

• ۱۳۶۴/۱۰/۱۷ جابجایی تاکتیکی سایت شنود الکترونیکی امیدیه به بهبهان قبل از عملیات والفجر^۸

جدول ۲۶۴: جابجایی تاکتیکی سایت شنود الکترونیکی امیدیه به بهبهان قبل از شروع عملیات والفجر^۸

نام سایت	محل برداشت	محل گسترش	نوع
بهبهان	سایت شنود امیدیه	ارتفاعات بهبهان	تاکتیکی

توضیح: سایت شنود امیدیه جهت پوشش بهتر به محل جدید منتقل گردید.

• ۱۳۶۴/۱۰/۱۹ طرح جابجایی رندهای آتش رایپر عملیات والفجر^۸ (طرح نصرت)

جدول ۲۶۵: محل برداشت رندهای آتش رایپر شرکت کننده در عملیات والفجر^۸

محل برداشت	تعداد رسد	توضیح
گروه همدان	۳ رسد آتش موشک رایپر	با پرسنل فنی و عملیاتی، خودروهایی مربوطه، بیسیم، مهمات بار مینا و سایر تجهیزات
گروه پدافند هوایی تهران	۲ رسد آتش موشک رایپر	با پرسنل فنی و عملیاتی، خودروهایی مربوطه، بیسیم، مهمات بار مینا و سایر تجهیزات
معاونت جهاد خودکفائی	۱ رسد آتش موشک رایپر	رسد طرح ظفر کامل مجهز به رادار بلایند فایر پس از ارزیابی در جنوب کشور

۱. همان، ص ۲۰۵.

۲. همان، ص ۲۶۹.

۳. نقش پدافند هوایی در عملیات والفجر^۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۲، کتاب اول، ص ۸۲.

۴. پدافند هوایی در عملیات والفجر^۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۲، کتاب ۳، ص ۶۲.

جدول ۲۶۶: تجهیزات تعمیرات رده دیویی رایپر والفجر ۸^۱

نام یگان اعزام کننده	ژنراتور STM	تستر موشک	کمرا گروپ	کاماند نرانسمیتر	تستر کامپیوتر	شاپ	تسترها
گ.پ.ه همدان	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۳
گ.پ.ه تهران	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲
ف لوج هوایی	۵	۵	۵	۵	۰	۰	۰

• ۱۳۶۴/۱۰/۲۲ طرح جابجایی آتشبارهای هاگ والفجر ۸ (طرح سلیمان)

جدول ۲۶۷: تأمین تجهیزات آتشبارهای هاگ طرح سلیمان^۲

یگان اعزام کننده	محل جمع آوری	یگان مأمور گیرنده
گ.پ.ه دزفول	۲ سایت کامل	قرارگاه رعد
مرکز جهاد خودکفائی	از تجهیزات موجود خود (۱ بخش)	قرارگاه رعد
مرکز جهاد خودکفائی	سایت ۳ تهران به تجهیزات جایگزین شده شباهنگ (۱ بخش)	قرارگاه رعد
فرماندهی لجستیک هوایی	دستگاه های رزرو مشخص شده	قرارگاه رعد
گ.پ.ه امیدیه	دستگاه های رزرو مشخص شده	قرارگاه رعد
گ.پ.ه خارك	دستگاه های رزرو مشخص شده	قرارگاه رعد
گ.پ.ه تبریز	دستگاه های رزرو مشخص شده	قرارگاه رعد

جدول ۲۶۸: تأمین تجهیزات آتشبارهای هاگ فریبنده عملیات والفجر ۸^۳

یگان اعزام کننده	تعداد تجهیزات	محل گسترش
مرکز جهاد خودکفائی	۱ سایت	سایت هاگ هجرت

جدول ۲۶۹: تجهیزات تقویتی ارسالی از فرماندهی لجستیک هوایی در عملیات والفجر ۸ (طرح سلیمان)^۴

ردیف	نام دستگاه	تعداد	محل تأمین	محل ارسال
۱	رادار جستجوگر هاگ	۱ دستگاه	فرماندهی لوج هوایی	گ.پ.ه اهواز
۲	رادار تعقیب هدف هاگ	۴ دستگاه	فرماندهی لوج هوایی	گ.پ.ه اهواز

۱. همان، ص ۳، ۶۵.

۲. همان، ص ۱۱۴.

۳. همان، ص ۱۱۵.

۴. همان، ص ۱۴۵.

ردیف	نام دستگاه	تعداد	محل تأمین	محل ارسال
۳	لانچر	۵ دستگاه	فرماندهی لوج هوایی	گ.پ.ه اهواز
۴	ژنراتور	۷ دستگاه	فرماندهی لوج هوایی	گ.پ.ه اهواز
۵	لودر	۳ دستگاه	فرماندهی لوج هوایی	گ.پ.ه اهواز

جدول ۲۷۰: تجهیزات ارسالی از معاونت جهاد خودکفائی در عملیات جابجایی والفجر ۸ (طرح سلیمان)^۱

ردیف	نام دستگاه	تعداد	محل تأمین	محل ارسال
۱	رادار جستجوگر هاگ	۱ دستگاه	معاونت جهاد خود کفائی	گ.پ.ه اهواز
۲	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	معاونت جهاد خودکفایی	گ.پ.ه اهواز

جدول ۲۷۱: اعزام و دریافت تجهیزات تقویتی هاگ (طرح سلیمان) عملیات والفجر ۸^۲

نوع تجهیزات	تعداد	آماده شدن در ترمینال هوایی	دریافت در اهواز	نحوه ارسال	یگان آماده کننده	
رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۳		هوپیما	فرماندهی لجستیکی هوایی	
رادار جستجوگر	۱ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۸		هوپیما	گ.پ.ه تبریز	
رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۸	۶۴/۱۱/۱۸			
رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۸	۶۴/۱۰/۲۹	هوپیما	گ.پ.ه تهران (سایت ۳)	
رادار جستجوگر	۱ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۸		هوپیما		
رادار جستجوگر	۱ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۸	۶۴/۱۰/۲۹	هوپیما	ف لوج هوایی	
رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۸		هوپیما		
لانچر	۳ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۹		هوپیما		
ژنراتور	۷ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۹		هوپیما		
رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۹		هوپیما		
لودر	۲ دستگاه	۶۴/۱۰/۲۹		هوپیما		
لانچر	۳ دستگاه	۶۴/۱۰/۳۰		هوپیما		
رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	۶۴/۱۱/۱	۶۴/۱۱/۳	-		معاونت جهاد خودکفائی
رادار جستجوگر	۱ دستگاه	۶۴/۱۱/۱	۶۴/۱۱/۳	-		
رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	۶۴/۱۱/۱	۶۴/۱۱/۳	-		ف لوج هوایی

۱. همان، ص ۱۴۵.

۲. همان، ص ۱۴۸.

● ۱۳۶۴/۱۰/۲۶ استقرار مرکز تجزیه و تحلیل شیراز قبل از عملیات والفجر ۸

جدول ۲۷۲: استقرار مرکز تجزیه و تحلیل شیراز قبل از شروع عملیات والفجر ۸^۱

نام مرکز	محل گسترش	نوع
مرکز تجزیه و تحلیل شیراز	مرکز عملیات منطقه شیراز	تاکتیکی

توضیح: این مرکز به منظور هماهنگی سایت‌های شنود جنوب غرب کشور تشکیل گردید.

● ۱۳۶۴/۱۰/۲۶ استقرار سایت شنود تاکتیکی کربلا قبل از عملیات والفجر ۸

جدول ۲۷۳: استقرار سایت شنود تاکتیکی کربلا قبل از شروع عملیات والفجر ۸^۲

نام مرکز	محل گسترش	نوع
کربلا	حوالی آبادان	تاکتیکی

توضیح: این سایت تاکتیکی قبل از شروع عملیات والفجر ۸ گسترش یافت.

بهمین ماه ۱۳۶۴ ادامه جابجایی‌های جنگ‌افزارهای عملیات والفجر ۸

۱۳۶۴/۱۱/۰۳ خاتمه جابجائی طرح عملیاتی سلیمان^۳

● ۱۳۶۴/۱۱/۱۰ ارسال جنگ‌افزارهای ۲۳م به سایت هاگ

جدول ۲۷۴: ارسال جنگ‌افزارهای ۲۳م به سایت هاگ^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ کوثر

● ۱۳۶۴/۱۱/۱۶ تقویت بنیه پدافند هوایی نیروگاه ۷۵۰مگاواتی تبریز

جدول ۲۷۵: تقویت بنیه پدافند هوایی نیروگاه ۷۵۰مگاواتی تبریز^۵

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سایت ارتباطی شیلی	نیروگاه بزرگ تبریز
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پایگاه تبریز	نیروگاه بزرگ تبریز

۱. نقش پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ج ۲، کتاب اول، ص ۹۰.

۲. همان، ص ۹۳.

۳. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ج ۲، کتاب ۳.

۴. همان، ص ۱۵۲.

۵. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۵.

- ۱۳۶۴/۱۱/۱۷ ارسال یک دستگاه رادار تعقیب هدف از سایت هاگ خارک به امیدیه

جدول ۲۷۶: ارسال یک دستگاه رادار تعقیب هدف از سایت هاگ خارک به امیدیه^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	سایت ۲ خارک	گ.پ.ه خارک	در اختیار قرارگاه رعد

- ۱۳۶۴/۱۱/۱۸ شرکت جنگ افزارهای اسکای گارد عملیات والفجر ۸ (طرح حدیث)

جدول ۲۷۷: جنگ افزارهای اسکای گارد شرکت کننده در عملیات والفجر ۸

یگان	تعداد توپ	تعداد رادار	تعداد رسد کامل
نزا جا	۱۷ رسد کامل	۰	۰
گ.پ.ه امیدیه و فرماندهی لجستیکی هوایی	۴ رسد کامل	۲	۲
مرکز آموزش های هوایی شهید خضرای و گروه پدافند هوایی تهران	۴ قبضه	۲	۲

- ۱۳۶۴/۱۱/۱۸ طرح جمع آوری جنگ افزارهای ۱۴/۵ م م فرماندهی پدافند هوایی و واگذاری به

نزا جا و سپاه قبل از عملیات والفجر ۸

جدول ۲۷۸: محل گسترش جنگ افزارهای ۱۴/۵ م م قبل از شروع طرح جمع آوری

ردیف	محل گسترش	تعداد
۱	کارخانجات نورد اهواز	۵ قبضه
۲	واحد بهره برداری مارون ۲ اهواز	۲ قبضه
۳	تلمبه خانه مارون ۱ اصفهان	۲ قبضه
۴	تلمبه خانه مارون ۴ اصفهان	۲ قبضه
۵	تلمبه خانه مارون ۵ اصفهان	۲ قبضه
۶	واحد بهره برداری شماره ۱ آغا جاری	۲ قبضه
۷	واحد بهره برداری شماره ۲ آغا جاری	۲ قبضه
۸	واحد بهره برداری شماره ۳ آغا جاری	۲ قبضه
۹	واحد بهره برداری شماره ۴ آغا جاری	۴ قبضه
۱۰	واحد بهره برداری شماره ۵ آغا جاری	۲ قبضه

۱. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۲، کتاب ۳، ص ۱۵۲.

ردیف	محل گسترش	تعداد
۱۱	واحد بهره‌برداری پاریس ۱ (درنی)	۲ قبضه
۱۲	واحد بهره‌برداری پاریس ۲ (کلاستر)	۲ قبضه
۱۳	واحد بهره‌برداری کرنج	۲ قبضه
۱۴	واحد بهره‌برداری پازنان ۱	۲ قبضه
۱۵	واحد بهره‌برداری رگ سفید ۱	۲ قبضه
۱۶	کارخانه گاز مایع ۵۰۰ (امیدیه)	۲ قبضه
۱۷	کارخانه گاز مایع ۱۰۰۰ (امیدیه)	۲ قبضه
۱۸	تلمبه‌خانه شماره ۱ و ۲ امیدیه (بوستر ۱ و ۲)	۱ قبضه
۱۹	واحد بهره‌برداری شماره گچساران	۴ قبضه
۲۰	واحد بهره‌برداری بینک گناوه	۲ قبضه
۲۱	واحد بهره‌برداری پازنان ۲ بهبهان	۲ قبضه
۲۲	واحد بهره‌برداری رگ سفید ۲	۲ قبضه

جدول ۲۷۹: برنامه زمانبندی جمع‌آوری و ارسال جنگ‌افزارهای ۱۴/۵ م به اهواز^۱

محل جمع‌آوری	تعداد	تاریخ ارسال به اهواز
تلمبه‌خانه ایذه	۲ قبضه	۶۴/۱۰/۲۵
بهره‌برداری کرنج	۲ قبضه	۶۴/۱۱/۰۴
یونیت ۱ گچساران	۲ قبضه	۶۴/۱۱/۰۵
بینک	۴ قبضه	۶۴/۱۱/۱۱
بینک	۲ قبضه	۶۴/۱۱/۱۲
ده دز	۲ قبضه	۶۴/۱۱/۱۳
یونیت شماره ۴ آغاچاری	۲ قبضه	۶۴/۱۱/۱۵
پازنان ۱	۴ قبضه	۶۴/۱۱/۱۶
یونیت شماره ۵ آغاچاری	۱ قبضه	۶۴/۱۱/۱۹
پاریس دره نی	۱ قبضه	۶۴/۱۱/۱۹

جدول ۲۸۰: جنگ افزارهای ۳۵م گسترش یافته در استان خوزستان و بوشهر در مرحله مهیا شدن عملیات والفجر ۱۸

ردیف	محل گسترش	تعداد
۱	پایگاه هوایی دزفول	۱۲ عراده
۲	سد دز	۲ عراده
۳	شهر اهواز	۸ عراده
۴	پایگاه هوایی امیدیه	۳ عراده
۵	پالایشگاه گازی ماهشهر	۸ عراده
۶	پتروشیمی رازی	۸ عراده
۷	پایگاه امیدیه	۷ عراده
۸	صنایع لوله سازی اهواز	۳ عراده
۹	ایستگاه رادار بهبهان	۲ عراده
۱۰	پایگاه هوایی بوشهر	۱۱ عراده
۱۱	ایستگاه رادار و پایگاه دریایی بوشهر	۵ عراده
۱۲	تلمبه خانه گوره	۸ عراده
۱۳	جزیره خارک	۲۱ عراده

توضیح: این جنگ افزارها در مرحله مهیا شدن نقش عمده ای در جلوگیری از حملات هوایی به عمق صحنه نبرد را به عهده دارند.

جدول ۲۸۱: جنگ افزارهای ۵م (اسکای گارد) در استان خوزستان و بوشهر در مرحله مهیا شدن^۲

ردیف	محل گسترش	تعداد
۱	صنایع لوله سازی اهواز	۳ عراده
۲	ایستگاه رادار بهبهان	۲ عراده

جدول ۲۸۲: جنگ افزارهای ۲۳م گسترش یافته در استان خوزستان در مرحله مهیا شدن^۳

ردیف	محل گسترش	تعداد
۱	صنایع فولاد اهواز	۲ قبضه
۲	ایسگاه برق شماره ۱ اهواز	۲ قبضه
۳	واحد بهره برداری مارون ۳ اهواز	۴ قبضه

۱. همان، کتاب ۳.

۲. همان.

۳. همان.

ردیف	محل گسترش	تعداد
۴	واحد بهره‌برداری مارون ۴ اهواز	۲ قبضه
۵	واحد بهره‌برداری مارون ۵ اهواز	۴ قبضه
۶	واحد بهره‌برداری مارون ۶ اهواز	۴ قبضه
۷	واحد بهره‌برداری مارون ۵ اهواز	۴ قبضه
۸	یونیت ۳ و نفت خام اهواز	۵ قبضه
۹	یونیت بهره‌برداری شماره ۴ اهواز	۶ قبضه
۱۰	پازنان ۲ بهبهان	۲ قبضه
۱۱	پالایشگاه گازی ماهشهر	۶ قبضه
۱۲	ایستگاه برق ماهشهر	۲ قبضه
۱۳	تلمبه‌خانه مارون ۲ اصفهان (رامهرمز)	۳ قبضه
۱۴	ایستگاه رادار بهبهان	۴ قبضه
۱۵	پایگاه هوایی دزفول	۱۶ قبضه
۱۶	ایستگاه رادار دزفول	۴ قبضه
۱۷	سیلو اندیمشک	۲ قبضه
۱۸	تأسیسات هفت تپه	۴ قبضه
۱۹	پایگاه هوایی امیدیه	۱۸ قبضه
۲۰	برق امیدیه	۲ قبضه
۲۱	ایستگاه رادار بندر امام	۴ قبضه
۲۲	تلمبه‌خانه شماره ۱ و ۲ (بوستر ۱ و ۲)	۱ قبضه
۲۳	پایگاه هوایی بوشهر	۲۲ قبضه
۲۴	رادار بوشهر	۸ قبضه
۲۵	انرژی اتمی بوشهر	۴ قبضه
۲۶	تلمبه‌خانه گوره	۴ قبضه
۲۷	جزایر خارک و خارکو	۲۰ قبضه
۲۸	هاگ دزفول	۸ قبضه
۲۹	هاگ سربندر	۴ قبضه
۳۰	هاگ هجرت	۴ قبضه

جدول ۲۸۳: جنگ افزارهای ارتفاع کم شرکت کننده در عملیات والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد
۱	توپ ۲۳م	۳۰۵ قبضه
۲	توپ ۳۵م	۱۴۰ عراده
۳	رسد کامل اسکای گارد	۴ رسد

- گسترش سایت های شنود ثابت و سایت های شنود تاکتیکی (متحرک) در عملیات والفجر ۸

جدول ۲۸۴: گسترش سایت های شنود الکترونیکی قبل از شروع عملیات والفجر ۸

نام سایت	محل گسترش	نوع
ایلام	نوار مرزی ایلام (۱۳۶۴/۰۳/۲۰) بمباران شدید و غیر عملیاتی)	ثابت
بهبهان	منطقه خوزستان	تاکتیکی
دزفول	منطقه خوزستان	تاکتیکی (شنود رادیو)
سماجا ۲	منطقه خوزستان	تاکتیکی
مرکز تجزیه و تحلیل	مرکز عملیات منطقه شیراز	ثابت
غدیر خم	منطقه خوزستان	تاکتیکی
مرکز تجزیه و تحلیل	رادار بندرامام	موقت رادار بندر امام
سایت شنود کربلا (حوالی آبادان)	منطقه عملیات والفجر ۸	تاکتیکی

توضیح: سایت شنود ایلام همزمان با شروع عملیات والفجر ۸ در مدار قرار گرفت و سایت شنود امیدیه به بهبهان منتقل گردید.

- ۱۳۶۴/۱۱/۲۰ شروع عملیات والفجر ۸

جدول ۲۸۵: جابجایی سایت هاگ خیبر ۳ دزفول و یک سایت از امیدیه به سمت منطقه عملیاتی والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت ۳ دزفول	گ.پ.ه دزفول	در اختیار قرارگاه رعد در سایت های کوثر
۲	هاگ	۱ آتشبار	قرارگاه رعد امیدیه	گ.پ.ه امیدیه	در اختیار قرارگاه رعد در سایت های کوثر

• ۱۳۶۴/۱۱/۲۳ اعزام دستگاه ها و تجهیزات جایگزین تجهیزات صدمه دیده هاگ والفجر ۸

جدول ۲۸۶: اعزام دستگاه ها و تجهیزات از گروه پدافند هوایی امیدیه جایگزین تجهیزات صدمه دیده هاگ والفجر ۸

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	لانچر	۳ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	سایت های کوثر
۲	BCC	۱ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	سایت های کوثر
۳	ژنراتور	۳ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	سایت های کوثر

• ۱۳۶۴/۱۱/۲۳ شروع جابجایی سایت هاگ کوثر ۲ به محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸

جدول ۲۸۷: شروع جابجایی سایت هاگ کوثر ۲ به محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت کوثر ۲	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۳

• ۱۳۶۴/۱۱/۲۳ استقرار سایت دامی در سایت هاگ کوثر ۲

جدول ۲۸۸: استقرار تجهیزات سایت دامی در کوثر ۲ در منطقه عملیاتی والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	تجهیزات دامی	تعدادی	ف لوج هوایی	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۲

۱. همان، کتاب ۳، ص ۲۰۵.

۲. همان، کتاب اول، ص ۸۲.

۳. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی.

۴. همان.

- ۱۳۶۴/۱۱/۲۵ دستگاه‌ها و تجهیزات اعزامی از سایت هاگ سربندر جایگزین تجهیزات صدمه دیده والفجر ۸

جدول ۲۸۹: دستگاه‌ها و تجهیزات اعزامی از سایت هاگ سربندر جایگزین تجهیزات صدمه دیده والفجر ۸^۱

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	BCC	۱ دستگاه	گ.پ.ه بندر امام	سایت‌های کوثر
۲	خودرو ریو	۶ دستگاه	گ.پ.ه بندر امام	سایت‌های کوثر

- ۱۳۶۴/۱۱/۲۳ استقرار سایت دامی در سایت هاگ کوثر ۱

جدول ۲۹۰: استقرار تجهیزات سایت دامی در کوثر ۲ در منطقه عملیاتی والفجر ۸^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	تجهیزات دامی	تعدادی	ف لوج هوایی	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۱

- ۱۳۶۴/۱۱/۲۶ عملیاتی شدن سایت هاگ کوثر ۳ در محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸

جدول ۲۹۱: عملیاتی شدن سایت هاگ کوثر ۳ در محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت کوثر ۲	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۳

- ۱۳۶۴/۱۱/۲۹ جنگ افزارهای ۲۳م تقویتی سایت‌های هاگ کوثر

جدول ۲۹۲: جنگ افزارهای ۲۳م تقویتی سایت‌های هاگ کوثر^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان اعزام کننده
۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	سایت هاگ	آکبند ف لوج هوایی

- ۱۳۶۴/۱۱/۳۰ استقرار سایت دامی در سایت هاگ کوثر ۳

جدول ۲۹۳: استقرار تجهیزات سایت دامی در کوثر ۲ در منطقه عملیاتی والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	تجهیزات دامی	تعدادی	ف لوج هوایی	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۳

۱. همان، ج ۳، کتاب اول، ص ۱۲۷.

۲. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی.

۳. همان.

۴. همان، ج ۳، کتاب اول، ص ۱۵۹.

- ۱۳۶۴/۱۱/۳۰ عملیاتی شدن سایت هاگ کوثر ۴ در محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸

جدول ۲۹۴: عملیاتی شدن سایت هاگ کوثر ۴ در محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت کوثر	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۴

اسفندماه ۱۳۶۴ ادامه عملیات والفجر ۸

- ۱۳۶۴/۱۲/۰۵ شروع عملیات والفجر ۹

- ۱۳۶۴/۱۲/۰۶ جابجایی سایت هاگ کوثر ۴

جدول ۲۹۵: جابجایی سایت هاگ کوثر ۴ در محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت کوثر ۴	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۵

- ۱۳۶۴/۱۲/۰۶ استقرار سایت دامی در سایت هاگ کوثر ۴

جدول ۲۹۶: استقرار تجهیزات سایت دامی در کوثر ۴ در منطقه عملیاتی والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	تجهیزات دامی	تعدادی	ف لوج هوایی	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۴

- ۱۳۶۴/۱۲/۰۸ ارسال دستگاه ها و تجهیزات جایگزین تجهیزات صدمه دیده والفجر ۸

جدول ۲۹۷: ارسال دستگاه ها و تجهیزات اعزامی از سایت هاگ سربندر جایگزین تجهیزات صدمه دیده والفجر ۸

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	ژنراتور	۳ دستگاه	فرماندهی لجستیکی هوایی	سایت های کوثر
۲	لانچر	۲ دستگاه	فرماندهی لجستیکی هوایی	سایت های کوثر

۱. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی.

۲. همان.

۳. همان، ج سوم، کتاب دوم، ص ۱۳۹.

- ۱۳۶۴/۱۲/۰۹ ارسال دستگاه‌ها و تجهیزات جایگزین تجهیزات صدمه دیده والفجر ۸

جدول ۲۹۸: ارسال دستگاه‌ها و تجهیزات اعزامی از سایت هاگ سربندر جایگزین تجهیزات صدمه دیده والفجر ۸^۱

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	سایت هاگ سربندر	سایت‌های کوثر ۳

- ۱۳۶۴/۱۲/۰۹ شروع جابجایی سایت هاگ کوثر ۵

جدول ۲۹۹: شروع جابجایی سایت هاگ کوثر ۵ در محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت کوثر ۵	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۶

- ۱۳۶۴/۱۲/۰۹ استقرار سایت دامی در سایت هاگ کوثر ۵

جدول ۳۰۰: استقرار تجهیزات سایت دامی در کوثر ۵ در منطقه عملیاتی والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	یگان اعزام‌کننده	محل گسترش
۱	تجهیزات دامی	تعدادی	ف لوج هوایی	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۵

- ۱۳۶۴/۱۲/۱۳ تقویت پدافند هوایی نیروگاه تبریز و پالایشگاه بیدبلند

جدول ۳۰۱: گسترش جنگ افزارها در نیروگاه تبریز و پالایشگاه بیدبلند^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	ایستگاه ارتباطی شیلی	نیروگاه ۷۵۰ مگاواتی تبریز
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مواضع پایگاه تبریز	نیروگاه ۷۵۰ مگاواتی تبریز
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	فرودگاه مهرآباد	پالایشگاه بیدبلند

- ۱۳۶۴/۱۲/۱۴ تقویت پدافند هوایی رادار بندر امام

۱. همان، ص ۱۵۵.

۲. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی.

۳. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۴.

جدول ۳۰۲: تقویت پدافند هوایی ارتفاع کم سایت رادار بندر امام در عملیات والفجر^۱

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	منطقه عملیات والفجر ۸ (جمعی بندرعباس)	سایت رادار بندر امام
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	منطقه عملیات والفجر ۸ (جمعی بوشهر)	سایت رادار بندر امام
۳	اسکای گارد	۱ رسدکامل	منطقه عملیات والفجر ۸	سایت رادار بندر امام

• ۱۳۶۴/۱۲/۱۵ دستگاه ها و تجهیزات هاگ اعزامی جایگزین تجهیزات صدمه دیده والفجر ۸

جدول ۳۰۳: دستگاه ها و تجهیزات هاگ اعزامی از فرماندهی لجستیکی هوایی جایگزین تجهیزات صدمه دیده والفجر^۲

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	فرماندهی لجستیکی هوایی	سایت های کوثر ۶

• ۱۳۶۴/۱۲/۱۶ شروع عملیات پدافندی چوارتا

• ۱۳۶۴/۱۲/۱۶ تقویت پدافند هوایی ارتفاع کم گناوه

جدول ۳۰۴: تقویت پدافند هوایی ارتفاع کم گناوه^۳

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	منطقه عملیات کلاشین (جمعی تهران)	گناوه

• ۱۳۶۴/۱۲/۱۶ اعزام راپیر به غرب کشور

جدول ۳۰۵: اعزام رسدهای راپیر به غرب کشور^۴

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	راپیر	۱ رسد	منطقه عملیات والفجر ۸ (جمعی همدان)	غرب کشور
۲	راپیر	۲ رسد	منطقه عملیات والفجر ۸ (جمعی تهران)	تهران

۱. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج سوم، کتاب دوم، ص ۲۴۸.

۲. همان، ص ۲۶۲.

۳. همان، ص ۲۶۷.

۴. همان، ص ۲۴۸.

● ۱۳۶۴/۱۲/۱۷ سایت هاگ کوثر ۶ در محل جدید

جدول ۳۰۶: عملیاتی شدن سایت هاگ کوثر ۶ در محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت کوثر ۵	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۶

● ۱۳۶۴/۱۲/۲۸ گسترش جنگ افزارها در اراک، کرنج

جدول ۳۰۷: گسترش جنگ افزارها در اراک، کرنج^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	مواضع پایگاه اصفهان	کارخانه ماشین سازی اراک
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	تلمبه خانه کرنج امیدیه

● ۱۳۶۴/۱۲/۸ گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه اصفهان

جدول ۳۰۸: گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه اصفهان در پایان سال ۱۳۶۴^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	گ.پ.ه امیدیه
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	شهر اصفهان
۳	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	پایگاه هشتم اصفهان

● ۱۳۶۴/۱۲/۲۹ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور به گ.پ.ه امیدیه

جدول ۳۰۹: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور به گ.پ.ه امیدیه در پایان سال ۱۳۶۴^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ سربندر
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	قرارگاه رعد
۳	توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم امیدیه

۱. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۴.

۳. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم ۱۳۶۴.

۴. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۴	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گاز مایع
۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رادار بندر امام
۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	پایگاه پنجم امیدیه
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	موضع فلور
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۴
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	دره نی
۱۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پازنان
۱۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	مارون ۲ امیدیه
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرباد	مارون ۲ رامهرمز
۱۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	مارون ۱ اصفهان
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	یونیت ۲
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۲
۱۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	رگ سفید
۱۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	یونیت ۵
۱۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۵
۱۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۱
۲۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	فلور NGL-1000
۲۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پازنان
۲۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۵
۲۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رامهرمز
۲۴	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	برق امیدیه
۲۵	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	بوستر
۲۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	بوستر
۲۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	یونیت ۳
۲۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۳
۲۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	مارون ۲
۳۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه مشهد	مارون ۲
۳۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۴
۳۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	NGL-500
۳۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پازنان
۳۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	کلاستر

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۳۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	کرنج
۳۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	دره نی
۳۷	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کلاستر

• ۱۳۶۴/۱۲/۲۹ گسترش رادار اسکای گارد در جزیره خارک

جدول ۳۱۰: گسترش رادار اسکای گارد در جزیره خارک^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رادار اسکای گارد	۴ دستگاه	-	جزیره خارک

فروردین ماه ۱۳۶۵ گسترش جنگ‌افزارها در پل‌های استان خوزستان، پل قطور، ماشین‌سازی اراک، پالایشگاه اصفهان و کشت و صنعت کارون و هفت تپه

• ۱۳۶۵/۰۱/۰۲ گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در پل‌های استان خوزستان در ادامه

عملیات والفجر ۸

جدول ۳۱۱: گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در پل‌های استان خوزستان در ادامه عملیات والفجر ۸^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	قرارگاه رعد	پل بالاوود بدون ارتباط
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	قرارگاه رعد	پل حسینییه بدون ارتباط
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	قرارگاه رعد	پل ذال بدون ارتباط
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	قرارگاه رعد	پل تکاب بدون ارتباط

• ۱۳۶۵/۰۱/۰۲ گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در رمپ پایگاه امیدیه

جدول ۳۱۲: گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در رمپ پایگاه امیدیه در عملیات والفجر ۸^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	باند پایگاه امیدیه	رمپ پایگاه امیدیه

۱. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج. ۵.

۲. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵

۳. همان.

● ۱۳۶۵/۰۱/۰۵ گسترش رادار اسکای‌گارد و اورلیکن در پالایشگاه اصفهان

جدول ۳۱۳: گسترش رادار اسکای‌گارد و اورلیکن در پالایشگاه اصفهان^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رادار اسکای‌گارد	۲ دستگاه	فرماندهی لجستیکی هوایی	پالایشگاه اصفهان
۲	رادار اورلیکن	۲ دستگاه	گ.پ.ه همدان	پالایشگاه اصفهان

● ۱۳۶۵/۰۱/۰۹ جابجایی جنگ‌افزارهای ماشین‌سازی اراک

جدول ۳۱۴: جابجایی جنگ‌افزارهای ماشین‌سازی اراک^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پایگاه سوم شکاری	ماشین‌سازی اراک
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ماشین‌سازی اراک	اصفهان

● ۱۳۶۵/۰۱/۱۰ گسترش جنگ‌افزار در پالایشگاه و ذوب آهن اصفهان

جدول ۳۱۵: گسترش جنگ‌افزار در پالایشگاه و ذوب آهن اصفهان^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ماشین‌سازی اراک	پالایشگاه اصفهان
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ماشین‌سازی اراک	ذوب آهن اصفهان

● ۱۳۶۵/۰۱/۱۱ خاتمه عملیات پدافندی چوارتا

● ۱۳۶۵/۰۱/۱۲ تقویت پدافند هوایی پل قطور

جدول ۳۱۶: گسترش جنگ‌افزار در پل قطور^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه آبادان (جمعی کیش)	پل قطور

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

● ۱۳۶۵/۰۱/۱۴ گسترش جنگ افزار ۳۵ و ۲۳م در رینگ سایت های هاگ در منطقه خوزستان

جدول ۳۱۷: گسترش جنگ افزار ۳۵ و ۲۳م در رینگ سایت های هاگ در منطقه خوزستان^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ قبضه	شهر اهواز جمعی شیراز	سایت هاگ منطقه
۲	توپ ۳۵م	۱ قبضه	شهر اهواز جمعی بندرعباس	سایت هاگ منطقه
۳	توپ ۳۵م	۱ قبضه	منطقه عملیاتی قرارگاه رعد نزاچا	سایت هاگ منطقه
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	منطقه عملیاتی قرارگاه رعد	سایت هاگ منطقه
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	رادیو و تلویزیون شادگان	سایت هاگ منطقه

● ۱۳۶۵/۰۱/۱۴ جابجایی سایت هاگ کوثر ۶

جدول ۳۱۸: جابجایی سایت هاگ کوثر ۶ در محل جدید در منطقه عملیاتی والفجر ۸^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت کوثر ۶	قرارگاه رعد	سایت کوثر ۷

● ۱۳۶۵/۰۱/۱۹ جابجایی توپ ۲۳م و رادار تعقیب هدف هاگ

جدول ۳۱۹: جابجایی توپ ۲۳م و رادار تعقیب هدف هاگ^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سایت رادار بندرعباس	پایگاه نهم شکاری
۲	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	معاونت جهاد خودکفایی	کوثر ۷
۲	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	فرماندهی لوج هوایی	کوثر ۸

● ۱۳۶۵/۰۱/۲۴ تقویت جنگ افزارهای کشت و صنعت کارون و هفت تپه

جدول ۳۲۰: تقویت جنگ افزارهای کشت و صنعت کارون و هفت تپه^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	قرارگاه رعد	کشت و صنعت کارون
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	قرارگاه رعد	کشت و صنعت کارون

۱. همان.

۲. پدافند هوایی در عملیات والفجر ۸، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی.

۳. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵.

۴. همان.

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نزاجا	کشت و صنعت کارون
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	هفت تپه

• ۱۳۶۵/۰۱/۲۵ جابجایی جنگ‌افزارها از پل‌های استان خوزستان

جدول ۳۲۱: جابجایی جنگ‌افزارها از پل‌های استان خوزستان^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	پل بالارود	پل تکاب
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	پل تکاب (جمعی شیراز)	کشت و صنعت کارون
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	کشت و صنعت کارون	-

• ۱۳۶۵/۰۱/۲۶ جابجایی جنگ‌افزارها در راستای وحدت فرماندهی

جدول ۳۲۲: جابجایی جنگ‌افزارها در راستای وحدت فرماندهی در منطقه عملیات والفجر ۸

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پازنان ۱ جمعی بابلسر	NGL-1000
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پازنان ۱ جمعی امیدیه	پازنان ۱
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۲ اصفهان جمعی شهرآباد	بوستر ۱ و ۲
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	بوستر ۱ و ۲ جمعی تهران	مارون ۲ امیدیه
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	مارون ۲ امیدیه جمعی مشهد	بهره‌برداری شماره ۵
۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	بوستر ۱ و ۲ جمعی امیدیه	مارون ۲ اصفهان
۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	بهره‌برداری شماره ۵ جمعی امیدیه	مارون ۲ اصفهان
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بهره‌برداری شماره ۲ جمعی شیراز	بهره‌برداری شماره ۳
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بهره‌برداری شماره ۳ جمعی مشهد	بهره‌برداری شماره ۲
۱۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	بهره‌برداری شماره ۵ جمعی شیراز	بهره‌برداری شماره ۳
۱۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	بهره‌برداری شماره ۳ جمعی مشهد	بهره‌برداری شماره ۵

• ۱۳۶۵/۰۱/۲۷ تقویت پدافند هوایی پل قطور

۱. همان.

۲. همان.

جدول ۳۲۳: تقویت پدافند هوایی پل قطور^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۲	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	نزاجا	پل قطور
۳	موشک دوش پرتابی سه‌پند	۱ قبضه	نزاجا	پل قطور

اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ خاتمه عملیات والفجر ۸ و تقویت پدافند پل تل زنگ، پالایشگاه بید بلند و دریافت ۳۰ قبضه ۲۳م آکبند

- ۱۳۶۵/۰۲/۰۳ شروع عملیات پدافندی لولان
- ۱۳۶۵/۰۲/۰۶ خاتمه عملیات پدافندی لولان
- ۱۳۶۵/۰۲/۰۸ خاتمه عملیات والفجر ۸
- ۱۳۶۵/۰۲/۱۰ گسترش توپ ۲۳م روی بارجهای خارک

جدول ۳۲۴: گسترش توپ ۲۳م روی بارجهای خارک^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	بندر امام	بارجهای اطراف خارک
۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	سپاه پاسداران	بارجهای اطراف خارک

- ۱۳۶۵/۰۲/۱۱ گسترش جنگ افزار پدافند هوایی در پل تل زنگ

جدول ۳۲۵: گسترش جنگ افزار پدافند هوایی در پل تل زنگ^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول (از ۳۰ قبضه آکبند)	پل تل زنگ

- ۱۳۶۵/۰۲/۱۹ شروع عملیات پدافندی شرفانی

۱. همان.

۲. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

۳. همان.

● ۱۳۶۵/۰۲/۲۰ جابجایی جنگ‌افزارهای کشت و صنعت کارون

جدول ۳۲۶: جابجایی جنگ‌افزارهای کشت و صنعت کارون^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	واگذاری آکبند به گ.پ.ه دزفول	کشت و صنعت کارون
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	کشت و صنعت کارون	در اختیار نزاجا

● ۱۳۶۵/۰۲/۲۳ تقویت پدافند هوایی پالایشگاه بیدبلند

جدول ۳۲۷: تقویت پدافند هوایی پالایشگاه بیدبلند^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	گناوه	پالایشگاه بیدبلند
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	-	پالایشگاه بیدبلند

● ۱۳۶۵/۰۲/۲۳ خاتمه عملیات پدافندی شرفانی

● ۱۳۶۵/۰۲/۲۳ واگذاری و گسترش ۳۰ قبضه توپ ۲۳م آکبند در منطقه عمومی دزفول

جدول ۳۲۸: واگذاری و گسترش ۳۰ قبضه توپ ۲۳م آکبند در منطقه عمومی دزفول^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳۰ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	منطقه عمومی دزفول

● ۱۳۶۵/۰۲/۲۴ شروع عملیات پدافندی حاج عمران

جدول ۳۲۹: تقویت سد شهید عباسپور^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	-	سد شهید عباسپور

۱. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵.

۲. همان.

۳. در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

۴. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵.

- ۱۳۶۵/۰۲/۲۷ خاتمه عملیات پدافندی حاج عمران
- ۱۳۶۵/۰۲/۲۷ شروع عملیات پدافندی مهران
- ۱۳۶۵/۰۲/۲۹ خاتمه عملیات پدافندی مهران

خردادماه ۱۳۶۵ تقویت پدافند پالایشگاه‌های کنگان، بیدبلند، شیراز، کرمانشاه، گوره و معابر نفوذی به شیراز و مهیا شدن جهت عملیات آزادسازی مهران

- ۱۳۶۵/۰۳/۰۵ تقویت پدافند هوایی پالایشگاه کنگان، بیمارستان بقیه‌الله و بیدبلند
- جدول ۳۳۰: تقویت پدافند هوایی پالایشگاه کنگان، بیمارستان بقیه‌الله و بیدبلند^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	م ۲۳	۳ قبضه	سپاه پاسداران	بیمارستان بقیه‌الله
۲	م ۲۳	۴ قبضه	بیمارستان بقیه‌الله متعلق به بندرعباس	پالایشگاه کنگان
۳	م ۳۵	۱ عراده	فرودگاه مهرآباد	پالایشگاه بیدبلند

- ۱۳۶۵/۰۳/۰۵ استقرار اسکای‌گارد در پالایشگاه گوره

جدول ۳۳۱: استقرار اسکای‌گارد در پالایشگاه گوره^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	اسکای‌گارد	۲ رسد کامل	آکبند واگذاری جدید (جمع‌ی اصفهان)	پالایشگاه گوره

- ۱۳۶۵/۰۳/۱۱ گسترش توپ م ۳۵ جهت عملیات ایذائی توسط هواپیمای هدف بدون خلبان (VSTT)

جدول ۳۳۲: گسترش توپ م ۳۵ جهت عملیات ایذائی توسط هواپیمای هدف بدون خلبان (VSTT)^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ م ۳۵	۲ عراده	قرارگاه رعد اهواز	حوالی شادگان (قرارگاه شاهد)
۲	توپ م ۲۳	۲ قبضه	قرارگاه رعد اهواز	حوالی شادگان (قرارگاه شاهد)

توضیح: پس از عملیات والفجر ۸، هواپیمای هدف از میدان تیر سمنان به منطقه والفجر ۸ اعزام شده و تحت کنترل رادار بندر امام، عملیات ایذائی انجام گردید.

۱. همان.

۲. همان.

۳. در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

● ۱۳۶۵/۰۳/۱۵ گسترش و تقویت پدافند هوایی پالایشگاه کرمانشاه

جدول ۳۳۳: گسترش و تقویت پدافند هوایی پالایشگاه کرمانشاه^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	بیستون ۱ کرمانشاه	پالایشگاه کرمانشاه
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	بیستون ۲ کرمانشاه	پالایشگاه کرمانشاه
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	جاده کمربندی	سمت شهرک الهیه

● ۱۳۶۵/۰۳/۱۹ گسترش توپ ۲۳م در راه های نفوذی شیراز

جدول ۳۳۴: گسترش توپ ۲۳م در راه های نفوذی شیراز^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	پایگاه هوایی شیراز	راه های نفوذی پالایشگاه شیراز

● ۱۳۶۵/۰۳/۲۹ آماده سازی جنگ افزار جهت شرکت در عملیات آزادسازی مهران

جدول ۳۳۵: آماده سازی جنگ افزار جهت شرکت در عملیات آزادسازی مهران^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	پایگاه پنجم امیدیه	قرارگاه رعد
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	پایگاه اصفهان	قرارگاه رعد

تیرماه ۱۳۶۵ تقویت پالایشگاه کنگان، شرکت در عملیات بازپس گیری مهران، تقویت منطقه جماران، گسترش رادار تاکتیکی هاشم آباد و اعزام جنگ افزارهای پدافندی به غرب کشور

● ۱۳۶۵/۰۴/۰۱ جابجایی تجهیزات سایت هاگ از گ.پ.ه امیدیه به محل جدید سایت هاگ

رامشیر

جدول ۳۳۶: جابجایی تجهیزات سایت هاگ از گ.پ.ه امیدیه به محل جدید سایت هاگ رامشیر^۴

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	محل گسترش	محل جمع آوری
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ رامشیر	گ.پ.ه امیدیه، بندرعباس، همدان و خارک

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵.

۲. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

۳. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵.

۴. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۱۹۸.

● ۱۳۶۵/۰۴/۰۱ تقویت پدافند هوایی پالایشگاه کنگان

جدول ۳۳۷: تقویت پدافند هوایی پالایشگاه کنگان^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	قرارگاه رعد	پالایشگاه گازی ولیعصر کنگان

● ۱۳۶۵/۰۴/۰۲ تقویت جنگ افزارهای سایت هاگ رامشیر

جدول ۳۳۸: تقویت جنگ افزارهای سایت هاگ رامشیر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	پایگاه پنجم امیدیه	سایت هاگ رامشیر

● ۱۳۶۵/۰۴/۰۲ شرکت جنگ افزارهای ارتفاع کم جهت عملیات بازپس گیری مهران

جدول ۳۳۹: شرکت جنگ افزارهای ارتفاع کم جهت عملیات بازپس گیری مهران^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول
۲	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه اصفهان
۳	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر
۴	پاور توپ ۳۵م	۴ دستگاه	گ.پ.ه بندر عباس
۵	پاور توپ ۳۵م	۳ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر
۶	پاور توپ ۳۵م	۲ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر
۷	رسد آتش راپیر	۲رسد بازسازی شده	گ.پ.ه همدان

● ۱۳۶۵/۰۴/۰۴ دستورات جزء به جزء گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی در عملیات

بازپس گیری مهران

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵.

۲. همان.

۳. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱.

جدول ۳۴۰: دستورات جزء به جزء گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی در عملیات بازپس گیری مهران^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	گ.پ.ه همدان (موقت)
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	گ.پ.ه همدان (موقت)
۳	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه اصفهان	ستاد لشکر ۸۱ زرهی باختران
۴	پاور توپ ۳۵م	۴ دستگاه	گ.پ.ه بندر عباس	گ.پ.ه همدان (موقت)
۵	رسد آتش رایپر	۲رسد	گ.پ.ه همدان	ستاد لشکر ۸۱ زرهی باختران

• ۱۳۶۵/۰۴/۰۵ تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی جزیره خارک

جدول ۳۴۱: تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی جزیره خارک^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رسد کامل اسکای گارد	۱ رسد	اسکله گوگرد خارک	جزیره خارک
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	جزیره خارک	اسکله گوگرد خارک

• ۱۳۶۵/۰۴/۰۵ تقویت پدافند هوایی پالایشگاه کنگان

جدول ۳۴۲: تقویت پدافند هوایی پالایشگاه کنگان^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه ولی عصر کنگان

• ۱۳۶۵/۰۴/۰۸ گسترش جنگ افزار ۲۳م در پالایشگاه کنگان

جدول ۳۴۳: گسترش جنگ افزار ۲۳م در پالایشگاه کنگان^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	پالایشگاه کنگان
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	پالایشگاه کنگان	شمال تهران (جایگزین نزاجا)

۱. همان.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵.

۳. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵

۴. در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

- ۱۳۶۵/۰۴/۰۸ گسترش جنگ افزار ۲۳م اطراف سایت‌های هاگ

جدول ۳۴۴: گسترش جنگ افزار ۲۳م اطراف سایت‌های هاگ^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	پایگاه پنجم (امیدیه)	سایت هاگ

- ۱۳۶۵/۰۴/۰۸ توپ‌های اسکای گارد رزرو جماران

جدول ۳۴۵: توپ‌های اسکای گارد رزرو جماران^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م اسکای گارد	۲ عراده	آکبند	رزرو جماران

- ۱۳۶۵/۰۴/۰۹ شروع عملیات آفندی کربلا

- ۱۳۶۵/۰۴/۱۰ گسترش آتشبار هاگ در منطقه عملیاتی کربلا در منطقه مهران

جدول ۳۴۶: گسترش آتشبار هاگ در منطقه عملیاتی کربلا در منطقه مهران^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان اعزام کننده
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت فرودس	کوثر ۷ (گ.پ.ه. دزفول)

- ۱۳۶۵/۰۴/۱۱ جنگ افزارهای مأمور از خارک

جدول ۳۴۷: جنگ افزارهای مأمور از خارک

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه. خارک	منطقه آتی عملیاتی کربلا ۵

- ۱۳۶۵/۰۴/۱۳ گسترش جنگ افزارهای پدافندی پایگاه‌های هوایی

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان، ص ۵۳.

جدول ۳۴۸: تضعیف تعداد جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گسترش یافته در رینگ پایگاه های هوایی در تیرماه ۱۳۶۵

تعداد جنگ افزارهای م ۳۵	تعداد جنگ افزارهای م ۲۳	نام پایگاه
۳ عراده	۲۶ قبضه	پایگاه دوم شکاری تبریز
۳ عراده	۲۶ قبضه	پایگاه سوم شکاری همدان
۵ عراده	۱۴ قبضه	پایگاه چهارم شکاری دزفول
۲ عراده	۱۴ قبضه	پایگاه پنجم شکاری امیدیه
۵ عراده	۱۸ قبضه	پایگاه ششم شکاری و رادار بوشهر
-	۹ قبضه	منطقه هوایی (پایگاه هفتم شکاری شیراز)
-	۱۴ قبضه	پایگاه ه هشتم شکاری اصفهان
۸ عراده	۱۸ قبضه	پایگاه نهم شکاری بندرعباس (منطقه عمومی بندرعباس)
-	۴ قبضه	پایگاه دهم شکاری چابهار

● ۱۳۶۵/۰۴/۲۱ گسترش رادار تاکتیکی در هاشم آباد

جدول ۳۴۹: گسترش رادار تاکتیکی در هاشم آباد در تیرماه ۱۳۶۵

محل گسترش	محل جمع آوری	تعداد	نوع رادار	ردیف
سایت رادار هاشم آباد	گروه رادارهای تاکتیکی (برگشت از بهبهان)	۱ دستگاه	رادار تاکتیکی GPS-11	۱

● ۱۳۶۵/۰۴/۲۱ شروع عملیات پدافندی جزیره مجنون

● ۱۳۶۵/۰۴/۲۳ خاتمه عملیات پدافندی جزیره مجنون

● ۱۳۶۵/۰۴/۲۳ اعزام جنگ افزارهای طرح صابر به غرب کشور جهت اجرای سلسله عملیات های آفندی

فصل ششم: سال ششم جنگ؛ تصرف فاو / ۱۴۳

جدول ۳۵۰: اعزام جنگ افزارهای طرح صابر به غرب کشور جهت اجرای سلسله عملیات‌های آفندی^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	راپیر	۲ رسد	پایگاه سوم شکاری همدان	منطقه مهران

• ۱۳۶۵/۰۴/۲۶ اعزام جنگ‌افزارهای طرح صابر به غرب کشور جهت اجرای سلسله عملیات‌های آفندی

جدول ۳۵۱: اعزام جنگ‌افزارهای طرح صابر به غرب کشور جهت اجرای سلسله عملیات‌های آفندی^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل اعزام	محل اعزام
۱	توپ ۳۵م	۶ عراده	پایگاه هشتم شکاری اصفهان	مهران
۲	توپ ۳۵م	۳ عراده	پایگاه پنجم شکاری امیدیه	مهران
۳	توپ ۳۵م	۳ عراده	پایگاه چهارم شکاری دزفول	مهران
۴	مولد برق ۳۵م	۴ دستگاه	گ.پ.ه تهران (ایلام)	مهران

جدول ۳۵۲: برگشت رسدهای راپیر از عملیات بازپس‌گیری مهران^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	راپیر	۲ رسد	مهران	گ.پ.ه همدان

مردادماه ۱۳۶۵ تقویت جنگ‌افزارهای پارچین، تنگه پیرزال، منطقه اصفهان، ماشین‌سازی تبریز و جزیره خارک

• ۱۳۶۵/۰۵/۰۲ تقویت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی پارچین، تنگ پیرزال و اصفهان

جدول ۳۵۳: تقویت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی پارچین، تنگ پیرزال و اصفهان در مردادماه ۱۳۶۵^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	پایگاه پنجم شکاری امیدیه	منطقه نفتی پیرزال
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه نفتی پیرزال	شهر اصفهان
۳	توپ ۳۵م	۵ عراده	شهر ایلام	پارچین

۱. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱.

۲. همان.

۳. همان.

۴. اسناد مکتوب دفتر ویژه موزه و تاریخ‌نگاری پدافند، نیمه اول مرداد ماه ۱۳۶۵.

- ۱۳۶۵/۰۵/۰۲ گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی در ذوب آهن و مناطق حساس و حیاتی اصفهان

جدول ۳۵۴: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی در ذوب آهن و مناطق حساس و حیاتی اصفهان^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	از تجهیزات در اختیار گروه اصفهان	ذوب آهن
۲	توپ شیلیکا	۵ قبضه	نزاجا	ذوب آهن
۳	توپ ۳۵م اسکای گارد	۸ عراده	از تجهیزات در اختیار گروه اصفهان	ذوب آهن و مراکز حساس و حیاتی اصفهان

- ۱۳۶۵/۰۵/۰۳ جابجایی جنگ افزارهای سایت هاگ کوثر ۸ به محل جدید سایت هاگ زرگان

جدول ۳۵۵: جابجایی جنگ افزارهای سایت هاگ کوثر ۸ به محل جدید سایت هاگ زرگان^۲

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	منطقه عملیاتی والفجر ۸	سایت زرگان (جمعی بندرعباس)
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سایت زرگان (جمعی بندرعباس)
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت زرگان (جمعی امیدیه)

جدول ۳۵۶: جابجایی سایت هاگ کوثر ۸ به محل جدید سایت هاگ زرگان^۳

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ کوثر ۸	سایت زرگان (جمعی دزفول)

- ۱۳۶۵/۰۵/۰۶ جابجایی جنگ افزارهای ۳۵م به محل جدید سایت هاگ زرگان

جدول ۳۵۷: جابجایی جنگ افزارهای ۳۵م به محل جدید سایت هاگ زرگان^۴

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	پایگاه ۵ امیدیه	سایت زرگان

۱. همان.

۲. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا ۵، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۲۰۲.

۳. همان.

۴. همان.

● ۱۳۶۵/۰۵/۰۷ گسترش اسکای گارد در پالایشگاه اصفهان

جدول ۳۵۸: گسترش اسکای گارد در پالایشگاه اصفهان^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ اسکای گارد	۸ عراده	آکبند ف لوج هوایی	پالایشگاه اصفهان

● ۱۳۶۵/۰۵/۱۳ تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی ماشین سازی تبریز

جدول ۳۵۹: تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی ماشین سازی تبریز^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ عراده	رادار تبریز	کارخانجات ماشین سازی تبریز

● ۱۳۶۵/۰۵/۱۴ تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی صنایع دفاع اصفهان و رگ سفید

جدول ۳۶۰: تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی صنایع دفاع اصفهان و رگ سفید^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	اسکای گارد نزاچا	صنایع دفاعی اصفهان
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت شمال تهران جمعی نزاچا	تلمبه خانه رگ سفید ۲

● ۱۳۶۵/۰۵/۲۷ واگذاری اسکای گارد به جزیره خارک

جدول ۳۶۱: واگذاری اسکای گارد به جزیره خارک^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اسکای گارد	۲ دستگاه	آکبند فرماندهی لوج هوایی	جزیره خارک
۲	۳۵ توپم	۲ عراده	آکبند فرماندهی لوج هوایی	جزیره خارک

۱. در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵.

۳. همان.

۴. همان.

شهریورماه ۱۳۶۵ مهیا شدن جهت عملیات حاج عمران، تقویت جنگ‌افزارهای ماشین‌سازی تبریز، جزیره خارک، پالایشگاه، پتروشیمی و صنایع الکترونیک شیراز و برگشت جنگ‌افزارها از حاج عمران

● ۱۳۶۵/۰۶/۰۳ جابجایی سایت شنود تاکتیکی از آبادان به آبادان

جدول ۳۶۲: جابجایی سایت شنود تاکتیکی از آبادان به آبادان قبل از شروع عملیات کربلا^۱

نام سایت	محل برداشت	محل گسترش	نوع
آبادان	سایت شنود آبادان	آبادان (نوار مرزی)	تاکتیکی

● ۱۳۶۵/۰۶/۰۳ آماده شدن ردهای رایپر جهت عملیات حاج عمران

جدول ۳۶۳: آماده شدن ردهای رایپر جهت عملیات حاج عمران^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رایپر	یک رسد	پالایشگاه تهران	منطقه عملیات
۲	رایپر	یک رسد	پالایشگاه تبریز	منطقه عملیات
۳	رایپر	یک رسد	سایت رادار سوباشی	منطقه عملیات
۴	رایپر	یک رسد	از تجهیزات بازسازی شده همدان	منطقه عملیات

جدول ۳۶۴: جابجایی جنگ‌افزارهای ۳۵مم جهت عملیات حاج عمران^۳

ردیف	یگان اعزام‌کننده	نوع دستگاه	تعداد	محل گسترش	محل جمع‌آوری
۱	گ.پ.ه تهران از ایلام	توپ ۳۵م	۵ عراده	منطقه عملیاتی ایلام	شهر ایلام
۲	گ.پ.ه همدان	توپ ۲۳م	۵ قبضه	شهر ایلام	پایگاه هوایی همدان
۳	گ.پ.ه اصفهان	توپ ۳۵م	۲ عراده	عملیات آتی	صنایع دفاع اصفهان
۴	گ.پ.ه دزفول	توپ ۳۵م	۲ عراده	عملیات آتی	پایگاه دزفول
۵	گ.پ.ه اهواز	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	عملیات آتی	منطقه والفجر ۸

۱. نقش پدافند هوایی در کربلا، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ج ۱، ص ۲۰۵.

۲. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱.

۳. همان.

● ۱۳۶۵/۰۶/۰۴ آماده شدن رسدهای رایپر جهت عملیات حاج عمران

جدول ۳۶۵: آماده شدن رسدهای رایپر جهت عملیات حاج عمران^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رایپر	۱ رسد	پالایشگاه تهران	قرارگاه رعد (پادگان شماره ۲ صالح آباد)
۲	رایپر	۳ رسد	پالایشگاه تبریز	قرارگاه نجف
۳	رایپر	۱ رسد	سایت رادارسوباشی	قرارگاه رعد (پادگان شماره ۲ صالح آباد)
۴	رایپر	۲ رسد	پالایشگاه اصفهان	قرارگاه رعد (پادگان شماره ۲ صالح آباد)

● ۱۳۶۵/۰۶/۰۵ گسترش توپ ۳۵م در اسکله تی (T)

جدول ۳۶۶: گسترش توپ ۳۵م در اسکله تی (T)

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	جزیره خارک	اسکله تی (T)

● ۱۳۶۵/۰۶/۰۵ اعزام جنگ افزارهای طرح ابرار عملیات های غرب کشور صالح آباد

جدول ۳۶۷: اعزام جنگ افزارهای طرح ابرار عملیات های غرب کشور صالح آباد^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل اعزام
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	پادگان شماره ۲ صالح آباد
۲	رایپر	۱ رسد	پالایشگاه تهران	پادگان شماره ۲ صالح آباد

● ۱۳۶۵/۰۶/۰۶ تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی ماشین سازی تبریز

جدول ۳۶۸: تقویت جنگ افزارهای پدافند هوایی ماشین سازی تبریز^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	ایستگاه رادار تبریز	ماشین سازی تبریز

۱. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱.

۲. همان.

۳. در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

- ۱۳۶۵/۰۶/۰۶ اعزام جنگ‌افزارهای طرح ابرار عملیات‌های غرب کشور صالح‌آباد و قرارگاه حمزه

جدول ۳۶۹: اعزام جنگ‌افزارهای طرح ابرار عملیات‌های غرب کشور صالح‌آباد و قرارگاه حمزه^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل اعزام
۱	توپ ۳۵م	۵ عراده	شهر ایلام (جمعی تهران)	پادگان شماره ۲ صالح‌آباد
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ. پ. ه. دزفول	پادگان شماره ۲ صالح‌آباد
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	صنایع دفاع اصفهان	پادگان شماره ۲ صالح‌آباد
۴	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	منطقه عملیاتی والفجر ۸	پادگان شماره ۲ صالح‌آباد
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه نفت خیز امیدیه	پادگان شماره ۲ صالح‌آباد
۶	راپیر	۱ رسد	رادار سوباشی همدان	پادگان شماره ۲ صالح‌آباد
۷	راپیر	۳ رسد	پالایشگاه تبریز	قرارگاه حمزه سیدالشهداء
۸	راپیر	۲ رسد	پالایشگاه اصفهان	پادگان شماره ۲ صالح‌آباد
۹	توپ ۲۳م	۵ قبضه	پایگاه سوم همدان	ایلام

جدول ۳۷۰: گسترش آتشبار هاگ در منطقه عملیاتی کربلا ۱ در منطقه مهران^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل گسترش	یگان اعزام‌کننده
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت فرودس	کوثر ۷ (دزفول)

- ۱۳۶۵/۰۶/۰۷ اعزام جنگ‌افزارهای ارتفاع کم به قرارگاه حمزه غرب کشور

جدول ۳۷۱: اعزام جنگ‌افزارهای ارتفاع کم به قرارگاه حمزه غرب کشور^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	سایت هاگ زرگان (جمعی امیدیه)	قرارگاه حمزه (غرب کشور)
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	لوله‌سازی اهواز (جمعی بندرعباس)	قرارگاه حمزه (غرب کشور)

- ۱۳۶۵/۰۶/۰۸ جابجایی توپ‌های اسکای‌گارد و ۳۵م در چاه‌های نفتی خارک

۱. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا ۶، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱.

۲. در گذر ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶، ص ۵۳.

۳. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا ۵، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۲۰۶.

جدول ۳۷۲: جابجایی توپ‌های اسکای‌گارد و ۳۵م در چاه‌های نفتی خارک

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	از تجهیزات در اختیار گروه خارک	چاه‌های نفت KE ,KA
۲	توپ ۳۵م اسکای‌گارد	۲ عراده	چاه‌های نفتی KE , KA	منطقه عمومی جزیره خارک

• ۱۳۶۵/۰۶/۱۰ شروع عملیات کربلا ۲ (حاج عمران)

• ۱۳۶۵/۰۶/۱۲ تقویت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی پالایشگاه، پتروشیمی و صنایع الکترونیک شیراز

جدول ۳۷۳: تقویت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی پالایشگاه، پتروشیمی و صنایع الکترونیک شیراز^۱

محل گسترش	نام دستگاه	تعداد	یگان
پالایشگاه شیراز	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه شیراز
	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز
پتروشیمی شیراز	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه شیراز
صنایع الکترونیک شیراز	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس

• ۱۳۶۵/۰۶/۱۴ گسترش رادار جستجوگر هاگ در اصفهان به عنوان رادار گزارش‌کننده

جدول ۳۷۴: گسترش رادار جستجوگر هاگ در اصفهان به عنوان رادار گزارش‌کننده^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	رادار PAR هاگ	یک دستگاه	از تجهیزات در اختیار پدافند هوایی	اصفهان

• ۱۳۶۵/۰۶/۱۵ دریافت اسکای‌گارد از انبارهای آبیگ قزوین (نزاجا)

جدول ۳۷۵: دریافت اسکای‌گارد از انبارهای آبیگ قزوین (نزاجا)^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م اسکای‌گارد	۴ عراده	آکبند نزاجا	بنا به دستور
۲	رادار اسکای‌گارد	۴ دستگاه	آکبند نزاجا	بنا به دستور

۱. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم شهریورماه ۱۳۶۵.

۲. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

۳. همان.

- ۱۳۶۵/۰۶/۱۶ طرح جابجایی هاگ از همدان به غرب کشور (طرح محرم)

جدول ۳۷۶: گسترش و جابجایی سایت هاگ از همدان به منطقه غرب^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ همدان	سایت محرم (حاج عمران)

- ۱۳۶۵/۰۶/۱۸ گسترش جنگ افزارهای نداجا در صدا و سیما ماهشهر

جدول ۳۷۷: گسترش جنگ افزارهای نداجا در صدا و سیما ماهشهر^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	م۲۳	۴ قبضه	نداجا	صدا و سیما ماهشهر

- ۱۳۶۵/۰۶/۱۸ برگشت جنگ افزارها از منطقه حاج عمران و گسترش در مناطق حساس و حیاتی

پالایشگاه‌ها و نیروگاه‌ها

جدول ۳۷۸: برگشت جنگ افزارها از منطقه حاج عمران و گسترش در مناطق حساس و حیاتی پالایشگاه‌ها و

نیروگاه‌ها^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	یگان	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه	بوشهر	اهواز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه	دزفول	اهواز
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه	بندرعباس	منطقه غرب
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه	خارک	پالایشگاه باختران
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه	بوشهر	پالایشگاه باختران
۶	راپیر	۲ رسد	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه	اصفهان	اصفهان
۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه	تهران	شهر ایلام
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	شهر ایلام جمعی گ.پ.ه	همدان	پایگاه همدان
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	شهر ایلام جمعی گ.پ.ه	همدان	مهرآباد
۱۰	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه	بندرعباس	بندرعباس
۱۱	راپیر	۱ رسد	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه	تهران	تهران

۱. همان.

۲. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا ۵، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۲۰۶.

۳. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم شهریورماه ۱۳۶۵.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	یگان	محل گسترش
۱۲	راپیر	۱ رسد	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه همدان	پ.ه همدان	همدان
۱۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه اصفهان	پ.ه اصفهان	نیروگاه تبریز
۱۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه تهران	پ.ه تهران	مهاباد
۱۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه حاج عمران جمعی گ.پ.ه دزفول	پ.ه دزفول	مهاباد

• ۱۳۶۵/۰۶/۲۳ پایان عملیات کربلا (حاج عمران)

• ۱۳۶۵/۰۶/۳۰ مهیا شدن رسدهای راپیر جهت عملیات آتی

جدول ۳۷۹: مهیا شدن رسدهای راپیر جهت عملیات آتی^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل ارسال
۱	راپیر	۱ رسد	پالایشگاه تهران	پادگان صالح آباد
۲	راپیر	۱ رسد	سایت رادار سوباشی	پادگان صالح آباد
۳	راپیر	۲ رسد	پالایشگاه اصفهان	پادگان صالح آباد
۴	راپیر	۳ رسد	پالایشگاه تبریز	پادگان صالح آباد

جدول ۳۸۰: مهیا شدن جنگ افزارهای ارتفاع کم جهت شرکت در عملیات آتی کربلا (نزا)۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	یگان	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	گ.پ.ه دزفول	غرب کشور
۲	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	قرارگاه رعد جنوب	-	غرب کشور
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	مناطق نفتی جنوب	گ.پ.ه بندرعباس	منطقه غرب

• ۱۳۶۵/۰۶/۳۰ تقویت جنگ افزارهای پل راه آهن تبریز

جدول ۳۸۱: تقویت جنگ افزارهای پل راه آهن تبریز^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	-	پل راه آهن موضع سوری
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	موضع ۸۱ راپیر مراغه	موضع ۷ رادار تبریز

۱. همان.

۲. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۲۰۶.

۳. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه وقایع هفتگی سال ۱۳۶۵.

فصل هفتم

سال هفتم جنگ ۱۳۶۵/۰۶/۳۱ تا ۱۳۶۶/۰۶/۳۰

توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز

- تقویت پدافند هوایی باختران
- شرکت در عملیات فتح ۱
- مهیا شدن جهت عملیات‌های کربلا ۴ و ۵
- شرکت در عملیات کربلا ۴
- شرکت گسترده در عملیات کربلا ۵
- شروع جنگ شهرها و بازگشت تعدادی از جنگ‌افزارها به عمق کشور
- توسعه فعالیت‌های هوایی عراق به منطقه میانی خلیج فارس
- شرکت گسترده در عملیات کربلا ۶
- شرکت گسترده در عملیات کربلا ۷
- شرکت در عملیات کربلا ۸
- شرکت در عملیات میمک
- گسترش رادار در بندر طاهری
- گسترش توپ‌های آکبند ۲۳م
- گسترش جنگ‌افزارها در حوزه میانی و تنگه هرمز (جنگ نفتکش‌ها)

مهرماه ۱۳۶۵ تقویت جنگ‌افزارهای پدافند اسکله شهید رجایی و نیروگاه بندرعباس و پالایشگاه و شهر باختران

- ۱۳۶۵/۰۷/۰۴ گسترش و تقویت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی اسکله شهید رجایی و نیروگاه بندرعباس

جدول ۳۸۲: گسترش و تقویت جنگ‌افزارهای پدافند هوایی اسکله شهید رجایی و نیروگاه بندرعباس^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	مواقع پایگاه بندرعباس	اسکله شهید رجایی
۲	توپ ۲۳م	۵ قبضه	مواقع پایگاه بندرعباس	نیروگاه گازی بندرعباس

- ۱۳۶۵/۰۷/۱۸ ارسال جنگ‌افزار از غرب کشور به قرارگاه رعد جنوب

جدول ۳۸۳: ارسال جنگ‌افزار از غرب کشور به قرارگاه رعد جنوب^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	منطقه غرب (جمعی گ.پ.ه. خارک)	قرارگاه رعد جنوب

- ۱۳۶۵/۰۷/۱۸ تقویت پدافند هوایی باختران

جدول ۳۸۴: گسترش جنگ‌افزارهای ارتفاع کم در باختران^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۶ عراده	غرب کشور	پالایشگاه باختران و هوانیروز
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	غرب کشور	شهر باختران
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	غرب کشور	قرارگاه رعد جنوب (جمعی بوشهر)
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	غرب کشور	قرارگاه رعد جنوب (جمعی دزفول)

- ۱۳۶۵/۰۷/۱۹ شروع عملیات فتح ۱

۱. همان.

۲. همان، نیمه دوم مهرماه سال ۱۳۶۵.

۳. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا ۶، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۵۵

آبان ماه ۱۳۶۵ مهیا شدن جهت عملیات های کربلا ۴ و ۵، تقویت پدافند پالایشگاه شیراز، نیروگاه اتمی بوشهر و گسترش سایت HQ-2 سپاه (منظره قم)

- ۱۳۶۵/۰۸/۰۷ جابجایی سایت هاگ کوثر ۶ به گ.پ.ه امیدیه

جدول ۳۸۵: جابجایی سایت هاگ کوثر ۶ به گ.پ.ه امیدیه^۱

ردیف	نوع دستگاه	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ کوثر ۶ (امیدیه)	دپو امیدیه جهت تعمیرات اساسی

- ۱۳۶۵/۰۸/۰۸ تقویت پوشش ارتفاع کم پالایشگاه شیراز

جدول ۳۸۶: تقویت پوشش ارتفاع کم پالایشگاه شیراز^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه خارک	پالایشگاه شیراز
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	پالایشگاه شیراز
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	پالایشگاه شیراز
۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	پالایشگاه شیراز

- ۱۳۶۵/۰۸/۱۲ گسترش سایت HQ-2 سپاه پاسداران در منطقه منظره قم (شهید منتظری)

جدول ۳۸۷: گسترش سایت HQ-2 سپاه پاسداران در منطقه منظره قم (شهید منتظری)^۳

ردیف	یگان اعزام کننده	نوع دستگاه	تعداد	محل گسترش
۱	سپاه	HQ-2	۱ آتشبار	منطقه منظره قم

- ۱۳۶۵/۰۸/۱۳ گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی جاسک در آبان ماه ۱۳۶۵

۱. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا ۵، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۲۱۶.

۲. همان، ص ۲۱۷.

۳. همان.

جدول ۳۸۸: وضعیت گسترش جنگ‌افزارهای گروه پدافند هوایی جاسک در آبان‌ماه ۱۳۶۵

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	منطقه عملیاتی جنوب
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	در ابتدا و انت‌های باند جاسک
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ایستگاه رادار جاسک

• ۱۳۶۵/۰۸/۱۵ گسترش بر روی کشتی ایران فاتح

جدول ۳۸۹: گسترش جنگ‌افزار بر روی کشتی ایران فاتح^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	نامعلوم	گ.پ.ه. خارک	کشتی ایران فاتح

• ۱۳۶۵/۰۸/۱۸ گسترش جنگ‌افزارهای گروه پدافند هوایی در نیروگاه اتمی بوشهر

جدول ۳۹۰: وضعیت گسترش جنگ‌افزارهای گروه پدافند هوایی در نیروگاه اتمی بوشهر در آبان‌ماه ۱۳۶۵

ردیف	استعداد	نوع جنگ‌افزار	محل گسترش
۱	۵ قبضه	۲۳م	نیروگاه اتمی بوشهر

آذرماه ۱۳۶۵ تقویت پدافند پالایشگاه تبریز، فرودگاه مشهد، آمار جنگ‌افزارهای نزاجا،
ژاجا و نداجا و مهیا شدن جهت عملیات کربلا۵

• ۱۳۶۵/۰۹/۰۲ تقویت پوشش هوایی ارتفاع کم پالایشگاه تبریز

جدول ۳۹۱: تقویت پوشش هوایی ارتفاع کم پالایشگاه تبریز^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل گسترش	محل برداشت
۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	پالایشگاه تبریز	گ.پ.ه. بوشهر
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پالایشگاه تبریز	گ.پ.ه. تبریز
۳	توپ ۲۳م	۵ قبضه	پالایشگاه تبریز	در حال واگذاری از سهمیه

۱. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

۲. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا۵، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۲۱۹.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۵۷

● ۱۳۶۵/۰۹/۰۴ تقویت پوشش پدافند هوایی فرودگاه مشهد

جدول ۳۹۲: تقویت پوشش پدافند هوایی فرودگاه مشهد^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	سایت رادار مشهد	فرودگاه مشهد

● ۱۳۶۵/۰۹/۱۲ انتقال رادار ADS-4 از صنایع الکترونیک شیراز به گ.پ.ه هاشم آباد

جدول ۳۹۳: استقرار و ارزیابی رادار تاکتیکی در ارتفاعات پازنان در نیمه اول شهریورماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع رادار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	ADS-4	۱ سایت	آکبند ف لوج هوایی	گ.پ.ه هاشم آباد

توضیح: یک سری از تجهیزات رادار ADS-4 از فرماندهی لجستیک هوایی در اختیار صنایع الکترونیک شیراز قرار گرفت که پس از تبدیل شدن به موبایل و نصب در داخل شیلتر، به هاشم آباد منتقل شد، تا در سایت نصب گردد.^۲

● ۱۳۶۵/۰۹/۱۴ آماده سازی جنگ افزارهای پدافند هوایی جهت شرکت در عملیات کربلا ۴ و ۵

جدول ۳۹۴: آماده سازی جنگ افزارهای ارتفاع کم عملیات کربلا ۴ و ۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل آماده سازی
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	قرارگاه کربلا	گ.پ.ه امیدیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	رادار بهبهان	گ.پ.ه امیدیه
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	ایستگاه مخابراتی اسد آباد	گ.پ.ه همدان
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	از رزرو جماران	گ.پ.ه همدان

● ۱۳۶۵/۰۹/۱۶ جمع آوری سایت هاگ زرگان پس از بمباران

جدول ۳۹۵: جمع آوری سایت هاگ زرگان پس از بمباران^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل اعزام
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت زرگان	گ.پ.ه امیدیه و دزفول

۱. همان، ص ۲۲۰.

۲. همان، ج ۴، ص ۶۹، سند شماره ۶۸.

۳. همان، ج ۱، ص ۲۲۳.

۴. همان، ص ۲۲۷.

- ۱۳۶۵/۰۹/۱۷ تجمع نیرو در پایگاه امیدیه جهت شرکت در عملیات کربلا ۴ و ۵

جدول ۳۹۶: تجمع جنگ‌افزارهای ارتفاع کم در امیدیه جهت برقراری تأمین پدافند نیروها^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	برق بوستر امیدیه	موضع شماره ۶ اسکای‌گارد امیدیه
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	قرارگاه رعد	موضع شماره ۱۲ اورلیکن
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	قرارگاه رعد	ضلع غربی پایگاه
۴	اسکایگارد	۱ رسد کامل	رادار بهبهان	پایگاه ۵
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سایت زرگان	پایگاه ۵

- ۱۳۶۵/۰۹/۲۲ تعداد توپ‌های ۳۵م گسترش‌یافته در جزیره خارک

جدول ۳۹۷: تعداد توپ‌های ۳۵م گسترش‌یافته در جزیره خارک^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲۸ عراده	-	جزیره خارک

- ۱۳۶۵/۰۹/۲۳ آمارگسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی سپاه پاسداران

جدول ۳۹۸: آمارگسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی سپاه پاسداران در آذرماه ۱۳۶۵^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مجموعه شهید مطهری
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	میدان امام خمینی
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ساختمان دانشگاه تهران
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	میدان فلسطین (سازمان تبلیغات اسلامی)
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	میدان سپاه (حوزه نظام وظیفه)
۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	اتوبان کرج (۵ کیلومتری کرج و گرمدره)
۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	رباط کریم
۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	اراک (ساختمان سپاه)
۹	توپ ۵۷م	۱ عراده	قم (عوارضی)
۱۰	توپ ۵۷م	۱ عراده	اول اتوبان اراک

۱. همان، ص ۲۳۰.

۲. همان.

۳. همان، ص ۲۴۴.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۵۹

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ستاد نماز جمعه
۱۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	حفاظت سپاه
۱۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	هنرستان سپاه
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	تبریز
۱۵	توپ ۲۳م	۳ قبضه	ایلام
۱۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	مازندران (نیروگاه نکا)
۱۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	جزیره خارک و خارکو
۱۸	موشک سهند	۲ قبضه	جزیره خارک و خارکو

● ۱۳۶۵/۰۹/۲۳ آمار گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی نزا جا

جدول ۳۹۹: آمار گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی نزا جا در آذرماه ۱۳۶۵^۱

ردیف	نام شهر	محل گسترش	م ۱۴/۵	م ۲۳	م ۵۷	شیلکا
۱	تبریز	پالایشگاه تبریز	-	۱۷ قبضه	-	-
۲	تبریز	مایکروبو تبریز	-	۵ قبضه	-	-
۳	خرم آباد	تلمبه خانه پل بابا	-	۴ قبضه	-	-
۴	پل دختر	تلمبه خانه آسار	-	۴ قبضه	-	-
۵	اندیمشک	تلمبه خانه بیدرویه	-	۴ قبضه	-	-
۶	تنگ فنی	تلمبه خانه تنگ فنی	-	۷ قبضه	۲ عراده	-
۷	تهران	جماران	-	۴ قبضه	-	-
۸	تهران	پالایشگاه تهران	-	۱۲ قبضه	-	۳ قبضه
۹	تهران	پارچین	-	۵ قبضه	-	-
۱۰	لوشان	نیروگاه برق لوشان	-	۴ قبضه	-	-
۱۱	اراک	نیروگاه برق انجیرک اراک	-	۷ قبضه	-	-
۱۲	اهواز	تلمبه خانه عبدالخان	-	۴ قبضه	-	-
۱۳	اهواز	تصفیه شکر اهواز	-	۵ قبضه	-	-
۱۴	اهواز	پد هلیکوپتر اهواز	-	۲ قبضه	-	-
۱۵	اهواز	مارون ۱ اهواز	-	۴ قبضه	۴ عراده	-
۱۶	اهواز	بهره برداری (مجموعه کریت کمپ)	-	۱۳ قبضه	۴ عراده	-

ردیف	نام شهر	محل گسترش	۱۴/۵م	۲۳م	۵۷م	شیلکا
۱۷	اهواز	نیروگاه زرگان	-	۴ قبضه	-	-
۱۸	اهواز	نیروگاه رامین	-	۴ قبضه	۲ عراده	۴ قبضه
۱۹	اهواز	دکل تلویزیون اهواز	-	۲ قبضه	-	-
۲۰	اهواز	فرودگاه اهواز	-	۲ قبضه	۴ عراده	-
۲۱	اهواز	ایستگاه برق اهواز	۱ قبضه	۲ قبضه	۱ عراده	-
۲۲	اهواز	مشرعات جدید	۴ قبضه	-	-	-
۲۳	اهواز	مشرعات قدیم	-	۲ قبضه	-	-
۲۴	اهواز	صدا و سیما (آب تیمور)	۲ قبضه	-	-	-
۲۵	اهواز	صنایع فولاد	-	۱ قبضه	-	۲ قبضه
۲۶	اهواز	یونیت شماره ۲ اهواز	-	۴ قبضه	-	-
۲۷	گناوه	تأسیسات نفتی بحرگان	-	۶ قبضه	-	-
۲۸	گچساران	یونیت ۲ گچساران	-	۴ قبضه	-	-
۲۹	گچساران	بهره برداری بی بی حکیمه ۱	-	۴ قبضه	-	-
۳۰	گچساران	بهره برداری بی بی حکیمه ۲	-	۴ قبضه	-	-
۳۱	گناوه	تأسیسات والف گناوه	-	۲ قبضه	-	-
۳۲	کوه دشت	تلمبه‌خانه گاز پیرزال	-	۶ قبضه	-	-
۳۳	گچساران	یونیت ۱ گچساران	-	۶ قبضه	-	-
۳۴	گچساران	تلمبه‌خانه بینک	-	۴ قبضه	-	-
۳۵	گچساران	NGL-500	-	۳ قبضه	-	-
۳۶	نورآباد	تلمبه‌خانه نور آباد	-	۲ قبضه	-	-
۳۷	باغ ملک	تلمبه‌خانه باغ ملک	-	۴ قبضه	۲ عراده	-
۳۸	گچساران	یونیت ۳ گچساران	-	۶ قبضه	-	-
۳۹	گچساران	یونیت ۴ گچساران	-	۲ قبضه	-	-
۴۰	اهواز	بهره برداری شماره ۲ اهواز	-	۸ قبضه	-	-
۴۱	ایذه	تلمبه‌خانه دهدز	-	۴ قبضه	-	-
۴۲	اصفهان	سد زاینده‌رود اصفهان	-	۲ قبضه	-	-
۴۳	زرین شهر	صنایع نظامی زرین شهر	-	۸ قبضه	-	-
۴۴	مبارکه	صنایع فولاد مبارکه	-	-	-	-
۴۵	بروجرد	تلمبه‌خانه گندم کار	-	۴ قبضه	-	-
۴۶	اسلام‌آباد غرب	کارخانه قند اسلام‌آباد غرب	-	۲ قبضه	-	-
۴۷	بندر امام	پتروشیمی ایران و ژاپن	-	-	-	۶ قبضه

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۶۱

ردیف	نام شهر	محل گسترش	م ۱۴/۵	م ۲۳	م ۵۷	شیلکا
۴۸	دزفول	کارخانه قند دزفول	-	۴ قبضه	-	-
۴۹	مسجد سلیمان	تأسیسات شیمیایی مسجد سلیمان	-	۲ قبضه	-	-
۵۰	اندیمشک	پل تکاپ	-	۲ قبضه	-	-
۵۱	اصفهان	ایستگاه برق تیران	-	۲ قبضه	-	-
۵۲	مسجد سلیمان	پایگاه هوانیروز مسجد سلیمان	-	۲ قبضه	-	-
۵۳	اصفهان	هوانیروز اصفهان	-	۸ قبضه	-	-
۵۴	دورود	صنایع نظامی دورود	۲ قبضه	۴ قبضه	-	-
۵۵	شوش	کارخانه نیشکر هفت تپه	-	۴ قبضه	-	-
۵۶	اصفهان	پالایشگاه اصفهان	-	۱۴ قبضه	-	۶ قبضه
۵۷	اصفهان	کارخانه پلی اکریل اصفهان	-	۷ قبضه	-	-
۵۸	اندیمشک	تلمبه‌خانه سبزآباد	-	۴ قبضه	-	-
۵۹	اهواز	برق شماره یک اهواز	-	۳ قبضه	-	-
۶۰	ایذه مسجد سلیمان	تلمبه‌خانه ایذه	-	۴ قبضه	-	-
۶۱	سنندج	فرودگاه سنندج	-	۴ قبضه	-	-
۶۲	ارومیه	فرودگاه ارومیه	-	۳ قبضه	-	-
۶۳	پیرانشهر	کارخانه قند پیرانشهر	-	۱ قبضه	-	-
۶۴	زرین شهر	ذوب آهن اصفهان	-	-	-	۵ قبضه
۶۵	باختران	پالایشگاه نفت باختران	-	۴ قبضه	۳ عراده	۱۰ قبضه
۶۶	باختران	توانیر باختران (نیروگاه گازی)	-	۳ قبضه	۱ عراده	-
۶۷	باختران	پایگاه هوانیروز باختران	-	۸ قبضه	-	-
۶۸	باختران	کارخانه سیمان غرب	-	۱ قبضه	۱ قبضه	-
۶۹	بیستون	کارخانه قند بیستون	-	۲ قبضه	-	-
۷۰	باختران	کارخانه نساجی غرب	-	۲ قبضه	-	-
۷۱	باختران	فرودگاه کشوری باختران	-	-	-	۱ قبضه
۷۲	اهواز	انبار پخش نفت نظامی اهواز	-	۵ قبضه	-	-
۷۳	تبریز	فرستنده شیلی تبریز	-	۲ قبضه	-	-
۷۴	اهواز	بهره‌برداری شماره یک اهواز	-	۴ قبضه	-	-
۷۵	زاهدان	فرودگاه زاهدان	۲ قبضه	-	-	-

ردیف	نام شهر	محل گسترش	۱۴/۵م	۲۳م	۵۷م	شیلکا
۷۶	زابل	شرکت نفت زابل	-	۲ قبضه	-	-
۷۷	زابل	فرودگاه زابل	-	۲ قبضه	-	-
۷۸	زابل	نیروگاه برق زابل	-	۱ قبضه	-	-
۷۹	زابل	تصفیه شماره ۲ زابل	-	۱ قبضه	-	-
۸۰	زابل	فرستنده زابل	-	۱ قبضه	-	-
۸۱	لرستان	تلمبه‌خانه افرینه	-	۴ قبضه	-	-
۸۲	کوهدشت	تأسیسات نفتی چنار	-	۲ قبضه	-	-
۸۳	خرم‌آباد	شرکت پارسیلون خرم‌آباد	۱ قبضه	-	-	-
۸۴	خرم‌آباد	سیلو خرم‌آباد	-	۲ قبضه	-	-
۸۵	خرم‌آباد	کارخانه چرم پوست	۱ قبضه	-	-	-
۸۶	خرم‌آباد	فرودگاه خرم‌آباد	۱ قبضه	-	-	-
۸۷	خرم‌آباد	نیروگاه کمالوند	۲ قبضه	-	-	-
۸۸	لرستان	تلمبه‌خانه رازان	-	۳ قبضه	-	-
۸۹	ساری	نیروگاه شهید سلیمی نگاه	-	-	-	۳ قبضه
۹۰	اسلام‌آباد	پست برق اسلام‌آباد (سه‌راهی ملاوی)	-	۲ قبضه	-	-

● ۱۳۶۵/۰۹/۲۳ آمار گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نداجا

جدول ۴۰۰: آمارگسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نداجا در آذرماه ۱۳۶۵

ردیف	منطقه	محل گسترش	توپ ۲۳م
۱	بندرعباس	جزیره لاوان	۱۲ قبضه
۲	بندرعباس	جزیره سیری	۱۹ قبضه
۳	بندرعباس	جزیره تنب بزرگ	۶ قبضه
۴	بندرعباس	جزیره ابوموسی	۹ قبضه
۵	بوشهر	جزیره فارسی	۲ قبضه
۶	بوشهر	بوشهر	۳ قبضه
۷	بوشهر	ایستگاه شهید اولاد	۲ قبضه
۸	بوشهر	سکوی نوروز	۲ قبضه
۹	بوشهر	سکوی ابوذر	۲ قبضه

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۶۳

ردیف	منطقه	محل گسترش	توپ ۲۳م
۱۰	بوشهر	سکوی فروزان	۲ قبضه
۱۱	بوشهر	بارج بحرگان	۲ قبضه
۱۲	بوشهر	بحرگانسر	۲ قبضه
۱۳	بندر امام	بندر امام	۱۲ قبضه
۱۴	بندر امام	ایستگاه رادیو تلویزیون ماهشهر	۴ قبضه
۱۵	بندر امام	ایستگاه قفاس	۲ قبضه
۱۶	بندر امام	ایستگاه نهنگ ۲	۲ قبضه

• ۱۳۶۵/۰۹/۲۶ طرح تقسیم ۳۶ قبضه جنگ افزارهای پدافند هوایی ۲۳م آکبند

جدول ۴۰۱: طرح تقسیم ۳۶ قبضه جنگ افزارهای پدافند هوایی ۳م آکبند (طرح عرفان)^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان دریافت کننده
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه حرارتی بندرعباس	گ.پ.ه بندرعباس
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مجتمع مس سرچشمه	گ.پ.ه بندرعباس
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	جایگزین جنگ افزارهای ۳۵م	گ.پ.ه بندرعباس
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه برق صوفیان	گ.پ.ه تبریز
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پالایشگاه تبریز	گ.پ.ه تبریز
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	رادیو تلویزیون جام جم	گ.پ.ه تهران
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت وشهرایلام	گ.پ.ه تهران
۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	منطقه هوایی مهرآباد	گ.پ.ه تهران
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	جزیره خارک	گ.پ.ه خارک
۱۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نیروگاه نکا	گ.پ.ه بابلسر
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سویچ یارد سد سفید رود	گ.پ.ه بابلسر
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	منطقه پتروشیمی بندر امام	گ.پ.ه امیدیه
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ایستگاه برق امیدیه	گ.پ.ه امیدیه
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	واحد تزریق گاز مارون	گ.پ.ه امیدیه
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه نکا (جایگزین صدمه دیده)	زاجا
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	صنایع دفاع	وزارت دفاع

توضیح: کلیه تلاش‌ها معطوف به شرکت این جنگ افزارها در عملیات‌های آتی است.

۱. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۲۳۵.

جدول ۴۰۲: برداشت جنگ‌افزارهای ارتفاع کم سایت هاگ زرگان پس از تخلیه^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	سایت زرگان	جاده کمربندی اهواز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	سایت زرگان	به گ ه پ امیدیه جهت بازسازی
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	سایت زرگان	پل زنگ جایگزین توپ منهدم شده

• ۱۳۶۵/۰۹/۲۷ آمار گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی زاچا

جدول ۴۰۳: آمار گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی زاچا در آذرماه ۱۳۶۵

یگان اصلی	یگان	محل گسترش	توپ ۲۳م	توپ ۱۴/۵م
	مرکز ناحیه	ستاد ناحیه	۱ قبضه	-
		ضلع غربی ستاد	۱ قبضه	-
		تربیت معلم	۱ قبضه	-
هنگ ژمهاباد		پایگاه آفاق	-	۱ قبضه
		پایگاه سد ۱	-	۱ قبضه
		پایگاه سد ۲	-	۱ قبضه
		پایگاه شهید کفاس	-	۱ قبضه
		پایگاه بغار	-	۱ قبضه
ناحیه ژاندارمری آذربایجان غربی	گردان مرزی سردشت	پایگاه آسیاب ۱	-	۱ قبضه
		پایگاه سرچشمه	-	۱ قبضه
		پایگاه پارک موتوری	۱ قبضه	-
		ستاد کل محمد رسول الله	۱ قبضه	-
پادگان جلدیان		گروهان پیرانشهر	۱ قبضه	-
		گروهان راوار	۱ قبضه	-
		داخل پادگان	۲ قبضه	-
		برج ۲ پادگان	۱ قبضه	-
		دانشگاه نقده	-	۱ قبضه
		منبع آب نقده	-	۱ قبضه
		پشت دانشگاه نقده	-	۱ قبضه
		مدرسه ۳۲ کلاسه نقده	-	۱ قبضه

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۶۵

یگان اصلی	یگان	محل گسترش	توپ ۲۳م	توپ ۱۴/۵م
		پایگاه سیبکان سپاه	-	۱ قبضه
		برج ۳ پادگان	-	۱ قبضه
		داخل پادگان	-	۵ قبضه
	گردان نجف	برجک ۱	-	۱ قبضه
		پایگاه زمزیران	-	۱ قبضه
	گردان مرزی خوی	پل هوایی قطور	-	۲ قبضه
		قره تپه	-	۲ قبضه
	گردان مرزی ارومیه	گروهان زیوه	-	۳ قبضه
		گروهان سرو	-	۱ قبضه
	ناحیه ژاندارمری کردستان	هنگ ژاندارمری سنندج	گروهان ابوذر	-
گروهان حسین آباد			-	۱ قبضه
گروهان کامیاران			۱ قبضه	-
هنگ ژاندارمری سقز		پایگاه خلیجان	-	۱ قبضه
		رادار مالک اشتر	۱ قبضه	-
		پایگاه قافل آباد	-	۱ قبضه
		پایگاه گردکلان	-	۱ قبضه
		گردان بسطام	-	۱ قبضه
		گروهان بسطام	-	۱ قبضه
		پایگاه پل فلزی	-	۱ قبضه
		پایگاه آغچه	-	۱ قبضه
		پایگاه خوش دره	-	۱ قبضه
		پایگاه شهید یآوری	-	۱ قبضه
		پایگاه شهید قاقخان	-	۱ قبضه
		پایگاه شهید سیتة	-	۱ قبضه
		پایگاه کچل منگان	-	۱ قبضه
گروهان شهید الفتی	-	۱ قبضه		
گروهان مرزی مریوان	پایگاه قره بقره	-	۱ قبضه	
	پایگاه منبع آب	۱ قبضه	۱ قبضه	
	پایگاه بالک	-	۱ قبضه	
	پایگاه کاران	-	۱ قبضه	
		پایگاه سه چناره	-	۱ قبضه

توپ ۱۴/۵م	توپ ۲۳م	محل گسترش	یگان	یگان اصلی
۱ قبضه	-	گروهان توسوران	گردان ۲۰۴ امداد	
۱ قبضه	-	پایگاه کاس کن		
۱ قبضه	-	پایگاه تازه ده		
۱ قبضه	-	گروهان تازکان		
۱ قبضه	-	گروهان یکم شوشه		
۱ قبضه	-	گروهان شهادت		
-	۱ قبضه	پایگاه قلعه چی		
۱ قبضه	-	پایگاه عرب (موچش)		
۱ قبضه	-	پایگاه میرشکاری	گردان دیواندره	
۱ قبضه	-	گردان عباس آباد	گردان مرزی بانه	
۱ قبضه	-	پایگاه ولی آباد		
۱ قبضه	-	پایگاه نبئی		
۱ قبضه	-	پایگاه بوئین		
۱ قبضه	-	پایگاه گردنه		
۱ قبضه	-	پایگاه کانی سور		
۱ قبضه	-	گروهان حمزه		
۱ قبضه	-	پایگاه سیاه حو		
۱ قبضه	-	پایگاه منجیلان		
۱ قبضه	-	پایگاه تپه سبز		
۱ قبضه	-	پایگاه آرابابا		
۱ قبضه	-	پایگاه شهدا		
۱ قبضه	-	پایگاه وزنه		
۱ قبضه	-	پایگاه کوخولس		
۱ قبضه	-	پایگاه دلارزان		
۱ قبضه	-	پایگاه چاتراین		
۱ قبضه	-	پایگاه بردرش		
۱ قبضه	-	پایگاه میرآباد		
۱ قبضه	-	پایگاه انجیه		
۱ قبضه	-	پایگاه بول حسن		
-	۲ قبضه	پایگاه بردورک		

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۶۷

یگان اصلی	یگان	محل گسترش	توپ ۲۳م	توپ ۱۴/۵م
ناحیه ژاندارمری سیستان	گروهان مرزی گزیک	پاسگاه شناسد	۱ قبضه	-
		پاسگاه چاه عبدالله	۱ قبضه	-
		پاسگاه تیغ در	۱ قبضه	-
		پاسگاه کبود ده	۱ قبضه	-
		پاسگاه یزدان	۱ قبضه	-
		پاسگاه گردقرق	۱ قبضه	-
		پاسگاه مرکزی شاهرخت	۱ قبضه	-
		پاسگاه مرکز گروهان گزیک	۱ قبضه	-
		پاسگاه گلودره	-	۱ قبضه
		پاسگاه چاه مضراب	-	۱ قبضه
	گردان مرزی تایباد	مرکز گردان تایباد	۲ قبضه	-
		پاسگاه موسی آباد	۱ قبضه	-
		مرکز گروهان سنگان	۱ قبضه	-
		پاسگاه چاه گز کهنه	۱ قبضه	-
		پاسگاه دوغان	۱ قبضه	-
		پاسگاه پیش رباط	۱ قبضه	-
		پاسگاه دولی بهلول	۱ قبضه	-
		پاسگاه ارک	-	۱ قبضه
		پاسگاه هریرود	-	۱ قبضه
		پاسگاه شرشری	-	۱ قبضه
پاسگاه مرکزی گروهان جنت آباد	--	۱ قبضه		
گردان امداد ناحیه	۱ قبضه	-		
ناحیه ژاندارمری بلوچستان		پاسگاه شیله	-	۱ قبضه
		پاسگاه مرزی مسجدک	۲ قبضه	-
		پاسگاه شغالی	۲ قبضه	-
		پاسگاه گمشاد	۱ قبضه	۱ قبضه
		پاسگاه تخت عدالت	-	۱ قبضه
		پاسگاه گلشاه	-	۱ قبضه

توپ ۱۴/۵م	توپ ۲۳م	محل گسترش	یگان	یگان اصلی
۱ قبضه	-	پاسگاه مرزی مالکی		
۱ قبضه	-	پاسگاه ساسولی		
۱ قبضه	-	پاسگاه پوکک		
-	۱ قبضه	پاسگاه میلک		
۱ قبضه	-	پاسگاه نادر		
-	۱ قبضه	پاسگاه کهک		
-	۱ قبضه	پاسگاه ملا شریف		
-	۱ قبضه	پاسگاه جوگو		
-	۱ قبضه	پاسگاه ساردو		
-	۱ قبضه	پاسگاه تپه طالب خان		
-	۱ قبضه	پاسگاه کوله سنگی		
-	۱ قبضه	پاسگاه حرملک		
-	۱ قبضه	پاسگاه تل سیاه		
۱ قبضه	۱ قبضه	پاسگاه قرقروک		
-	۲ قبضه	فرودگاه چابهار		
-	۱ قبضه	گروهان نگور		
۲ قبضه	۱ قبضه	گردان امداد ناحیه		
۵ قبضه	-	هنگ ژاندارمری باختران		ناحیه ژاندارمری باختران
۴ قبضه	-	گردان مرزی پاره		
۱ قبضه	۳ قبضه	گردان مرزی ایلام		
۱ قبضه	۱۰ قبضه	گردان مرزی قصر شیرین		
۴ قبضه	۴ قبضه	گردان امداد ناحیه		
۶ قبضه	۱ قبضه	گردان مرزی دهلران		
۱۰ قبضه	۳ قبضه	تحویل به استانداری ایلام		
۲ قبضه	۲ قبضه	گردان رزمی ۱۰۷		ناحیه ژاندارمری خوزستان
۳ قبضه	۱ قبضه	گردان رزمی ۲۰۷		
۱ قبضه	۲ قبضه	گردان رزمی ۳۰۷		
۴ قبضه	-	گردان رزمی ۴۰۷		
۳ قبضه	-	گردان رزمی ۷۰۷		
۱ قبضه	۱ قبضه	گردان مرزی سوسنگرد		
۱ قبضه	-	هنگ ژاندارمری بهبهان		

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۶۹

یگان اصلی	یگان	محل گسترش	توپ ۲۳م	توپ ۱۴/۵م
		پل راه آهن گرگر	۱ قبضه	۱ قبضه
		کارخانه سیمان بهبهان	۱ قبضه	-
ناحیه ژاندارمری		تلمبه خانه اشتهارد	-	۲ قبضه
مرکز		تلمبه خانه ابهر	-	۲ قبضه
ناحیه ژاندارمری		تلمبه خانه قره چمن	-	۲ قبضه
آذربایجان شرقی		تلمبه خانه ایدلو	-	۲ قبضه
ناحیه ژاندارمری		نیروگاه نکا	-	۲ قبضه
مازندران		گردان شیرگاه	-	۱ قبضه
ناحیه ژاندارمری فارس		مرو دشت	-	۱ قبضه
فرماندهی لجستیکی		گردان کرج	-	۲ قبضه
		ستاد هنگ	-	۱ قبضه
		کارخانه سیمان درود	۱ قبضه	۱ قبضه
		گروهان پل دختر	-	۱ قبضه
		چهدسازندگی پل دختر	-	۱ قبضه
		گروهان کوه دشت	-	۱ قبضه
		کوی تازه آباد کوه دشت	-	۱ قبضه
		سپاه پاسداران کوه دشت	-	۱ قبضه
هنگ ژاندارمری		ایستگاه گلنل کله	۱ قبضه	۱ قبضه
اصفهان		اصغرآباد خمینی شهر	۱ قبضه	-
هنگ مستقل ژاندارمری شهرکرد		ایستگاه گاز دوراهان	-	۲ قبضه
هنگ ژاندارمری همدان		نیروگاه برق آران	-	۲ قبضه

دی‌ماه سال ۱۳۶۵ قطعی شدن زمان اجرای عملیات کربلا ۵ در جنوب غرب، انجام عملیات کربلا ۴، مهیا شدن جنگ‌افزارهای پدافند هوایی عملیات کربلا ۵ و شروع عملیات‌های کربلا ۵ و ۶

• ۱۳۶۵/۱۰/۰۳ شروع عملیات کربلا ۴

• ۱۳۶۵/۱۰/۱۱ گسترش جنگ‌افزارهای ارتفاع کم قرارگاه شهید امیری در مرحله مهیا شدن کربلا ۵

جدول ۴۰۴: گسترش جنگ‌افزارهای ارتفاع کم قرارگاه شهید امیری در مرحله مهیا شدن کربلا ۵^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۹ عراده	مناطق عملیاتی کربلا ۵
۲	توپ ۳۵م	۸ عراده	مواضع پایگاه پنجم شکاری امیدیه و گسترش موقت
۳	توپ ۳۵م	-	در حال جابجایی به امیدیه

• ۱۳۶۵/۱۰/۱۲ گسترش رسدهای راپیردر مرحله مهیا شدن عملیات کربلا ۵

جدول ۴۰۵: گسترش رسدهای راپیر در مرحله مهیا شدن عملیات کربلا ۵^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	راپیر	۳رسد	گ.پ.ه امیدیه	مناطق عملیاتی کربلا ۵

• ۱۳۶۵/۱۰/۱۳ گسترش جنگ‌افزارهای ارتفاع کم کربلا ۵ در مرحله مهیا شدن

جدول ۴۰۶: گسترش جنگ‌افزارهای ارتفاع کم کربلا ۵ در مرحله مهیا شدن^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۸ عراده	شهر خرمشهر
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	قرارگاه شاهد
۳	توپ ۳۵م	۷ عراده	مواضع پایگاه امیدیه منتظر دستور اعزام
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	پل سوم اهواز
۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	منطقه فاو
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	اهواز

۱. همان، ص ۲۴۴.

۲. همان، ص ۲۴۵.

۳. همان، ص ۲۴۶.

● ۱۳/۱۰/۱۳۶۵ برگشت رسدهای راپیر به امیدیه در مرحله مهیا شدن عملیات کربلا۵

جدول ۴۰۷: برگشت رسدهای راپیر به امیدیه در مرحله مهیا شدن عملیات کربلا۵^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	راپیر	۳رسد	منطقه عملیاتی کربلا۵	گ.پ.ه امیدیه

جدول ۴۰۸: جابجایی سایت هاگ رامشیر به محل جدید در حوالی پایگاه امیدیه^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت سازمانی رامشیر	سایت جدید حوالی پایگاه امیدیه

● ۱۸/۱۰/۱۳۶۵ جابجایی سایت هاگ از امیدیه به محل جدید سایت هاگ فاطمیه^۳

جدول ۴۰۹: جابجایی سایت هاگ از امیدیه به محل جدید سایت هاگ فاطمیه^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه امیدیه	سایت فاطمیه ۳
۲	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه امیدیه (جمعی بوشهر)	سایت فاطمیه ۱

● ۱۸/۱۰/۱۳۶۵ گسترش هاگ در منطقه عملیاتی غرب کشور جهت شرکت در عملیات آتی

جدول ۴۱۰: گسترش هاگ در منطقه عملیاتی غرب کشور جهت شرکت در عملیات آتی^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه همدان	سایت محمد ۱

● ۱۸/۱۰/۱۳۶۵ گسترش جنگ افزارهای ارتفاع متوسط و کم در مرحله شروع عملیات کربلا۵

جدول ۴۱۱: گسترش جنگ افزارهای ارتفاع متوسط و کم در مرحله شروع عملیات کربلا۵^۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت فاطمیه ۱

۱. همان، ص ۲۴۵.

۲. همان، ص ۲۴۶.

۳. همان، ص ۲۵۳.

۴. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، عملکرد موشک، ج ۴، ص ۳۰۵.

۵. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا۵، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۲، ص ۴.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۲	هاگ	۱ آتشبار	سایت فاطمیه ۳
۳	راپیر	۳ رسد	در فاصله ۳۰ تا ۴۰ کیلومتری خرمشهر
۴	توپ ۳۵م	۸ قبضه	مواضع داخلی خرمشهر
۵	توپ ۳۵م	۳ عراده	سایت هاگ فاطمیه ۱
۶	توپ ۳۵م	۳ عراده	سایت هاگ فاطمیه ۳
۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	اهواز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	قرارگاه شاهد
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	در حال انتقال از امیدیه به منطقه
۱۰	توپ ۳۵م	۱ عراده	پل سوم اهواز
۱۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	در منطقه فاو

● ۱۳۶۵/۱۰/۱۸ گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی در نیروگاه انجیرک اراک

جدول ۴۱۲: وضعیت گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی در نیروگاه انجیرک اراک^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	از جنگ افزارهای در اختیار پدافند	نیروگاه انجیرک اراک
۲	توپ ۲۳م	۷ قبضه	نزاجا	نیروگاه انجیرک اراک

● ۱۳۶۵/۱۰/۱۹ آخرین وضعیت جنگ افزارهای پدافند هوایی شرکت کننده در عملیات کربلا ۵

جدول ۴۱۳: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه چابهار در عملیات کربلا ۵^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	پازنان ۲
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پازنان ۲

جدول ۴۱۴: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه شهرآباد در عملیات کربلا ۵^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	کوثر ۸
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بوستر

۱. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم سال ۱۳۶۵.

۳. همان.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۷۳

جدول ۴۱۵: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه مشهد در عملیات کربلا ۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	یونیت ۱
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	یونیت ۲
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	یونیت ۳
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	یونیت ۴
۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	یونیت ۵

جدول ۴۱۶: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه بابلسر در عملیات کربلا ۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	فلور

جدول ۴۱۷: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه همدان در عملیات کربلا ۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	مارون ۲
۲	توپ ۲۳م	۳ قبضه	رگ سفید ۲
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	کرنج
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	دره نی

جدول ۴۱۸: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه اصفهان در عملیات کربلا ۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	NGL - 500
۲	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه امیدیه

جدول ۴۱۹: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه بوشهر در عملیات کربلا ۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	پایگاه پنجم امیدیه
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	مجمع فولاد

۱. همان.
۲. همان.
۳. همان.
۴. همان.
۵. همان.

جدول ۴۲۰: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه خارک در عملیات کربلا^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	مجتمع نورد
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گردان میثم (قرارگاه رعد)

جدول ۴۲۱: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه شیراز در عملیات کربلا^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	یونیت ۳

جدول ۴۲۲: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه تهران در عملیات کربلا^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۱
۲	توپ ۲۳م	۳ قبضه	مارون ۲
۳	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	یونیت ۴
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	هاگ زرگان
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	قرارگاه رعد
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	بید بلند

جدول ۴۲۳: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه بندرعباس در عملیات کربلا^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	راديو بيت المقدس
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	یونیت منصوری
۳	توپ ۲۳م	۵ قبضه	بوستر
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	رگ سفید ۱
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سایت هاگ زرگان
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندرعباس
۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	یونیت-۳
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	-

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۷۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	-

جدول ۴۲۴: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه اهواز در عملیات کربلا^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	شهر سوسنگرد
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۶
۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	مارون ۵
۴	توپ ۲۳م	۶ قبضه	مارون ۴
۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	مارون ۳
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه حصیرآباد
۷	توپ ۲۳م	۶ قبضه	اهواز ۵
۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	شهید چمران
۹	توپ ۲۳م	۵ قبضه	نورد
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	تزریق گاز مارون

جدول ۴۲۵: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه بهبهان در عملیات کربلا^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	بید بلند
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	رادار

جدول ۴۲۶: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه دزفول در عملیات کربلا^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۷۲ قبضه	منطقه عمومی دزفول
۲	توپ ۳۵م	۱۵ عراده	منطقه عمومی دزفول

جدول ۴۲۷: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه امیدیه در عملیات کربلا^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	یونیت ۴

۱. همان.
۲. همان.
۳. همان.
۴. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بوستر
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	کرنج
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	کلاستر
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	دره نی
۶	توپ ۲۳م	۵ قبضه	رامهرمز
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	پازنان
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت دوم هاگ (رامشیر)
۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت یکم هاگ (سربندر)
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گردان کمیل (قرارگاه رعد)
۱۱	توپ ۲۳م	۷ قبضه	منطقه امیدیه
۱۲	توپ ۲۳م	۳ قبضه	مواضع پایگاه امیدیه
۱۳	توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	منطقه عمومی امیدیه
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	هفت تپه
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بندرامام خمینی
۱۶	توپ ۳۵م	۸ عراده	منطقه عمومی امیدیه
۱۷	توپ ۳۵م	۵ عراده	قرارگاه رعد
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گازمابع
۱۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	کارخانه لوله‌سازی اهواز
۲۰	توپ ۳۵م	۱ عراده	پتروشیمی ماهشهر
۲۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	مجتمع فولاد اهواز
۲۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	بیدبلند
۲۳	توپ ۳۵م	۳ عراده	رادار بهبهان
۲۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	فرودگاه اهواز
۲۵	اسکای گارد	۱ رسد (-)	بیدبلند
۲۶	اسکای گارد	۱ رسد	بیدبلند
۲۷	اسکای گارد	۱ رسد	بوستر ۲
۲۸	اسکای گارد	۱ رسد	پازنان ۲
۲۹	اسکای گارد	۱ رسد (-)	پازنان ۲
۳۰	اسکای گارد	۱ رسد	یونیت ۲ گچساران
۳۱	اسکای گارد	۱ رسد (-)	یونیت ۲ گچساران

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۷۷

جدول ۴۲۸: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه

بهبهان^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان
۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	بید بلند	گ.پ.ه بهبهان
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	رادار	گ.پ.ه بهبهان
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	بید بلند	گ.پ.ه امیدیه
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	رادار	گ.پ.ه امیدیه
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	تنگ پیرزال	گ.پ.ه بوشهر
۶	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	پازنان ۲	گ.پ.ه چابهار

جدول ۴۲۹: جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه امیدیه^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	یونیت ۱	گ.پ.ه مشهد
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	یونیت ۲	گ.پ.ه مشهد
۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	یونیت ۳	گ.پ.ه شیراز
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	یونیت ۴	گ.پ.ه مشهد
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	یونیت ۴	گ.پ.ه امیدیه
۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	یونیت ۵	گ.پ.ه مشهد
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۱	گ.پ.ه تهران
۸	توپ ۲۳م	۶ قبضه	مارون ۲	گ.پ.ه تهران
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بوستر	گ.پ.ه شهرآباد
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بوستر	گ.پ.ه امیدیه
۱۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	بوستر	گ.پ.ه بندرعباس
۱۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	رگ سفید ۱	گ.پ.ه بندرعباس
۱۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	رگ سفید ۲	گ.پ.ه همدان
۱۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	کرنج	گ.پ.ه امیدیه
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	کرنج	گ.پ.ه همدان
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	کلاستر	گ.پ.ه امیدیه
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	کلاستر	گردان ابوذر

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان
۱۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	دره نی	گ.پ.ه امیدیه
۱۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	دره نی	گ.پ.ه همدان
۲۰	توپ ۲۳م	۵ قبضه	رامهرمز	گ.پ.ه امیدیه
۲۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	پازنان	گ.پ.ه امیدیه
۲۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	فلور	گ.پ.ه بابلسر
۲۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	NGL - 500	گ.پ.ه اصفهان
۲۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت هاگ رامشیر	گ.پ.ه امیدیه
۲۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	سایت هاگ سربندر	گ.پ.ه امیدیه
۲۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گردان کمیل	گ.پ.ه امیدیه
۲۷	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	مواضع پایگاه	گ.پ.ه امیدیه
۲۸	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گاز مایع	گ.پ.ه امیدیه
۲۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	برق ماهشهر	گ.پ.ه امیدیه
۳۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	هفت تپه	گ.پ.ه امیدیه
۳۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	قرارگاه رعد	گ.پ.ه امیدیه
۳۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	پتروشیمی ماهشهر	گ.پ.ه امیدیه
۳۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	هفت تپه	گ.پ.ه امیدیه
۳۴	توپ ۳۵م	۵ عراده	قرارگاه رعد	گ.پ.ه امیدیه
۳۵	توپ ۳۵م	۶ عراده	گاز مایع ماهشهر	گ.پ.ه امیدیه
۳۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	لوله‌سازی اهواز	گ.پ.ه امیدیه
۳۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	منطقه عمومی امیدیه	گ.پ.ه امیدیه
۳۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	مواضع پایگاه	گ.پ.ه امیدیه
۳۹	توپ ۳۵م	۲ عراده	بیدبلند	گ.پ.ه امیدیه
۴۰	توپ ۳۵م	۲ عراده	رادار بهبهان (قرارگاه رعد)	گ.پ.ه امیدیه
۴۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	مواضع اهواز	گ.پ.ه امیدیه
۴۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	فرودگاه اهواز	گ.پ.ه امیدیه
۴۳	اسکای گارد	۱ رسد کامل	یونیت ۲ اهواز	گ.پ.ه امیدیه
۴۴	اسکای گارد	۲ رسد کامل	کریت کمپ	گ.پ.ه امیدیه
۴۵	اسکای گارد	۱ رسد کامل	مارون ۲	گ.پ.ه امیدیه
۴۶	توپ ۳۵م اسکای گارد	۲ عراده	مارون ۲	گ.پ.ه امیدیه
۴۷	اسکای گارد	۱ رسد کامل	مارون ۱ اصفهان	گ.پ.ه امیدیه

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۷۹

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان
۴۸	اسکای گارد	۲ رسد کامل	بیدبلند	گ.پ.ه امیدیه
۴۹	اسکای گارد	۱ رسد کامل	NGL-500	گ.پ.ه امیدیه
۵۰	توپ ۳۵م اسکای گارد	۲ عراده	بوستر ۲	گ.پ.ه امیدیه
۵۱	اسکای گارد	۲ رسد کامل	پازنان ۲	گ.پ.ه امیدیه
۵۲	اسکای گارد	۲ رسد کامل	یونیت ۲ گچساران	گ.پ.ه امیدیه
۵۳	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱ عراده	-	گ.پ.ه امیدیه

جدول ۴۳۰: جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان
۱	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	یونیت ۴	گ.پ.ه تهران
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	شهر سوسنگرد	گ.پ.ه اهواز
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۶	گ.پ.ه چابهار
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	مارون ۶	گ.پ.ه اهواز
۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	مارون ۵	گ.پ.ه اهواز
۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	مارون ۴	گ.پ.ه اهواز
۷	توپ ۲۳م	۶ قبضه	مارون ۳	گ.پ.ه اهواز
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه حصیرآباد	گ.پ.ه اهواز
۹	توپ ۲۳م	۶ قبضه	اهواز ۵	گ.پ.ه اهواز
۱۰	توپ ۲۳م	۷ قبضه	شهید چمران	گ.پ.ه اهواز
۱۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	نورد	گ.پ.ه اهواز
۱۲	توپ ۲۳م	۳ قبضه	مجتمع فولاد اهواز	گ.پ.ه همدان
۱۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	راديو بيت المقدس	گ.پ.ه بندرعباس
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	یونیت منصوری	گ.پ.ه بندرعباس
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	کوثر ۸	گ.پ.ه شهرآباد
۱۶	توپ ۳۵م	۲ قبضه	یونیت ۳	گ.پ.ه بندرعباس
۱۷	توپ ۳۵م	۲ قبضه	راديو بيت المقدس	گ.پ.ه دزفول
۱۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	کارخانه لوله سازی	گ.پ.ه امیدیه
۱۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	مجتمع نورد	گ.پ.ه خارک
۲۰	توپ ۳۵م	۱ عراده	کوثر ۸	گ.پ.ه دزفول

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	یگان
۲۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	مجتمع فولاد	گ.پ.ه بوشهر
۲۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	فرودگاه	گ.پ.ه امیدیه
۲۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	مجتمع فولاد	گ.پ.ه دزفول
۲۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	تزریق گاز مارون	گ.پ.ه اهواز
۲۵	اسکای گارد	۱ رسد کامل	کریت کمپ ۱	گ.پ.ه امیدیه
۲۶	اسکای گارد	۱ رسد کامل	کریت کمپ ۲	گ.پ.ه امیدیه
۲۷	اسکای گارد	۱ رسد کامل	مارون ۳	گ.پ.ه امیدیه
۲۸	اسکای گارد	۱ رسد کامل	یونیت ۲	گ.پ.ه امیدیه

جدول ۴۳۱: جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم مستقر در منطقه قبل از شروع عملیات کربلا ۱۵

یگان های اعزام کننده	اسکای گارد ۳۵م	اورلیکن ۳۵م	۲۳م	۱۴/۵م	رایپر	۵۷م	شیلکا	موشک سهند
گروه پدافند هوایی چابهار	-	-	۱۴ قبضه	-	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی شهرآباد	-	-	۴ قبضه	-	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی بهبهان	-	-	۱۲ قبضه	-	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی مشهد	-	-	۱۵ قبضه	-	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی بابلسر	-	-	۶ قبضه	-	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی همدان	-	-	۸ قبضه	-	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی اصفهان	-	-	۸ قبضه	-	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی بوشهر	-	۲ عراده	-	-	-	-	-	-
گروه پدافند هوایی خارک	-	۳ عراده	-	-	-	-	-	-

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۸۱

موشک سهند	شیلکا	۵۷م	رایپر	۱۴/۵م	۲۳م	۳۵م اورلیکن	۳۵م اسکای گارد	یگان‌های اعزام‌کننده
-	-	-	-	-	۵ قبضه	-	-	گروه پدافند هوایی شیراز
-	-	-	۴ رسد	-	۱۸ قبضه	۳ عراده	۱ عراده	گروه پدافند هوایی تهران
-	-	-	-	-	۲۱ قبضه	۵ عراده	-	گروه پدافند هوایی بندرعباس
-	-	-	-	-	۴۴ قبضه	-	-	گروه پدافند هوایی اهواز
-	-	-	-	-	۷۲ قبضه	۱۵ عراده	-	گروه پدافند هوایی دزفول
-	-	-	-	-	۵۷ قبضه	۳۰ عراده	۱۲ عراده	گروه پدافند هوایی امیدیه
-	۱۳ قبضه	۱۹ عراده	-	۶ قبضه	۱۸۰ قبضه	-	-	پدافند هوایی نزاجا
-	-	-	-	-	۳۰ قبضه	-	-	پدافند هوایی نداجا
-	-	-	-	۲۳ قبضه	۹ قبضه	-	-	پدافند هوایی زاجا
-	۱۳ قبضه	۱۹ عراده	۴ رسد	۲۹ قبضه	۴۹۳ قبضه	۵۳ عراده	۱۳ عراده	مجموع

جدول ۴۳۲: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم نداجا در عملیات کربلا ۱

ردیف	نوع جنگ افزار	محل گسترش	تعداد
۱	توپ ۲۳م	بندر امام	۱۲ قبضه
۲	توپ ۲۳م	ایستگاه رادیو تلویزیون ماهشهر	۴ قبضه
۳	توپ ۲۳م	ایستگاه قفص	۲ قبضه
۴	توپ ۲۳م	ایستگاه نهنگ	۱ قبضه
۵	توپ ۲۳م	ایستگاه شهید اولاد	۲ قبضه
۶	توپ ۲۳م	سکوی نروز	۱ قبضه
۷	توپ ۲۳م	سکوی ابودر	۲ قبضه

ردیف	نوع جنگ‌افزار	محل گسترش	تعداد
۸	توپ ۲۳م	سکوی فروزان	۲ قبضه
۹	توپ ۲۳م	بارج بحرگان	۲ قبضه
۱۰	توپ ۲۳م	بحرگانسر	۲ قبضه
مجموع			۳۰ قبضه

جدول ۴۳۳: گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم ژاجا در عملیات کربلا^۱

ردیف	محل گسترش	توپ ۲۳م	توپ ۱۴/۵م
۱	گردان رزمی ۱۰۷	۲ قبضه	۲ قبضه
۲	گردان رزمی ۲۰۷	۱ قبضه	۳ قبضه
۳	گردان رزمی ۳۰۷	۲ قبضه	۱ قبضه
۴	گردان رزمی ۴۰۷	-	۴ قبضه
۵	گردان رزمی ۷۰۷	-	۳ قبضه
۶	گردان مرزی سوسنگرد	۱ قبضه	۱ قبضه
۷	هنگ بهبهان	-	۱ قبضه
۸	پل راه آهن گرگر	۱ قبضه	۱ قبضه
۹	کارخانه سیمان بهبهان	۱ قبضه	-
۱۰	ستاد هنگ لرستان	۱ قبضه	-
۱۱	کارخانه سیمان دورود	-	۱ قبضه
۱۲	گروهان پل دختر	-	۱ قبضه
۱۳	جنوب کارخانه یخ پل دختر	-	۱ قبضه
۱۴	جهاد سازندگی پل دختر	-	۱ قبضه
۱۵	گروهان کوه‌دشت	-	۱ قبضه
۱۶	کوی تازه آباد کوه‌دشت	-	۱ قبضه
۱۷	سپاه پاسداران کوه‌دشت	-	۱ قبضه
	مجموع	۹ قبضه	۲۳ قبضه

جدول ۴۳۴: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم نزاجا در عملیات کربلا ۱۵

ردیف	محل گسترش	۱۴/۵م	۲۳م	۵۷م	شلیکا
۱	تلمبه خانه پل بابا	-	۴ قبضه	-	-
۲	تلمبه خانه آسار	-	۴ قبضه	-	-
۳	تلمبه خانه بیدرویه	-	۴ قبضه	-	-
۴	تلمبه خانه تنگ فنی	-	۷ قبضه	۲ عراده	-
۵	تلمبه خانه عبدل خان	-	۴ قبضه	-	-
۶	تصفیه شکر اهواز	-	۵ قبضه	-	-
۷	پد هلی کوپتر اهواز	-	۲ قبضه	-	-
۸	مارون ۱ اهواز	-	۴ قبضه	۴ عراده	-
۹	مجموعه کریت کمپ	-	۱۳ قبضه	۴ عراده	-
۱۰	نیروگاه زرگان	-	۴ قبضه	-	-
۱۱	نیروگاه رامین	-	۲ قبضه	۲ عراده	۴ قبضه
۱۲	دکل تلوزیون اهواز	-	۲ قبضه	-	-
۱۳	فرودگاه اهواز	-	۲ قبضه	۴ عراده	-
۱۴	ایستگاه برق اهواز	-	۲ قبضه	۱ عراده	-
۱۵	مشرحات جدید	-	۰	-	-
۱۶	مشرحات قدیم	-	۲ قبضه	-	-
۱۷	صدا و سیمای آب تیمور	-	۰	-	-
۱۸	صنایع فولاد	-	۱ قبضه	-	۳ قبضه
۱۹	یونیت ۲ اهواز	-	۴ قبضه	-	-
۲۰	تأسیسات نفتی بهرگان	-	۶ قبضه	-	-
۲۱	یونیت ۲ گچساران	-	۴ قبضه	-	-
۲۲	بی بی حکیمه ۱	-	۴ قبضه	-	-
۲۳	بی بی حکیمه ۲	-	۴ قبضه	-	-
۲۴	والف گناوه	-	۲ قبضه	-	-
۲۵	تنگ پیر زال	-	۶ قبضه	-	-
۲۶	یونیت ۱ گچساران	-	۶ قبضه	-	-
۲۷	تلمبه خانه بینک	-	۴ قبضه	-	-

ردیف	محل گسترش	۱۴/۵م	۲۳م	۵۷م	شلیکا
۲۸	NGL-500	-	۳ قبضه	-	-
۲۹	تلمبه خانه نورآباد	-	۲ قبضه	-	-
۳۰	تلمبه خانه باغ ملک	-	۴ قبضه	۲ عراده	-
۳۱	یونیت شماره ۳ گجساران	-	۶ قبضه	-	-
۳۲	یونیت شماره ۴ گجساران	-	۲ قبضه	-	-
۳۳	بهره برداری شماره ۲ اهواز	-	۸ قبضه	-	-
۳۴	تلمبه خانه دهدز	-	۴ قبضه	-	-
۳۵	پتروشیمی ایران وزاین	-	-	-	۶ قبضه
۳۶	کارخانه قند دزفول	-	۴ قبضه	-	-
۳۷	تأسیسات شیمیایی مسجد سلیمان	-	۲ قبضه	-	-
۳۸	پل تکاب	-	۲ قبضه	-	-
۳۹	پایگاه هوانیروز مسجد سلیمان	-	۲ قبضه	-	-
۴۰	صنایع دورود	۲ قبضه	۴ قبضه	-	-
۴۱	کارخانه نیشکر هفت تپه	-	۴ قبضه	-	-
۴۲	تلمبه خانه سبز آب	-	۴ قبضه	-	-
۴۳	برق شماره ۱ اهواز	-	۳ قبضه	-	-
۴۴	تلمبه خانه ایذه	-	۴ قبضه	-	-
۴۵	نظامیه اهواز	-	۵ قبضه	-	-
۴۶	بهره برداری ۱ اهواز	-	۴ قبضه	-	-
۴۷	تلمبه خانه افرینه	-	۴ قبضه	-	-
۴۸	تأسیسات نفتی چنار	-	۲ قبضه	-	-
۴۹	شرکت پارسپلون خرم آباد	۱ قبضه	-	-	-
۵۰	سیلو خرم آباد	-	۲ قبضه	-	-
۵۱	کارخانه چرم پوست خرم آباد	۱ قبضه	-	-	-
۵۲	فرودگاه خرم آباد	۱ قبضه	-	-	-
۵۳	نیروگاه کمالوند	۱ قبضه	-	-	-
۵۴	تلمبه خانه رازان	-	۳ قبضه	-	-
	مجموع	۶ قبضه	۱۸۰ قبضه	۱۹ عراده	۱۳

● ۱۳۶۵/۱۰/۱۹ سایت‌های شنود شرکت‌کننده در عملیات کربلا ۵

جدول ۴۳۵: سایت‌های شنود شرکت‌کننده در عملیات کربلا ۵^۱

نام سایت	محل گسترش	نوع
ایلام	سایت ایلام (نوار مرزی)	ثابت
سماجا ۲	استان خوزستان	تاکتیکی
نداجا	استان خوزستان	تاکتیکی
امیدیه	استان خوزستان	تاکتیکی
آبدانان	آبدانان	تاکتیکی
غدیر خم	استان خوزستان	تاکتیکی
سماجا ۲	عین خوش	تاکتیکی

● ۱۳۶۵/۱۰/۱۹ شروع عملیات کربلا ۵

● ۱۳۶۵/۱۰/۲۲ جابجایی سایت شنود تاکتیکی از آبدانان به محل جدید

جدول ۴۳۶: جابجایی سایت شنود تاکتیکی از آبدانان به آبدانان قبل از شروع عملیات کربلا ۵^۲

نام سایت	محل برداشت	محل گسترش	نوع
آبدانان	سایت شنود آبدانان	آبدانان (محل مناسب‌تر)	تاکتیکی

توضیح: تجهیزات این سایت از محل قدیم به محل جدید جهت امنیت بیشتر منتقل گردید.

● ۱۳۶۵/۱۰/۲۳ شروع عملیات کربلا ۶

۱. نقش پدافند هوایی در کربلا، ۵، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ج ۱، ص ۱۸۹.

۲. همان، ج ۲، ص ۹۴.

بهمن ماه ۱۳۶۵ جابجایی های سایت های هاگ در عملیات کربلا ۵، تقویت تأسیسات تنگ پیرزال، گسترش اسکای گارد در جماران و HQ-2 در فلاورجان اصفهان

- ۱۳۶۵/۱۱/۰۱ جابجایی سایت هاگ فاطمیه ۱ و ۳ به سایت های فاطمیه ۴ و ۵

جدول ۴۳۷: جابجایی سایت هاگ فاطمیه ۱ و ۳ به سایت های فاطمیه ۴ و ۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ فاطمیه ۱ (جمعی دزفول)	سایت فاطمیه ۴
۲	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ فاطمیه ۳ (جمعی بوشهر)	سایت فاطمیه ۵

- ۱۳۶۵/۱۱/۰۱ استقرار تجهیزات دامی هاگ در سایت های فاطمیه ۴ و ۵

جدول ۴۳۸: استقرار تجهیزات دامی هاگ در سایت های فاطمیه ۴ و ۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	تجهیزات دامی	تعدادی	ف لوج هوایی	سایت فاطمیه ۴
۲	تجهیزات دامی	تعدادی	ف لوج هوایی	سایت فاطمیه ۵

- ۱۳۶۵/۱۱/۰۱ جابجایی رسد اسکای گارد از پالایشگاه بیدبلند به امیدیه

جدول ۴۳۹: جابجایی رسد اسکای گارد از پالایشگاه بیدبلند به امیدیه

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۱ رسد کامل	پالایشگاه بیدبلند (جمعی تهران)	پایگاه امیدیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	پایگاه پنجم (امیدیه)	پالایشگاه بیدبلند

- ۱۳۶۵/۱۱/۰۷ جابجایی توپ ۳۵م به تأسیسات تنگ پیرزال

جدول ۴۴۰: جابجایی توپ ۳۵م به تنگ پیرزال

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
	توپ ۳۵م	۱ عراده	پایگاه پنجم	تنگ پیرزال

۱. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا ۵، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۲، ص ۵.
 ۲. همان.
 ۳. همان، صص ۵ و ۶.
 ۴. همان، ص ۷۵.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۸۷

- ۱۳۶۵/۱۱/۱۱ جابجایی سایت هاگ رامشیر جدید به سایت هاگ کوثر ۹ هفت تپه

جدول ۴۴۱: جابجایی سایت هاگ رامشیر جدید به سایت هاگ کوثر ۹ هفت تپه^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ رامشیر جدید (امیدیه)	هاگ کوثر ۹ (هفت تپه)

- ۱۳۶۵/۱۱/۱۲ گسترش اسکای گارد در شمال تهران (جماران)

جدول ۴۴۲: گسترش اسکای گارد در شمال تهران (جماران)^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۲ رسد	آکبند	شمال تهران (جماران)

- ۱۳۶۵/۱۱/۱۷ گسترش سایت موشک HQ2

- سپاه در فلاورجان اصفهان

جدول ۴۴۳: گسترش سایت موشک HQ2 سپاه^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	موشک HQ2	۱ سایت	سپاه	یابن الزهرا (فلاورجان اصفهان)

- ۱۳۶۵/۱۱/۳۰ سایت هاگ مجهز به موشک استاندارد دریایی بر روی سکوی پرتاب هاگ

جدول ۴۴۴: سایت هاگ مجهز به موشک استاندارد دریایی بر روی سکوی پرتاب هاگ^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت ۲ هاگ تهران	سایت شباهنگ سایت هفت تیر (زاویه ساوه)

۱. همان، ص ۱۱۶.

۲. در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

۳. همان، ص ۲۲۴.

۴. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، عملکرد موشک، ج ۴، ص ۳۳۱.

اسفندماه ۱۳۶۵ عملیات تکمیلی کربلا۵، تقویت جنگ‌افزارهای نیروگاه نکا و جابجایی جنگ‌افزارهای در مناطق حساس و حیاتی در راستای وحدت فرماندهی

- ۱۳۶۵/۱۲/۰۳ شروع عملیات تکمیلی کربلا۵
  - ۱۳۶۵/۱۲/۰۶ جابجایی جنگ‌افزارهای ارتفاع کم در راستای وحدت فرماندهی
- جدول ۴۴۵: جابجایی جنگ‌افزارهای ارتفاع کم در راستای وحدت فرماندهی^۱

ردیف	نام جنگ‌افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بوستر ۱ امیدیه گ.پ.ه شهرآباد	هاگ کوثر ۸
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	هاگ کوثر ۸ گ.پ.ه بابلسر	فلور NGL1000
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	فلور NGL1000 گ.پ.ه بندرعباس	بوستر ۱ و ۲ امیدیه
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	فلور NGL1000 گ.پ.ه تهران	بوستر ۱ و ۲ امیدیه

- ۱۳۶۵/۱۲/۱۳ شروع عملیات کربلا۷
  - ۱۳۶۵/۱۲/۱۸ خاتمه عملیات کربلا۷
- ۱۳۶۵/۱۲/۲۳ گسترش جنگ‌افزارهای گروه پدافند هوایی خارک

جدول ۴۴۶: گسترش جنگ‌افزارهای گروه پدافند هوایی خارک در سال ۱۳۶۵

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رادار اسکای‌گارد	۸ دستگاه	-	مواقع خارک
۲	توپ اسکای‌گارد	۱۶ عراده	-	مواقع خارک
۳	رادار اورلیکن	۷ دستگاه	تعدادی غیرعملیاتی	مواقع خارک
۴	توپ ۳۵م	۲۱ عراده	-	مواقع خارک
۵	رادار LPD-20	۶ دستگاه	تعدادی غیرعملیاتی	مواقع خارک
۶	توپ ۲۳م	۱۸ قبضه	-	مواقع خارک

- ۱۳۶۵/۱۲/۲۳ گسترش جنگ‌افزارهای در نیروگاه نکا و بروجرد

۱. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا۵، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۲، ص ۳۱۹.
 ۲. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند، اسنادمکتوب دفتر ویژه نیمه دوم ۱۳۶۵.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۸۹

جدول ۴۴۷: گسترش جنگ افزارهای در نیروگاه نکا و بروجرد در سال ۱۳۶۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	بروجرد (جمعی بابلسر)	نیروگاه نکا
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نیروگاه نکا (جمعی شهرآباد)	بروجرد

• ۱۳۶۵/۱۲/۲۳ آخرین گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه تهران

جدول ۴۴۸: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه تهران در پایان سال ۱۳۶۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اسکای گارد	۴ دستگاه	گ.پ.ه تهران	مواضع خارک
۲	رادار اسکای گارد	۳ دستگاه	گ.پ.ه تهران	مواضع شمال تهران (منطقه جماران)
۳	رادار اسکای گارد	۱ دستگاه	گ.پ.ه تهران	مواضع قم
۴	توپ اسکای گارد	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	مواضع مهمات پایگاه
۵	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	شرکت پنها
۶	توپ ۳۵م اسکای گارد	۴ عراده	گ.پ.ه تهران	جزیره خارک
۷	توپ ۳۵م اسکای گارد	۴ عراده	گ.پ.ه تهران	پارچین
۸	توپ ۳۵م اسکای گارد	۴ عراده	گ.پ.ه تهران	مواضع شمال تهران (منطقه جماران)
۹	توپ ۳۵م اسکای گارد	۴ عراده	گ.پ.ه تهران	مواضع قم
۱۰	رادار اورلیکن	۱۴ دستگاه	تعدادی غیر عملیاتی	پالایشگاه تهران و جماران
۱۱	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه تهران	پایگاه مهرآباد
۱۲	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه تهران	پالایشگاه تهران
۱۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تهران	جماران
۱۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	قرارگاه رعد
۱۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تهران	شهر ایلام
۱۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	سایت ایلام
۱۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	تبریز
۱۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	بروجرد

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۲۰	رادار LPD-20	۵ دستگاه	گ.پ.ه تهران	پالایشگاه تهران
۲۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه	سایت رادار
۲۲	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه	پالایشگاه بیدبلند
۲۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	کهریزک
۲۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	کرج
۲۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	شوشتر
۲۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه تهران	فردیس کرج
۲۷	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	پالایشگاه تهران
۲۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	ایران خودرو
۲۹	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه تهران	جماران
۳۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	آبیک
۳۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تهران	ایلام
۳۲	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	مأمور به گ.پ.ه اهواز
۳۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه تهران	مأمور به گ.پ.ه امیدیه
۳۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	جماران
۳۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	جمع‌آوری پادگان شماره ۳	پایگاه مهرآباد

● ۱۳۶۵/۱۲/۲۵ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه دزفول

جدول ۴۴۹: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه دزفول در اسفندماه سال ۱۳۶۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	رادار سد دز
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	شهر اندیمشک
۴	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	مواضع کشت و صنعت کارون
۶	توپ ۲۳م	۲۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پلهای راه آهن از اندیمشک تا دورود
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	پل تله زنگ
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	پل دزفول
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	شوشتر

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۹۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	شوشتر
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد شهید عباسپور
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	لب سفید
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ کوثر ۹
۱۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	سایت هاگ کوثر ۹
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	سایت هاگ کوثر ۸
۱۶	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه دزفول	پایگاه چهارم
۱۷	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۱۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	طرح کارون کشت و صنعت
۱۹	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه اهواز	طرح کارون کشت و صنعت
۲۰	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه اهواز	تله زنگ
۲۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه اهواز	سایت هاگ کوثر ۸
۲۲	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۲۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه اهواز	بروجرد
۲۴	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه دزفول	گ.پ.ه اهواز

• ۱۳۶۵/۱۲/۲۷ جنگ افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه همدان

جدول ۴۵۰: جنگ افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه همدان در اسفندماه سال ۱۳۶۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه همدان	پایگاه سوم
۲	راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه تهران	پایگاه سوم
۳	توپ ۲۳م	۱۳ قبضه	گ.پ.ه همدان	پایگاه سوم
۴	رادار LPD-20	۳ دستگاه	گ.پ.ه همدان	پایگاه سوم
۵	رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه همدان	پایگاه سوم
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه همدان	پایگاه سوم
۷	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه همدان	پایگاه سوم
۸	راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه همدان	پایگاه سوم
۹	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه همدان	اراک
۱۰	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اراک

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	اراک
۱۲	رادار اورلیکن	۲ دستگاه	گ.پ.ه همدان	اراک
۱۳	راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه همدان	اراک
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه همدان	اراک
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	اراک
۱۶	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه همدان	باختران
۱۷	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	باختران
۱۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه همدان	هاگ محمد
۱۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	هاگ محمد
۲۰	راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه همدان	شهر همدان
۲۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه همدان	شهر همدان
۲۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه همدان	شهر نهاوند
۲۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه همدان	اسدآباد
۲۴	موشک سهند	۳ قبضه	گ.پ.ه همدان	اسدآباد
۲۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	شهر ایلام
۲۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه همدان	شهر ساوه
۲۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	شهر ملایر
۲۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	شهر ازنا
۲۹	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه همدان	امیدیه
۳۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه همدان	اهواز
۳۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	شهر خمین
۳۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	شهر خمین
۳۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	الیگودرز
۳۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	شهر بروجرد
۳۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه خارک	شهر بروجرد

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۹۳

جدول ۴۵۱: گسترش جنگ افزارهای تحت امر گ.پ.ه بهبهان در پایان سال ۱۳۶۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	پالایشگاه بیدبلند
۲	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	NGL-900
۳	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	پازنان ۲
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	تنگ پیرزال
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	پالایشگاه بیدبلند
۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بهبهان	سایت رادار
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بهبهان	پالایشگاه بیدبلند
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه چابهار	NGL-900
۹	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه چابهار	پازنان ۲

● ۱۳۶۵/۱۲/۲۹ گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه بندرعباس در منطقه سازمانی و مأمور به مناطق عملیاتی

جدول ۴۵۲: گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه بندرعباس در منطقه سازمانی و مأمور به مناطق عملیاتی در پایان سال ۱۳۶۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۲ دستگاه	گ.پ.ه بندرعباس	جزیره لاوان
۲	رادار اورلیکن	۶ دستگاه	اکثراً غیر عملیاتی	-
۳	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	غرب کشور
۴	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	جنوب غرب کشور
۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	جزیره لاوان
۶	توپ ۳۵م	۱۱ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	منطقه بندرعباس
۷	توپ ۲۳م	۲۱ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	جنوب غرب کشور
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	مس سرچشمه کرمان
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	ملایر
۱۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	شیراز
۱۱	توپ ۲۳م	۲۵ قبضه	-	بندرعباس

۱. همان.

۲. همان.

فروردین‌ماه ۱۳۶۶ آمار گسترش جنگ‌افزارهای گروه‌های پدافندی، آماده شدن جهت عملیات کانی سور، دریافت ۶۰ قبضه توپ ۲۳مم آکبند و گسترش جنگ‌افزارهای عملیات کانی سور

● ۱۳۶۶/۰۱/۰۲ گسترش جنگ‌افزارهای تحت امر گروه رادار تاکتیکی بندر امام

جدول ۴۵۳: گسترش جنگ‌افزارهای تحت امر گروه رادار تاکتیکی بندر امام در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۶ قبضه	جمعی ف.پ.ه	مجمع پتروشیمی ایران و ژاپن
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	جمعی ف.پ.ه	مجمع پتروشیمی ایران و ژاپن
۳	توپ ۲۳م	۹ قبضه	نداجا	مجمع پتروشیمی ایران و ژاپن
۴	توپ شیلکا	۶ قبضه	نداجا	مجمع پتروشیمی ایران و ژاپن
۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	نداجا	صدا و سیمای ماهشهر
۶	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نداجا	اسکله بندر امام
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نداجا	فاو
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	از ماهشهر (جمعی بندرعباس)	به شیراز مأمور شد
۹	توپ ۲۳م	۵ قبضه	ف.پ.ه	گاز مایع
۱۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ف.پ.ه	منابع ذخیره گاز
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ف.پ.ه	برق ماهشهر
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سپاه پاسداران	اسکله مجیدیه
۱۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	جراحی
۱۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	جراحی
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ژاجا	منطقه گرگر

● ۱۳۶۶/۰۱/۰۵ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه بوشهر

جدول ۴۵۴: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه بوشهر در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۸ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار

۱. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند، اسنادمکتوب دفترویزه نیمه اول سال ۱۳۶۶.

۲. همان.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۹۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۳	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	رادار بوشهر
۵	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه جاسک	گوره
۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کنگان
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	شمال تهران
۹	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۰	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۱۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تبریز
۱۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اراک
۱۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	قرارگاه رعد
۱۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۱۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تنگ پیرزال

● ۱۳۶۶/۰۱/۰۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه خارک

جدول ۴۵۵: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه خارک در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اسکای گارد	۸ دستگاه	-	جزیره خارک
۲	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱۶ عراده	-	جزیره خارک
۳	رادار اورلیکن	۷ دستگاه	-	جزیره خارک
۴	رادار LPD-20	۶ دستگاه	تعدادی غیر عملیاتی	جزیره خارک
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	تهران
۶	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه خارک	قرارگاه رعد جنوب غرب
۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه خارک	قرارگاه رعد شمال غرب
۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه خارک	کشتی ایران فاتح
۹	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه خارک	مواضع خارک
۱۰	توپ ۲۳م	۱۸ قبضه	گ.پ.ه خارک	مواضع خارک

● ۱۳۶۶/۰۱/۰۶ جابجایی جنگ‌افزارها در منطقه تبریز

جدول ۴۵۶: جابجایی جنگ‌افزارها در منطقه تبریز در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پایگاه تبریز	مهمات بالا و پایین پایگاه
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	باند فرودگاه تبریز	موضع ۴۲ جدید
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ایستگاه رادار	شهرستان میانه

● ۱۳۶۶/۰۱/۱۱ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی گ.پ.ه اصفهان

جدول ۴۵۷: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی گ.پ.ه اصفهان در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه اصفهان	پالایشگاه اصفهان
۲	رادار اورلیکن	۴ دستگاه	گ.پ.ه اصفهان	پالایشگاه اصفهان
۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه اصفهان	ذوب آهن اصفهان
۴	توپ اورلیکن	۷ عراده	گ.پ.ه اصفهان	صنایع دفاع اصفهان
۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه اصفهان	پلی اکریل اصفهان
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	ماهواره مبارک آباد
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	پالایشگاه اصفهان
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	نیروگاه اسلام‌آباد
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	سایت هاگ زاهد
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	تیران تپه
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	پایگاه هشتم
۱۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	شوشتر
۱۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	گ.پ.ه امیدیه

● ۱۳۶۶/۰۱/۱۱ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه تبریز

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۹۷

جدول ۴۵۸: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه تبریز در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	نیروگاه تبریز
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه تبریز
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	مراغه
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد	اردبیل
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۴	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۱۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سردرود
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۱۹	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۰	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه تبریز
۲۲	رادار اورلیکن	۲ دستگاه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سایت هاگ تبریز
۲۵	هاگ	۱ آتشبار	گ.پ.ه تبریز	سایت هاگ تبریز

● ۱۳/۰۱/۱۳۶۶ گسترش جنگ‌افزارها طرح قائم عملیات کربلا ۱۰ کانی سور

جدول ۴۵۹: گسترش جنگ‌افزارها طرح قائم در فروردین‌ماه ۱۳۶۶، عملیات کربلا ۱۰ کانی سور^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	آتشبار هاگ	۱ آتشبار	گ ه پ تبریز و کمکی	منطقه کربلا ۱۰
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	منطقه کربلا ۱۰
۳	توپ ۳۵م	۸ عراده	قرارگاه رعد جنوب	منطقه کربلا ۱۰

توضیح: سایت هاگ در ۱۳۶۶/۰۲/۳۱ عملیاتی گردید.

● ۱۴/۰۱/۱۳۶۶ گسترش جنگ‌افزارها طرح فجر (۶۰ قبضه آکبند)

جدول ۴۶۰: گسترش جنگ‌افزارها طرح فجر (۶۰ قبضه آکبند)^۲

یگان	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
گ.پ.ه تهران	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	مردآباد کرج
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	سد کرج
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	انرژی اتمی تهران
	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	بومهن دماوند
گ.پ.ه دزفول	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	شهر اندیمشک
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	شهر سوسنگرد
گ.پ.ه شیراز	توپ ۲۳م	۳ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پالایشگاه شیراز
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پتروشیمی
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پایگاه شیراز
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	زاینده رود
گ.پ.ه اصفهان	توپ ۲۳م	۱ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	چاله سیاه
	توپ ۲۳م	۱ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	ذوب آهن اصفهان
	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	رودبار
گ ه پ بابلسر	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پل ورسک
	توپ ۲۳م	۱۷ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پالایشگاه تبریز
گ ه پ امیدیه	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	هفتگل
	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	کوپال

۱. همان.

۲. همان.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۱۹۹

محل گسترش	محل جمع‌آوری	تعداد	نوع جنگ‌افزار	یگان
اراک	آکبند ف لوج هوایی	۲ قبضه	توپ ۲۳م	گ.پ.ه همدان
اسدآباد	آکبند ف لوج هوایی	۴ قبضه	توپ ۲۳م	
شهر مراغه	پالایشگاه تبریز	۴ قبضه	توپ ۲۳م	گروه ۱۱ مراغه نزاجا
میاندوآب	پالایشگاه تبریز	۴ قبضه	توپ ۲۳م	
فرستنده شهید رجایی	پالایشگاه تبریز	۴ قبضه	توپ ۲۳م	
شهر صنعتی قزوین	پالایشگاه تبریز	۴ قبضه	توپ ۲۳م	
سد منجیل	بومهن	۲ قبضه	توپ ۲۳م	نزاجا
نیروگاه لوشان	بومهن	۲ قبضه	توپ ۲۳م	
صنایع دفاع اصفهان	سد زاینده رود	۲ قبضه	توپ ۲۳م	نزاجا
صنایع مکانیک	آکبند	۱ قبضه	توپ ۲۳م	ساصد

● ۱۳۶۶/۰۱/۱۵ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه مشهد

جدول ۴۶۱: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه مشهد^۱

محل گسترش	محل جمع‌آوری	تعداد	نوع جنگ‌افزار	ردیف
گ.پ.ه امیدیه	گ.پ.ه مشهد	۱۵ قبضه	توپ ۲۳م	۱
اردبیل	گ.پ.ه مشهد	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۲
پایگاه مشهد	گ.پ.ه مشهد	۳ قبضه	توپ ۲۳م	۳

● ۱۳۶۶/۰۱/۱۶ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه اهواز

جدول ۴۶۲: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه اهواز در آغاز سال ۱۳۶۶^۲

محل گسترش	محل جمع‌آوری	تعداد	نوع جنگ‌افزار	ردیف
یونیت ۳	گ.پ.ه بندرعباس	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱
مجتمع فولاد	گ.پ.ه امیدیه	۱ عراده	توپ ۳۵م	۲
مجتمع نورد-پل	گ.پ.ه بوشهر	۱ عراده	توپ ۳۵م	۳
مجتمع نورد لب کارون	گ.پ.ه خارک	۱ عراده	توپ ۳۵م	۴
رادیو بیت المقدس	گ.پ.ه دزفول	۲ عراده	توپ ۳۵م	۵
کارخونه لوله‌سازی	گ.پ.ه امیدیه	۱ عراده	توپ ۳۵م	۶

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	فرودگاه اهواز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	مجتمع فولاد
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	کوثر ۸
۱۰	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه اهواز	شهید چمران
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	اهواز ۵
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نیروگاه حصیرآباد
۱۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۳
۱۴	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۴
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۵
۱۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۶
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	تزریق گاز مارون
۱۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نورد
۱۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	رادیو بیت المقدس
۲۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه همدان	مجتمع فولاد
۲۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	یونیت منصوری
۲۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	کوثر ۸
۲۳	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه تهران	یونیت ۴

● ۱۳۶۶/۰۱/۱۸ شروع عملیات کربلا ۸

● ۱۳۶۶/۰۱/۱۸ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۴۶۳: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۰۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۷	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه شیراز	گ.پ.ه امیدیه
۹	سهند	۸ قبضه	طرح دیدبانی	طرح دیدبانی
۱۰	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (قرارگاه رعد)

● ۱۳۶۶/۰۱/۲۲ خاتمه عملیات کربلا ۸

● ۱۳۶۶/۰۱/۲۵ تأمین و گسترش جنگ افزارها (طرح قائم)

جدول ۴۶۴: تأمین و گسترش جنگ افزارها (طرح قائم) در فروردین ماه ۱۳۶۶، عملیات کربلا ۱۰ کانی سور^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	ف لوج هوایی	موقتاً تبریز
۲	اتاق عملیات هاگ	۱ دستگاه	ف لوج هوایی	موقتاً تبریز
۳	رادار جستجوگر هاگ	۱ دستگاه	ف لوج هوایی	موقتاً تبریز

● ۱۳۶۶/۰۱/۲۵ شروع عملیات کربلا ۱۰

● ۱۳۶۶/۰۱/۲۷ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه اهواز

جدول ۴۶۵: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت امر گ.پ.ه اهواز در آغاز سال ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	یونیت ۳
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع فولاد
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	مجتمع نورد-پل
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	مجتمع نورد لب کارون
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	رادیو بیت المقدس
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کارخونه لوله سازی
۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	فرودگاه اهواز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	مجتمع فولاد
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	کوثر ۸

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۰	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه اهواز	شهید چمران
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	اهواز ۵
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نیروگاه حصیرآباد
۱۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۳
۱۴	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۴
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۵
۱۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۶
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	تزریق گاز مارون
۱۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نورد
۱۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	رادیو بیت المقدس
۲۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه همدان	مجتمع فولاد
۲۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	یونیت منصوری
۲۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	کوثر ۸
۲۳	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه تهران	یونیت ۴
۲۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	سوسنگرد
۲۵	رادار اسکای گارد	۲ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۲۶	رادار اسکای گارد	۱ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۳
۲۷	رادار اسکای گارد	۱ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲
۲۸	توپ ۳۵م اسکای گارد	۴ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۲۹	توپ ۳۵م اسکای گارد	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۳
۳۰	توپ ۳۵م اسکای گارد	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲

● ۱۳۶۶/۰۱/۳۰ گسترش جنگ افزارهای طرح قائم

جدول ۴۶۶: گسترش جنگ افزارهای طرح قائم در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۸ عراده	-	قرارگاه قائم غرب کشور
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	-	قرارگاه قائم غرب کشور

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۰۳

اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۶ گسترش رایپر در قم، تقویت پالایشگاه گناوه، سد شهید عباسپور، پالایشگاه تهران و پارچین

● ۱۳۶۶/۰۲/۰۱ گسترش رایپر در شهر قم

جدول ۴۶۷: گسترش رایپر در شهر قم در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رایپر	۱ رسد	گ.پ.ه تهران	شهر قم

● ۱۳۶۶/۰۲/۰۶ خاتمه عملیات کربلا ۱۰

● ۱۳۶۶/۰۲/۱۰ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور به مناطق عملیاتی گ.پ.ه خارک

جدول ۴۶۸: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور به مناطق عملیاتی گ.پ.ه خارک در آغاز سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اسکای گارد	۸ دستگاه	گ.پ.ه خارک	جزیره خارک
۲	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱۶ عراده	گ.پ.ه خارک	جزیره خارک
۳	رادار اورلیکن	۷ دستگاه	گ.پ.ه خارک	جزیره خارک
۴	رادار LPD-20	۶ دستگاه	اکثراً غیر عملیاتی	جزیره خارک
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	تهران
۶	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه خارک	قرارگاه رعد جنوب غرب
۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه خارک	قرارگاه رعد شمال غرب
۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه خارک	کشتی ایران فاتح
۹	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه خارک	مواضع خارک
۱۰	توپ ۲۳م	۱۸ قبضه	گ.پ.ه خارک	مواضع خارک

● ۱۳۶۶/۰۲/۱۷ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر

جدول ۴۶۹: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر در اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۸ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار (تعدادی غیر عملیاتی)
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۳	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	رادار بوشهر
۵	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	بندر گناوه
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه جاسک	گوره
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کنگان
۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	شمال تهران
۱۰	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۱	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۱۲	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۴	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تبریز
۱۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اراک
۱۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	قرارگاه رعد غرب کشور
۱۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تنگ پیرزال

توضیح: آمار جنگ‌افزارهای بوشهر دارای تغییر بوده و بیشتر در تقویت بندر گناوه و سد شهید عباسپور به کار رفته است.

● ۱۳۶۶/۰۲/۲۹ جابجای اسکای گارد و توپ‌های ۳۵م در پالایشگاه تهران و پارچین

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۰۵

جدول ۴۷۰: جابجایی اسکای گارد و توپ‌های ۳۵م در پالایشگاه تهران و پارچین در اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	پالایشگاه تهران	پارچین
۲	توپ ۳۵م اسکای گارد	۴ عراده	پارچین	پالایشگاه تهران
۳	رادار اسکای گارد	۲ دستگاه	پارچین	پالایشگاه تهران

خردادماه سال ۱۳۶۶ جابجایی جنگ‌افزارهای اسکای گارد و توپ‌های ۲۳ و ۳۵م در راستای وحدت فرماندهی، تقویت پالایشگاه کریت کمپ

• ۱۳۶۶/۰۳/۰۱ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه دزفول

جدول ۴۷۱: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه دزفول در خردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۹ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول (اکتراً غیر عملیاتی)
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول (غیر عملیاتی)
۳	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	رادار سد دز
۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	شهر اندیمشک
۶	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	مواضع کشت و صنعت کارون
۸	توپ ۲۳م	۲۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل‌های راه آهن از اندیمشک تا دورود
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	پل تله زنگ
۱۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	پل تله زنگ
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد شهید عباسپور
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	لب سفید
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ کوثر ۹
۱۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	سایت هاگ کوثر ۹
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	سایت هاگ کوثر ۸

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۶	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه دزفول	پایگاه چهارم
۱۷	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	طرح کارون کشت و صنعت
۱۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	تله زنگ
۲۰	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه اهواز	سایت هاگ کوثر ۸
۲۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۲۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	بروجرد
۲۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	سقز
۲۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	منطقه عین خوش
۲۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	منطقه عین خوش

● ۱۳۶۶/۰۳/۰۳ جابجایی جنگ‌افزارهای اسکای‌گارد و توپ‌های ۲۳ و ۳۵م در راستای وحدت فرماندهی در منطقه تهران و آخرین گسترش جنگ‌افزارهای تحت امر فرماندهی پدافند هوایی

جدول ۴۷۲: جابجایی جنگ‌افزارهای اسکای‌گارد و توپ‌های ۲۳ و ۳۵م در راستای وحدت فرماندهی در منطقه تهران خردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م اسکای‌گارد	۲ عراده	کمال آباد (بعثت) جمعی نزاجا	پالایشگاه تهران
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	پالایشگاه تهران	کمال آباد (بعثت)
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	کارخانه سیمان آبیگ قزوین	کمال آباد (بعثت)
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	کمال آباد (بعثت) (نزاجا)	کارخانه سیمان آبیگ قزوین
۵	توپ ۳۵م اسکای‌گارد	۲ عراده	مهرآباد	پالایشگاه تهران
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	پالایشگاه تهران	مهرآباد

● ۱۳۶۶/۰۳/۰۵ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه خارک

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۰۷

جدول ۴۷۳: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه خارک در خردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اسکای گارد	۸ دستگاه	-	جزیره خارک (۳دستگاه دیو)
۲	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱۶ عراده	-	جزیره خارک
۳	رادار اورلیکن	۷ دستگاه	اکثراً غیر عملیاتی	جزیره خارک
۴	رادار LPD-20	۶ دستگاه	اکثراً غیر عملیاتی	جزیره خارک
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	تهران
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	قرارگاه رعد ۲ جنوب غرب
۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه خارک	قرارگاه رعد ۱ شمال غرب
۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه خارک	کشتی ایران فانچ
۹	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه خارک	مواضع خارک
۱۰	توپ ۲۳م	۱۸ قبضه	گ.پ.ه خارک	مواضع خارک

توضیح: آمار جنگ افزارهای جزیره خارک اعزامی به قرارگاه رعد ۲ کاهش یافت.

● ۱۳۶۶/۰۳/۰۷ تقویت جنگ افزارهای ارتفاع کم کارخانه تفکیک گاز و کریت کمپ

جدول ۴۷۴: تقویت جنگ افزارهای ارتفاع کم کارخانه تفکیک گاز و کریت کمپ در خردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا لشکر ۸۸	کارخانه تفکیک گاز
۲	توپ ۲۳م	۸ قبضه	نزاجا لشکر ۷۷	کارخانه تفکیک گاز
۳	توپ ۵۷م	عراده	نزاجا	کریت کمپ (شهید محمدی)
۴	توپ ۲۳م	قبضه	نزاجا	کریت کمپ (شهید محمدی)

● ۱۳۶۶/۰۳/۰۷ گسترش جنگ افزارهای سازمانی مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز

جدول ۴۷۵: گسترش جنگ افزارهای سازمانی مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز

در خردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	یونیت ۳
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	صنایع فولاد

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	صنایع فولاد
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	مجتمع نورد اهواز
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	مجتمع نورد اهواز
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندر عباس	رادیو بیت المقدس
۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کارخانه لوله‌سازی
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	کوثر ۸
۹	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه اهواز	شهید چمران
۱۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	اهواز ۵
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نیروگاه حصیرآباد
۱۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۳
۱۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۴
۱۴	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۵
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۶
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	تزریق گاز مارون
۱۷	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نورد
۱۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	رادیو بیت المقدس
۱۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه همدان	مجتمع فولاد
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مجتمع فولاد
۲۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	یونیت منصوری
۲۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	کوثر ۸
۲۳	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه تهران	یونیت ۴
۲۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کوپال
۲۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	هفتگل
۲۶	رادار اسکای گارد	۲ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۲۷	رادار اسکای گارد	۱ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۳
۲۸	رادار اسکای گارد	۱ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲
۲۹	توپ ۳۵م اسکای گارد	۴ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۳۰	توپ ۳۵م اسکای گارد	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۳
۳۱	توپ ۳۵م اسکای گارد	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲

توضیح: گسترش در نقاط حساس و حیاتی نفتی از اولویت این یگان می‌باشد.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۰۹

● ۱۳۶۶/۰۳/۱۰ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر

جدول ۴۷۶: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر در خردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	گ.پ.ه امیدیه
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	گ.پ.ه امیدیه (مارون ۲)
۳	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبار
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا

● ۱۳۶۶/۰۳/۱۰ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه شیراز

جدول ۴۷۷: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه شیراز در خرداد سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه شیراز	گ.پ.ه امیدیه
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل

توضیح: تعداد توپ‌های ۲۳م پایگاه و پتروشیمی شیراز افزایش یافت.

جدول ۴۷۸: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر در خردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۸ دستگاه	-	-
۲	LPD-20	۱ دستگاه	-	-
۳	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	رادار بوشهر
۵	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	بندر گناوه
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه جاسک	گوره
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کنگان
۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	شمال تهران
۱۰	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۱	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۱۲	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۴	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تبریز
۱۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اراک
۱۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بانه
۱۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تنگ پیرزال

توضیح: رادارهای اورلیکن و LPD-20 از مدار عملیاتی خارج شدند.

- ۱۳/۰۳/۱۳۶۶ شروع و خاتمه عملیات آفندی نصر ۲
- ۱۵/۰۳/۱۳۶۶ گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه بندرعباس در منطقه سازمانی و مأمور به مناطق عملیاتی

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۱۱

جدول ۴۷۹: گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه بندرعباس در منطقه سازمانی و مأمور به مناطق عملیاتی در خردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۱ دستگاه	گ.پ.ه بندرعباس	جزیره لاوان
۲	رادار اورلیکن	۷ دستگاه	غیرعملیاتی	-
۴	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	اسکله شهید رجایی
۵	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	پایگاه بندرعباس
۶	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	نیروگاه بندرعباس
۷	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	باختران
۸	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	جزیره لاوان
۹	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	منطقه بیت المقدس اهواز
۱۰	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	یونیت ۳ اهواز
۱۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	یونیت منصوری اهواز
۱۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	راديو بیت المقدس اهواز
۱۳	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	500-NGL و امیدیه
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	گناوه
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	مس سرچشمه
۱۶	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کنگان
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	اسکله شهید رجایی
۱۸	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	پایگاه نهم
۱۹	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	نیروگاه بندر عباس
۲۰	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	سایت رادار، ناوگان و سایت ۲۸

توضیح: با افزایش تهدید و توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و احتمال حمله هوایی در تنگه هرمز، گسترش جنگ افزارها در منطقه بندرعباس در اولویت قرار گرفتند.

● ۱۳۶۶/۰۳/۱۶ شروع عملیات پدافندی شور شیرین

● ۱۳۶۶/۰۳/۱۹ خاتمه عملیات پدافندی شور شیرین

● ۱۳۶۶/۰۳/۲۴ گسترش یک قبضه جنگ افزار در ایستگاه راه آهن دزفول

جدول ۴۸۰: گسترش یک قبضه جنگ افزار در ایستگاه راه آهن دزفول در خردادماه سال ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	ایستگاه راه آهن دزفول

● ۱۳۶۶/۰۳/۳۱ شروع عملیات نصر ۴

تیرماه سال ۱۳۶۶ تقویت جنگ افزارهای بندرعباس، اصفهان، هاگ خارک، هاگ بوشهر، هاگ بندرعباس، گسترش هاگ در میاندوآب و اعزام راپیر به بندرعباس

● ۱۳۶۶/۰۴/۰۱ گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه کیش

جدول ۴۸۱: گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه کیش در منطقه سازمانی و مأمور به مناطق عملیاتی در تیرماه سال ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه کیش (غیرعملیاتی)	کیش
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	ارومیه
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش
۶	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش

● ۱۳۶۶/۰۴/۰۲ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه تبریز

جدول ۴۸۲: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه تبریز در تیرماه سال ۱۳۶۶^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۱۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پل قطور
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	نیروگاه تبریز
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه تبریز
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۹	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد	اردبیل
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۱۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سردرود
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۱۹	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۰	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه تبریز
۲۲	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۳	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۴	راپیر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط
۲۵	رادار بلایندفایر	۴ دستگاه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۲۳م افزایش یافته است (واگذاری طرح عرفان).

● ۱۳۶۶/۰۴/۰۸ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر

جدول ۴۸۳: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۸ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ششم و سایت رادار
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ششم و سایت رادار
۳	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	رادار بوشهر
۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	بندر گناوه
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه جاسک	گوره
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کنگان
۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	شمال تهران
۱۰	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۱	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۱۲	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۴	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تبریز
۱۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اراک
۱۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بانه
۱۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تنگ پیرزال

توضیح: تغییرات عمده ای وجود نداشته است.

● ۱۳۶۶/۰۴/۰۹ گسترش جنگ افزارها در قرارگاه قائم

جدول ۴۸۴: گسترش جنگ افزارها در قرارگاه قائم در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	گ.پ.ه تبریز	سایت هاگ قائم (غرب کشور)

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۱۵

- ۱۳/۰۴/۱۳۶۶ جابجایی توپ‌های ۲۳م در راستای وحدت فرماندهی در غرب کشور

جدول ۴۸۵: جابجایی توپ‌های ۲۳م در راستای وحدت فرماندهی در غرب کشور^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	-	منطقه غرب کشور
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	-	گ.پ.ه امیدیه
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گ.پ.ه تهران

توضیح: این جابجایی‌ها در راستای وحدت فرماندهی انجام شد.

- ۱۵/۰۴/۱۳۶۶ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه شیراز

جدول ۴۸۶: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه شیراز در تیرماه سال ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه شیراز	گ.پ.ه امیدیه
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل

توضیح: تعداد توپ‌های ۲۳م پایگاه شیراز افزایش یافت.

- ۱۵/۰۴/۱۳۶۶ آمار گسترش جنگ افزارهای ۳۵م اورلیکن فرماندهی پدافند هوایی در تیرماه

۱۳۶۶

۱. همان.

۲. همان.

جدول ۴۸۷: آمار گسترش جنگ‌افزارهای ۳۵مم اورلیکن فرماندهی پدافند هوایی در تیرماه ۱۳۶۶

ردیف	محل گسترش	وضعیت توپ‌های ۳۵مم اورلیکن			وضعیت پاور توپ‌های ۳۵مم اورلیکن		
		موجودی	عملیاتی	گسترش	موجودی	عملیاتی	گسترش
۱	پایگاه مهرآباد	۷	۷	۷	۷	۵	
۲	ایستگاه مخابراتی کمال‌آباد	۲	۱	۲	۱	۱	
۳	پارچین	۴	۴	۴	۳	۳	
۴	شرکت پن‌ها	۱	۱	۱	۱	۱	
۵	شمال تهران	۴	۴	۴	۵	۶	
۶	شهر ایلام	۴	۴	۴	۱	۳	
۷	سایت ایلام	۱	۱	۱	۱	۱	
۸	ماشین‌سازی اراک	۷	۶	۶	۶	۶	
۹	انجیرک اراک	۱	۱	۱	۱	۱	
۱۰	پایگاه همدان	۵	۵	۵	۶	۵	
۱۱	رادار همدان	۲	۲	۲	۳	۲	
۱۲	سایت هاگ همدان	۲	۲	۲	۲	۲	
۱۳	شهر و پالایشگاه باختران	۱۰	۱۰	۱۰	۱۱	۸	
۱۴	پایگاه تبریز	۲	۲	۲	۲	۱	
۱۵	پالایشگاه تبریز	۹	۹	۹	۱۰	۹	
۱۶	نیروگاه بزرگ تبریز	۶	۶	۶	۶	۴	
۱۷	پل قطور	۲	۲	۲	۲	۱	
۱۸	منطقه عملیاتی شمال غرب	۱۶	۱۳	۱۶	۱۶	۱۶	
۱۹	رادار تبریز	۲	۲	۲	۲	۱	
۲۰	شهر خمین	۱	۱	۱	۱	۱	
۲۱	شهرستان الیگودرز	۱	۱	۱	۱	۱	
۲۲	شهرستان ارومیه	۲	۲	۲	۲	۲	
۲۳	شهرستان بروجرد	۲	۲	۲	۲	۱	

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۱۷

ردیف	محل گسترش	وضعیت توپ‌های ۳۵م			وضعیت پاور توپ‌های ۳۵م		
		موجودی	عملیاتی	گسترش	موجودی	عملیاتی	گسترش
۲۴	شهرستان اسلام‌آباد غرب	۴	۴	۴	۴	۴	۴
۲۵	صنایع دفاع اصفهان	۷	۶	۷	۷	۵	۶
۲۶	کارخانه پلی‌اکریل اصفهان	۴	۴	۴	۴	۴	۴
۲۷	پالایشگاه شیراز	۶	۶	۶	۷	۵	۶
۲۸	پتروشیمی شیراز	۶	۶	۶	۵	۲	۶
۲۹	صنایع الکترونیک شیراز	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۳۰	پالایشگاه گازی بید بلند	۲	۲	۲	۳	۱	۲
۳۱	تنگ پیرزال	۲	۲	۲	۲	۱	۲
۳۲	پایگاه دزفول	۴	۴	۴	۳	۳	۴
۳۳	کشت و صنعت کارون	۲	۱	۱	۲	۱	۲
۳۴	سد دز	۶	۶	۶	۶	۵	۶
۳۵	سد شهید عباسپور	۴	۴	۴	۵	۳	۴
۳۶	پل تل‌زنگ	۲	۲	۲	۱	-	۲
۳۷	کارخانه نورد اهواز	۲	۲	۲	۲	۲	۲
۳۸	یونیت ۳ اهواز	۲	۲	۲	۱	-	۲
۳۹	صنایع فولاد اهواز	۲	۲	۲	۲	۲	۲
۴۰	لوله‌سازی اهواز	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۴۱	رادیو تلویزیون بیت‌المقدس اهواز	۲	۲	۲	۲	۲	۲
۴۲	سایت هاگ کوثر ۸	۱	۱	۱	-	-	۱
۴۳	پایگاه امیدیه	۲	۱	۱	۳	-	۲
۴۴	پالایشگاه گازی ماهشهر	۶	۶	۶	۵	۳	۶
۴۵	پتروشیمی ماهشهر	۶	۶	۶	۶	۶	۶

ردیف	محل گسترش	وضعیت توپ‌های ۳۵م‌م			وضعیت پاور توپ‌های ۳۵م‌م اورلیکن		
		موجودی	عملیاتی	گسترش	موجودی	عملیاتی	گسترش
۴۶	جزیره و پایانه نفتی خارک	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۴۷	پایگاه بوشهر	۵	۵	۵	۲	۲	۲
۴۸	رادار بوشهر	۳	۳	۳	۱	۱	۲
۴۹	بحرگان	۴	۳	۴	۴	۴	۴
۵۰	گوره	۵	۵	۵	۴	۴	۴
۵۱	پایگاه بندرعباس	۳	۳	۳	-	-	-
۵۲	رادار بندرعباس	۱	۱	۱	-	-	-
۵۳	نیروگاه گازی بندرعباس	۴	۴	۴	۳	-	۱
۵۴	اسکله شهید رجایی بندرعباس	۳	۳	۳	-	-	-
۵۵	لاوان	۴	۴	۴	۴	۴	۴
۵۶	کیش	۲	۲	۲	۱	۱	۲
۵۷	نیروگاه نکا	۲	۲	۲	۲	۱	۲
۵۸	رادیو و تلویزیون جام جم	۲	۲	۲	۴	۴	۴
۵۹	جمع کل	۲۱۷	۲۰۹		۲۱۶	۱۵۸	

● ۱۳۶۶/۰۴/۰۷ جابجایی جنگ‌افزارهای ۲۳م‌م جمعی گ.پ.ه بندرعباس از مناطق حساس و حیاتی به بندرعباس

جدول ۴۸۸: جابجایی جنگ‌افزارهای ۲۳م‌م جمعی گ.پ.ه بندرعباس از مناطق حساس و حیاتی به بندرعباس در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م‌م	۲ قبضه	آکبند (ف. لوج هوایی)	ایستگاه رادیویی بیت‌المقدس
۲	توپ ۲۳م‌م	۲ قبضه	شهر سوسنگرد	ایستگاه رادیویی بیت‌المقدس

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۱۹

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	ایستگاه رادیویی بیت المقدس	گ.پ.ه بندرعباس
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ایستگاه مخابراتی مردآباد	پالایشگاه تهران
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ایستگاه ماهواره کرج	پالایشگاه تهران
۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند	بوستر ۱ و ۲ امیدیه
۷	توپ ۲۳م	۵ قبضه	بوستر ۱ و ۲ امیدیه	گ.پ.ه بندرعباس
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	آکبند	NGL-500 امیدیه
۹	توپ ۲۳م	۳ قبضه	NGL-500 امیدیه	گ.پ.ه بندرعباس
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند	واحد بهره برداری شماره ۲ امیدیه
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	واحد بهره برداری شماره ۲ امیدیه	گ.پ.ه بندرعباس
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند	تلمبه خانه منصوری
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه خانه منصوری	گ.پ.ه بندرعباس
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	جایگزین بندرعباس	تلمبه خانه منصوری

● ۱۳۶۶/۰۴/۱۷ تقویت گسترش جنگ افزارهای ۲۳م در مناطق حساس و حیاتی بندرعباس

جدول ۴۸۹: تقویت گسترش جنگ افزارهای ۲۳م در مناطق حساس و حیاتی بندرعباس در تیرماه سال

۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	خوزستان	پایگاه هوایی بندرعباس
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	خوزستان	سایت هاگ بندرعباس
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	خوزستان	نیروگاه حرارتی بندرعباس
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	خوزستان	اسکله شهید رجایی
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	خوزستان	سایت رادار و ارتباط بندرعباس

● ۱۳۶۶/۰۴/۱۸ گسترش رایبر در مناطق حساس و حیاتی بندرعباس

جدول ۴۹۰: گسترش راپیر در مناطق حساس و حیاتی بندرعباس در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	راپیر	۲رسد	منطقه عملیاتی شمال غرب (جمعی تهران)	منطقه ناوگان دریایی بندرعباس

● ۱۳۶۶/۰۴/۲۰ گسترش سایت هاگ میانداوب

جدول ۴۹۱: گسترش سایت هاگ میانداوب در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت قائم (شهید مردانی)	سایت هاگ میانداوب

● ۱۳۶۶/۰۴/۲۰ جابجایی راپیر در بندرعباس

جدول ۴۹۲: جابجایی راپیر در بندرعباس در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	راپیر	۲رسد	منطقه یکم دریایی بندرعباس (جمعی تهران)	پایگاه نهم شکاری

● ۱۳۶۶/۰۴/۲۱ ارسال تجهیزات سایت هاگ بندرعباس و خارک ۲

جدول ۴۹۳: ارسال تجهیزات سایت هاگ بندرعباس و خارک ۲ در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار جستجوگر هاگ	۱ دستگاه	ف لوج هوایی	سایت هاگ بندرعباس
۲	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	ف لوج هوایی	سایت هاگ بندرعباس
۳	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	تبریز	سایت ۲ هاگ خارک

۱. همان.

۲. همان.

۳. درگذرگاه هشت سال دفاع مقدس، ج ۷.

۴. موزه و تاریخ نگاری پدافند، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول سال ۱۳۶۶.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۲۱

● ۱۳۶۶/۰۴/۲۱ گسترش جنگ افزارهای ارتفاع کم سازمانی و مأمور به گ.پ.ه اصفهان

جدول ۴۹۴: گسترش جنگ افزارهای ارتفاع کم سازمانی و مأمور به گ.پ.ه اصفهان در تیرماه سال ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱۲ عراده	گ.پ.ه اصفهان	پالایشگاه اصفهان
۲	رادار اسکای گارد	۴ دستگاه	گ.پ.ه اصفهان	پالایشگاه اصفهان
۳	توپ ۳۵م اسکای گارد	۸ عراده	گ.پ.ه اصفهان	ذوب آهن اصفهان
۴	رادار اورلیکن	۴ دستگاه	گ.پ.ه اصفهان (غیر عملیاتی)	پالایشگاه اصفهان
۵	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه اصفهان	صنایع دفاع اصفهان
۶	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه اصفهان	پلی اکریل اصفهان
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	ماهواره مبارک آباد
۸	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	پالایشگاه اصفهان
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه اصفهان
۱۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	نیروگاه اسلام آباد
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	سایت هاگ زاهد
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	تیران تپه
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	سد زاینده رود
۱۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	ذوب آهن اصفهان
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	پایگاه هشتم
۱۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	شوشتر
۱۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	گ.پ.ه امیدیه

توضیح: توپ‌های اسکای گارد واگذاری در ذوب آهن و پالایشگاه اصفهان گسترش یافتند.

● ۱۳۶۶/۰۴/۲۲ تقویت تجهیزات سایت ۲ هاگ بوشهر

جدول ۴۹۵: تقویت تجهیزات سایت ۲ هاگ بوشهر در تیرماه سال ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	ف لوج هوایی	سایت هاگ ۲ بوشهر

۱. همان.

۲. در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۷.

● ۱۳۶۶/۰۴/۲۳ گسترش سایت دامی هاگ در بندرعباس

جدول ۴۹۶: گسترش سایت دامی هاگ در بندرعباس در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	سایت دامی هاگ	چندین دستگاه	پایگاه بندرعباس توسط جهاد سازندگی ف پ ه	سایت هاگ بندرعباس

● ۱۳۶۶/۰۴/۲۴ جمع آوری توپ های ۳۵م از قرارگاه نصر غرب کشور و گسترش در اصفهان

جدول ۴۹۷: جمع آوری توپ های ۳۵م از قرارگاه نصر غرب کشور و گسترش در اصفهان

در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	قرارگاه نصر غرب کشور	دوب آهن اصفهان
۲	توپ ۳۵م اسکای گارد	۴ عراده	دوب آهن اصفهان	پایگاه هشتم

● ۱۳۶۶/۰۴/۲۷ گسترش سایت هاگ ۲ خارک

جدول ۴۹۸: گسترش سایت هاگ ۲ خارک در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	یگان های مختلف	سایت ۲ هاگ خارک

توضیح: این سایت در ۱۳۶۶/۰۵/۰۵ در مدار عملیاتی قرار گرفت.

● ۱۳۶۶/۰۴/۳۰ جابجایی تجهیزات سایت هاگ بندر عباس

جدول ۴۹۹: جابجایی تجهیزات سایت هاگ بندرعباس به پایگاه نهم در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ بندرعباس	موقت بندرعباس

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم تیرماه سال ۱۳۶۶.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۲۳

● ۱۳۶۶/۰۴/۳۱ تقویت سایت‌های هاگ خوزستان

جدول ۵۰۰: دستور جمع‌آوری سایت هاگ کوثر ۸ و گسترش در سایت هاگ کوثر ۶ در تیرماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ کوثر ۸	سایت هاگ کوثر ۶
۲	هاگ	۱ آتشبار (-)	دپو پایگاه پنجم	سایت هاگ کوثر ۶
۳	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	گ.پ.ه تبریز	سایت هاگ کوثر ۶

مردادماه سال ۱۳۶۶ استقرار سایت هاگ در میمیک، استقرار توپ‌های بندرعباس در غرب کشور، جابجایی هاگ از میان‌دوآب به غرب، اعزام رادار تاکتیکی به بندرطاهری، گسترش HQ-2 در بندرعباس، شرکت در عملیات نصر ۶ و گسترش مجدد سایت‌های هاگ در خوزستان

● ۱۳۶۶/۰۵/۰۱ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر

جدول ۵۰۱: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر

در مردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۸ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ششم و سایت رادار
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ششم و سایت رادار غیرعملیاتی
۳	توپ ۲۳م	۱۸ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	رادار بوشهر
۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	بندر گناوه
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه جاسک	گوره
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کنگان
۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	شمال تهران
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	بندر طاهری
۱۱	توپ ۳۵م	۱۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۲	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۵	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تبریز
۱۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اراک
۱۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور

توضیح: گسترش در بندر طاهری اضافه گردید و پوشش سایت رادار و پایگاه با توپ های ۳۵م برگشتی از قرارگاه رعد تقویت گردید.

● ۱۳۶۶/۰۵/۰۲ شروع عملیات پدافندی میمک

● ۱۳۶۶/۰۵/۰۴ استقرار سایت هاگ در میمک (عملیات نصر ۶)

جدول ۵۰۲: دستور استقرار سایت هاگ در میمک (عملیات نصر ۶) در مردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ محمد ۲ کرمانشاه (جمعی همدان)	غرب کشور میاندوآب
۲	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	سایت هاگ تبریز	غرب کشور
۳	رادار جستجوگر	۱ دستگاه	سایت هاگ محمد ۲	غرب کشور

● ۱۳۶۶/۰۵/۰۴ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر

جدول ۵۰۳: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر در مردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبارگنجه
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه لوشان (شهید بهشتی)
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۲۰۰۰ تنی لوشان
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۳۰۰ تنی لوشان

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۲۵

● ۱۳۶۶/۰۵/۰۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه خارک

جدول ۵۰۴: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه خارک در مردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اسکای گارد	۹ دستگاه	-	جزیره خارک (۲ دستگاه دپو)
۲	توپ اسکای گارد	۱۶ قبضه	-	جزیره خارک
۳	رادار اورلیکن	۷ دستگاه	فقط ۳ دستگاه عملیاتی	جزیره خارک
۴	رادار LPD-20	۶ دستگاه	اکثراً غیر عملیاتی	جزیره خارک
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه خارک	قرارگاه رعد ۱ جنوب غرب
۶	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه خارک	قرارگاه رعد ۲ شمال غرب
۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه خارک	کشتی ایران فاتح
۸	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه خارک	مواضع خارک
۹	توپ ۲۳م	۱۸ قبضه	گ.پ.ه خارک	مواضع خارک

توضیح: آمار بدون تغییر می باشد.

● ۱۳۶۶/۰۵/۰۶ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش

جدول ۵۰۵: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش در مردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه کیش	۱ دستگاه عملیاتی
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	ارومیه
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش

توضیح: آمار بدون تغییر می باشد.

● ۱۳۶۶/۰۵/۰۶ جابجایی توپهای ۳۵م بندرعباس از همدان به غرب کشور

جدول ۵۰۶: جابجایی توپ های ۳۵م بندرعباس از همدان به غرب کشور در مرداد ماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه همدان (جمعی بندرعباس)	عملیات آتی (نصر ۶)

• ۱۳۶۶/۰۵/۰۶ جابجایی سایت هاگ میاندوآب به شمال غرب قرارگاه فجر در غرب کشور

جدول ۵۰۷: جابجایی سایت هاگ میاندوآب به شمال غرب قرارگاه فجر در غرب کشور در مرداد ماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	سایت هاگ شهید مردانه (میاندوآب)	عملیات (قرارگاه فجر نصر ۶)

• ۱۳۶۶/۰۵/۱۰ شروع عملیات آفندی نصر ۶

• ۱۳۶۶/۰۵/۱۲ جابجایی تجهیزات سایت هاگ بندرعباس از پایگاه نهم به سایت تاکتیکی

جدول ۵۰۸: جابجایی تجهیزات سایت هاگ بندرعباس از پایگاه نهم به سایت تاکتیکی در مرداد سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	پایگاه نهم	سایت هاگ تاکتیکی به مدت ۳ روز
۲	تجهیزات هاگ	تعدادی	بندرعباس	سایت ۲ تهران

توضیح: این سایت در حوالی روستای جلابی و به منظور دفع تهدیدات هوایی تنگه هرزم می باشد.

• ۱۳۶۶/۰۵/۱۴ گسترش سایت موشکی HQ-2 سپاه پاسداران در بندرعباس

جدول ۵۰۹: گسترش سایت موشکی HQ-2 سپاه پاسداران در بندرعباس در مردادماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	HQ-2	-	سپاه پاسداران	سایت شهدای گمنام بندرعباس (در حوالی سایت رادار)

۱. درگذرگاه هشت سال دفاع مقدس، ج ۶.

۲. همان.

۳. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسنادمکتوب دفتر ویژه نیمه اول مرداد ماه ۱۳۶۶

۴. همان.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۲۷

● ۱۳۶۶/۰۵/۱۴ اعزام رادار تاکتیکی از هاشم‌آباد به بندر طاهری

جدول ۵۱۰: گسترش رادار تاکتیکی در بندر طاهری در مردادماه ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع رادار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل اعزام
۱	رادار تاکتیکی GPS-11	۱ دستگاه	گ.پ.ه هاشم‌آباد	گ.پ.ه بندر طاهری

● ۱۳۶۶/۰۵/۱۴ شروع عملیات نصر ۷

● ۱۳۶۶/۰۵/۱۴ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۵۱۱: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در مردادماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۷ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه شیراز	گ.پ.ه امیدیه
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل

توضیح: تعداد توپ‌های ۲۳م افزایش یافت.

● ۱۳۶۶/۰۵/۱۶ جابجایی و آماده نمودن جنگ افزارها جهت عملیات نصر ۳ در گ.پ.ه تبریز

جدول ۵۱۲: جابجایی و آماده نمودن جنگ افزارها جهت عملیات نصر ۳ در گ.پ.ه تبریز

در مردادماه سال ۱۳۶۶^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	موضع رادار تبریز	پالایشگاه تبریز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	موضع پایگاه تبریز	پالایشگاه تبریز

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان، نیمه دوم مردادماه سال ۱۳۶۶.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	مواضع پالایشگاه تبریز (جمعی گ.پ.ه بوشهر)	اعزام به منطقه عملیاتی
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز (آکبند)	رادار تبریز
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز (آکبند)	پایگاه تبریز

● ۱۳۶۶/۰۵/۱۷ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه دزفول

جدول ۵۱۳: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی در گ.پ.ه دزفول
در مردادماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۹ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول (اکثراً غیرعملیاتی)
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول (غیرعملیاتی)
۳	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	رادار سد دز
۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	شهر اندیمشک
۶	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	مواضع کشت و صنعت کارون
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	شهر شوشتر
۹	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل‌های راه آهن از اندیمشک تا دورود
۱۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد شهید عباسپور
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	لب سفید
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	شهر دزفول
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ کوثر ۹
۱۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	سایت هاگ کوثر ۹
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	سایت هاگ کوثر ۸
۱۶	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه دزفول	پایگاه چهارم
۱۷	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	طرح کارون کشت و صنعت
۱۹	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	تله زنگ
۲۰	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه اهواز	سایت هاگ کوثر ۸

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۲۹

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۲۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۲۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	بروجرد
۲۳	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه دزفول	منطقه عملیاتی غرب کشور

توضیح: محل گسترش توپ‌های ۳۵م تغییر یافته است.

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۱ استقرار سایت شنود بندر طاهری

جدول ۵۱۴: استقرار سایت شنود بندر طاهری^۱

نام سایت	محل برداشت	محل گسترش	نوع
بندر طاهری	سایت شنود غدیر خم	سایت طاهری	تاکتیکی

توضیح: دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز در حال توسعه است؛ لذا این سایت جهت پوشش منطقه استقرار یافت و تا تاریخ ۱۳۶۶/۱۰/۰۳ استقرار ادامه دارد.

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۱ درخواست استقرار سایت شنود در بوشهر و کیش

جدول ۵۱۵: درخواست استقرار سایت شنود در بوشهر و کیش^۲

نام سایت	محل برداشت	محل گسترش	نوع
بوشهر	-	حوالی بوشهر	تاکتیکی
کیش	-	جزیره کیش	تاکتیکی

توضیح: دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز در حال توسعه است. درخواست گسترش سایت‌های شنود در حوالی بوشهر و جزیره کیش گردید.

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۱ آخرین دستورات در رابطه با وضعیت سایت‌های هاگ گسترش یافته

جدول ۵۱۶: آخرین دستورات در رابطه با وضعیت سایت‌های هاگ گسترش یافته در مردادماه ۱۳۶۶^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	وضعیت	محل گسترش
۱	هاگ	نیم آتشبار	عملیاتی	سایت یکم خارک
۲	هاگ	نیم آتشبار	عملیاتی	سایت سوم تهران
۳	هاگ	آتشبار کامل	عملیاتی	سایت ماهشهر

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	وضعیت	محل گسترش
۴	هاگ	نیم آتشبار	عملیاتی	فاطمیه ۶
۵	هاگ	نیم آتشبار	عملیاتی	محمد ۲
۶	هاگ	نیم آتشبار	عملیاتی	تبریز
۷	هاگ	نیم آتشبار	عملیاتی	شهیدمردانه غرب
۸	هاگ	نیم آتشبار	عملیاتی	اصفهان (زاهد)
۹	هاگ	نیم آتشبار	خاموش	شباهنگ تهران
۱۰	هاگ	نیم آتشبار	خاموش	خارک ۲
۱۱	هاگ	نیم آتشبار	خاموش	کوثر ۸
۱۲	هاگ	نیم آتشبار	خاموش	کوثر ۹
۱۳	هاگ	نیم آتشبار	خاموش	بندرعباس

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۳ خاتمه عملیات آفندی نصر ۶

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۴ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز

جدول ۵۱۷: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز در مردادماه

۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قطور
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	نیروگاه تبریز
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه تبریز
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۹	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد	اردبیل
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۳۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۱۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سردرد
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۱۹	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۰	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه تبریز
۲۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	منطقه نصر ۶
۲۳	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۴	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۵	راپیر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط
۲۶	رادار بلاپندفایر	۴ دستگاه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری

توضیح: ۲ قبضه توپ اورلیکن و یک آتشبار هاگ (-) به منطقه عملیاتی نصر ۶ ارسال شده است.

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۷ جمع آوری سایت هاگ از منطقه عملیاتی نصر ۶

جدول ۵۱۸: جمع آوری سایت هاگ از منطقه عملیاتی نصر ۶ در مردادماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ فاطمیه ۶ غرب کشور (جمعی امیدیه)	موقتاً در شیلتر پایگاه همدان

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۷ عملیاتی نمودن سایت هاگ کوثر ۸ در راستای افزایش تهدید درخوزستان

جدول ۵۱۹: عملیاتی نمودن سایت هاگ کوثر ۸ در راستای افزایش تهدید درخوزستان در مردادماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	از سایر سایت های هاگ	سایت هاگ کوثر ۸

۱. همان.

۲. همان.

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۷ جمع‌آوری سایت هاگ شباهنگ (تهران) و گسترش در لشگرک

جدول ۵۲۰: جمع‌آوری سایت هاگ شباهنگ و گسترش در لشگرک در مردادماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	سایت هاگ ۴ تهران	سایت هاگ گردنه فوچک

توضیح: در ۱۳۶۶/۰۶/۱۱ جابجایی انجام شد.

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۸ جمع‌آوری جنگ‌افزارهای ۳۵م از منطقه عملیاتی نصر ۶ و گسترش در شهر

صنعتی اراک و باختران

جدول ۵۲۱: جمع‌آوری جنگ‌افزارهای ۳۵م از منطقه عملیاتی نصر ۶ و گسترش در مناطق حیاتی در

مردادماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	غرب کشور (جمعی همدان)	شهر صنعتی اراک
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	غرب کشور (جمعی بندرعباس)	شهر باختران
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	غرب کشور (جمعی دزفول)	قرارگاه رعد جنوب

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۸ ارسال ۲ رسد رایپر به غرب کشور

جدول ۵۲۲: ارسال ۲ رسد رایپر به غرب کشور در مردادماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رایپر	۲ رسد	گ.پ.ه تبریز	غرب کشور مأمور به نزاچا

● ۱۳۶۶/۰۵/۲۹ گسترش مجدد سایت‌های هاگ کوثر ۸ و ۹ در خوزستان

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۳۳

جدول ۵۲۳: گسترش مجدد سایت‌های هاگ کوثر ۸ و ۹ در مردادماه ۱۳۶۶ با افزایش تهدید در خوزستان^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار(-)	پارک مشروط(خاموش)	سایت هاگ کوثر ۸ قدیم
۲	هاگ	۱ آتشبار(-)	پارک مشروط(خاموش)	سایت هاگ کوثر ۹ قدیم

توضیح: دستور گسترش و عملیاتی شدن کامل این دو سایت داده شد.

شهریورماه سال ۱۳۶۶ دریافت ۳۸ قبضه توپ ۲۳مم آکبند، تقویت جنگ‌افزارهای نیروگاه برق رودشور، گسترش اسکای گارد، تقویت معابر نفوذی شیراز، جابجایی سایت هاگ سربندر و گسترش HQ-2 در شیراز

• ۱۳۶۶/۰۶/۰۶ آخرین وضعیت دریافت و گسترش ۳۸ قبضه توپ ۲۳مم آکبند توسط گ.پ.ه امیدیه

جدول ۵۲۴: آخرین وضعیت دریافت و گسترش ۳۸ قبضه توپ ۲۳مم آکبند توسط گ.پ.ه امیدیه در شهریورماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جایگزینی	محل گسترش
۱	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	۲ قبضه توپ ۳۵مم	گاز مایع ماهشهر
۲	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	۲ قبضه اسکای گارد	پایگاه پنجم
۳	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	۲ قبضه ۲۳مم بندرعباس	مارون ۲ امیدیه
۴	توپ ۲۳مم	۶ قبضه	۶ قبضه بابلسر	فلور
۵	توپ ۲۳مم	۵ قبضه	۵ قبضه شیراز	یونیت ۳
۶	توپ ۲۳مم	۴ قبضه	آکبندف لوج هوایی	بهره‌برداری رامشیر
۷	توپ ۲۳مم	۲ قبضه	آکبندف لوج هوایی	تأسیسات گازی شهید مکوندی فرد
۸	توپ ۲۳مم	۳ قبضه	آکبندف لوج هوایی	تأسیسات گازی شهید لشگری
۹	توپ ۲۳مم	۳ قبضه	جایگزین بندرعباس	NGL-500
۱۰	توپ ۲۳مم	۳ قبضه	آکبندف لوج هوایی	بندر امام

۱. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۶.

۲. همان، ویژه نیمه اول شهریورماه ۱۳۶۶.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جایگزینی	محل گسترش
۱۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	جایگزین بندرعباس و بابلسر	بوستر ۱ و ۲
۱۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	جایگزین بندرعباس	بوستر

توضیح: این جنگ افزارها جایگزین جنگ افزارهای گسترش یافته سایر گروه ها گردیده و جنگ افزارهای مأمور رها شدند.

● ۱۳۶۶/۰۶/۰۷ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۵۲۵: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۷ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	درحال ورود
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل

توضیح: تعداد توپ های ۲۳م افزایش یافت.

● ۱۳۶۶/۰۶/۰۸ عملیاتی نمودن سایت هاگ ۳ بوشهر

جدول ۵۲۶: عملیاتی نمودن سایت هاگ ۳ بوشهر در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	دستگاه های موجود	پایگاه پنجم	پایگاه ششم بوشهر
۲	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	سایت هاگ فاطمیه ۱۰ تبریز	پایگاه ششم بوشهر

توضیح: سایت در ۱۳۶۶/۰۶/۱۲ عملیاتی گردید.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۳۵

● ۱۳۶۶/۰۶/۰۸ جابجایی سایت هاگ سربندر

جدول ۵۲۷: جابجایی سایت هاگ سربندر در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ سربندر	منطقه عمومی فاو
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	هاگ سربندر	منطقه عمومی فاو

توضیح: این جابجایی تحت عنوان طرح صدیقه ۱ انجام پذیرفته و تحت کنترل قرارگاه عملیاتی فجر می باشد.

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۰ استقرار و ارزیابی رادار تاکتیکی در ارتفاعات پازنان

جدول ۵۲۸: استقرار و ارزیابی رادار تاکتیکی در ارتفاعات پازنان در نیمه اول شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع رادار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	GPS-11	۱ سایت	گروه رادارهای تاکتیکی	سایت رادار پازنان (عاشورا)

توضیح: تجهیزات این سایت پس از ساخت جاده در ارتفاعات پازنان مستقر گردید و مأموریت پوشش ارتفاع پایین به این رادار محول شد (با استقرار این سایت پوشش ارتفاع پست رادار ADS-4 بهبهان تا حدودی برطرف گردید).

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۰ گسترش جنگ افزارهای ۲۳م طرح ایثار

جدول ۵۲۹: گسترش و جابجایی جنگ افزارهای طرح ایثار در راستای وحدت فرماندهی

در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۷ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	محل تعیین شده
۲	توپ ۲۳م	۳ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	منطقه تهران
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پل تله زنگ	تلمبه خانه اشتهارد
۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	راه های نفوذی همدان
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	صنایع فولاد اهواز	محل جدید
۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	جایگزین توپ های تهران
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	منطقه جنوب	منطقه تهران
۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	بندر امام
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	بوستر ۱ و ۲

۱. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۷.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول شهریورماه ۱۳۶۶.

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	ایستگاه گاز مکوندی فر
۱۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	ایستگاه شهید لشکری
۱۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	بهره‌برداری رامشیر
۱۳	توپ ۲۳م	۵ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	بهره‌برداری شماره ۳
۱۴	توپ ۲۳م	۵ قبضه	بهره‌برداری شماره ۳	منطقه شیراز
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	NGL-1000
۱۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	NGL-1000	گ.پ.ه بابلسر
۱۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	منطقه هوایی شیراز
۱۸	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	منطقه هوایی اصفهان
۱۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	ایستگاه شهید مصطفوی
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	ایستگاه شهید محمدی
۲۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	صنایع فولاد
۲۲	توپ ۲۳م	۸ قبضه	منطقه اصفهان	منطقه تبریز
۲۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	رادیو و تلویزیون اهواز
۲۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	رادیو و تلویزیون اهواز	برگشت به بندرعباس
۲۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	تلمبه‌خانه در نی
۲۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	تلمبه‌خانه در نی	برگشت به بندرعباس
۲۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	شهرستان شوشتر	برگشت به تهران (ایستگاه مخابراتی کرج)
۲۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مردآباد کرج (ایستگاه مخابراتی کرج)	پالایشگاه تهران
۲۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پالایشگاه گوره
۳۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گوره (جمع‌ی جاسک)	رادار پازنان (GPS-11)

توضیح: در راستای وحدت فرماندهی، جنگ‌افزارهای طرح ایثار در محل‌های تعیین‌شده گسترش یافته و جنگ‌افزارهای مأمور به یگان‌های اولیه برگشت داده شدند (بجز ۴ قبضه توپ ۲۳م جاسک) و تعداد ۷ قبضه خارج از طرح اصلی گسترش یافته.

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۰ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی در گ.پ.ه

بوشهر

جدول ۵۳۰: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی در گ.پ.ه بوشهر

در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۸ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ششم و سایت رادار
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ششم و سایت رادار غیر عملیاتی
۳	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	رادار بوشهر
۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	ارسال به امیدیه
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کنگان
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	بندر طاهری
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه جاسک	پازنان
۱۱	توپ ۳۵م	۱۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۲	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۱۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۵	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تبریز
۱۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اراک
۱۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور

توضیح: تعداد ۴ قبضه جنگ افزارهای گ.پ.ه جاسک به پازنان منتقل و جنگ افزارهای بازگشتی

شمال تهران در گوره گسترش یافته اند و جنگ افزارهای بندرعباس در حال برگشت به یگان می باشند.

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۱ تقویت پدافند سایت هاگ ۳ بوشهر

جدول ۵۳۱: جابجایی توپ ۲۳م در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سایت هاگ بوشهر	سایت هاگ ۳ بوشهر

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۲ گسترش جنگ افزارها در نیروگاه برق رودشور

جدول ۵۳۲: گسترش جنگ افزارها در نیروگاه برق رودشور در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سایت هاگ شاهنگ (تهران)	پست برق رودشور

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۲ جابجایی رادار جستجوگر هاگ

جدول ۵۳۳: جابجایی رادار جستجوگر هاگ در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار جستجوگر هاگ	۱ دستگاه	ف لوج هوایی	سایت هاگ شهید مردانه

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۳ گسترش جنگ افزار در معابر نفوذی به شیراز

جدول ۵۳۴: گسترش جنگ افزار در معابر نفوذی به شیراز در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	زاجا	ناحیه ژاندارمری مرودشت
۲	توپ کالیبر ۵۰	۲ قبضه	زاجا	پادگان چشم بیدی

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۳ گسترش جنگ افزار اسکای گارد

جدول ۵۳۵: گسترش جنگ افزار اسکای گارد در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رسد کامل اسکای گارد	۲ رسد	گ.پ.ه تهران	شمال تهران

۱. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۷.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول شهریورماه سال ۱۳۶۶.

۳. همان.

۴. همان.

۵. همان.

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۴ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز

جدول ۵۳۶: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قطور
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	نیروگاه تبریز
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه تبریز
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۷	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۹	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد	اردبیل
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۱۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سردرود
۱۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۱۹	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۰	توپ ۳۵م	۹ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه تبریز
۲۲	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	منطقه نصر ۶
۲۳	توپ ۲۳م	۲۰ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۴	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۵	راپیر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط
۲۶	رادار بلایندفایر	۴ دستگاه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۲۳م پالایشگاه و پایگاه تبریز افزایش داشت.

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۴ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر

جدول ۵۳۷: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبارگنجه
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه لوشان (شهید بهشتی)
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۲۰۰۰ تنی لوشان
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۳۰۰ تنی لوشان

توضیح: آمار تجهیزات بدون تغییرات بوده است.

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۶ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش

جدول ۵۳۸: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه کیش	۱ دستگاه عملیاتی
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	ارومیه
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش

توضیح: آمار بدون تغییر می باشد.

● ۱۳۶۶/۰۶/۱۶ گسترش سایت موشکی سپاه در شیراز

جدول ۵۳۹: گسترش سایت موشکی سپاه در شیراز در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	HQ-2	-	سپاه پاسداران	سایت دستغیب شیراز

۱. همان.

۲. همان، نیمه دوم شهریورماه سال ۱۳۶۶.

۳. همان.

فصل هفتم: سال هفتم جنگ؛ توسعه دامنه جنگ به منطقه میانی خلیج فارس و تنگه هرمز / ۲۴۱

● ۱۳۶۶/۰۶/۲۰ جابجایی توپ ۲۳م هاگ سربندر

جدول ۵۴۰: جابجایی توپ ۲۳م در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳ م	۲ قبضه	سایت هاگ سربندر (امیدیه)	سایت هاگ جدید

● ۱۳۶۶/۰۶/۲۸ گسترش جنگ افزارها در نیروگاه برق رودشور

جدول ۵۴۱: گسترش جنگ افزارها در نیروگاه برق رودشور در شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳ م	۱ قبضه	سایت هاگ شباهنگ (تهران)	پست برق رودشور

فصل هشتم

سال هشتم جنگ ۱۳۶۶/۰۶/۳۱ تا ۱۳۶۷/۰۵/۳۰
پذیرش قطعنامه و پایان جنگ

- استقرار جنگ افزارهای ارتفاع کم در معابر نفوذی
- تقویت شدید بنیه پدافند هوایی پالایشگاه‌های تولیدکننده بنزین (تهران، شیراز، اصفهان، تبریز و...)
- تقویت شدید بنیه پدافند هوایی نیروگاه‌ها (نکا، بندرعباس، تبریز...)
- استقرار پست‌های دیدبانی
- شرکت در عملیات نصر ۸
- شرکت در عملیات نصر ۹
- تقویت پدافند هوایی بوشهر
- شرکت در عملیات بیت‌المقدس ۲
- توسعه فعالیت‌های هوایی عراق به عمق منطقه میانی خلیج فارس
- اسکورت شناورها توسط نیروی دریایی آمریکا و متحدان در منطقه میانی خلیج فارس
- ادامه توسعه‌طلبی عراق و تهدید حمله به مناطقی در عمق کشور
- کاهش جنگ افزارها در مناطق عملیاتی و تقویت در عمق

- تهدید جدی تنگه هرمز و استقرار جنگ‌افزارهای بیشتر در محدوده تنگه هرمز
- استقرار هواپیماهای شکاری رهگیر طرح پدافندی F14 در بندرعباس
- تقویت شدید پدافند هوایی پالایشگاه کنگان
- شرکت در عملیات بیت‌المقدس ۳
- شرکت در عملیات والفجر ۱۰
- شرکت در عملیات بیت‌المقدس ۴
- شرکت در عملیات بیت‌المقدس ۵
- شرکت در عملیات فاو
- سقوط فاو
- شروع عملیات بیت‌المقدس ۶
- گسترش پست‌های دیدبانی دزفول
- شرکت در عملیات پدافندی شلمچه
- سقوط شلمچه
- شرکت در عملیات جزایر مجنون
- سقوط مجنون
- پذیرش قطعنامه ۵۹۸
- شرکت در عملیات مرصاد
- آغاز آتش‌بس رسمی بین ایران و عراق

مهرماه سال ۱۳۶۶ جابجایی سایت هاگ کرمانشاه، استقرار توپ ۲۳م در معابر نفوذی، تقویت جنگ افزارهای پالایشگاه کنگان، جابجایی سایت هاگ میاندوآب و تقویت مناطق حساس و حیاتی در عمق، رها نمودن جنگ افزارها از مناطق عملیاتی پس از جایگزینی جنگ افزارهای آکبند

● ۱۳۶۶/۰۷/۰۱ گسترش و عملیاتی نمودن سامانه هاگ بندرعباس

جدول ۵۴۲: دستور گسترش و عملیاتی نمودن سامانه هاگ بندرعباس در مهرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	نیم آتشبار	پایگاه نهم شکاری	سایت اصلی

● ۱۳۶۶/۰۷/۰۱ جابجایی سایت هاگ محمد ۲ کرمانشاه

جدول ۵۴۳: دستور جابجایی سایت هاگ محمد ۲ کرمانشاه در مهرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	نیم آتشبار	سایت محمد ۲ (جمعی همدان)	سایت جدید

● ۱۳۶۶/۰۷/۰۱ سایت یابی ۲۰ نقطه جهت گسترش سایت های هاگ

جدول ۵۴۴: سایت یابی ۲۰ نقطه جهت گسترش های آتی سیستم هاگ ۲

ردیف	نام سایت	ردیف	نام سایت
۱	عین خوش، تبوک ۲	۲	خیبر ۱
۳	خیبر ۲	۴	کوثر ۱
۵	کوثر ۲	۶	کوثر ۳
۷	کوثر ۵	۸	فاطمه ۱۲
۹	کوثر ۶	۱۰	کوثر ۷، فردوس
۱۱	کوثر ۹	۱۲	سایت هاگ سومار
۱۳	فاطمه ۱	۱۴	فاطمه ۲
۱۵	فاطمه ۳	۱۶	فاطمه ۴
۱۷	فاطمه ۵	۱۸	فاطمه ۶
۱۹	فاطمه	۲۰	فاطمه ۱۱

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول مهرماه سال ۱۳۶۶.

۲. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۷.

۳. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول مهرماه سال ۱۳۶۶.

جدول ۵۴۵: پیش بینی و ساخت سایت های تاکتیکی هاگ توسط قرارگاه رزمی خاتم الانبیاء (ص)^۱

ردیف	نام منطقه	تعداد سایت
۱	تبریز	۳ محل
۲	سردشت	۳ محل
۳	کرد تا مریوان	۳ محل
۴	اهواز	۲ محل
۵	بندر امام	۲ محل
۶	جنوب بستان	۲ محل
۷	بوشهر	۱ محل
۸	کنگان	۲ محل
۹	بندرعباس	۳ محل
۱۰	قشم	۱ محل
۱۱	شیراز	۲ محل
۱۲	باختران	۲ محل
۱۳	همدان و پایگاه سوم	۲ محل

• ۱۳۶۶/۰۷/۰۲ جابجایی تجهیزات هاگ به سایت هاگ محمد

جدول ۵۴۶: دستور جابجایی رادار جستجوگر هاگ از همدان به کرمانشاه جدید در مهرماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار جستجوگر هاگ	۱ دستگاه	پایگاه سوم	سایت جدید محمد ۱

• ۱۳۶۶/۰۷/۰۲ استقرار توپ های ۲۳م در رینگ سوم راه های نفوذی (دیدبانی) پالایشگاه های کشور

جدول ۵۴۷: پیش بینی استقرار توپ های ۲۳م در رینگ سوم راه های نفوذی (دیدبانی) پالایشگاه تهران و شیراز^۳

ردیف	نام منطقه	تعداد مورد نیاز
۱	پالایشگاه تهران تا شعاع ۷ کیلومتر	۸۰ قبضه
۲	پالایشگاه شیراز تا شعاع ۷ کیلومتر	۸۸ قبضه

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

● ۱۳۶۶/۰۷/۰۷ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۵۴۸: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در مهرماه ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۷ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۱۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل

توضیح: تعداد توپ‌های ۲۳م افزایش یافت.

● ۱۳۶۶/۰۷/۱۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز

جدول ۵۴۹: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی در گ.پ.ه تبریز در

مهرماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قطور
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	نیروگاه تبریز
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه تبریز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	نیروگاه تبریز
۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۹	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۰	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	رادار تبریز

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۱۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	هاگ تبریز (شهید خرم آبادی)
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	هاگ میاندوآب (شهید مردانی)
۲۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سردرود
۲۱	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دوم شکاری
۲۳	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۴	توپ ۳۵م	۹ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۵	توپ ۲۳م	۲۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۶	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۷	راپیر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط
۲۸	رادار بلائیندفاير	۴ دستگاه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۳۵م پالایشگاه و نیروگاه تبریز افزایش داشت.

● ۱۳۶۶/۰۷/۱۹ گسترش جنگ افزارها در جماران

جدول ۵۵۰: گسترش جنگ افزارها در جماران در مهرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	پایگاه مهرآباد	جماران

● ۱۳۶۶/۰۷/۲۱ جمع آوری رادار ADS-4 بهبهان

جدول ۵۵۱: استقرار و ارزیابی رادار تاکتیکی در ارتفاعات پازنان در نیمه اول شهریورماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع رادار	تعداد	محل برداشت	محل اعزام
۱	ADS-4	۱ سایت	رادار ثابت بهبهان	صنایع الکترونیک شیراز

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۲۴۹

توضیح: تجهیزات این سایت به علت پایین بودن بهره جهت بالا بردن توان به صنایع الکترونیک شیراز ارسال شد و رادار پازنان (عاشورا) مسئولیت را به عهده گرفت.^۱

● ۱۳۶۶/۰۷/۲۲ گسترش جنگ افزارها در پالایشگاه کنگان

جدول ۵۵۲: گسترش جنگ افزارها در پالایشگاه کنگان در مهرماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	-	پالایشگاه کنگان (بوشهر)

● ۱۳۶۶/۰۷/۲۳ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز

جدول ۵۵۳: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز در مهرماه ۱۳۶۶^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	مجتمع نورد اهواز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع نورد اهواز
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندر عباس	راديو بيت المقدس
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کارخانه لوله سازی
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	کوثر ۸
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	فرودگاه اهواز
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نیروگاه حصیرآباد
۸	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۳
۹	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۳
۱۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۴
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۵
۱۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۶
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	تزریق گاز مارون
۱۴	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نورد
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	راديو بيت المقدس
۱۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	مجتمع فولاد

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسنادمکتوب دفتر ویژه نیمه دوم مهرماه سال ۱۳۶۶.

۲. همان.

۳. همان.

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۷	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مجتمع فولاد
۱۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	یونیت منصوری
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت منصوری
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	کوثر ۸
۲۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه تهران	یونیت ۴
۲۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	یونیت ۴
۲۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت ۳
۲۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳
۲۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کوپال
۲۶	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نفت خام
۲۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	هفتگل
۲۸	رادار اسکای‌گارد	۲ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۲۹	رادار اسکای‌گارد	۱ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲
۳۰	توپ ۳۵م اسکای‌گارد	۴ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۳۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کریت کمپ
۳۲	توپ ۳۵م اسکای‌گارد	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲

توضیح: توپ‌های ۲۳م واگذاری به اهواز در حال جایگزینی می‌باشند و جنگ‌افزارهای ره‌اشده در حال اعزام هستند.

● ۱۳۶۶/۰۷/۲۴ جابجایی سایت هاگ میاندوآب به فاطمیه ۱۰ عملیات نصر ۸

جدول ۵۵۴: جابجایی سایت هاگ میاندوآب به فاطمیه ۱۰ عملیات نصر ۸ ماووت در مهرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	نیمه آتشبار	میاندوآب (جمعی تبریز)	فاطمیه ۱۰ در قرارگاه فجر

توضیح: مورخه ۱۳۶۶/۰۷/۲۸ قبل از شروع عملیات نصر ۸ در مدار عملیاتی قرار گرفت.

● ۱۳۶۶/۰۷/۲۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه امیدیه

جدول ۵۵۵: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه امیدیه در

مهرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	نیروگاه برق ماهشهر
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	منابع ذخیره گاز مایع ماهشهر
۵	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه امیدیه	پتروشیمی
۶	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پتروشیمی
۷	توپ شلیکا	۴ قبضه	نزاچا	پتروشیمی
۸	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه امیدیه	تلمبه خانه گاز مایع ماهشهر
۹	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	تلمبه خانه گاز مایع ماهشهر
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ سربندر
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500 و شهید دستیاری
۱۲	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500 و شهید دستیاری
۱۳	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲ و برق امیدیه
۱۴	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲ و برق امیدیه
۱۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲ و برق امیدیه
۱۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-1000
۱۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پازنان شماره ۱
۱۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری شماره ۱
۱۹	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری شماره ۲ و شهید مکوندی
۲۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری شماره ۳
۲۱	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری شماره ۳
۲۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری شماره ۴
۲۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری شماره ۵
۲۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۱ اصفهان

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۲۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کرنج
۲۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کلاستر
۲۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	برق ۲ امیدیه
۲۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	دره نی
۲۹	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ اصفهان (رامهرمز)
۳۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بندر امام
۳۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	شهید لشگر
۳۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره‌برداری رامشیر

آبان‌ماه سال ۱۳۶۶ آماده‌سازی مجدد سایت‌های هاگ خوزستان، گسترش جنگ‌افزار در راه‌های نفوذی به تهران، تقویت جنگ‌افزارهای نکا، تصویب طرح کلی اسکای‌گارد و استقرار جنگ‌افزارها در پل‌های استان خوزستان

- ۱۳۶۶/۰۸/۰۲ آماده نمودن سایت هاگ از تجهیزات موجود در امیدیه

جدول ۵۵۶: آماده نمودن سایت هاگ از تجهیزات موجود در امیدیه در آبان‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	شیلتر دیوی امیدیه	عملیات آتی

- ۱۳۶۶/۰۸/۰۳ جمع‌آوری توپ ۱۴/۵م توسط ژاجا

جدول ۵۵۷: جمع‌آوری توپ ۱۴/۵م توسط ژاجا در آبان‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	گرگر	ژاجا

- ۱۳۶۶/۰۸/۰۵ گسترش جنگ‌افزارها در راه‌های نفوذی به تهران

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۲۵۳

جدول ۵۵۸: گسترش جنگ افزارها در راه های نفوذی تهران در آبان ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	راه های نفوذی به تهران (دیدبانی)

● ۱۳۶۶/۰۸/۰۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه بوشهر

جدول ۵۵۹: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه بوشهر

در آبان ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۸ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	جمع آوری گردید
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه بوشهر	جمع آوری گردید
۳	توپ ۲۳م	۱۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	رادار بوشهر
۵	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	نیروگاه اتمی
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	گاز ولیعصر کنگان
۹	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گاز ولیعصر کنگان در حال گسترش
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	بندر طاهری
۱۱	توپ ۳۵م	۹ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۲	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۱۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۵	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تبریز
۱۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اراک
۱۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور

توضیح: پوشش ارتفاع کم پالایشگاه گازی ولیعصر کنگان در حال تقویت می باشد.

۱. در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۷.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول آبان ماه سال ۱۳۶۶.

● ۱۳۶۶/۰۸/۰۵ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه آبدانان

جدول ۵۶۰: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه آبدانان در آبان‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	سایت فنی
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	تأسیسات گروه
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	اماکن مسکونی
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	گ.پ.ه دزفول
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	پلدختر
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	کوه‌دشت

● ۱۳۶۶/۰۸/۱۰ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر

جدول ۵۶۱: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر در آبان‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۳ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبارگنجه
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	تلمبه‌خانه ابهر
۵	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۲۰۰۰ تنی لوشان
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۳۰۰ تنی لوشان

توضیح: توپ‌های ۳۵م نکا تقویت و مأموریت تلمبه‌خانه ابهر اضافه گردید.

● ۱۳۶۶/۰۸/۱۱ آخرین گسترش جنگ‌افزارهای ۲۳م گ.پ.ه امیدیه

جدول ۵۶۲: آخرین گسترش جنگ افزارهای ۲۳م گ.پ.ه امیدیه در آبان ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	نیروگاه برق ماهشهر
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	منابع ذخیره گاز مایع ماهشهر
۴	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پتروشیمی
۵	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	تلمبه خانه گاز مایع ماهشهر
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ سربندر
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ جدید سربندر
۸	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500
۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پازنان شماره ۱
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری شماره ۱
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳
۱۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون
۱۳	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بوستر
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه چابهار	مارون ۱ اصفهان
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	فلور
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کرنج
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کرنج
۱۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کلاستر
۱۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	دره نی
۲۰	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ اصفهان (رامهرمز)
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رادار بندر امام
۲۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	شهید لشگری
۲۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری رامشیر
۲۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۱
۲۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۱
۲۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۲
۲۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲
۲۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۲۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۴
۳۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۵
۳۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	هفت تپه
۳۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گرگر

• ۱۳/۰۸/۱۳۶۶ طرح کلی اسکای‌گارد مورد تصویب فرماندهی کل قوا

جدول ۵۶۳: طرح کلی اسکای‌گارد مورد تصویب فرماندهی کل قوا در آبان‌ماه ۱۳۶۶

یگان واگذارکننده	استعداد	یگان دریافت‌کننده	تعداد
نزاجا	۱ گردان و ۱ آتشبار مستقل	ف.پ.ه	۲۲ دستگاه رادار و ۴۴ قبضه توپ

جدول ۵۶۴: سازماندهی توپ‌های ۳۵م اسکای‌گارد مورد تصویب فرماندهی کل قوا در یگان‌های تحت امر

ف.پ.ه آبان‌ماه ۱۳۶۶

یگان	توپ	رادار	گردان سازمانی
گ.پ.ه تهران	۸ عراده	۴ دستگاه	گردان ۱۲
گ.پ.ه امیدیه	۱۶ عراده	۸ دستگاه	-
گ.پ.ه خارك	۸ عراده	۴ دستگاه	-
گ.پ.ه اصفهان	۸ عراده	۴ دستگاه	-
گ.پ.ه مرکز آموزش‌های هوایی	۴ عراده	۲ دستگاه	-

• ۱۱/۰۸/۱۳۶۶ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور در گ.پ.ه اصفهان

جدول ۵۶۵: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور در گ.پ.ه اصفهان در آبان‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م اسکای‌گارد	۱۷ عراده	گ.پ.ه اصفهان	پالایشگاه اصفهان
۲	رادار اسکای‌گارد	۴ دستگاه	گ.پ.ه اصفهان	پالایشگاه اصفهان
۳	توپ ۳۵م اسکای‌گارد	۸ عراده	گ.پ.ه اصفهان	ذوب آهن اصفهان
۴	رادار اورلیکن	۴ دستگاه	گ.پ.ه اصفهان (غیر عملیاتی)	پالایشگاه اصفهان

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۵	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه اصفهان	صنایع دفاع اصفهان
۶	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه اصفهان	پلی اکریل اصفهان
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	ماهواره مبارک آباد
۸	توپ ۲۳م	۱۷ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	پالایشگاه اصفهان
۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	نیروگاه اسلام آباد
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	سایت هاگ زاهد
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	تیران تپه
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	سد زاینده رود
۱۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	دوب آهن اصفهان
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	نحف آباد
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	پایگاه هشتم
۱۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	گ.پ.ه امیدیه

● ۱۳۶۶/۰۸/۱۲ گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه بندرعباس

جدول ۵۶۶: گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه بندرعباس در آبان ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۲ دستگاه	گ.پ.ه بندرعباس	جزیره لاوان
۲	رادار اورلیکن	۶ دستگاه	اکثراً غیر عملیاتی	-
۳	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	غرب کشور
۴	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	جنوب غرب کشور
۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	جزیره لاوان
۶	توپ ۳۵م	۱۱ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	منطقه بندرعباس
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	مس سرچشمه کرمان
۸	توپ ۲۳م	۴۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	منطقه عمومی بندرعباس
۹	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کنگان

توضیح: جنگ افزارهای ۲۳م این یگان از منطقه عملیاتی برگشت داده شده و در مناطق حساس و حیاتی بندرعباس گسترش یافتند.

● ۱۳۶۶/۰۸/۱۲ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۵۶۷: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در آبان‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن

توضیح: تعداد توپ‌های ۲۳م افزایش یافت و ۲ قبضه در سد درودزن گسترش یافت.

● ۱۳۶۶/۰۸/۱۴ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه دزفول

جدول ۵۶۸: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه دزفول در آبان‌ماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۹ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول (اکثر غیر عملیاتی)
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول (غیر عملیاتی)
۳	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	رادار سد دز
۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	شهر اندیمشک
۶	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	مواضع کشت و صنعت کارون
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	شهر شوشتر
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل دم دم
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل شهبازان
۱۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	تونل ۱۳
۱۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل تله زنگ ۱

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل تله زنگ ۲
۱۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل تله زنگ ۳
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل سوری
۱۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل دو آب
۱۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل ماهور
۱۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل لوزره
۱۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل صالح حمید ۱
۲۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل صالح حمید ۲
۲۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل آلبسیوم
۲۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	تونل ۶۸
۲۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل سکوی لشکر ۱
۲۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل سکوی لشکر ۲
۲۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل آب مامون
۲۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل ۱۰۵
۲۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل بیشه ۱
۲۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل بیشه ۲
۲۹	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد شهید عباسپور
۳۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	لب سفید
۳۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ کوثر ۹
۳۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سایت هاگ کوثر ۹
۳۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	سایت هاگ کوثر ۸
۳۴	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه دزفول	پایگاه چهارم
۳۵	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۳۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	طرح کارون کشت و صنعت
۳۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	تله زنگ
۳۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه اهواز	سایت هاگ کوثر ۸
۳۹	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۴۰	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	بروجرد
۴۱	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه دزفول	منطقه عملیاتی غرب کشور

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۲۳م مأمور کاهش یافته است.

آذرماه سال ۱۳۶۶ مورد اصابت قرار گرفتن رادار بوشهر و انتقال رادار GPS-11 از بوشهر، پدافند متحرک، اعزام جنگ‌افزار به منطقه عملیاتی غرب و تقویت جنگ‌افزارهای پالایشگاه و نیروگاه تبریز

● ۱۳۶۶/۰۹/۰۱ شروع عملیات آفندی نصر ۹

● ۱۳۶۶/۰۹/۰۱ تقویت پدافند هوایی رادار بوشهر پس از مورد اصابت قرارگرفتن رادار بوشهر

جدول ۵۶۹: جابجایی جنگ‌افزارها جهت تقویت پوشش رادار بوشهر در آذرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مواضع سایت رادار قدیم بوشهر	رینگ رادار GPS-11
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	مواضع پایگاه	رینگ رادار GPS-11

توضیح: رادار FPS-100 بوشهر مورد اصابت قرار گرفته و رادار تاکتیکی GPS-11 به صورت موقت جایگزین گردیده است.

● ۱۳۶۶/۰۹/۰۱ اعزام رادار تاکتیکی از بندر طاهری به بوشهر (رادار اصلی مورد اصابت قرارگرفت)

جدول ۵۷۰: گسترش رادار تاکتیکی در بوشهر در آذرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع رادار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل اعزام
۱	رادار تاکتیکی GPS-11	۱ دستگاه	گ.پ.ه بندر طاهری	بوشهر (جایگزین موقت رادار مورد اصابت قرارگرفته)

● ۱۳۶۶/۰۹/۰۲ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و کنترل عملیاتی در گ.پ.ه اهواز

جدول ۵۷۱: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و کنترل عملیاتی در گ.پ.ه اهواز در آذرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	مجتمع نورد اهواز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع نورد اهواز
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندر عباس	رادیو بیت المقدس
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کارخانه لوله‌سازی

۱. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول آذرماه سال ۱۳۶۶.
۲. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول مرداد ماه سال ۱۳۶۶.
۳. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول آذرماه سال ۱۳۶۶.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کارخانه لوله سازی
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	کوثر ۸
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	فرودگاه اهواز
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نیروگاه حصیرآباد
۹	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۳
۱۰	اسکای گارد	۱ رسد	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۳
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۴
۱۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۵
۱۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۶
۱۴	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	تزریق گاز مارون
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نورد
۱۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	رادیو بیت المقدس
۱۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	مجتمع فولاد
۱۸	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مجتمع فولاد
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	یونیت منصوری
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت منصوری
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	کوثر ۸
۲۲	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه تهران	یونیت ۴
۲۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	یونیت ۴
۲۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت ۳
۲۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳
۲۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کوپال
۲۷	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نفت خام
۲۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	هفتگل
۲۹	رادار اسکای گارد	۲ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۳۰	رادار اسکای گارد	۱ دستگاه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲
۳۱	توپ ۳۵م اسکای گارد	۴ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۳۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کریت کمپ
۳۳	توپ ۳۵م اسکای گارد	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲
۳۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اهواز	معابر نفوذی اهواز

توضیح: جنگ افزارهای مارون ۳، تزریق گاز، لوله سازی، نورد و پدافند متحرک افزایش یافته اند.

- ۰۳/۰۹/۱۳۶۶ اعزام جنگ افزار ۳۵م از تبریز به منطقه عملیاتی غرب

جدول ۵۷۲: اعزام جنگ افزار ۳۵م از تبریز به منطقه عملیاتی غرب در مهرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	منطقه عملیاتی غرب

- ۰۴/۰۹/۱۳۶۶ خاتمه عملیات آفندی نصر ۹

- ۰۴/۰۹/۱۳۶۶ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه بابلسر

جدول ۵۷۳: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه بابلسر در آذرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبارکنجه
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	تلمبه خانه ابهر
۵	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۲۰۰۰ تنی لوشان
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۳۰۰ تنی لوشان

توضیح: تعداد توپ های ۲۳م نکا تقویت گردید.

- ۰۴/۰۹/۱۳۶۶ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور در گ.پ.ه بوشهر

جدول ۵۷۴: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور در گ.پ.ه بوشهر در

آذرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۲	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت رادار قدیم بوشهر
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت رادار GPS-11 بوشهر
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سایت رادار GPS-11 بوشهر

۱. درگذرگاه ۸ سال دفاع مقس، ج ۷.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول آذرماه سال ۱۳۶۶.

۳. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۵	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	نیروگاه اتمی
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	گاز ولیعصر کنگان
۹	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گاز ولیعصر کنگان
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	بندر طاهری
۱۱	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۲	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۱۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۵	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	غرب کشور
۱۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اراک
۱۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور

توضیح: رینگ رادار GPS-11 تقویت شد.

● ۰۸/۰۹/۱۳۶۶ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه تبریز

جدول ۵۷۵: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه تبریز در آذرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قطور
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	منطقه عملیاتی شمال غرب
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه تبریز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	نیروگاه تبریز
۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۹	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۰	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	هاگ تبریز (شهید خرم آبادی)
۱۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	هاگ میاندوآب (شهید مردانی)
۱۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سررود
۲۰	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۱	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۲	توپ ۳۵م	۸ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۳	توپ ۲۳م	۲۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۴	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۵	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	اطراف ارومیه
۲۶	راپیر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۳۵م پالایشگاه و نیروگاه تبریز افزایش داشت.

● ۰۹/۰۹/۱۳۶۶ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش

جدول ۵۷۶: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش در آذرماه ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه کیش	۱ دستگاه عملیاتی
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	ارومیه
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش
۶	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش

توضیح: آمار بدون تغییر می باشد.

● ۱۳۶۶/۰۹/۱۰ طرح ساخت سایت‌های تاکتیکی در مناطق گچساران

جدول ۵۷۷: طرح ساخت سایت‌های تاکتیکی در مناطق گچساران^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل ساخت	منطقه
۱	هاگ	۱ سایت	سایت رامشیر	امیدیه
۲	هاگ	۱ سایت	سایت بینک	مابین امیدیه و بوشهر
۳	هاگ	۱ سایت	سایت هندیجان	جنوب شرق ماهشهر

● ۱۳۶۶/۰۹/۱۲ گسترش جنگ افزارهای سازمان، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه شیراز

جدول ۵۷۸: گسترش جنگ افزارهای سازمان، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه شیراز در آذرماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (خوزستان)
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۰	موشک سهند	۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	طرح دیدبانی

توضیح: تعدادی موشک دوش پرتابی در اختیار دیدبانی قرار گرفته است و تعداد توپ‌های ۲۳م پالایشگاه افزایش یافته است.

● ۱۳۶۶/۰۹/۲۲ ارسال یک رسد رایبر از گ.پ.ه همدان

۱. همان.

۲. همان.

جدول ۵۷۹: ارسال یک رسد راپیر از گ.پ.ه همدان در آذرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	راپیر	۱ رسد	گ.پ.ه همدان	اراک
۲	راپیر	رسد ناقص	گ.پ.ه همدان	دزفول
۳	راپیر	۲ رسد	گ.پ.ه همدان	غرب کشور

توضیح: رسدهای اعزامی به غرب کشور از قبل ارسال شده بودند.

جدول ۵۸۰: جابجایی توپ‌های ۳۵م در آذرماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	مجتمع پتروشیمی و گاز مایع ماهشهر	طرح میثم
۲	اسکای‌گارد	۲ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	تأسیسات پتروشیمی ماهشهر

توضیح: ۴ قبضه جنگ‌افزار ۳۵م در حال ارسال به طرح میثم می‌باشد.

دی‌ماه سال ۱۳۶۶ تقویت پدافند کرمانشاه، جابجایی اسکای‌گارد و اورلیکن در اصفهان و جماران، پالایشگاه کنگان، توسعه دیدبانی‌ها در شیراز و امیدیه و خرید ۱۵۰ قبضه توپ ۲۳م

• ۱۳۶۶/۱۰/۰۱ گسترش جنگ‌افزارهای شهر بیستون (کرمانشاه)

جدول ۵۸۱: گسترش جنگ‌افزارهای شهر بیستون (کرمانشاه) در دی‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ شیلکا	۱ قبضه	نزاچا	تأسیسات اقتصادی و حیاتی بیستون
۲	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	تأسیسات اقتصادی و حیاتی بیستون
۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نزاچا	تأسیسات اقتصادی و حیاتی بیستون

۱. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم آذرماه سال ۱۳۶۶.

۲. همان.

۳. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول دی‌ماه سال ۱۳۶۶.

● ۱۳۶۶/۱۰/۰۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی در گ.پ.ه دزفول

جدول ۵۸۲: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی در گ.پ.ه دزفول در دی ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۹ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول (اکثراً غیرعملیاتی)
۲	LPD-20	۱ دستگاه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول (غیرعملیاتی)
۳	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پایگاه دزفول
۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	رادار سد دز
۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	شهر اندیمشک
۶	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۷	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه دزفول	مواضع کشت و صنعت کارون
۸	موشک سهند	۲ قبضه	نزاجا	مواضع کشت و صنعت کارون
۹	توپ ۲۳م	قبضه	نزاجا	دوکوهه
۱۰	توپ ۵۷م	عراده	نزاجا	دوکوهه
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نزاجا	کرخه
۱۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	بیدرویه
۱۳	توپ ۲۳م	قبضه	نزاجا	بالازود
۱۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	نزاجا	هفت تپه
۱۵	توپ ۵۷م	۲ عراده	نزاجا	هفت تپه
۱۶	موشک سهند	۲ قبضه	نزاجا	هفت تپه
۱۷	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	نزاجا	تنگ فنی
۱۸	توپ ۵۷م	۳ عراده	نزاجا	تنگ فنی
۱۹	توپ ۲۳م	قبضه	نزاجا	پل بابا خرم آباد
۲۰	-	قبضه	نزاجا	رازان
۲۱	-	قبضه	نزاجا	درود
۲۲	-	-	نزاجا	تلمبه خانه چنار
۲۳	-	-	نزاجا	دهلران
۲۴	-	-	نزاجا	تلمبه خانه آثار

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۲۵	-	-	نزاجا	کوه‌دشت
۲۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پلدختر
۲۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سبزآب
۲۸	-	-	-	کارخانه قند
۲۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل تکاب
۳۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل عبدالخان
۳۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل دم دم
۳۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل شهبازان
۳۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	تونل ۱۳
۳۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل تله زنگ ۱
۳۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل تله زنگ ۲
۳۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل تله زنگ ۳
۳۷	موشک سه‌پند	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل تله زنگ
۳۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل سوری
۳۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل دو آب
۴۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل ماهور
۴۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل لوزره
۴۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل صالح حمید ۱
۴۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل صالح حمید ۲
۴۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل آبیرون
۴۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	تونل ۶۸
۴۶	موشک سه‌پند	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	تونل ۶۸
۴۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل سکوی لشکر ۱
۴۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل سکوی لشکر ۲
۴۹	موشک سه‌پند	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل سکوی لشکر ۲
۵۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل آب مامون
۵۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل ۵۰۱
۵۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل بیشه ۱
۵۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	پل بیشه ۲
۵۴	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سد شهید عباسپور
۵۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه دزفول	لب سفید

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۵۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ کوثر ۹
۵۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه دزفول	سایت هاگ کوثر ۹
۵۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	سایت هاگ کوثر ۸
۵۹	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه دزفول	پایگاه چهارم
۶۰	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه دزفول	سد دز
۶۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	طرح کارون کشت و صنعت
۶۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	تله زنگ
۶۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه اهواز	سایت هاگ کوثر ۸
۶۴	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۶۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	بروجرد
۶۶	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه دزفول	منطقه عملیاتی غرب کشور

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۲۳م مأمور کاهش یافته و در معابر نفوذی موشک سه‌سند ۳ گسترش یافته است (تحت عنوان دیدبانی).

• ۱۳۶۶/۱۰/۱۵ جابجایی توپ های اسکای گارد و اورلیکن

جدول ۵۸۳: جابجایی توپ های اسکای گارد و اورلیکن در دی ماه ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م (اسکای گارد)	۴ عراده	جزیره خارک	صنایع و ف لوج هوایی جهت بازسازی
۲	توپ ۳۵م (اسکای گارد)	۴ عراده	ف لوج هوایی	جزیره خارک
۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	صنایع اصفهان	ذوب آهن اصفهان
۴	توپ ۳۵م	۴ عراده	ذوب آهن اصفهان	جماران
۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	ذوب آهن	پالایشگاه ولیعصر کنگان

• ۱۳۶۶/۱۰/۱۷ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه شیراز

جدول ۵۸۴: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه شیراز در دی ماه ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۱۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (خوزستان)
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۰	موشک سهند	۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	طرح دیدبانی

توضیح: آمار بدون تغییر کلی می باشد.

● ۱۳۶۶/۱۰/۱۷ آخرین گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه

امیدیه

جدول ۵۸۵: آخرین گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه امیدیه در

دی ماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	نیروگاه برق ماهشهر
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	منابع ذخیره گاز مایع ماهشهر
۵	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه امیدیه	گاز مایع ماهشهر
۶	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع پتروشیمی
۷	توپ ۲۳م	۶ قبضه	نداجا	مجتمع پتروشیمی
۸	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع پتروشیمی
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه	مجتمع پتروشیمی

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم دی ماه سال ۱۳۶۶.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۰	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	تلمبه خانه گاز مایع ماهشهر
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ سربندر
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ جدید سربندر
۱۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	ایذه
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	ده دز
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	باغ ملک
۱۶	توپ ۵۷م	۲ عراده	نزاجا	باغ ملک
۱۷	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500
۱۸	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500
۱۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پازنان شماره ۱
۲۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رگه سفید ۱
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	برق ۲ امیدیه
۲۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ امیدیه
۲۳	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ امیدیه
۲۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲
۲۵	توپ اسکای گارد	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲
۲۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲
۲۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه چابهار	مارون ۱ اصفهان
۲۸	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳ آغاچاری
۲۹	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳ آغاچاری
۳۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-1000(فلور)
۳۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کرنج
۳۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کرنج
۳۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کلاستر
۳۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	دره نی
۳۵	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ اصفهان(رامهرمز)
۳۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رادار بندر امام
۳۷	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	شهید لشگری
۳۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری رامشیر
۳۹	اسکای گارد	۲ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	اسکله بندر امام

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۴۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نداجا	اسکله بندر امام
۴۱	توپ شیلکا	۴ قبضه	نزاچا	اسکله بندر امام
۴۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۱ آغاچاری شهید مندلی زاده
۴۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۱ آغاچاری شهید مندلی زاده
۴۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۲ آغاچاری شهید مکوندی فر
۴۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲ آغاچاری شهید مکوندی فر
۴۶	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۴ آغاچاری
۴۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۴ آغاچاری
۴۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۵ آغاچاری
۴۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گرگر
۵۰	موشک سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سردشت دیدبانی
۵۱	موشک سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	امامزاده حسن دیدبانی
۵۲	موشک سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	شاه عبدالله دیدبانی
۵۳	موشک سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	چم خلف عیسی دیدبانی
۵۴	موشک سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سجافی دیدبانی
۵۵	موشک سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گرگر دیدبانی
۵۶	بدون موشک سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	هندیجان دیدبانی

توضیح: پست‌های دیدبانی استقرار یافته به موشک‌های دوش پرتابی سه‌سند ۳ مجهز گردیده‌اند.

● ۱۳۶۶/۱۰/۲۰ خرید ۱۵۰ قبضه جنگ‌افزار ۲۳م از منابع خارج از کشور

جدول ۵۸۶: خرید ۱۵۰ قبضه جنگ‌افزار ۲۳م از منابع خارج از کشور ۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۵۰ قبضه	آکبند خرید جدید	برابر سهمیه مشخص شده

● ۱۳۶۶/۱۰/۲۵ شروع عملیات بیت‌المقدس ۲

بهمن ماه سال ۱۳۶۶ ادامه تقویت مناطق حساس و حیاتی در عمق فضای کشور

• ۱۳۶۶/۱۱/۰۲ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز

جدول ۵۸۷: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز در

بهمن ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	مجتمع نورد اهواز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع نورد اهواز
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندر عباس	رادیو بیت المقدس
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کارخانه لوله سازی
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کارخانه لوله سازی
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	کوثر ۸
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	فرودگاه اهواز
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نیروگاه حصیرآباد
۹	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۳
۱۰	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۳
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۴
۱۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۵
۱۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۶
۱۴	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	تزریق گاز مارون
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نورد
۱۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	رادیو بیت المقدس
۱۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	مجتمع فولاد
۱۸	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مجتمع فولاد
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	یونیت منصوری
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت منصوری
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	کوثر ۸
۲۲	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه تهران	یونیت ۴
۲۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	یونیت ۴
۲۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت ۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۲۵	توپ ۲۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳
۲۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کوپال
۲۷	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نفت خام
۲۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	هفتگل
۲۹	اسکای گارد	۲ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۳۰	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲
۳۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کریت کمپ
۳۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اهواز	معابر نفوذی اهواز

توضیح: آمار جنگ‌افزارها بدون تغییر می‌باشند.

• ۱۳۶۶/۱۱/۰۵ گسترش جنگ‌افزارهای ۲۳م گ.پ.ه تهران

جدول ۵۸۸: گسترش جنگ‌افزارهای ۲۳م گ.پ.ه تهران در بهمن‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۷ قبضه	گ.پ.ه تهران	پارچین
۲	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تهران	شهر ایلام
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	شهر ایلام
۴	توپ ۲۳م	۱۸ قبضه	گ.پ.ه تهران	مواضع پایگاه مهرآباد
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	کاشان
۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تهران	کرج
۷	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تهران	پرندک
۸	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه تهران	نیروگاه منتظر قائم فردیس
۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	رینگ داخلی پالایشگاه تهران
۱۰	توپ ۲۳م	۱۷ قبضه	گ.پ.ه تهران	رینگ سوم پالایشگاه تهران
۱۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تهران	بومهن
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	سد کرج
۱۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	ایران خودرو
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	انرژی اتمی
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	شریف آباد
۱۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تهران	کوه نمک در حال مهیا شدن

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۷	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه تهران	جماران
۱۸	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه تهران	مأمور به گ.پ.ه اهواز
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	رودشور سایت ۲ هاگ
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تهران	سایت ۳ هاگ
۲۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	جماران

توضیح: آمار گسترش توپ‌های ۲۳م جمعی گ.پ.ه تهران تغییرات بسیاری داشته است.

● ۱۳۶۶/۱۱/۰۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش

جدول ۵۸۹: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش در بهمن ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه کیش	۱ دستگاه عملیاتی
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	ارومیه
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش

● ۱۳۶۶/۱۱/۰۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر

جدول ۵۹۰: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر در

بهمن ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۲	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت رادار قدیم بوشهر
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت رادار GPS-11 بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	گاز ولیعصر کنگان
۸	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گاز ولیعصر کنگان

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	بندر طاهری
۱۰	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۱	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۱۲	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۳	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۴	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	غرب کشور
۱۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بروجرد
۱۶	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور

توضیح: رینگ رادار GPS-11 تقویت شد.

● ۱۳۶۶/۱۱/۰۸ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه شیراز

جدول ۵۹۱: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه شیراز در بهمن‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (خوزستان)
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۰	موشک سهند	۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	طرح دیدبانی

توضیح: آمار بدون تغییر کلی می‌باشد.

● ۱۳۶۶/۱۱/۰۸ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه شیراز

جدول ۵۹۲: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در بهمن ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۲۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (خوزستان)
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۰	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۱۱	موشک سهند	۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۱۲	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن (دیدبانی)
۱۳	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی آباد (دیدبانی)
۱۴	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین (دیدبانی)

توضیح: تعداد ۸ قبضه موشک‌های سهند ۳ در معابر نفوذی و در راستای طرح دیدبانی گسترش یافته‌اند.

● ۱۳۶۶/۱۱/۰۹ آخرین گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه امیدیه

جدول ۵۹۳: آخرین گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه امیدیه در بهمن ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	نیروگاه برق ماهشهر
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	منابع ذخیره گاز مایع ماهشهر
۵	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه امیدیه	گاز مایع ماهشهر

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۶	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع پتروشیمی
۷	توپ ۲۳م	۶ قبضه	نداجا	مجتمع پتروشیمی
۸	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع پتروشیمی
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه	مجتمع پتروشیمی
۱۰	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	تلمبه خانه گاز مایع ماهشهر
۱۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ سربندر
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ جدید سربندر
۱۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	ایذه
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	ده دز
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	باغ ملک
۱۶	توپ ۵۷م	۲ عراده	نزاجا	باغ ملک
۱۷	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500
۱۸	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500
۱۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پازنان شماره ۱
۲۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رگه سفید ۱
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	برق ۲ امیدیه
۲۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ امیدیه
۲۳	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ امیدیه
۲۴	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱و ۲
۲۵	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱و ۲
۲۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱و ۲
۲۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه چابهار	مارون ۱ اصفهان
۲۸	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳ آغا جاری
۲۹	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳ آغا جاری
۳۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-1000 (فلور)
۳۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کرنج
۳۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کرنج
۳۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کلاستر
۳۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	دره نی
۳۵	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ اصفهان (رامهرمز)

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۳۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رادار بندر امام
۳۷	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	شهید لشگری
۳۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری رامشیر
۳۹	اسکای گارد	۲ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	اسکله بندر امام
۴۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نداجا	اسکله بندر امام
۴۱	توپ شیلکا	۴ قبضه	نزاچا	اسکله بندر امام
۴۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۱ آغاچاری شهید مندلی زاده
۴۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۱ آغاچاری شهید مندلی زاده
۴۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۲ آغاچاری شهید مکوندی فر
۴۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲ آغاچاری شهید مکوندی فر
۴۶	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۴ آغاچاری
۴۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۴ آغاچاری
۴۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۵ آغاچاری
۴۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گرگر
۵۰	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سردشت دیدبانی
۵۱	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	امامزاده حسن دیدبانی
۵۲	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	شاه عبدالله دیدبانی
۵۳	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	چم خلف عیسی دیدبانی
۵۴	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سجافی دیدبانی
۵۵	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گرگر دیدبانی
۵۶	بدون موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	هندیجان دیدبانی

توضیح: پست‌های دیدبانی استقرار یافته به موشک‌های دوش پرتابی سهند ۳ مجهز گردیده‌اند.

● ۱۳۶۶/۱۱/۱۴ جمع‌آوری سایت هاگ از شیلتر پایگاه ۵ (امیدیه)

جدول ۵۹۴: جمع‌آوری سایت هاگ از شیلتر پایگاه ۵ (امیدیه) در بهمن‌ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	شیلتر پایگاه ۵	تحت امر قرارگاه فجر

● ۱۳۶۶/۱۱/۲۱ جابجایی راپیر در اراک

جدول ۵۹۵: جابجایی راپیر در اراک در بهمن ماه سال ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	راپیر	۱ رسد	اراک (موضع احد)	ارتفاعات اراک (محل چغا)

● ۱۳۶۶/۱۱/۲۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه تبریز

جدول ۵۹۶: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه تبریز در

بهمن ماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	شهر ارومیه
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قطور
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	منطقه عملیاتی شمال غرب
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه تبریز
۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	نیروگاه تبریز
۸	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۹	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۱۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۳	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی مواضع در حال احداث
۱۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	مخابرات شبلی
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان

۱. در گذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۷.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم بهمن ماه سال ۱۳۶۶.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	هاگ تبریز (شهید خرم آبادی)
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	هاگ میاندوآب (شهید مردانی)
۲۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۳	توپ ۲۳م	۲۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۴	توپ ۳۵م	۹ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۵	توپ ۲۳م	۲۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۶	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۷	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	اطراف ارومیه
۲۸	راپیر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۲۳م پایگاه تبریز، شهر میانه و ماشین سازی تبریز افزایش داشت.

اسفندماه سال ۱۳۶۶ جمع آوری سایت هاگ ۲ خارک، تقویت پدافند پالایشگاه کنگان، برگشت رادار تاکتیکی به بندر طاهری، تقویت دیدبانی های شیراز، مهیا شدن جهت عملیات های جبهه شمالی سلیمانیه، حلبچه، ماموت و شرکت در این عملیات ها، تقویت پدافند اراک و اعزام اسکای گارد به عملیات های غرب کشور

● ۱۳۶۶/۱۲/۰۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش

جدول ۵۹۷: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه کیش	۱ دستگاه عملیاتی
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	ارومیه
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش

توضیح: آمار بدون تغییر می باشد.

● ۱۳۶۶/۱۲/۰۵ جمع آوری سایت هاگ خارک ۲

جدول ۵۹۸: جمع آوری سایت هاگ خارک ۲ در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	جزیره خارک	بوشهر موقت

جدول ۵۹۹: جابجایی سایت هاگ فاطمیه ۱۰ به منطقه عملیاتی قرارگاه فجر در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار منها	سایت هاگ فاطمیه ۱۰	قرارگاه فجر عملیات بیت المقدس ۳

توضیح: این سایت تحت امر قرارگاه فجر جهت عملیات بیت المقدس ۳ و والفجر ۱۰ قرار گرفت و منتظر دستور جابجایی می باشد، که متعاقباً این مأموریت لغو گردید.

● ۱۳۶۶/۱۲/۰۷ جمع آوری سایت هاگ صدیقه ۱ و تجهیزات راپیر امیدیه

جدول ۶۰۰: جمع آوری سایت هاگ صدیقه ۱ و تجهیزات راپیر امیدیه در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	صدیقه ۱ (فاو)	امیدیه موقت
۲	راپیر	۴ رسد	امیدیه	همدان
۳	هاگ	۱ آتشبار منها	همدان	عملیات آتی

● ۱۳۶۶/۱۲/۰۷ جمع آوری تجهیزات راپیر جهت بازسازی و آخرین وضعیت گسترش

جدول ۶۰۱: جمع آوری تجهیزات راپیر جهت بازسازی و آخرین وضعیت گسترش در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	راپیر	۲۰ رسد	یگان ها	بازسازی و آرایش فنی
۲	راپیر	۱۳ رسد	-	ارومیه، پالایشگاه تبریز، سایت رادار سوباشی، شهر همدان، اراک و قم

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

● ۱۳۶۶/۱۲/۰۹ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز

جدول ۶۰۲: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز در

اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	مجتمع نورد اهواز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع نورد اهواز
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندر عباس	رادیو بیت المقدس
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کارخانه لوله سازی
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کارخانه لوله سازی
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	کوثر ۸
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	فرودگاه اهواز
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نیروگاه حصیرآباد
۹	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۳
۱۰	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۳
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۴
۱۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۵
۱۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۶
۱۴	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	تزریق گاز مارون
۱۵	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نورد
۱۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	رادیو بیت المقدس
۱۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	مجتمع فولاد
۱۸	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مجتمع فولاد
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه همدان	یونیت منصوری
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت منصوری
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کوثر ۸
۲۲	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه تهران	یونیت ۴
۲۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	یونیت ۴
۲۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت ۳
۲۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۲۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کوپال
۲۷	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نفت خام شهید چمران
۲۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	هفتگل
۲۹	اسکای گارد	۲ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۳۰	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲
۳۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کریت کمپ
۳۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اهواز	معیار نفوذی اهواز

● ۱۳۶۶/۱۲/۱۰ جابجایی سایت هاگ به منطقه لرستان

جدول ۶۰۳: جابجایی سایت هاگ به منطقه لرستان در اسفندماه ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	همدان	لرستان در آینده

توضیح: گسترش این سایت در حال طرح ریزی می باشد (انجام نشد).

● ۱۳۶۶/۱۲/۱۳ تقویت پدافند هوایی پالایشگاه کنگان

جدول ۶۰۴: گسترش جنگ افزارها س سازمانی و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر در اسفندماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۸ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۲	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت رادار بوشهر
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت رادار GPS-11 بوشهر
۴	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	نیروگاه اتمی
۶	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	گاز ولیعصر کنگان
۸	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گاز ولیعصر کنگان
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	بندر طاهری
۱۰	توپ ۳۵م	۱۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه گاز ولیعصر کنگان
۱۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۳	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۴	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	غرب کشور
۱۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور

توضیح: تعداد ۵ قبضه توپ اورلیکن در رینگ پالایشگاه ولیعصر کنگان گسترش یافت.

• ۱۳۶۶/۱۲/۱۵ آماده سازی سایت ۲ هاگ تهران

جدول ۶۰۵: آماده سازی سایت ۲ هاگ تهران در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	ف لوج هوایی	سایت ۲ هاگ مقر تیپ حضرت امیر

توضیح: گسترش این سایت در حال طرح ریزی بوده و تجهیزات در حال واگذاری می باشد.

• ۱۳۶۶/۱۲/۱۶ گسترش دیدبانی در منطقه گ.پ.ه شیراز

جدول ۶۰۶: گسترش دیدبانی در منطقه گ.پ.ه شیراز در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۲	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی آباد
۳	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین
۴	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	مهارلو
۵	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	خان زنبان
۶	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	مسیری
۷	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	کویان
۸	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	پل آبگینه
۹	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	تنگ چوگان
۱۰	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	کازرون
۱۱	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	خنج
۱۲	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	مهمله

۱. همان.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم اسفندماه سال ۱۳۶۶.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۳	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	دورنگون
۱۴	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	سیرزجان
۱۵	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	بالاده
۱۶	دیدبان بدون موشک	-	گ.پ.ه شیراز	بابامنیر
۱۷	دیدبان بدون موشک	۱۴ پست	گ.پ.ه شیراز	محور شمالی و شرقی شیراز

توضیح: دیدبان های گ.پ.ه شیراز به سرعت در حال گسترش می باشند.

- ۱۳۶۶/۱۲/۱۷ اعزام تجهیزات سایت هاگ از امیدیه به قرارگاه فجر

جدول ۶۰۷: اعزام تجهیزات سایت هاگ از امیدیه به قرارگاه فجر در اسفندماه ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	امیدیه	قرارگاه فجر

توضیح: این تجهیزات بنا به دستور اعزام شد.

- ۱۳۶۶/۱۲/۱۷ اعزام تجهیزات سایت هاگ از امیدیه به قرارگاه فجر

جدول ۶۰۸: اعزام تجهیزات سایت هاگ از امیدیه به قرارگاه فجر در اسفندماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	امیدیه	قرارگاه فجر

توضیح: این تجهیزات بنا به دستور اعزام شد.

- ۱۳۶۶/۱۲/۱۸ مهیاشدن جهت عملیات های والفجر ۱۰، جبهه شمالی سلیمانیه حلبچه و عملیات بیت المقدس ۳، جبهه سلیمانیه ماوت

جدول ۶۰۹: آماده نمودن تجهیزات پدافندی جهت اعزام به قرارگاه فجر در اسفندماه ۱۳۶۶^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۱ رسد کامل	کریت کمپ	قرارگاه فجر
۲	اسکای گارد	۲ رسد کامل	بندر امام	قرارگاه فجر
۳	توپ ۲۳	۴ قبضه	پایگاه امیدیه	قرارگاه فجر

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۴	توپ ۲۳	۲ قبضه	پایگاه دزفول	قرارگاه فجر
۵	توپ ۲۳	۲ قبضه	پایگاه همدان	قرارگاه فجر
۶	راپیر	۴ رسد	پایگاه همدان	قرارگاه فجر
۷	راپیر	۲ رسد	ف. لوج هوایی (گ. پ. تهران)	قرارگاه فجر
۸	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱ عراده	کارخانجات ذوب آهن اصفهان	قرارگاه فجر

توضیح: این تجهیزات بنا به دستور به منطقه عملیات والفجر ۱۰، جبهه شمالی سلیمانیه حلبچه و عملیات بیت المقدس ۳، جبهه سلیمانیه ماووت اعزام شدند.

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۲ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ. پ. ه. آبدانان

جدول ۶۱۰: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ. پ. ه. آبدانان در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ. پ. ه. آبدانان	سایت فنی
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ. پ. ه. آبدانان	اماکن مسکونی
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ. پ. ه. آبدانان	پل شهر دزفول
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ. پ. ه. آبدانان	شهر پلدختر
۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ. پ. ه. آبدانان	کوه دشت
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ. پ. ه. آبدانان	نیروگاه تبریز

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۳ شروع بیت المقدس ۳

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۴ شروع عملیات والفجر ۱۰

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۴ گسترش جنگ افزارهای طرح ذوالفقار و رشید (سهمیہ اراک)

جدول ۶۱۱: گسترش جنگ افزارهای طرح ذوالفقار و رشید (سهمیہ اراک) در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ. پ. ه. امیدیه	مواقع پایگاه سوم موقت
۲	توپ ۲۳م	۵ قبضه	سهمیہ گ. پ. ه. اراک	مواقع پایگاه سوم موقت
۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	اسدآباد	مواقع پایگاه سوم موقت

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۴ جابجایی سایت هاگ فاطمیه ۱۰ به پایگاه سوم شکاری همدان

جدول ۶۱۲: جابجایی سایت هاگ فاطمیه ۱۰ به پایگاه سوم شکاری همدان در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار منها	سایت هاگ فاطمیه ۱۰ (منطقه عملیات)	پایگاه سوم موقت
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سایت هاگ فاطمیه ۱۰	پایگاه سوم موقت
۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	پایگاه تبریز	پایگاه سوم موقت

توضیح: این سایت تحت امر قرارگاه فجر جهت عملیات بیت المقدس ۳ و والفجر ۱۰ قرار گرفت و منتظر دستور جابجایی می باشد، که متعاقباً این مأموریت لغو گردید.

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۵ اعزام تجهیزات پدافندی به قرارگاه فجر غرب کشور

جدول ۶۱۳: اعزام تجهیزات پدافندی به قرارگاه فجر غرب کشور در اسفندماه ۱۳۶۶

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۱ رسد	کریت کمپ گ.پ.ه امیدیه	غیر عملیاتی اعزام نشد
۲	اسکای گارد	۲ رسد	بندر امام	قرارگاه فجر اعزام شد
۳	هاگ	۱ آتشبار (-)	جمعی تبریز	قرارگاه فجر اعزام
۴	توپ ۲۳	۴ قبضه	پایگاه امیدیه	قرارگاه فجر اعزام
۵	توپ ۲۳	۲ قبضه	پایگاه دزفول	قرارگاه فجر اعزام
۶	توپ ۲۳	۲ قبضه	پایگاه همدان	قرارگاه فجر اعزام
۷	رایپر	۴ رسد	پایگاه همدان و تهران	قرارگاه فجر اعزام
۸	رایپر	۲ رسد	گ.پ.ه همدان	پایگاه سوم شکاری
۹	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱ عراده	کارخانجات ذوب آهن اصفهان	غیر عملیاتی اعزام نشد
۱۰	رادار جستجو گر هاگ	ادستگاه	گ.پ.ه تبریز	قرارگاه فجر اعزام

توضیح: این تجهیزات در کنترل قرارگاه فجر عملیات والفجر ۱۰ قرار گرفتند؛ منطقه عملیاتی حلبچه و دربندیخان.

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۶ آمار گسترش جنگ افزارهای طرح رشید در پالایشگاه کنگان

جدول ۶۱۴: آمار گسترش جنگ افزارهای طرح رشید در پالایشگاه کنگان در اسفندماه ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پالایشگاه گازی کنگان
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پالایشگاه گازی کنگان	نیروگاه گازی بندرعباس
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	پالایشگاه گازی کنگان	اسکله شهید رجایی بندرعباس

توضیح: جنگ افزارهای گ.پ.ه بندر عباس از پالایشگاه گازی کنگان جمع آوری و جنگ افزارهای آکبند گسترش یافتند.

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۸ آماده سازی آتشبار هاگ جهت اعزام به قرارگاه فجر

جدول ۶۱۵: آماده سازی آتشبار هاگ جهت اعزام به قرارگاه فجر در اسفندماه ۱۳۶۶^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	گ.پ.ه همدان اعزامی از امیدیه	منطقه عملیات والفجر ۱۰
۲	رادار جستجوگر	۱ دستگاه	سایت ۲ هاگ تهران	منطقه عملیات والفجر ۱۰

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۸ ارسال اسکای گارد به قرارگاه فجر

جدول ۶۱۶: ارسال اسکای گارد به قرارگاه فجر در اسفندماه ۱۳۶۶^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه همدان اعزامی از امیدیه	منطقه عملیات والفجر ۱۰

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۸ استقرار سایت موشکی سپاه در تهران

جدول ۶۱۷: استقرار سایت موشکی سپاه در تهران در اسفندماه ۱۳۶۶^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	HQ-2	۱ آتشبار	سپاه	ارتفاعات لشکرک تهران

۱. همان.
۲. همان.
۳. همان.
۴. همان.

● ۱۳۶۶/۱۲/۲۹ آماده سازی آتشبار هاگ جهت اعزام به قرارگاه فجر

جدول ۶۱۸: آماده سازی آتشبار هاگ جهت اعزام به قرارگاه فجر در اسفندماه ۱۳۶۶^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار جستجوگر	۱ دستگاه	سایت هاگ محمد کرمانشاه	پایگاه سوم در اختیار قرارگاه فجر
۲	رادار تعقیب هدف	۱ دستگاه	سایت ۲ هاگ تهران	پایگاه سوم در اختیار قرارگاه فجر

فروردین ماه سال ۱۳۶۷ تقویت معابر نفوذی پالایشگاه اصفهان، جابجایی سایت های هاگ در ارومیه و سرو، استقرار هاگ تپه های عباس آباد تهران، سقوط فاو و درخواست جنگ افزار جهت فرودگاه مقدم یزد

● ۱۳۶۷/۰۱/۰۱ شروع و خاتمه عملیات آفندی مهدی (عج)

جدول ۶۱۹: ورود جنگ افزارهای ۲۳م آکبند به اسکله بندرعباس فروردین ماه ۱۳۶۷^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	-	خرید خارج از کشور	برابر سهمیه

توضیح: محموله کشتی آدنیس وارد بندرعباس گردید و دستور تخلیه و واگذاری سریع داده شد.

● ۱۳۶۷/۰۱/۰۲ بررسی استقرار سایت موشکی سپاه در جزیره خارکو

جدول ۶۲۰: استقرار سایت موشکی سپاه در جزیره خارکو در فروردین ماه ۱۳۶۷^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	HQ-2	۱ آتشبار	سپاه	جزیره خارکو

توضیح: استقرار این سایت در جزیره خارکو در حال بررسی است.

● ۱۳۶۷/۰۱/۰۵ شروع عملیات بیت المقدس ۴

● ۱۳۶۷/۰۱/۰۶ گسترش سایت هاگ در جزیره خارکو

۱. همان.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول فروردین ماه سال ۱۳۶۷.

۳. همان.

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۲۹۱

جدول ۶۲۱: گسترش سایت هاگ در جزیره خارکو^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل برداشت	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت ۲ هاگ خارک	جزیره خارکو

• ۱۳۶۷/۰۱/۱۹ اعزام توپ‌های ۲۳م به قرارگاه فجر

جدول ۶۲۲: اعزام توپ‌های ۲۳م به قرارگاه فجر در فروردین ماه ۱۳۶۷^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳	۸ قبضه	گ. پ. ه تبریز	قرارگاه فجر شمال غرب
۲	توپ ۲۳	۲ قبضه	سایت هاگ تبریز	قرارگاه فجر شمال غرب

• ۱۳۶۷/۰۱/۲۰ جابجایی سایت هاگ تبریز به ارومیه و سرو

جدول ۶۲۳: جابجایی سایت هاگ تبریز به منطقه سرو و ارومیه (منطقه اشکان)^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	سایت هاگ تبریز	سایت هاگ ارومیه (اشکان)
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سایت هاگ تبریز	سایت هاگ ارومیه (اشکان)
۳	هاگ	۱ آتشبار (-)	سایت هاگ تبریز	سایت هاگ منطقه سرو
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سایت هاگ تبریز	سایت هاگ منطقه سرو

• ۱۳۶۷/۰۱/۲۰ شروع عملیات آفندی بیت المقدس ۵

• ۱۳۶۷/۰۱/۲۱ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ. پ. ه شیراز

جدول ۶۲۴: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ. پ. ه شیراز در فروردین ماه ۱۳۶۷^۴

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳۱ قبضه	گ. پ. ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ. پ. ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ. پ. ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ. پ. ه شیراز	پتروشیمی شیراز

۱. همان.

۲. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم فروردین ماه سال ۱۳۶۷.

۳. همان.

۴. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۲۶ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (خوزستان)
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۰	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۱۱	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	هرایمان
۱۲	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن (دیدبانی)
۱۳	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی آباد (دیدبانی)
۱۴	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین (دیدبانی)
۱۵	موشک سهند	۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	۶ کیلومتری صنایع الکترونیک شیراز

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۲۳م پالایشگاه، پتروشیمی و پایگاه شیراز افزایش یافته است. موشک سهند ۳ به ۶ کیلومتری صنایع الکترونیک شیراز منتقل شد.

● ۱۳۶۷/۰۱/۲۳ تقویت پدافند پالایشگاه کنگان

جدول ۶۲۵: جابجایی جنگ افزارها به پالایشگاه کنگان در فروردین ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	مواضع پایگاه بوشهر	پالایشگاه گازی کنگان
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	مواضع پایگاه بوشهر	پالایشگاه گازی کنگان

● ۱۳۶۷/۰۱/۲۳ گسترش توپ های آموزشی در معابر نفوذی

جدول ۶۲۶: تقویت معابر نفوذی در فروردین ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	کوه نمک	غرب پارچین
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	دام ترینر تهران (آموزشی)	غرب پارچین

توضیح: طرح استقرار توپ های ۲۳م در معابر نفوذی تهران ادامه دارد.

● ۱۳۶۷/۰۱/۲۴ تقویت معابر نفوذی پالایشگاه اصفهان

جدول ۶۲۷: تقویت معابر نفوذی پالایشگاه اصفهان در فروردین ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند (طرح رشید)	معابر نفوذی پالایشگاه اصفهان
	موشک سه‌پند	۲ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	معابر نفوذی پالایشگاه اصفهان (مورچه خورت)

توضیح: طرح استقرار توپ‌های ۲۳م در معابر نفوذی پالایشگاه اصفهان ادامه دارد.

● ۱۳۶۷/۰۱/۲۷ جمع آوری تجهیزات رایپر از منطقه عملیاتی والفجر ۱۰

جدول ۶۲۸: جمع آوری تجهیزات رایپر از منطقه عملیاتی والفجر ۱۰ در فروردین ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رایپر	۴ رسد	منطقه عملیاتی والفجر ۱۰	ارسال به ف.لوج هوایی جهت بازسازی

توضیح: روند بازسازی و آرایش فنی رایپر ادامه دارد.

● ۱۳۶۷/۰۱/۲۸ عملیات پدافندی فاو (سقوط فاو)

● ۱۳۶۷/۰۱/۳۰ استقرار سایت هاگ در تپه‌های عباس آباد تهران

جدول ۶۲۹: استقرار سایت هاگ در تپه‌های عباس آباد تهران در فروردین ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	گ.پ.ه تهران	تپه‌های عباس آباد تهران

توضیح: این طرح تحت عنوان طرح امام رضا(ع) در پایان فروردین ماه گسترش یافت.

● ۱۳۶۷/۰۱/۳۰ درخواست جنگ افزار جهت پدافند از فرودگاه مقدم یزد

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

جدول ۶۳۰: درخواست جنگ‌افزار جهت پدافند از فرودگاه مقدم یزد در فروردین‌ماه ۱۳۶۷^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	-	فرودگاه مقدم هوایی یزد
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	-	فرودگاه مقدم هوایی یزد

توضیح: هواپیماهای ترابری، سوخت‌رسان و شنود الکترونیکی در این فرودگاه گسترش یافته و درخواست جنگ‌افزارهای پدافندی گردید (واگذار نشد).

اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۶۷ استقرار هاگ در منطقه عملیاتی فاو جابجایی هاگ از ارومیه به تبریز، عملیاتی شدن هاگ بندرعباس، گسترش جنگ‌افزارهای نداجا و نزاجا، استقرار هاگ در جزیره خارکو و استقرار موشک‌های سپند در نوار مرزی شمال غرب کشور

• ۱۳۶۷/۰۲/۰۱ گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نداجا تحت امر شبکه فرماندهی و کنترل پدافند هوایی

جدول ۶۳۱: گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی نداجا تحت امر شبکه فرماندهی و کنترل پدافند هوایی در اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۷^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	نداجا بندرعباس	ایستگاه هوادریا
۲	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نداجا بندرعباس	انبار مهمات شهید چمران
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نداجا بندرعباس	طرح مروارید
۴	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	نداجا (منطقه بندرعباس)	جزیره لاوان
۵	توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	نداجا (منطقه بندرعباس)	جزیره سیری
۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	نداجا (منطقه بندرعباس)	جزیره تنب بزرگ
۷	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	نداجا (منطقه بندرعباس)	جزیره ابوموسی
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نداجا (منطقه بندرعباس)	سکوی سلمان
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نداجا (منطقه بندرعباس)	سکوی رشادت
۱۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نداجا (منطقه بندرعباس)	سکوی نصر
۱۱	توپ ۲۳م	۹ قبضه	نداجا (پایگاه ماهشهر)	بندر امام (پایگاه دریایی ماهشهر)

۱. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول خردادماه سال ۱۳۶۷، و درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۷.

۲. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۶۷.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	نداجا (پایگاه ماهشهر)	ایستگاه رادیو و تلویزیون ماهشهر
۱۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	محدوده منطقه دریایی
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	سکوی فروزان
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	سکوی Fx فروزان
۱۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	سکوی F-15 فروزان
۱۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	سکوی F-3 فروزان
۱۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	جزیره فارسی
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	سکوی نوروز
۲۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	سکوی ابوذر
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	بارج بحرگان
۲۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	ایستگاه نهنگ ۲
۲۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نداجا (منطقه ۲ دریایی بوشهر)	ایستگاه نهنگ

● ۱۳۶۷/۰۲/۰۲ استقرار سایت هاگ در منطقه فاو

جدول ۶۳۲: استقرار سایت هاگ در منطقه فاو در اردیبهشت ماه ۱۳۶۷^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ سربندر	منطقه فاو

● ۱۳۶۷/۰۲/۰۳ پیش بینی استقرار پست های دیدبانی

جدول ۶۳۳: پیش بینی استقرار پست های دیدبانی تحت امر گ.پ.ه همدان^۲

ردیف	محل دیدبانی	ردیف	محل دیدبانی	ردیف	محل دیدبانی
۱	سوباشی	۲	حاورسیان	۳	کوزران
۴	اسدآباد	۵	توره	۶	پلنگان
۷	شیرین سو	۸	کمیجان	۹	گهواره
۱۰	بارابند	۱۱	چهارچریک	۱۲	کرنند
۱۳	قهاوند	۱۴	ده نو	۱۵	قلاچه
۱۶	جوکار	۱۷	سندج	۱۸	پلنگرد

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	محل دیدبانی	ردیف	محل دیدبانی	ردیف	محل دیدبانی
۱۹	سروآباد	۲۰	بیجار	۲۱	اسلام آباد
۲۲	کنگاور	۲۳	موچش	۲۴	ماهی دشت
۲۵	پادله	۲۶	دیواندره	۲۷	ورچه
۲۸	فارسینج	۲۹	کامیاران	۳۰	نورآباد
۳۱	قروه	۳۲	آریز	۳۳	نواکوه
۳۴	اراک	۳۵	سنقر	۳۶	برخوردار
۳۷	خمین	۳۸	مریوان	۳۹	بانی کرکيسار
۴۰	آشتیان	۴۱	باختران	۴۲	ایوانغرب
۴۳	کوه پناه	۴۴	تکن	۴۵	گنجی
۴۶	داوودآباد	۴۷	برتکسار	۴۸	گودرز
۴۹	فرمهین	۵۰	هرسین	۵۱	ساروق
۵۲	سراب فیروزآباد	۵۳	شاه زند	۵۴	روانسر

● ۱۳۶۷/۰۲/۰۵ جابجایی سایت های هاگ قرارگاه فجر از ارومیه به تبریز

جدول ۶۳۴: جابجایی سایت های هاگ قرارگاه فجر از ارومیه به تبریز در اردیبهشت ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ میاندواب قرارگاه فجر	سایت هاگ وادی رحمت
۲	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ ارومیه قرارگاه فجر	سایت هاگ غرب ارومیه منطقه نوشین

● ۱۳۶۷/۰۲/۰۶ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه بوشهر

جدول ۶۳۵: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه بوشهر در

اردیبهشت ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۲	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت رادار بوشهر
۳	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	نیروگاه اتمی

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۶	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	گاز ولیعصر کنگان
۷	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گاز ولیعصر کنگان و مراکز تفکیک
۸	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	بندر طاهری
۹	توپ ۳۵م	۹ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۰	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه گاز ولیعصر کنگان
۱۱	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۲	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۳	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	غرب کشور باختران
۱۴	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۱۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	بوشهر (جمعی بندرعباس)	بندر طاهری
۱۶	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره

توضیح: جنگ افزارهای ۲۳م انرژي اتمی و پالایشگاه گازی ولیعصر کنگان تقویت گردیده است.

● ۱۳۶۷/۰۲/۰۷ عملیاتی شدن سایت هاگ بندرعباس

جدول ۶۳۶: عملیاتی شدن سایت هاگ بندرعباس در اردیبهشت ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	سایت هاگ شهابنگ (تهران)	سایت هاگ بندرعباس
۲	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	سایت هاگ تبریز	سایت هاگ بندرعباس

● ۱۳۶۷/۰۲/۰۹ جابجایی سایت های هاگ قرارگاه فجر از ارومیه به تبریز

جدول ۶۳۷: جابجایی سایت های هاگ قرارگاه فجر از ارومیه به تبریز در اردیبهشت ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ ارومیه قرارگاه فجر	دپو در شیلتر پایگاه

● ۱۳۶۷/۰۲/۱۰ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۶۳۸: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۷^۱

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش	سند
۱	توپ ۲۳م	۳۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز	اسناد دفتر ویژه
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز	اسناد دفتر ویژه
۳	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز	اسناد دفتر ویژه
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز	اسناد دفتر ویژه
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز	اسناد دفتر ویژه
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز	اسناد دفتر ویژه
۷	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز	اسناد دفتر ویژه
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	گ.پ.ه بابلسر	اسناد دفتر ویژه
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (خوزستان)	اسناد دفتر ویژه
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن	اسناد دفتر ویژه
۱۱	موشک سه‌پند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	هرایجان	اسناد دفتر ویژه
۱۲	موشک سه‌پند	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن (دیدبانی)	اسناد دفتر ویژه
۱۳	موشک سه‌پند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی‌آباد (دیدبانی)	اسناد دفتر ویژه
۱۴	موشک سه‌پند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین (دیدبانی)	اسناد دفتر ویژه

توضیح: گسترش‌ها بدون تغییر عمده ۳ قبضه جنگ‌افزار ۲۳م به گ.پ.ه بابلسر اعزام گردیده است.

● ۱۳۶۷/۰۲/۱۱ گسترش جنگ‌افزارهای گردان ۳۱۴ پدافند هوایی گچساران (نزاجا)

جدول ۶۳۹: گسترش جنگ‌افزارهای گردان ۳۱۴ پدافند هوایی گچساران (نزاجا) در اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۷^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	ترمینال نفتی بهرگان (دبلم)
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	بهره‌برداری بینک

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	والف گناوه
۴	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	ترمینال نفتی بهرگان
۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	یونیت ۲ گچساران
۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	بهره برداری بی بی حکیمه ۱ گچساران
۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	بهره برداری بی بی حکیمه ۲ گچساران
۸	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	بهره برداری یونیت ۱ گچساران
۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	بهره برداری رگ سفید ۱ آغا جاری
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	بهره برداری یونیت ۴ گچساران
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	تلمبه خانه تنگ پیرزال (دهدشت)
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	تلمبه خانه نورآباد شیراز
۱۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	بهره برداری رگ سفید-۲ آغا جاری
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	بهره برداری یونیت-۳ گچساران
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گردان ۳۱۴ نزاجا	بهره برداری یونیت ۴ گچساران

توضیح: این جنگ افزارها تحت کنترل عملیاتی شبکه فرماندهی و کنترل پدافند هوایی می باشند.

● ۱۳۶۷/۰۲/۱۲ واگذاری موشک دوش پرتابی سه‌پند از نزاجا (مراتو) و استقرار در نوار مرزی

جدول ۶۴۰: واگذاری موشک دوش پرتابی سه‌پند به طرح دیدبانی در اردیبهشت ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
	موشک سه‌پند	۲۰ قبضه	آکبند فرماندهی لجستیکی هوایی	پست های دیدبانی تبریز
	موشک سه‌پند	۸ قبضه	نزاجا(مراتو)	پست های دیدبانی شیراز
	موشک سه‌پند	۸ قبضه	نزاجا(مراتو)	پست های دیدبانی اصفهان
	موشک سه‌پند	۱ قبضه	نزاجا(مراتو)	پست های دیدبانی همدان (اسد آباد)

توضیح: پست های دیدبانی در حال مجهز شدن به موشک های سه‌پند می باشند و موشک های واگذاری به تبریز در نوار مرزی ایران و ترکیه گسترش می یابند.

● ۱۳۶۷/۰۲/۱۲ برگشت جنگ افزارهای ۲۳م از منطقه عملیاتی غرب کشور

جدول ۶۴۱: برگشت جنگ‌افزارهای ۲۳م از منطقه عملیاتی غرب کشور در اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	قرارگاه غرب کشور	گ.پ.ه امیدیه
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	قرارگاه غرب کشور	گ.پ.ه دزفول

● ۱۳۶۷/۰۲/۱۲ گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی سپاه

جدول ۶۴۲: گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی سپاه در منطقه بوشهر^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	ضلع جنوبی هلیله واقع در نیروگاه اتمی بوشهر
۲	توپ ۲۳م	۳ قبضه	سپاه پاسداران	پادگان قدس نبه گز
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	ارتفاعات رأس نای بند عسلویه
۴	سهند ۳	۳ قبضه	سپاه پاسداران	ورودی حوضچه ناوگروه دریایی سپاه
۵	توپ ۲۳م	-	سپاه پاسداران	جزیره نخیلو
۶	سهند ۳	-	سپاه پاسداران	جزیره نخیلو

● ۱۳۶۷/۰۲/۱۵ اعزام اسکای‌گارد به منطقه عملیاتی شمال غرب

جدول ۶۴۳: اعزام اسکای‌گارد به منطقه شمال غرب^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	اسکای‌گارد	۲ رسد کامل	منطقه بندر امام و ماهشهر	منطقه عملیاتی شمال غرب

● ۱۳۶۷/۰۲/۲۱ آخرین گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه

امیدیه

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان، و درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج. ۸.

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۰۱

جدول ۶۴۴: آخرین گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه امیدیه در اردیبهشت ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	نیروگاه برق ماهشهر
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	منابع ذخیره گاز مایع ماهشهر
۵	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه امیدیه	گاز مایع ماهشهر
۶	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع پتروشیمی
۷	توپ ۲۳م	۶ قبضه	نداجا	مجتمع پتروشیمی
۸	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع پتروشیمی
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه	مجتمع پتروشیمی
۱۰	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	تلمبه خانه گاز مایع ماهشهر
۱۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت هاگ سربندر
۱۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	ایذه
۱۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	ده دز
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	باغ ملک
۱۵	توپ ۵۷م	۲ عراده	نزاجا	باغ ملک
۱۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500
۱۷	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500
۱۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پازنان شماره ۱
۱۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رگه سفید ۱
۲۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ امیدیه
۲۱	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ امیدیه
۲۲	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲ و برق امیدیه
۲۳	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲ و برق امیدیه
۲۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲ و برق امیدیه
۲۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه چابهار	مارون ۱ اصفهان
۲۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳ آغا جاری
۲۷	اسکای گارد	۱ رسد کامل	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳ آغا جاری

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۷.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۲۸	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-1000(فلور)
۲۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کرنج
۳۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کرنج
۳۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کلاستر
۳۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	برق ۲ امیدیه
۳۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	دره نی
۳۴	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ اصفهان (رامهرمز)
۳۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رادار بندر امام
۳۶	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	شهید لشگری
۳۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری رامشیر
۳۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نداجا	اسکله بندر امام
۳۹	توپ شیلکا	۴ قبضه	نزاچا	اسکله بندر امام
۴۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۱ آغاچاری شهید مندلی زاده
۴۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۱ آغاچاری شهید مندلی زاده
۴۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۲ آغاچاری شهید مکوندی فر
۴۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲ آغاچاری شهید مکوندی فر
۴۴	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۴ آغاچاری
۴۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۴ آغاچاری
۴۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۵ آغاچاری
۴۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گرگر
۴۸	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سردشت دیدبانی
۴۹	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	امامزاده حسن دیدبانی
۵۰	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	شاه عبدالله دیدبانی
۵۱	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	چم خلف عیسی دیدبانی
۵۲	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سجافی دیدبانی
۵۳	موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گرگر دیدبانی
۵۴	بدون موشک سهند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	هندیجان دیدبانی

● ۱۳۶۷/۰۲/۲۴ گسترش پست‌های دیدبانی در گ.پ.ه شیراز

جدول ۶۴۵: گسترش پست‌های دیدبانی در گ.پ.ه شیراز در اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	موشک سه‌سند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۲	موشک سه‌سند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی‌آباد
۳	موشک سه‌سند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین
۴	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	مهارلو
۵	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	خان‌زنبان
۶	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	مسیری
۷	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	کویان
۸	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	پل آبگینه
۹	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	تنگ‌چوگان
۱۰	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	کازرون
۱۱	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	خنج
۱۲	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	محمله
۱۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	دورنگون
۱۴	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	خرامه
۱۵	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	هرایجان
۱۶	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	رنج
۱۷	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	سیرزجان
۱۸	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	موک
۱۹	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	خرمنکوه
۲۰	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	مشهدی‌بیلو
۲۱	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	بالاده
۲۲	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	سورناباد
۲۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	پاسارگاد
۲۴	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	سعادت‌شهر
۲۵	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	کوشک‌شیراز
۲۶	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	ارسنجان

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۲۷	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	آباده
۲۸	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	سورمق
۲۹	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	اقلید
۳۰	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	آب باریک
۳۱	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	آسپاس
۳۲	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	دهبید
۳۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	داراب
۳۴	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه شیراز	بابامنیر

توضیح: دیدبان‌های گ.پ.ه شیراز به سرعت در حال گسترش می‌باشند.

● ۱۳۶۷/۰۲/۲۵ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز

جدول ۶۴۶: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه اهواز در

اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	مجمع نورد اهواز
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجمع نورد اهواز
۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مجمع نورد اهواز
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بوشهر	رادیو بیت المقدس
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	کارخانه لوله‌سازی
۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کارخانه لوله‌سازی
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	فرودگاه اهواز
۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نیروگاه حصیرآباد
۹	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۳
۱۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۴
۱۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۵
۱۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مارون ۶
۱۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه اهواز	تزیق گاز مارون
۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	رادیو بیت المقدس
۱۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه بندرعباس	مجمع فولاد

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۶	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه اهواز	مجتمع فولاد
۱۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه آبدانان	یونیت منصوری
۱۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بندرعباس	کوثر ۸
۱۹	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت ۴
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	یونیت ۳
۲۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳
۲۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	کوپال
۲۳	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه اهواز	نفت خام شهید چمران
۲۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه اهواز	هفتگل
۲۵	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۲
۲۶	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	کریت کمپ
۲۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه اهواز	معابر نفوذی اهواز
۲۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه اهواز	دکل مایکروویو

توضیح: جنگ افزارهای ۲۳م آکبند جایگزین توپ‌های تهران گردیده‌اند.

- ۱۳۶۷/۰۲/۲۶ گسترش جنگ افزارهای ۲۳ و ۱۴/۵ اژاجا تحت کنترل عملیاتی شبکه فرماندهی و کنترل پدافند هوایی

جدول ۶۴۷: گسترش جنگ افزارهای ۲۳ و ۱۴/۵ اژاجا تحت کنترل عملیاتی شبکه فرماندهی و کنترل پدافند هوایی در اردیبهشت ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	ناحیه	محل گسترش
۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	منبع آب
۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	گروهان علی ابن ابی طالب
۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	گروهان شورشیرین قدیم شهید جلفایی
۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	دسته ادوات شهید خسرو
۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	قرارگاه گروهان مهران
۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	قرارگاه گروهان مهران
۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	قرارگاه گروهان شهید طاهری

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	ناحیه	محل گسترش
۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	پاسگاه چنگوله
۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه باختران	تأسیسات صدا و سیمای کوه نوح
۱۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه باختران	غرب کرد
۱۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه باختران	شهرک کرد
۱۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه باختران	شمال کرد
۱۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه باختران	شرق کرد
۱۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه باختران	مقابل کارخانه قند اسلام‌آباد
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه باختران	مرکز شهر اسلام‌آباد
۱۶	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	ناحیه باختران	تأسیسات صدا و سیمای کوه نوح
۱۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	قرارگاه شهید بیگلی
۱۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	تلمبه‌خانه بلاطاق
۱۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	محمد سرآبله
۲۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	سرآب هلوی پاره
۲۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه باختران	ضلع شمالغرب گردان
۲۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	پایگاه شهید چمران
۲۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	دکل چشمه سفید
۲۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	دکل خورین
۲۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	دکل کرد
۲۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	پل سیمره
۲۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	مرکز گروهان پشتیبانی رزمی
۲۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	مرکز گروهان عین خوش
۲۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	پایگاه شهداء
۳۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	پایگاه زرین آباد
۳۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	پایگاه گره چشمی
۳۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	مرکز گروهان دره شهر
۳۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	ضلع جنوبی دهلران
۳۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	ضلع شمالی دهلران
۳۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	چوار ۱
۳۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	چوار ۲
۳۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	چرداول
۳۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری باختران	نیروگاه برق

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۰۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	ناحیه	محل گسترش
۳۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پاسگاه قاوخان
۴۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	مرکز گردان رزمی دیواندره
۴۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	مرکز آموزش شهید بهشتی
۴۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	شهر مریوان
۴۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	گروهان شهید دخانی
۴۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	گروهان شهید الفتی
۴۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	گروهان مرکزی پاسگاه سیلو سقز
۴۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	گروهان مرکزی پایگاه تپه شهری
۴۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	گردان محمد رسول الله
۴۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه گرماب
۴۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه دوس ۱
۵۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه تپه سبز
۵۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه شیخ الاسلام
۵۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	کوچ ونس
۵۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	شهید صدیقی
۵۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	برده رنی
۵۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه چاتراوین ۱
۵۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	مرکز گردان کربلا
۵۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه مامال
۵۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه بوالحسن
۵۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه الوت ۱
۶۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	مرکز گروهان حر
۶۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	مرکز گروهان بوئین
۶۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	مرکز گروهان عباس آباد
۶۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پاسگاه احمدآباد
۶۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه نهنی
۶۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه مام سیف الدین
۶۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه هرمیدل
۶۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه تپه خاکی
۶۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه شهداء

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	ناحیه	محل گسترش
۶۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه وزنه
۷۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه اربابا
۷۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	گردان خان
۷۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	تپه سبز
۷۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	گردان ۲۰۴ امداد
۷۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه تیژتیر
۷۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	گروهان شهداء
۷۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	گروهان شویشه
۷۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه شهید محمدی
۷۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه شهید هاشمی
۷۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه کانی کن
۸۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه مرکزی گروهان توسواران
۸۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه تازه ده
۸۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	قرارگاه گردان مریوان
۸۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه گاران
۸۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه کردستان	پایگاه سوم چناره
۸۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	هنگ مستقل لرستان	کارخانه سیمان درود
۸۶	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	هنگ مستقل لرستان	شهر الیگودرز
۸۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	هنگ مستقل لرستان	طاق سید ۳ کیلومتری پلدختر
۸۸	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	هنگ مستقل لرستان	گروهان کوهدشت و ۲ کیلومتری گروهان
۸۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	هنگ مستقل لرستان	۵۰۰ متری غرب هنگ
۹۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	هنگ ژاندارمری سنندج
۹۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	نیروگاه سنندج
۹۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه کریمه ۱
۹۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه دوشان
۹۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه فلیجان
۹۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	هنگ ژاندارمری سقز
۹۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه سوتو
۹۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	دره زیارت
۹۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پل فلزی

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	ناحیه	محل گسترش
۹۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	آغچه
۱۰۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	شهید پآوری
۱۰۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	پایگاه قره بقره
۱۰۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری کردستان	گروهان بسطام
۱۰۳	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری بوشهر	ناوچه حوالی خارک
۱۰۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی مسجدک
۱۰۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی گمشاد
۱۰۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی کهک
۱۰۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی چوتور
۱۰۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	قضایی کوره سنگی
۱۰۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	گروهان نگور
۱۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی شغالی
۱۱۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی پولک
۱۱۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی ملاشریف
۱۱۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه قضایی حرمک
۱۱۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی تل سیاه
۱۱۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی گمشاد
۱۱۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی گلشاه
۱۱۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی ساسولی
۱۱۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی میلک
۱۱۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی تخت عدالت
۱۲۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی ماکی
۱۲۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری زاهدان	پاسگاه مرزی نادر
۱۲۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	جنوب غرب شهر سوسنگرد
۱۲۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	کارخانه سیمان بهبهان
۱۲۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	دسته ۳ گروهان ژاندارمری خرمشهر
۱۲۵	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	دسته یکم گروهان حفاظت خرمشهر
۱۲۶	توپ ۱۴/۵م	۳ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	دسته سوم گروهان حفاظت خرمشهر
۱۲۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	گروهان خسروآباد

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	ناحیه	محل گسترش
۱۲۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	گروهان ۳ رزمی ابادان
۱۲۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	پایگاه خورشید
۱۳۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	پایگاه منبع آب
۱۳۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	پایگاه ابوریه
۱۳۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	پایگاه قائم
۱۳۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	انبار مهمات گردان ۲۰۷ امداد رزمی
۱۳۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	دسته مهندسی گردان
۱۳۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	قبضه های ۱۲۰م
۱۳۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	مقر گردان ۳۰۷ رزمی
۱۳۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	کله قندی
۱۳۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	گروهان دوم ۴۰۷
۱۳۹	توپ ۱۴/۵م	۴ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	گروهان ادوات
۱۴۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	گروهان سوم
۱۴۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	ستاد گردان ۵۰۷
۱۴۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	انبار مهمات ۵۰۷
۱۴۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	قرارگاه انصار
۱۴۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	شمال شرق سوسنگرد
۱۴۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	کارخانه سیمان بهبهان
۱۴۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	مرکز هنگ بهبهان
۱۴۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	گروهان یکم امداد رزمی
۱۴۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	گروهان ادوات
۱۴۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	دسته ۱۲۰
۱۵۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خوزستان	گروهان احتیاط
۱۵۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی گزیک پاسگاه کلورده
۱۵۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی چاه مضراب
۱۵۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	تایباد پاسگاه ارک
۱۵۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	پاسگاه هریرود
۱۵۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	پاسگاه رشری
۱۵۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی گزیک پاسگاه شندا
۱۵۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی چاه عبدالمهی

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	ناحیه	محل گسترش
۱۵۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی پاسگاه تیغ در
۱۵۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی کبوده
۱۶۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی پاسگاه یزدان
۱۶۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی پاسگاه ارزنگی
۱۶۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی پاسگاه گله حوض
۱۶۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان مرزی مرکز گروهان گزیک
۱۶۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد
۱۶۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد مرکز گردان
۱۶۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد مرکز گردان
۱۶۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد پاسگاه موسی آباد
۱۶۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد پاسگاه دوآب
۱۶۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد پاسگاه دوغان
۱۷۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد مرکز گروهان سنگان
۱۷۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد پاسگاه پیش پرباط
۱۷۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد مرکز گروهان جنت آباد
۱۷۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری خراسان	گردان تایباد پاسگاه دری بهلول
۱۷۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی ماکو پاسگاه دکل انتظامی قزلچه
۱۷۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی ماکوپایگاه دکل دانالو
۱۷۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی ماکومرکز گردان ماکو
۱۷۷	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی خوی ایستگاه راه آهن قره تپه
۱۷۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی خوی شهرستان سلماس
۱۷۹	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان ارومیه مرکز گروهان زیوه
۱۸۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی ارومیه ایستگاه رادیویی تیپ
۱۸۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی جلدیان پشت بام دبیرستان ۲۳ کلانتری
۱۸۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی جلدیان منبع آب نقده

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	ناحیه	محل گسترش
۱۸۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی جلدیان پادگان سپاه نقده
۱۸۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی جلدیان دانشگاه نقده
۱۸۵	توپ ۱۴/۵م	۵ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی جلدیان پادگان جلدیان
۱۸۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی جلدیان ژاندارمری اشنویه
۱۸۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی سردشت قرارگاه گردان
۱۸۸	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی سردشت پاسگاه کوران
۱۸۹	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی سردشت پایگاه سرچشمه
۱۹۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان رزمی نجف مرکز گردان
۱۹۱	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان رزمی نجف پایگاه گنه دار
۱۹۲	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	هنگ ژاندارمری مهاباد پشت بام
۱۹۳	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	هنگ ژاندارمری مهاباد پست بازرسی مهاباد میاندوآب
۱۹۴	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	هنگ ژاندارمری مهاباد پشت بام بیمارستان عباسی میاندوآب
۱۹۵	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	هنگ ژاندارمری مهاباد سد شماره ۲ مهاباد
۱۹۶	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان رزمی کربلا مرکز گردان
۱۹۷	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان رزمی کربلا تپه ارکان
۱۹۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	قرارگاه ناحیه پشت بام مرکز تربیت معلم
۱۹۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	قرارگاه ناحیه ضلع غربی قرارگاه ناحیه
۲۰۰	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	قرارگاه ناحیه ضلع شرقی قرارگاه ناحیه
۲۰۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی جلدیان ستاد گردان
۲۰۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	پادگان جلدیان
۲۰۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	پادگان جلدیان پایگاه رادار دوآب

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۱۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	ناحیه	محل گسترش
۲۰۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گروهان ژاندارمری پیرانشهر
۲۰۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان مرزی سردشت قرارگاه گردان
۲۰۶	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	هنگ ژاندارمری مه‌آباد محور کارخانه قند میاندوآب
۲۰۷	توپ ۲۳م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	گردان محمد رسول الله (ص) مرکز گردان
۲۰۸	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	مستقر در تلمبه‌خانه قره چمن حوزه آ-شرقی
۲۰۹	توپ ۱۴/۵م	۲ قبضه	ناحیه ژاندارمری آ-غربی	مستقر در تلمبه‌خانه ایده‌لو حوزه آ-شرقی
۲۱۰	توپ ۱۴/۵م	۱ قبضه	ناحیه ژاندارمری فارس	گردان امداد مرودشت

● ۱۳۶۷/۰۲/۲۶ آمار کلی گسترش جنگ افزارهای ۲۳ و ۱۴/۵ ژاجا

جدول ۶۴۸: آمار کلی گسترش جنگ افزارهای ۲۳ و ۱۴/۵ ژاجا در اردیبهشت‌ماه ۱۳۶۷

ردیف	نام یگان	توپ ۱۴/۵م	توپ ۲۳م
۱	آذربایجان شرقی	۴ قبضه	-
۲	آذربایجان غربی	۳۰ قبضه	۱۲ قبضه
۳	کردستان	۵۳ قبضه	۶ قبضه
۴	باختران	۴۱ قبضه	۷ قبضه
۵	خوزستان	۲۸ قبضه	۷ قبضه
۶	فارس	۱ قبضه	-
۷	زاهدان	۷ قبضه	۱۳ قبضه
۸	خراسان	۵ قبضه	۱۷ قبضه
۹	لرستان	۶ قبضه	۱ قبضه
۱۰	بوشهر	۲ قبضه	-
۱۱	لوج	۱ قبضه	۱ قبضه
۱۲	پل کردان	-	-

- ۱۳۶۷/۰۲/۲۶ شروع عملیات بیت المقدس ۶
- ۱۳۶۷/۰۲/۲۹ جابجایی سایت هاگ جزیره خارکو

جدول ۶۴۹: جابجایی سایت هاگ جزیره خارکو در اردیبهشت ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار(-)	از سایر سایت های هاگ	جزیره خارکو

توضیح: این سایت بنا بر دستور گسترش خواهد یافت.

خردادماه سال ۱۳۶۷ تقویت دیدبانی های دزفول، سقوط شلمچه، جابجایی سایت هاگ در غرب کشور و تقویت پدافند پایگاه پنجم امیدیه

- ۱۳۶۷/۰۳/۰۱ گسترش پست های دیدبانی دزفول

جدول ۶۵۰: گسترش دیدبانان در گ.پ.ه دزفول در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	هندیجان
۲	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	سردشت
۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	امام حسن
۴	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	شاه عبدالله
۵	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	چم خلیف عیسی
۶	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	سجافی
۷	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	گرگر
۸	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	ابوغزاله
۹	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	بوخضر
۱۰	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	بوطاهری
۱۱	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	رامشیر
۱۲	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه دزفول	عرب راشد

- ۱۳۶۷/۰۳/۰۲ جابجایی سایت هاگ موجود در همدان (مهدی ۲) به محل جدید

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۱۵

جدول ۶۵۱: جابجایی سایت هاگ موجود در همدان (مهدی ۲) به محل جدید در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	موجود در شیلتر همدان (جمع آوری از قرارگاه فجر)	بنا بر دستور

توضیح: این سایت بنا بر دستور در ۱۳۶۷/۰۳/۱۴ تحت عنوان مهدیه ۱ در منطقه چوار گسترش یافت.

● ۱۳۶۷/۰۳/۰۳ درخواست جنگ افزار جهت پدافند از فرودگاه مقدم هوایی یزد

جدول ۶۵۲: درخواست جنگ افزار جهت پدافند از فرودگاه مقدم هوایی یزد در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	-	فرودگاه مقدم هوایی یزد
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	-	فرودگاه مقدم هوایی یزد

توضیح: هواپیماهای ترابری، سوخت رسان و شنود الکترونیکی در این فرودگاه گسترش یافته و درخواست جنگ افزارهای پدافندی گردید (مستقر نشد).

● ۱۳۶۷/۰۳/۰۴ شروع عملیات پدافندی شلمچه (سقوط شلمچه)

● ۱۳۶۷/۰۳/۰۴ جابجایی تجهیزات هاگ بندرعباس

جدول ۶۵۳: جابجایی تجهیزات هاگ بندرعباس به دزفول در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	موجود در بندرعباس	قرارگاه فجر

● ۱۳۶۷/۰۳/۰۵ جابجایی سایت هاگ کوثر ۹ در منطقه قرارگاه فجر

جدول ۶۵۴: جابجایی سایت هاگ کوثر ۹ در منطقه قرارگاه فجر در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	سایت هاگ کوثر ۹	در اختیار قرارگاه فجر

توضیح: جهت شرکت در عملیات بیت المقدس ۶ در استان خوزستان.

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

● ۱۳۶۷/۰۳/۰۸ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۶۵۵: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	گ.پ.ه بابلسر
۹	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (خوزستان)
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۱	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	هرایجان
۱۲	موشک سهند	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن (دیدبانی)
۱۳	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی آباد (دیدبانی)
۱۴	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین (دیدبانی)

● ۱۳۶۷/۰۳/۰۸ گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش

جدول ۶۵۶: گسترش جنگ افزارهای سازمانی و مأمور گ.پ.ه کیش در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه کیش	۱ دستگاه عملیاتی
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	ارومیه
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش

توضیح: آمار بدون تغییر می باشد.

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۱۷

● ۱۳۶۷/۰۳/۰۹ پیش‌بینی گسترش سایت موشکی سپاه پاسداران در همدان، دزفول و بروجرد

جدول ۶۵۷: پیش‌بینی گسترش سایت موشکی سپاه پاسداران در همدان، دزفول و بروجرد در

خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	HQ-2	-	سپاه پاسداران	همدان
۲	HQ-2	-	سپاه پاسداران	دزفول
۳	HQ-2	-	سپاه پاسداران	بروجرد

توضیح: اقدامات سایت‌یابی در حال اقدام است (گسترش نیافت).

● ۱۳۶۷/۰۳/۱۰ استقرار تجهیزات دامی در سایت هاگ قشم

جدول ۶۵۸: استقرار تجهیزات دامی در سایت هاگ قشم در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات دامی هاگ	-	موجود در بندرعباس	سایت احداث شده جدید
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نیروگاه گازی بندرعباس	سایت احداث شده جدید
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	اسکله شهید رجایی	سایت احداث شده جدید

● ۱۳۶۷/۰۳/۱۰ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز

جدول ۶۵۹: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز در

خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	شهر ارومیه
۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قطور
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	منطقه عملیاتی قرارگاه فجر
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه تبریز
۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	نیروگاه تبریز

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	نیروگاه تبریز
۹	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۱۰	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۱۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۴	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	اردبیل
۱۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	مخابرات شبلی
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	هاگ تبریز (گسترش در وادی رحمت)
۲۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	هاگ میاندوآب (شهید مردانی) فعلاً در شیلتر
۲۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۴	توپ ۲۳م	۱۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۵	توپ ۳۵م	۹ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۶	توپ ۲۳م	۲۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۷	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۸	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	اطراف ارومیه
۲۹	راپیر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط

توضیح: یک عراده توپ ۳۵م جمعی تهران بازگشت داده شد.

● ۱۳۶۷/۰۳/۱۳ سایت های تاکتیکی هاگ شناسایی شده توسط قرارگاه عملیاتی فجر

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۱۹

جدول ۶۶۰: سایت‌های تاکتیکی هاگ شناسایی شده توسط قرارگاه عملیاتی فجر، که در خردادماه ۱۳۶۷ به تصویب ستاد کل پدافند کشور رسیده است.^۱

نام منطقه اصلی	نام منطقه فرعی	تعداد سایت های تاکتیکی
منطقه عملیاتی شمال غرب	منطقه عمومی بانه	۴ محل
	منطقه عمومی مریوان	۴ محل
	منطقه عمومی پیرانشهر	۴ محل
منطقه عملیاتی غرب	منطقه عمومی نوسود	۴ محل
	منطقه عمومی جوانرود	۲ محل
	منطقه عمومی میمک	۲ محل
	منطقه عمومی قصرشیرین	۲ محل
	منطقه عمومی نفت شهر	۳ محل
	منطقه عمومی مهران	۲ محل
	منطقه عمومی شرفهان	۲ محل
منطقه عملیاتی جنوب	منطقه عمومی بستان	۳ محل
	منطقه عمومی مجنون	۴ محل
	منطقه عمومی کربلا ۵	۴ محل
	منطقه عمومی والفجر ۸	۵ محل
	جمع	۴۵ محل

● ۱۳۶۷/۰۳/۲۳ گسترش پست‌های دیدبانی پیشنهادی در گ.پ.ه کیش

جدول ۶۶۱: گسترش پست‌های دیدبانی پیشنهادی در گ.پ.ه کیش در خردادماه ۱۳۶۷^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه حیدر جنوب کیش
۲	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه آزاد جنوب غرب کیش
۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه بعثت شمال غرب کیش
۴	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه رجایی شمال کیش
۵	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه رسول شمال شرق کیش
۶	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه سهیل شرق کیش
۷	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه بهار جنوب شرق کیش

۱. همان.

۲. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم خردادماه سال ۱۳۶۷.

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۸	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه فانوس جنوب کیش

● ۱۳۶۷/۰۳/۲۹ جابجایی جنگ‌افزار از ماهشهر به پایگاه پنجم امیدیه

جدول ۶۶۲: جابجایی جنگ‌افزار از ماهشهر به پایگاه پنجم امیدیه در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	پتروشیمی ماهشهر و گاز مایع	پایگاه ۵ امیدیه

تیرماه سال ۱۳۶۷ سقوط مجنون، عملیات دشمن در طلائیه و کوشک، استقرار مجدد سایت هاگ در خوزستان و ارسال سایت هاگ بندرعباس به جزیره قشم، جمع‌آوری سایت هاگ از غرب کشور و دیو در همدان، پذیرش قطعنامه ۵۹۸، عملیات آفندی دشمن در مهران و قصرشیرین

- ۱۳۶۷/۰۴/۰۴ شروع عملیات پدافندی جزایر مجنون (سقوط مجنون)
- ۱۳۶۷/۰۴/۰۴ شروع عملیات پدافندی طلائیه - کوشک
- ۱۳۶۷/۰۴/۰۶ گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی کشور با رعایت اولویت‌های مناطق حساس و حیاتی

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۲۱

جدول ۶۶۳: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی کشور با رعایت اولویت‌های مناطق حساس و حیاتی در تیرماه ۱۳۶۷^۱

نوع جنگ افزار	جماران	جزیره خارک	پالایشگاه اصفهان	پالایشگاه تهران	کارخانجات پارچین	پالایشگاه تبریز
توپ ۲۳م	۱۴ قبضه	۱۸ قبضه	- قبضه	۵۰ قبضه	۲۳ قبضه	۴۱ قبضه
توپ ۳۵م اورلیکن	-	۱۲ عراده	-	-	۷ عراده	۹ عراده
توپ ۳۵م اسکای گارد	۸ عراده	۱۶ عراده	۱۳ عراده	۱۴ عراده	۴ عراده	-
توپ ۵۷م	-	-	-	-	-	-
توپ ۱۴/۵م	-	-	-	-	-	-
شیلکا	-	-	-	۳ قبضه	-	-
موشک سه‌پند ۳	-	دارد	دارد	-	۸ قبضه	-
رسد رایپر	-	-	-	-	-	۳ رسد
پوشش هاگ	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
آتشبار سام ۲	دارد	-	دارد	دارد	دارد	دارد
پوشش راداری	دارد	دارد	-	دارد	دارد	دارد
پست دیدبانی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
پوشش شنود	-	دارد	-	-	-	-
پوشش هوایی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد

۱. نقش و عملکرد پدافند هوایی در عملیات کربلا، موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، ۱۳۹۷، ج ۱، ص ۲۴۴.

جدول ۶۶۴: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی در تیرماه ۱۳۶۷

نوع جنگ افزار	منطقه نفتی جنوب (حد اهواز الی گچساران)	پالایشگاه، شهر، کارخانه قند، نساجی، سیمان و پایگاه هوانیروز باختران	پالایشگاه شیراز	نیروگاه بزرگ تبریز	منطقه ماهشهر	مجمع صنعتی اراک
توپ ۲۳م	۲۵۵ قبضه	۱۶ قبضه	۳۴ قبضه	۵ قبضه	۲۳ قبضه	۲۴ قبضه
توپ ۳۵م	۳۹ عراده	۱۴ عراده	۶ عراده	۷ عراده	۷ عراده	۷ عراده
توپ ۳۵م اسکای گارد	۲۹ عراده	-	-	-	۴ عراده	-
توپ ۵۷م	دارد	۱۱ عراده	-	-	-	-
توپ ۱۴/۵م	-	-	-	-	-	-
شیلکا	دارد	۱۳ قبضه	-	-	-	-
سهند ۳	-	-	دارد	-	۸ قبضه	۵ قبضه
رسد رایپر	-	دارد	-	-	-	۲ رسد
پوشش هاگ	دارد	دارد	-	دارد	دارد	-
آتشبار سام ۲	-	-	دارد	دارد	دارد	-
پوشش راداری	دارد	دارد	-	دارد	دارد	دارد
دیدبانی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
پوشش شنود	دارد	دارد	-	-	-	-
پوشش هوایی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۳۳

جدول ۶۶۵: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی کشور با رعایت اولویت‌های مناطق حساس و حیاتی در تیرماه ۱۳۶۷

صنایع پتروشیمی شیراز	فرودگاه مهرآباد	ذوب آهن اصفهان	کارخانجات صنایع دفاع اصفهان	نیروگاه نگاه	منطقه عمومی هفت تپه و کارون	نوع جنگ افزار
۱۶ قبضه	۱۸ قبضه	۱۷ قبضه	۳۲ قبضه	۲۳ قبضه	۱۵ قبضه	توپ ۲۳م
۶ عراده	۷ عراده	۹ عراده	-	۵ عراده	۲ عراده	توپ ۲۵م
-	-	-	-	-	-	توپ ۲۵م اسکای گارد
-	-	-	۶ عراده	-	۲ عراده	توپ ۵۷م
-	-	-	-	-	-	توپ ۱۴/۵م
-	-	-	۵ قبضه	دارد	-	شیلکا
دارد	-	-	-	-	-	سهند ۳
-	-	-	-	-	-	رسد راپیر
-	دارد	-	-	-	دارد	پوشش هاگ
دارد	دارد	-	دارد	-	-	آتشبار سام ۲
-	دارد	-	-	دارد	دارد	پوشش راداری
دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	پست دیدبانی
-	-	-	-	-	دارد	پوشش شنود
دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	پوشش هوایی

جدول ۶۶۶: گسترش جنگ‌افزارهای پدافند هوایی کشور با رعایت اولویت‌های مناطق حساس و حیاتی در تیرماه ۱۳۶۷

جزیره لاوان	نیروگاه اسلام‌آباد اصفهان	پلی‌اکریل اصفهان	برق انجیرک	پالایشگاه کنگان	نیروگاه‌گازی بندرعباس	نوع جنگ‌افزار
۱۴ قبضه	۱۴ قبضه	۱۲ قبضه	۸ قبضه	۱۵ قبضه	۱۴ قبضه	توپ ۲۳م
۴ عراده	۲ عراده	۴ عراده	۳ عراده	۴ عراده	۵ عراده	توپ ۳۵م اورلیکن
-	-	-	-	-	-	توپ ۳۵م اسکای‌گارد
-	-	-	-	-	-	توپ ۵۷م
-	-	-	-	-	-	توپ ۱۴/۵م
-	-	-	-	-	-	شیلکا
-	-	-	-	-	-	موشک سه‌مندی ۳
-	-	-	-	-	-	رسد راپیر
-	دارد	دارد	-	-	دارد	پوشش‌هاگ
-	دارد	دارد	-	-	دارد	آتشبار سام ۲
دارد	-	-	دارد	دارد	دارد	پوشش راداری
دارد	دارد	دارد	دارد	-	دارد	پست دیدبانی
دارد	-	-	-	دارد	دارد	پوشش شنود
دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	پوشش هوایی

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۲۵

جدول ۶۶۷: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی کشور با رعایت اولویت‌های مناطق حساس و حیاتی در

تیرماه ۱۳۶۷^۱

نوع جنگ افزار	ترمینال نفتی بحرگان	تلمبه‌خانه گوره	سد دز	نیروگاه رامین اهواز	سد شهید عباس پور	اسکله شهید رجایی بندرعباس
توپ ۲۳م	۸ قبضه	۸ قبضه	۸ قبضه	۴ قبضه	۶ قبضه	۸ قبضه
توپ ۳۵م اورلیکن	۶ عراده	۵ عراده	۶ عراده	-	۶ عراده	۴ عراده
توپ ۳۵م اسکای گارد	-	-	-	-	-	-
توپ ۵۷م	-	-	-	۷ عراده	-	-
توپ ۱۴/۵م	-	-	-	-	-	-
شیلکا	-	-	-	-	-	-
موشک سه‌سند	-	-	-	-	-	-
رسد راپیر	-	-	-	-	-	-
پوشش هاگ	-	-	دارد	دارد	-	-
آتشبار سام ۲	-	-	-	-	-	دارد
پوشش راداری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
پست دیدبانی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
پوشش شنود	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
پوشش هوایی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۲۷

جدول ۶۶۹: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی کشور با رعایت اولویت‌های مناطق حساس و حیاتی در

تیرماه ۱۳۶۷

نوع جنگ افزار	نیروگاه منتظرالقائم	تلمبه‌خانه تنگ فنی	شهر ایلام	نیروگاه کمال آباد کرج	شهر قم (سپاه)	جزیره سیری
توپ ۲۳م	۶ قبضه	۷ قبضه	۱۵ قبضه	۴ قبضه	دارد	۱۲ قبضه
توپ ۳۵م اورلیکن	-	-	۴ عراده	۲ عراده	-	-
توپ ۳۵م اسکای گارد	-	-	-	-	-	-
توپ ۵۷م	-	۳ عراده	-	-	دارد	-
توپ ۱۴/۵م	-	-	-	-	-	-
شیلکا	-	-	-	-	-	-
موشک سه‌سند ۳	-	-	-	-	-	-
رسد رایپر	-	-	-	-	-	-
پوشش هاگ	-	-	-	-	-	-
آتشبار سام ۲	-	-	-	-	دارد	-
پوشش راداری	دارد	دارد	-	دارد	دارد	دارد
پست دیدبانی	دارد	دارد	-	دارد	دارد	دارد
پوشش شنود	-	دارد	دارد	-	-	دارد
پوشش هوایی	دارد	دارد	-	دارد	دارد	دارد

● ۱۳۶۷/۰۴/۰۷ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۶۷۰: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در خردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۳۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۱۶ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز

۱. همان.

۲. همان.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (خوزستان)
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۰	موشک سهند	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن (دیدبانی)
۱۱	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی آباد (دیدبانی)
۱۲	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین (دیدبانی)

توضیح: ۳ قبضه جنگ افزار ۲۳م مأمور به بابلسر پس از بازگشت در رینگ پالایشگاه شیراز گسترش یافت.

- ۱۳۶۷/۰۴/۰۹ خاتمه عملیات پدافندی طلائی - کوشک
- ۱۳۶۷/۰۴/۰۹ جمع آوری سایت هاگ کوثر ۹ از منطقه قرارگاه فجر

جدول ۶۷۱: جمع آوری سایت هاگ کوثر ۹ از منطقه قرارگاه فجر در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	قرارگاه فجر	موقتا در شیلتر پایگاه پنجم
۲	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	-	هاگ جزیره قشم

توضیح: پس از واگذاری رادار تعقیب هدف سایت قشم راه اندازی خواهد شد.

- ۱۳۶۷/۰۴/۱۲ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر

جدول ۶۷۲: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بابلسر در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبارگنجه
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	تلمبه خانه ابهر
۵	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۲۹

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۲۰۰۰ تنی لوشان
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۳۰۰ تنی لوشان

توضیح: تعداد توپ‌های ۲۳م و ۳۵م نیروگاه نکا تقویت گردید.

● ۱۳۶۷/۰۴/۱۷ جمع آوری سایت هاگ بندرعباس و ارسال به جزیره قشم

جدول ۶۷۳: جمع آوری سایت هاگ بندرعباس و ارسال به جزیره قشم در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار (-)	بندرعباس	سایت هاگ تازه تأسیس جزیره قشم بنا بر دستور

توضیح: دستور جابجایی تجهیزات سایت هاگ به جزیره قشم مورخه ۱۳۶۷/۰۴/۱۷ صادر گردید و در ۱۳۶۷/۰۴/۲۱ اکثر تجهیزات به این جزیره منتقل شد.

● ۱۳۶۷/۰۴/۱۷ تقویت سایت هاگ ارومیه

جدول ۶۷۴: تقویت سایت هاگ ارومیه در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	رادار تعقیب هدف هاگ	۱ دستگاه	-	سایت هاگ تازه ارومیه

● ۱۳۶۷/۰۴/۲۰ گسترش موشک‌های سه‌سند ۳ و تقویت دیدبانی تبریز

جدول ۶۷۵: گسترش موشک‌های سه‌سند ۳ و تقویت دیدبانی تبریز در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	موشک سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	گردان ژاندارمری سنجی
۲	موشک سه‌سند ۳	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ایستگاه راه آهن زال

● ۱۳۶۷/۰۴/۲۱ شروع عملیات پدافندی فکه شرفانی (عین خوش)

● ۱۳۶۷/۰۴/۲۱ جابجایی تجهیزات هاگ به سایت هاگ جزیره خارکو

۱. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم تیرماه سال ۱۳۶۷.

۲. همان.

۳. موزه و تاریخ‌نگاری پدافند هوایی اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول تیرماه سال ۱۳۶۷.

جدول ۶۷۶: جابجایی تجهیزات هاگ به سایت هاگ جزیره خارکو در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	۱ آتشبارکامل	سایت هاگ بوشهر	سایت هاگ خارکو
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	جزیره خارک	جزیره خارکو

توضیح: این سایت در ساعت ۲۸:۱۹ مورخه ۰۲/۰۵/۱۳۶۷ عملیاتی گردید و تحت کنترل شبکه قرار گرفت.

● ۱۳۶۷/۰۴/۲۵ جابجایی تجهیزات هاگ (سایت مهدیه) از پایگاه سوم به امیدیه

جدول ۶۷۷: جابجایی تجهیزات هاگ (سایت مهدیه) از پایگاه سوم به امیدیه در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	۱ آتشبارکامل	سایت هاگ مهدیه در همدان	منطقه عملیاتی قرارگاه فجر جنوب

توضیح: این تجهیزات تحت کنترل قرارگاه فجر قرار خواهد گرفت.

● ۱۳۶۷/۰۴/۲۵ جمع آوری سایت هاگ سیدالشهداء از منطقه غرب و دیو در همدان

جدول ۶۷۸: جمع آوری سایت هاگ سیدالشهداء از منطقه غرب و دیو در همدان در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	۱ آتشبارکامل	سایت سیدالشهداء(خرمال)	موقتاً در شیلتر پایگاه همدان

● ۱۳۶۷/۰۴/۲۵ گسترش جنگ افزارهای ۲۳م سپاه پاسداران در شهر شیراز

جدول ۶۷۹: گسترش جنگ افزارهای ۲۳م سپاه پاسداران در شهر شیراز در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	سپاه پاسداران	سطح شهر شیراز

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول تیرماه سال ۱۳۶۷.

۲. همان.

۳. همان.

۴. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول مرداد ماه سال ۱۳۶۷.

۱۳۶۷/۰۴/۲۷ پذیرش قطعنامه ۵۹۸

- ۱۳۶۷/۰۴/۲۸ جمع‌آوری سایت هاگ سیدالشهداء از پایگاه همدان به منطقه غرب

جدول ۶۸۰: جمع‌آوری سایت هاگ سیدالشهداء از پایگاه همدان به منطقه غرب در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	۱ آتشبارکامل	شیلتر پایگاه همدان	سایت هاگ مهدیه ۲

توضیح: این سایت در اختیار قرارگاه فجر قرار گرفت.

- ۱۳۶۷/۰۴/۲۹ شروع عملیات پدافندی تمرچین

۱۳۶۷/۰۴/۲۹ پیام امام خمینی به مناسبت پذیرش قطعنامه ۵۹۸

- ۱۳۶۷/۰۴/۳۱ شروع عملیات پدافندی طلائییه کوشک

- ۱۳۶۷/۰۴/۳۱ شروع عملیات پدافندی قصرشیرین

- ۱۳۶۷/۰۴/۳۱ شروع عملیات پدافندی شمال مهران

مردادماه ۱۳۶۷ جابجایی هاگ از ارومیه به نقده، شروع عملیات مرصاد، گسترش هاگ در مرصاد، اصابت و انهدام رادار شهدای سوباشی همدان، جابجایی رادار تاکتیکی GPS-11 از رأس نایندی (عسلویه) به سایت شهدای سوباشی، آغاز آتش بس رسمی بین ایران و عراق و عملیات آفندی دشمن در منطقه شرفانی

• ۱۳۶۷/۰۵/۰۱ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز

جدول ۶۸۱: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز

در مردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	پل قطور
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قطور
۴	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه آبدانان	اعزام به دیو جهت بازسازی
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه تبریز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	نیروگاه تبریز
۷	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	نیروگاه تبریز
۸	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۹	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه تبریز
۱۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	مایان
۱۳	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۵	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	اردبیل
۱۹	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	مخابرات شبلی

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۲۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۲۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۳	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۴	توپ ۳۵م	۹ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۵	توپ ۲۳م	۲۷ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۶	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز مواضع اورلیکن
۲۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سقز
۲۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سرو
۲۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	ورود از منطقه عملیاتی	منتظر گسترش
۳۰	راپیر	۲ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۳۱	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	اطراف ارومیه
۳۲	راپیر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط

توضیح: آمار گسترش‌ها تغییر یافت و تعداد توپ‌های ۲۳م پالایشگاه ۲ قبضه، رادار تبریز ۲ قبضه، سرو ۲ قبضه، سقز ۲ قبضه، میان ۴ قبضه، افزایش یافت و تعداد توپ‌های ۲۳م پایگاه ۳ قبضه کاهش یافت و در راستای وحدت فرماندهی، مأموریت شهر ارومیه به جنگ‌افزارهای کیش واگذار شد.

● ۱۳۶۷/۰۵/۰۲ جابجایی سایت هاگ از ارومیه به نقده

جدول ۶۸۲: جابجایی سایت هاگ از ارومیه به نقده در مرداد ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	هاگ	۱ سایت (-)	سایت هاگ ارومیه	سایت هاگ نقده

توضیح: این سایت در ۱۳۶۷/۰۵/۰۴ عملیاتی گردید.

● ۱۳۶۷/۰۵/۰۳ خاتمه عملیات پدافندی تمرچین

● ۱۳۶۷/۰۵/۰۳ شروع عملیات آفندی مرصاد

● ۱۳۶۷/۰۵/۰۳ گسترش هاگ در منطقه عملیاتی مرصاد

جدول ۶۸۳: گسترش هاگ در منطقه عملیاتی مرصاد^۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	یگان اعزام کننده	محل گسترش
۱	هاگ	۱ آتشبار	سایت هاگ چوار	چارمله
۲	هاگ	آتشبار هاگ با یک دستگاه رادار PAR و BCC به عنوان GAPFILLER	گ.پ.ه همدان	قلاجه

جدول ۶۸۴: آخرین گسترش سایت های موشک سامانه HQ-2 سپاه

ردیف	نوع جنگ افزار	استعداد جنگ افزار	عنوان محل سایت	محل گسترش
۱	سامانه موشکی HQ-2	۱ آتشبار	یابن الزهراع(ع)	اصفهان
۲	سامانه موشکی HQ-2	۱ آتشبار	رعد	تهران
۳	سامانه موشکی HQ-2	۱ آتشبار	شهید باکری	تبریز
۴	سامانه موشکی HQ-2	۱ آتشبار	نصر	تهران
۵	سامانه موشکی HQ-2	۱ آتشبار	خیبر	تهران
۶	سامانه موشکی HQ-2	۱ آتشبار	شهید منتظری	قم

• ۱۳۶۷/۰۵/۰۴ شروع عملیات مرصاد، جابجایی ۲ رسد اسکای گارد از پارچین به همدان

• ۱۳۶۷/۰۵/۰۴ جابجایی تجهیزات سایت هاگ از تهران به شیلتر پایگاه همدان

جدول ۶۸۵: جابجایی تجهیزات سایت هاگ از تهران به شیلتر پایگاه همدان در مردادماه ۲۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	۱ سایت(-)	گ.پ.ه تهران	موقت در شیلتر همدان

• ۱۳۶۷/۰۵/۰۷ جابجایی جنگ افزارهای رادار نایبند (مستقر در رأس نایبند عسلویه)

جدول ۶۸۶: جابجایی جنگ افزارهای رادار نایبند (مستقر در رأس نایبند عسلویه) در تیرماه ۲۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	رادار نایبند	میدان تیر زمینی سایت رادار (بوشهر)
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	رادار نایبند	ضلع جنوب شرقی رادار (بوشهر)
۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	رادار نایبند	پایگاه هوایی بوشهر

۱. عملکرد موشک، موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، ج ۴، صص ۴۳۸، ۳۸۴.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول تیرماه سال ۱۳۶۷.

۳. همان.

فصل هشتم: سال هشتم جنگ؛ پذیرش قطعنامه و پایان جنگ / ۳۳۵

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	رادار نایبند	مسیر نفوذی جاده بوشهر برازجان
۵	توپ ۳۵م	۱ قبضه	رادار نایبند	شمال نیروگاه بوشهر

توضیح: رادار GPS-11 نایبند به سایت شهدای سوباشی منتقل شد.

● ۱۳۶۷/۰۵/۰۷ اعزام رادار تاکتیکی از رأس نایبندی (بندر طاهری) به سایت شهدای سوباشی

جدول ۶۸۷: گسترش رادار تاکتیکی در سایت شهدای سوباشی در مردادماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع رادار	تعداد	محل جمع آوری	محل اعزام
۱	رادار تاکتیکی GPS-11	۱ دستگاه	گ.پ.ه بندر طاهری (رأس نایبندی)	گ.پ.ه همدان (سایت شهدای سوباشی)

● ۱۳۶۷/۰۵/۲۰ گسترش جنگ افزار در رادار سوباشی

جدول ۶۸۸: گسترش جنگ افزار در رادار سوباشی در تیرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	پایگاه همدان	رادار سوباشی

۱۳۶۷/۰۵/۲۹ آغاز آتش بس رسمی بین ایران و عراق

● ۱۳۶۷/۰۵/۳۰ شروع عملیات پدافندی شرفانی

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسنادمکتوب دفتر ویژه نیمه اول مرداد ماه سال ۱۳۶۷.
 ۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول تیرماه سال ۱۳۶۷، و درگذرگاه ۸ سال دفاع مقدس، ج ۸.

فصل نهم: سال آخر جنگ

۱۳۶۷/۰۵/۳۰

پیامدهای پذیرش قطعنامه

- خاموش شدن سایت‌های هاگ مناطق عملیاتی
- درخواست استقرار سایت‌های شنود در کرد و بانه
- تقویت پدافند هوایی سایت شهدای سوباشی توسط اسکای گارد
- خرید ۱۰۰۰ قبضه توپ ۲۳مم آکبند از کشور بلغارستان
- جمع‌آوری سایت‌های هاگ
- خاموش شدن اکثر سایت‌های هاگ

شهریورماه ۱۳۶۷ خاموش شدن سایت هاگ اسلام آباد، جمع آوری سایت هاگ نرده، ارسال اسکای گارد از پارچین به همدان و تقویت پدافند هوایی پایگاه و سایت شهدای سوباشی همدان

● ۱۳۶۷/۰۶/۰۶ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۶۸۹: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در شهریورماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۲۰ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل (خوزستان)
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۰	موشک سهند	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن (دیدبانی)
۱۱	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی آباد (دیدبانی)
۱۲	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین (دیدبانی)
۱۳	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	هرایجان (دیدبانی)

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۲۳م پالایشگاه ۱۰ قبضه، پتروشیمی ۸ قبضه افزایش یافت و تعداد ۳ قبضه از پایگاه کاهش یافت.

● ۱۳۶۷/۰۶/۰۷ خاموش شدن سایت هاگ اسلام آباد (مهیمه)

جدول ۶۹۰: خاموش شدن سایت هاگ اسلام آباد (مهیمه) در شهریورماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	۱ سایت (-)	گ.پ.ه بوشهر (چوار- مرصاد)	اسلام آباد خاموش گردد

۱. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول تیرماه سال ۱۳۶۷.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم شهریورماه سال ۱۳۶۷.

● ۱۳۶۷/۰۶/۱۸ درخواست استقرار سایت‌های شنود در کرد غرب و بانه

جدول ۶۹۱: درخواست استقرار سایت‌های شنود در کرد غرب و بانه^۱

نام سایت	محل برداشت	محل گسترش	نوع
کرد	نامعلوم	کرد غرب	تاکتیکی
بانه	نامعلوم	کرد غرب	تاکتیکی

توضیح: فرماندهی پدافند هوایی با توجه به پوشش ضعیف سایت‌های شنود در شمال غرب کشور، درخواست استقرار سایت‌های تاکتیکی شنود در این دو نقطه را نمود (در کوه شاهان و وزنه مستقر شد).

● ۱۳۶۷/۰۶/۲۸ جمع‌آوری سایت هاگ نقده

جدول ۶۹۲: جمع‌آوری سایت هاگ نقده در شهریورماه ۱۳۶۷^۲

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	۱ سایت (-)	سایت نقده (جمعی تبریز)	سایت ارومیه (رشکان)

توضیح: یک قبضه توپ ۲۳مم باقی ماند.

● ۱۳۶۷/۰۶/۲۹ ارسال اسکای‌گارد از پارچین به پایگاه سوم شکاری همدان

جدول ۶۹۳: ارسال اسکای‌گارد از پارچین به پایگاه سوم شکاری همدان در شهریورماه ۱۳۶۷^۳

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	رسد اسکای‌گارد	۲رسد کامل	پارچین (تهران)	پایگاه سوم شکاری همدان

توضیح: این ۲رسد و رسدهای موجود در منطقه همدان در اختیار قرارگاه فجر قرار گیرد.

● ۱۳۶۷/۰۶/۲۹ در مدار عملیاتی قرار گرفتن سایت هاگ مهدیه

جدول ۶۹۴: در مدار عملیاتی قرار گرفتن سایت هاگ مهدیه در شهریورماه ۱۳۶۷^۴

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	۱ سایت (-)	گ.پ.ه همدان	سایت مهدیه

توضیح: این سایت و سایت هاگ محمد ۴ در منطقه همدان و کرمانشاه در اختیار قرارگاه فجر قرار گرفتند. این سایت‌ها از قبل گسترش یافته است.

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. همان.

● ۱۳۶۷/۰۶/۳۱ گسترش جنگ افزارهای تقویتی در رینگ سایت شهدای سوباشی

جدول ۶۹۵: گسترش جنگ افزارهای تقویتی در رینگ سایت شهدای سوباشی در شهریورماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	اسکای گارد	۲ رسدکامل	پارچین (تهران)	ضلع شرقی و غربی سایت شهدای سوباشی
۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه همدان	راه های نفوذی ضلع های شمالی، شرقی، جنوب غربی و شرق

توضیح: این جنگ افزارهای تقویتی جهت تأمین امنیت رادارتاکتیکی GPS-11 ارسالی از رأس نایبندی بندر طاهری گسترش یافتند.

مهرماه ۱۳۶۷ قرارداد خرید ۱۰۰۰ قبضه توپ ۲۳م آکبند، جمع آوری سایت هاگ مأمور به همدان

● ۱۳۶۷/۰۷/۰۵ گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۶۹۶: گسترش جنگ افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز درمهرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۲۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل مأمور به تبریز
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۰	موشک سهند	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن (دیدبانی)
۱۱	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی آباد (دیدبانی)
۱۲	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین (دیدبانی)

۱. همان.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه اول مهر ماه سال ۱۳۶۷.

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۳	موشک سهند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	هرایجان (دیدبانی)

توضیح: تعداد جنگ افزارهای ۲۳م پایگاه افزایش یافت.

- ۱۳۶۷/۰۷/۱۶ تقویت پدافند هوایی تأسیسات برق ماهشهر

جدول ۶۹۷: تقویت پدافند هوایی تأسیسات برق ماهشهر در مهرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	تأسیسات برق ماهشهر
۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	هندیجان معابر نفوذی	تأسیسات برق ماهشهر

توضیح: برداشت از هندیجان در حال بررسی است.

- ۱۳۶۷/۰۷/۲۱ قرارداد خرید ۱۰۰۰ قبضه جنگ افزار پدافند هوایی ۲۳م از کشور بلغارستان

جدول ۶۹۸: قرارداد خرید ۱۰۰۰ قبضه جنگ افزار پدافند هوایی ۲۳م از کشور بلغارستان در مهرماه ۱۳۶۷^۲

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	کشور فروشنده	کشور خریدار
۱	توپ ۲۳م	۱۰۰۰ قبضه	بلغارستان	ج.ا.ایران

- ۱۳۶۷/۰۷/۲۶ جمع آوری سایت هاگ مهدیه

جدول ۶۹۹: جمع آوری سایت هاگ مهدیه در مهرماه ۱۳۶۷^۳

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	تجهیزات هاگ	۱ سایت (-)	سایت مهدیه	دپو در شیلتر پایگاه همدان

توضیح: سایت هاگ محمد ۴ در منطقه باقی مانده است.

۱. همان.

۲. موزه و تاریخ نگاری پدافند هوایی، اسناد مکتوب دفتر ویژه نیمه دوم مهر ماه سال ۱۳۶۷.

۳. همان.

آبان‌ماه ۱۳۶۷

• ۱۳۶۷/۰۸/۰۸ آخرین وضعیت گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه امیدیه

جدول ۷۰۰: آخرین وضعیت گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه امیدیه در آبان‌ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۲	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	پایگاه پنجم
۳	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	نیروگاه برق ماهشهر
۴	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه امیدیه	گاز مایع ماهشهر
۵	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	پالایشگاه بیدبلند
۶	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	تنگ پیرزال
۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مأمور به گ.پ.ه اهواز
۸	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مأمور به باختران قرارگاه فجر
۹	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع پتروشیمی
۱۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	نداجا	مجتمع پتروشیمی
۱۱	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مجتمع پتروشیمی
۱۲	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت شادگان
۱۳	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مأمور
۱۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه امیدیه	مأمور به تهران
۱۵	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه	مجتمع پتروشیمی
۱۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	ایذه
۱۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	ده دز
۱۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	نزاجا	باغ ملک
۱۹	توپ ۵۷م	۲ عراده	نزاجا	باغ ملک
۲۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500
۲۱	اسکای‌گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	NGL-500
۲۲	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	پازنان شماره ۱

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۲۳	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ امیدیه
۲۴	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ امیدیه
۲۵	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲
۲۶	توپ ۳۵م اسکای گارد	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بوستر ۱ و ۲
۲۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	دره نی
۲۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه چابهار	مارون ۱ اصفهان
۲۹	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳ امیدیه
۳۰	اسکای گارد	۱ رسدکامل	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۳ امیدیه
۳۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	NGL-1000 (فلور)
۳۲	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کرنج
۳۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	کلاستر
۳۴	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	برق ۲ امیدیه
۳۵	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	برق ۱ امیدیه
۳۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	دره نی
۳۷	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مارون ۲ اصفهان (رامهرمز)
۳۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	رادار بندر امام
۳۹	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	شهید لشگری
۴۰	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	بهره برداری رامشیر
۴۱	توپ ۲۳م	۳ قبضه	نداجا	اسکله بندر امام
۴۲	توپ شیلکا	۴ قبضه	نزاچا	اسکله بندر امام
۴۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۱ آغاچاری شهید مندلی زاده
۴۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۱ آغاچاری شهید مندلی زاده
۴۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۲ آغاچاری شهید مکوندی فر
۴۶	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت آغاچاری شهید مکوندی فر
۴۷	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۴ آغاچاری
۴۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	یونیت ۴ آغاچاری
۴۹	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	یونیت ۵ آغاچاری
۵۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گرگر
۵۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	معبرفوذی هندیجان
۵۲	موشک سهند ۳	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	خور دورق

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۵۳	موشک سه‌سند ۳	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	گرگر دیدبانی
۵۴	موشک سه‌سند ۳	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	سایت یدکی هاگ
۵۵	موشک سه‌سند ۳	۲ قبضه	گ.پ.ه امیدیه	مرغزار

توضیح: مواضع دیدبانی تغییر یافته و در هر موضع، تعداد موشک‌های سه‌سند به ۲ قبضه افزایش یافته است. آمار کلی تغییر نداشته، ولی محل استقرار و گسترش جنگ‌افزارها با توجه به تهدیدات، تغییر داشته است و جنگ‌افزارهای ۲۳م بندرعباس رها گردیده‌اند.

● ۰۹/۰۸/۱۳۶۷ گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز

جدول ۷۰۱: گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی گ.پ.ه شیراز در آبان‌ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۴۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۲	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پالایشگاه شیراز
۳	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۴	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه شیراز	پتروشیمی شیراز
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	صنایع الکترونیک شیراز
۷	توپ ۲۳م	۲۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	پایگاه شیراز
۸	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	طرح کمیل مأمور به تبریز
۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن
۱۰	موشک سه‌سند	۲ قبضه	گ.پ.ه شیراز	سد درودزن (دیدبانی)
۱۱	موشک سه‌سند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	علی‌آباد (دیدبانی)
۱۲	موشک سه‌سند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	دالین (دیدبانی)
۱۳	موشک سه‌سند	۱ قبضه	گ.پ.ه شیراز	هرایجان (دیدبانی)

توضیح: ۱۰ قبضه جنگ‌افزارهای ۲۳م واگذاری به پالایشگاه شیراز به صورت ۲ قبضه‌ای گسترش یافتند.

● ۱۳۶۷/۰۸/۱۱ گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز

جدول ۷۰۲: گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز در آبان ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	پل قطور
۳	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قطور
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه بزرگ تبریز
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	نیروگاه بزرگ تبریز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	نیروگاه بزرگ تبریز
۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه بزرگ تبریز
۸	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه بزرگ تبریز
۹	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ایستگاه رادار تبریز
۱۰	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	مایان
۱۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۳	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۶	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	خلجان
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	اردبیل
۱۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	مخابرات شبلی
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۲۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۲	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۳	توپ ۳۵م	۹ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۴	توپ ۲۳م	۳۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۵	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سقر
۲۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سرو

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۲۷	موشک سه‌سند	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سلماس
۲۸	موشک سه‌سند	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	جلفا
۲۹	راپیر	۲ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۳۰	راپیر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	اطراف ارومیه
۳۱	راپیر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط

توضیح: آمار جنگ‌افزارهای ۲۳مم پایگاه تبریز ۱۲ قبضه، رادار تبریز ۱۰ قبضه، پالایشگاه تبریز ۵ قبضه، مایان ۱ قبضه افزایش یافته است و ۱۴ قبضه واگذاری جدید در حال مهیا شدن جهت گسترش می‌باشند. همچنین، در منطقه جلفا و سلماس، موشک سه‌سند گسترش یافت.

● ۱۳۶۷/۰۸/۱۲ آخرین گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه بابلسر

جدول ۷۰۳: آخرین گسترش جنگ‌افزارهای سازمانی، تحت کنترل عملیاتی و مأمور گ.پ.ه بابلسر در آبان‌ماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبارگنجه
۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	تلمبه‌خانه ابهر
۵	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا
۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۲۰۰۰ تنی لوشان
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۳۰۰ تنی لوشان
۸	موشک سه‌سند ۳	۸ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	نیروگاه نکا

توضیح: یک عراده توپ ۳۵م نیروگاه نکا تقویت گردید و ۸ قبضه موشک سه‌سند در اطراف نیروگاه نکا گسترش یافتند.

آذرماه ۱۳۶۷ ادامه گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی در مناطق حساس و حیاتی و دستور خاموش شدن اکثر سایت های هاگ

● ۱۳۶۷/۰۹/۱۰ گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز

جدول ۷۰۴: گسترش جنگ افزارهای پدافند هوایی سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه تبریز در آذرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش (پل قطور)	شهر ارومیه
۲	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه دزفول	پل قطور
۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پل قطور	-
۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه بزرگ تبریز
۵	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه شیراز	نیروگاه بزرگ تبریز
۶	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه دزفول	نیروگاه بزرگ تبریز
۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه بزرگ تبریز
۸	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه بزرگ تبریز
۹	توپ ۲۳م	۱۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ایستگاه رادار تبریز
۱۰	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	مایان
۱۱	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه تبریز	رادار تبریز
۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل قافلان
۱۳	توپ ۲۳م	۵ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر میانه
۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پل S
۱۵	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه تبریز	ماشین سازی
۱۶	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	خلجان
۱۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	اردبیل
۱۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه تبریز	شهر تبریز (عباسی)
۱۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	مخابرات شبیلی
۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	نیروگاه صوفیان
۲۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری
۲۲	توپ ۲۳م	۲۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پایگاه دوم شکاری

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۲۳	توپ ۳۵م	۹ عراده	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۴	توپ ۲۳م	۳۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۲۵	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سقز
۲۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سرو (جمع آوری)
۲۷	موشک سه‌ه‌ند	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	سلماس
۲۸	موشک سه‌ه‌ند	۲ قبضه	گ.پ.ه تبریز	جلفا
۲۹	رایپر	۲ رسد	گ.پ.ه تبریز	پالایشگاه تبریز
۳۰	رایپر	۳ رسد	گ.پ.ه تبریز	اطراف ارومیه
۳۱	رایپر	۱۰ رسد	گ.پ.ه تبریز	تعدادی پارک مشروط

توضیح: به علت عدم واگذاری خودرو فقط ۴ قبضه از ۲۰ قبضه گسترش یافته‌اند. تعداد ۱۴ قبضه توپ ۲۳م به علت عدم واگذاری خودرو در معابر نفوذی گسترش نیافته‌اند. ۲ قبضه توپ ۲۳م سرو و پل قطور جمع آوری گردیده‌اند. ۲ قبضه توپ شیبلی نیز پارک مشروط می‌باشند.

● ۱۳۶۷/۰۹/۲۶ آخرین وضعیت سایت‌های هاگ

جدول ۷۰۵: آخرین وضعیت سایت‌های هاگ در آذرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل گسترش	وضعیت
۱	هاگ	۱ سایت (-)	جزیره خارکو	کاملاً خاموش
۲	هاگ	۱ سایت (-)	اصفهان	کاملاً خاموش
۳	هاگ	۱ سایت (-)	تبریز	کاملاً خاموش
۴	هاگ	۱ سایت (-)	محمد (کرمانشاه)	کاملاً خاموش
۵	هاگ	۱ سایت (-)	کوثر ۸ (خوزستان)	کاملاً خاموش
۶	هاگ	۱ سایت (-)	سایت ایوب	جمع آوری و پارک مشروط
۷	هاگ	۱ سایت (-)	سایت میاندوآب	جمع آوری و پارک مشروط
۸	هاگ	۱ سایت (-)	سایت مهدیه	جمع آوری و پارک مشروط
۹	هاگ	۱ سایت (-)	سجاد	جمع آوری و پارک مشروط
۱۰	هاگ	۱ سایت (-)	فاطمیه (خوزستان)	جمع آوری و پارک مشروط
۱۱	هاگ	آتشبار کامل	هاگ-۳ تهران	کاملاً عملیاتی
۱۲	هاگ	آتشبار کامل	خارک	کاملاً عملیاتی

توضیح: این دستورات پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ صادر گردیده است.

● ۱۳۶۷/۰۹/۲۹ آخرین وضعیت گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی

گ.پ.ه بوشهر

جدول ۷۰۶: آخرین وضعیت گسترش جنگ افزارهای سازمانی، مأمور و تحت کنترل عملیاتی گ.پ.ه بوشهر

در آذرماه ۱۳۶۷

ردیف	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه هوایی و هاگ بوشهر
۲	توپ ۲۳م	۷ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	سایت رادار بوشهر
۳	توپ ۲۳م	۱۰ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	نیروگاه اتمی
۴	توپ ۲۳م	۱ قبضه	سپاه پاسداران	نیروگاه اتمی
۵	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۶	توپ ۲۳م	۱۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه گاز ولیعصر کنگان
۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	مرکز تفکیک شماره ۳
۸	توپ ۲۳م	۱ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	مرکز تفکیک شماره ۳
۹	توپ ۳۵م	۱۰ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پایگاه ۶ و سایت رادار
۱۰	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	پالایشگاه گاز ولیعصر کنگان
۱۱	توپ ۳۵م	۶ عراده	گ.پ.ه بوشهر	بحرگان
۱۲	توپ ۲۳م	۶ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	منطقه بحرگان
۱۳	توپ ۳۵م	۳ عراده	گ.پ.ه بوشهر	اهواز
۱۴	توپ ۳۵م	۱ عراده	گ.پ.ه بوشهر	دپو
۱۵	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	غرب کشور باختران
۱۶	توپ ۳۵م	۵ عراده	گ.پ.ه بوشهر	گوره
۱۷	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه بوشهر	سد شهید عباسپور
۱۸	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بوشهر	والف گناوه

توضیح: آمار جنگ افزارهای ۲۳م در حال افزایش است.

فصل دهم: نتیجه

- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه بندرعباس
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه کیش
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی جاسک
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه چابهار
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه تهران
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه مشهد
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه شهرآباد
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی بابلسر
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه امیدیه
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی بوشهر
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه شیراز
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه اصفهان
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه خارك
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه تبریز
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه همدان
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه دزفول
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه آبدانان
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه اهواز
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه بهبهان
- گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه هاشم آباد

- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم نزا جا
- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم نداجا، به جای جنگ‌افزارهای پدافند هوایی سپاه پاسداران
- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم ژاجا
- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی در منطقه جماران
- گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی میدان تیر سمنان

گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی و دیدبانی گ.پ.ه کیش در ۸ سال دفاع مقدس

همانگونه که در جدول زیر مشاهده می‌شود، این یگان علاوه بر مأموریت ذاتی خود در رزم و درگیری، از سال دوم جنگ به بعد، در مأموریت‌های مختلف عملیاتی، از جمله عملیات‌های بیت‌المقدس، خیبر و بدر شرکت داشته و در سال‌های پایانی جنگ، مسئولیت پدافند هوایی از پل بسیار حساس قطور و شهر ارومیه به این یگان واگذار گردیده و همچنین، مأموریت ذاتی خود را در خصوص دفاع از جزیره کیش و رادار مستقر در آن، از سال ۱۳۶۴ به بعد به خوبی ایفا نموده است و نقش بسیار ارزنده‌ای در عملیات اسکورت کاروان‌های نفتکش و جنگ نفتکش‌ها و استقرار هواپیماهای شکاری بمب‌افکن F-4 در این جزیره را به عهده داشته است

جدول ۷۰۷: طرح مصوبه گسترش جنگ‌افزارهای پدافند زمین به هوای گ.پ.ه کیش تا سال ۱۳۶۱

مناطق	نام گردان	محل استقرار	موشک هاگ	موشک رایپر	توپ ۳۵م	توپ ۲۳م
منطقه چهارم (بندرعباس)	گ-۴۱	منطقه بندر عباس	آ ۳	-	-	۱۲ق
	گ-۴۲	پایگاه هوایی و دریایی بندرعباس	آ ۳	-	-	۱۲ق
		ایستگاه رادار بندر عباس	-	-	۸ع	۸ق
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار کیش	-	-	۸ع	۸ق
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار جاسک	-	-	۸ع	۸ق
	گ-۴۳	منطقه چابهار	آ ۳	-	-	۱۲ق
	گ-۴۴	پایگاه هوایی و دریایی چابهار	-	-	۱۶ع	۱۶ق
	گ-۴۵	پایگاه یازدهم شکاری (گوهرکوه)	-	-	-	۳۲ق

جدول ۷۰۸: گسترش و جابجایی های جنگ افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم و دیدبانی گ.پ.ه کیش در

۸ سال دفاع مقدس

تاریخ	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
۱۳۵۹/۰۶/۳۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف باند و رادار کیش
۱۳۵۹/۰۶/۳۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش	مناطق حساس (گ.پ.ه کیش)
۱۳۶۰/۰۷/۰۹	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف تأسیسات آبادان
۱۳۶۰/۰۷/۰۹	رادار F.C.U	۲ دستگاه	گ.پ.ه کیش	اطراف تأسیسات آبادان
۱۳۶۰/۰۹/۰۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات طریق القدس
۱۳۶۰/۰۹/۰۱	رادار F.C.U	۲ دستگاه	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات طریق القدس
۱۳۶۱/۰۱/۰۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات فتح المبین
۱۳۶۱/۰۱/۰۱	رادار F.C.U	۲ دستگاه	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات فتح المبین
۱۳۶۱/۰۲/۰۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات بیت المقدس
۱۳۶۱/۰۲/۰۱	رادار F.C.U	۲ دستگاه	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات بیت المقدس
۱۳۶۲/۱۲/۰۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات خیبر
۱۳۶۲/۱۲/۰۱	رادار F.C.U	۲ دستگاه	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات خیبر
۱۳۶۳/۱۲/۰۱	توپ ۳۵م	۴ عراده	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات بدر
۱۳۶۳/۱۲/۰۱	رادار F.C.U	۲ دستگاه	گ.پ.ه کیش (ادامه مأموریت)	عملیات بدر
۱۳۶۵/۰۱/۲۷	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه عملیات جنوب	پل قطور
۱۳۶۶/۰۱/۱۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	منطقه عملیات جنوب	شهر ارومیه
۱۳۶۶/۰۴/۰۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	-	اطراف باند کیش

تاریخ	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع آوری	محل گسترش
آخرین گسترش	رادار اورلیکن	۳ دستگاه	گ.پ.ه کیش	یک دستگاه رزرو برای عملیات
جنگ افزارهای گ.پ.ه کیش ۱۳۶۷/۰۳/۰۸	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	پل قطور
	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	ارومیه
	توپ ۳۵م	۲ عراده	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش
	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه کیش	اطراف رادار و باند پرواز کیش
۱۳۶۷/۰۳/۲۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه حیدر جنوب کیش
۱۳۶۷/۰۳/۲۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه آزاد جنوب غرب کیش
۱۳۶۷/۰۳/۲۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه بعثت شمال غرب کیش
۱۳۶۷/۰۳/۲۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه رجایی شمال کیش
۱۳۶۷/۰۳/۲۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه رسول شمال شرق کیش
۱۳۶۷/۰۳/۲۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه سهیل شرق کیش
۱۳۶۷/۰۳/۲۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه بهار جنوب شرق کیش
۱۳۶۷/۰۳/۲۳	دیدبان بدون موشک	۱ موضع	گ.پ.ه کیش	نقطه فانوس جنوب کیش
۱۳۶۷/۰۵/۰۱	توپ ۳۵م	۲ عراده	پل قطور	شهر ارومیه

توضیح: مسئولیت دفاع شهر ارومیه در مردادماه ۱۳۶۷ به گ.پ.ه کیش واگذار گردید.

گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه جاسک در ۸ سال دفاع مقدس.

همانگونه که در جدول زیر مشاهده می‌شود، این یگان علاوه بر مأموریت ذاتی خود، از سال دوم جنگ به بعد، در مأموریت‌های مختلف عملیاتی در استان خوزستان شرکت نمود. جنگ‌افزارهای ۳۵م این یگان تا پایان جنگ در منطقه باقی ماندند و اکثر جنگ‌افزارهای ۲۳م آن نیز از سال ۱۳۶۴ تا پایان جنگ در مناطق عملیاتی گسترش یافتند.

جدول ۷۰۹: طرح مصوبه گسترش جنگ‌افزارهای پدافند زمین به هوای گ.پ.ه جاسک تا سال ۱۳۶۱

مناطق	نام گردان	محل استقرار	موشک هاگ	موشک رایپر	توپ ۳۵م	توپ ۲۳م
منطقه چهارم (بندرعباس)	گ-۴۱	منطقه بندرعباس	آ ۳	-	-	۱۲ق
	گ-۴۲	پایگاه هوایی و دریایی بندرعباس	آ ۳	-	-	۱۲ق
		ایستگاه رادار بندرعباس	-	-	۸ع	۸ق
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار کیش	-	-	۸ع	۸ق
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار جاسک	-	-	۸ع	۸ق
	گ-۴۳	منطقه چابهار	آ ۳	-	-	۱۲ق
	گ-۴۴	پایگاه هوایی و دریایی چابهار	-	-	۱۶ع	۱۶ق
	گ-۴۵	پایگاه یازدهم شکاری (گوهرکوه)	-	-	-	۳۲ق

جدول ۷۱۰: گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه جاسک در ۸ سال دفاع مقدس

محل گسترش	محل جمع‌آوری	تعداد	نوع جنگ‌افزار	تاریخ
رادار و گروه جاسک	گ.پ.ه جاسک	۸ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۵۹/۰۶/۳۱
گاز مایع ماهشهر	گ.پ.ه جاسک	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۰/۰۸/۱۵
پتروشیمی ماهشهر	گ.پ.ه جاسک	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۰/۰۸/۱۵
اسکله بندر امام خمینی	گ.پ.ه جاسک	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۰/۰۸/۱۵
منطقه ماهشهر	گ.پ.ه جاسک	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۰/۰۸/۱۵
منطقه ماهشهر	گ.پ.ه جاسک	۴ دستگاه	رادار FCU	۱۳۶۰/۰۸/۱۵
عملیات طریق القدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۸ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۰/۰۹/۰۱
عملیات طریق القدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۰/۰۹/۰۱
عملیات طریق القدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۰/۰۹/۰۱
عملیات طریق القدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۰/۰۹/۰۱
عملیات طریق القدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۰/۰۹/۰۱
عملیات طریق القدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۰/۰۹/۰۱
عملیات طریق القدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۴ دستگاه	رادار FCU	۱۳۶۰/۰۹/۰۱
عملیات فتح‌المبین	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۸ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۱/۰۱/۰۱
عملیات فتح‌المبین	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۱/۰۱/۰۱
عملیات فتح‌المبین	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۱/۰۱/۰۱
عملیات فتح‌المبین	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۱/۰۱/۰۱
عملیات فتح‌المبین	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۱/۰۱/۰۱

محل گسترش	محل جمع‌آوری	تعداد	نوع جنگ‌افزار	تاریخ
عملیات فتح‌المبین	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۴ دستگاه	رادار FCU	۱۳۶۱/۰۱/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۸ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۴ دستگاه	رادار FCU	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۸ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۴ دستگاه	رادار FCU	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
عملیات بدر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۸ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۳/۱۲/۰۱
عملیات بدر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۳/۱۲/۰۱

محل گسترش	محل جمع آوری	تعداد	نوع جنگ افزار	تاریخ
عملیات بدر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۳/۱۲/۰۱
عملیات بدر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۳/۱۲/۰۱
عملیات بدر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۲ عراده	توپ ۳۵م	۱۳۶۳/۱۲/۰۱
عملیات بدر	گ.پ.ه جاسک (ادامه مأموریت)	۴ دستگاه	رادار FCU	۱۳۶۳/۱۲/۰۱
منطقه عملیات والفجر ۸	گ.پ.ه جاسک	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۰/۰۹
تأسیسات نفتی گوره	گ.پ.ه جاسک	۸ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۶/۰۱/۰۵
رادار پازنان (GPS-11)	گوره (جمعی جاسک)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۶/۰۶/۱۰

توضیح: توپ‌های ۳۵م گ.پ.ه جاسک تا پایان جنگ به گروه برگشت داده نشد و در منطقه عملیاتی گسترش یافتند.

گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه مشهد در ۸ سال دفاع مقدس.

همانگونه که در جدول زیر مشاهده می‌شود، این یگان علاوه بر مأموریت ذاتی خود قبل از شروع جنگ تحمیلی، به مأموریت‌های عملیاتی غرب کشور اعزام گردید و از سال دوم جنگ به بعد، مأموریت جنگ‌افزارهای این یگان تشدید گردیده و در عملیات‌های متعدد شرکت داشته‌اند و با تشدید فعالیت‌های هوایی در شرق کشور، تعدادی از این جنگ‌افزارها از منطقه عملیات به پالایشگاه خانگیران برگشت داده شد، ولی سایر جنگ‌افزارهای این یگان در منطقه عملیاتی باقی مانده است.

جدول ۷۱۱: طرح مصوبه گسترش جنگ‌افزارهای پدافند زمین به هوای گ.پ.ه مشهد تا سال ۱۳۶۱

مناطق	نام گردان	محل استقرار	موشک هاگ	موشک رایپر	توپ ۳۵م	توپ ۲۳م	
منطقه یکم (بابلسر)	گ-۱۱	منطقه تهران	آ۴	-	-	۱۶ق	
		پ یکم شکاری مهرآباد	-	-	۱۶ع	۱۶ق	
	گ-۱۲	ایستگاه رادار کرج	-	-	-	۸ق	
		پست ارتباطی کهریزک	-	-	-	۸ق	
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار و فرودگاه مقدم مشهد	-	-	-	-	۱۶ق
			ایستگاه رادار شهرآباد	-	-	-	۸ق
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار بابلسر	-	-	-	-	۸ق

جدول ۷۱۲: گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه مشهد در ۸ سال دفاع مقدس

تاریخ	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۳۵۹/۰۲/۰۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	فرودگاه سقز
۱۳۵۹/۰۲/۰۸	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	فرودگاه بانه
۱۳۵۹/۰۶/۳۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه مشهد	رادار و گروه مشهد
۱۳۵۹/۰۶/۳۱	توپ ۲۳م	-	گ.پ.ه مشهد	سایت شناسایی کبکان
۱۳۶۰/۰۱/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	سایت رادار بندر امام
۱۳۶۰/۰۱/۰۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد	پست برق شماره ۱ اهواز
۱۳۶۰/۰۱/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	مارون ۶
۱۳۶۰/۰۱/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد	سایت هاگ سربندر
۱۳۶۰/۰۶/۳۱	توپ ۲۳م	۶ قبضه	نزاچا (گردان ۳۹۸ لشکر ۷۷ پیاده)	پادگان مشهد
۱۳۶۰/۰۷/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	عملیات ثامن الائمه
۱۳۶۰/۰۷/۰۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	عملیات ثامن الائمه
۱۳۶۰/۰۷/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	عملیات ثامن الائمه
۱۳۶۰/۰۷/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	عملیات ثامن الائمه
۱۳۶۰/۰۹/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	عملیات طریق القدس
۱۳۶۰/۰۹/۰۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	عملیات طریق القدس
۱۳۶۰/۰۹/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	عملیات طریق القدس
۱۳۶۰/۰۹/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	عملیات طریق القدس
۱۳۶۱/۰۱/۰۱	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	عملیات فتح‌المبین

محل گسترش	محل جمع‌آوری	تعداد	نوع جنگ‌افزار	تاریخ
عملیات فتح‌المبین	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۱/۰۱/۰۱
عملیات فتح‌المبین	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۱/۰۱/۰۱
عملیات فتح‌المبین	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۱/۰۱/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات بیت‌المقدس	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۱/۰۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
عملیات خیبر	گ.پ.ه. مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۲/۱۲/۰۱
استان خوزستان	گ.پ.ه. مشهد	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۲/۱۲/۱۶
استان خوزستان	گ.پ.ه. مشهد	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۲/۱۲/۱۶
مجمع‌گازی خان گیران	بندر امام	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۳/۰۱/۰۳
پست برق شماره ۱ اهواز	گروه پدافند هوایی مشهد (تمدید مأموریت)	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۳/۰۱/۰۳
مارون ۶	گروه پدافند هوایی مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۳/۰۱/۰۳

محل گسترش	محل جمع‌آوری	تعداد	نوع جنگ‌افزار	تاریخ
سایت هاگ سربندر	گروه پدافند هوایی مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۳/۰۱/۰۳
عملیات بدر	گروه پدافند هوایی مشهد (تمدید مأموریت)	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۳/۱۲/۰۱
عملیات بدر	گروه پدافند هوایی مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۳/۱۲/۰۱
عملیات بدر	گروه پدافند هوایی مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۳/۱۲/۰۱
بهره‌برداری شماره ۴ آغازی	فرودگاه مقدم مشهد	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۰۶/۰۳
مارون ۲ امیدیه	فرودگاه مقدم مشهد	۱ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۰۹/۱۴
یونیت ۱	فرودگاه مقدم مشهد	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۰۹/۱۴
یونیت ۲	فرودگاه مقدم مشهد	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۰۹/۱۴
یونیت ۳	پالایشگاه گازی خانگیران	۳ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۰۹/۱۴
یونیت ۴	ایستگاه رادار مشهد	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۰۹/۱۴
یونیت ۵	پالایشگاه گازی خانگیران	۱ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۰۹/۱۴
یونیت ۵	بهره‌برداری شماره ۴ آغازی	۱ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۲/۲۰
یونیت ۱	بهره‌برداری شماره ۴ آغازی	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۲/۲۰
یونیت ۳	بهره‌برداری شماره ۴ آغازی	۱ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۲/۲۰
عملیات والفجر ۸	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۲/۲۲
عملیات والفجر ۸	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۲/۲۲
عملیات والفجر ۸	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۲/۲۲
عملیات والفجر ۸	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	۴ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۲/۲۲

محل گسترش	محل جمع‌آوری	تعداد	نوع جنگ‌افزار	تاریخ
عملیات والفجر ۸	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	۱ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۲/۲۲
عملیات والفجر ۸	گ.پ.ه مشهد (تمدید مأموریت)	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۴/۱۲/۲۲
بهره‌برداری شماره ۵	مارون ۲ امیدیه	۱ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۵/۰۱/۲۶
بهره‌برداری شماره ۲	بهره‌برداری شماره ۳	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۵/۰۱/۲۶
بهره‌برداری شماره ۵	بهره‌برداری شماره ۳	۱ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۵/۰۱/۲۶
رادار مشهد	آکبند (واگذاری از ف لوج هوایی)	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۵/۰۹/۰۴
فرودگاه مقدم‌مشهد	رادار مشهد	۳ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۵/۰۹/۰۴
اردبیل	گ.پ.ه مشهد	۲ قبضه	توپ ۲۳م	۱۳۶۶/۰۱/۱۱

توضیح: جنگ‌افزارهای پدافند هوایی تا پایان جنگ در منطقه نفتی خوزستان باقی ماندند.

گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه شهرآباد در ۸ سال دفاع مقدس

همانگونه که در جدول زیر مشاهده می‌شود، از سال ۱۳۶۴ به بعد، اکثریت جنگ‌افزارهای این یگان به مأموریت‌های عملیاتی اعزام گردیدند و مأموریت دفاع از نیروگاه نکا به این یگان محول گردید و اکثر جنگ‌افزارهای آن تا پایان مأموریت در منطقه عملیاتی باقی ماندند.

جدول ۷۱۳: طرح مصوبه گسترش جنگ‌افزارهای پدافند زمین به هوای گ.پ.ه شهرآباد تا سال ۱۳۶۱

مناطق	نام گردان	محل استقرار	موشک هاگ	موشک رایپر	توپ ۳۵م	توپ ۲۳م
منطقه یکم (بابلسر)	گ-۱۱	منطقه تهران	آ۴	-	-	۱۶ق
		پ یکم شکاری مهرآباد	-	-	۱۶ع	۱۶ق
	گ-۱۲	ایستگاه رادار کرج	-	-	-	۸ق
		پست ارتباطی کهریزک	-	-	-	۸ق
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار و فرودگاه مقدم مشهد	-	-	-	۱۶ق
		آتشبار مستقل	ایستگاه رادار شهرآباد	-	-	-
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار بابلسر	-	-	-	۸ق

جدول ۷۱۴: گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه شهرآباد در ۸ سال دفاع مقدس

تاریخ	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۳۵۹/۰۶/۳۱	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	رادار و گروه شهرآباد
۱۳۶۴/۰۹/۲۷	توپ ۲۳م	۲ قبضه	رادار شهرآباد	بوستر ۱ و ۲
۱۳۶۴/۱۲/۲۹	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بوستر ۱ و ۲	مارون ۲ رامهرمز
۱۳۶۴	توپ ۲۳م	قبضه	گ.پ.ه شهرآباد	نیروگاه نکا
۱۳۶۵/۰۱/۲۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	مارون ۲ رامهرمز	بوستر ۱ و ۲

تاریخ	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۳۶۵/۱۲/۰۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بوستر او ۲	سایت هاگ کوثر ۸
۱۳۶۵/۱۲/۲۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	نیروگاه نکا	شهر بروجرد

گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی گ.پ.ه بابلسر در ۸ سال دفاع مقدس

همانگونه که در جدول زیر مشاهده می‌شود، جنگ‌افزارهای این یگان قبل از شروع جنگ تحمیلی به منطقه عملیاتی غرب کشور اعزام گردیده و از سال ۱۳۶۴ به بعد، اکثریت جنگ‌افزارهای این یگان به مأموریت‌های عملیاتی اعزام گردیدند و مأموریت دفاع از نیروگاه نکا، سد سپیدرود در طول جنگ تحمیلی به این یگان محول گردید و اکثر جنگ‌افزارهای آن تا پایان مأموریت در منطقه عملیاتی باقی ماندند و ضرورت دارد مأموریت‌های واگذاری به این یگان با دقت در جدول زیر مورد توجه قرار گیرد.

جدول ۷۱۵: طرح مصوبه گسترش جنگ‌افزارهای پدافند زمین به هوای گ.پ.ه بابلسر تا سال ۱۳۶۱

مناطق	نام گردان	محل استقرار	موشک هاگ	موشک رایبر	توپ ۳۵م	توپ ۲۳م
منطقه یکم (بابلسر)	گ-۱۱	منطقه تهران	۴آ	-	-	۱۶ق
		پ یکم شکاری مهرآباد	-	-	۱۶ع	۱۶ق
	گ-۱۲	ایستگاه رادار کرج	-	-	-	۸ق
		پست ارتباطی کهریزک	-	-	-	۸ق
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار و فرودگاه مقدم مشهد	-	-	-	۱۶ق
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار شهرآباد	-	-	-	۸ق
	آتشبار مستقل	ایستگاه رادار بابلسر	-	-	-	۸ق

جدول ۷۱۶: گسترش و جابجایی‌های جنگ‌افزارهای پدافند هوایی ارتفاع کم گ.پ.ه بابلسر

در ۸ سال دفاع مقدس

تاریخ	نوع جنگ‌افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۳۵۹/۰۲/۰۸	توپ ۲۳م	۸ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	فرودگاه سقز
۱۳۵۹/۰۷/-	توپ ۲۳م	۸ قبضه	فرودگاه سقز	رادار و گروه بابلسر
۱۳۵۹/۰۵/۱۳	توپ ۲۳م	۲ قبضه	فرودگاه بابلسر	نیروگاه نکا
۱۳۶۴/۰۱/۰۱	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	گ.پ.ه بابلسر
-	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	سد سفید رود (منجیل)
۱۳۶۴/۰۹/۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	ایستگاه رادار بابلسر	NGL100 (فلور)
۱۳۶۴/۰۹/۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	سد سفیدرود (منجیل)	بهره‌برداری پازنان
۱۳۶۴/۰۹/۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	نیروگاه نکا	پازنان ۱
۱۳۶۴/۰۹/۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رگ سفید
۱۳۶۴/۱۰/۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	اهواز
۱۳۶۵/۰۱/۲۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	پازنان ۱ جمعی بابلسر	NGL-1000
۱۳۶۵/۰۹/۲۶	توپ ۲۳م	۳	آکبند ف لوج هوایی	نیروگاه نکا
۱۳۶۵/۰۹/۲۶	توپ ۲۳م	۲	آکبند ف لوج هوایی	سویچ یارد سد سفید رود
۱۳۶۵/۱۲/۲۶	توپ ۲۳م	۲ قبضه	هاگ کوثر ۸	فلور NGL1000
۱۳۶۵/۱۲/۲۳	توپ ۲۳م	۱ قبضه	بروجرد	نیروگاه نکا
۱۳۶۵/۱۲/۲۷	توپ ۲۳م	۴ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	شهر بروجرد
۱۳۶۶/۰۱/۱۴	توپ ۲۳م	۴ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	رودبار
۱۳۶۶/۰۱/۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	پل ورسک
۱۳۶۶/۰۱/۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بومهن (نزاچا)	سد منجیل
۱۳۶۶/۰۱/۱۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	بومهن (نزاچا)	نیروگاه لوشان
۱۳۶۶/۰۳/۱۰	توپ ۲۳م	۹ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۱۳۶۶/۰۵/۰۴	توپ ۲۳م	۱۱ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۱۳۶۶/۰۵/۰۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
۱۳۶۶/۰۵/۰۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبار گنجه
۱۳۶۶/۰۵/۰۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه لوشان (شهید بهشتی)
۱۳۶۶/۰۵/۰۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۲۰۰۰ تنی لوشان

تاریخ	نوع جنگ افزار	تعداد	محل جمع‌آوری	محل گسترش
۱۳۶۶/۰۵/۰۴	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۳۰۰تنی لوشان
۱۳۶۶/۰۶/۱۰	توپ ۲۳م	۶ قبضه	NGL-1000	گ.پ.ه بابلسر
۱۳۶۶/۰۸/۱۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	تلمبه‌خانه ابهر
۱۳۶۶/۰۹/۰۴	توپ ۲۳م	۱۹ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۱۳۶۷/۰۲/۱۰	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	نیروگاه نکا
۱۳۶۷/۰۲/۲۰	توپ ۲۳م	۲ قبضه	آکبند ف لوج هوایی	نیروگاه نکا
۱۳۶۷/۰۳/۰۸	توپ ۲۳م	۳ قبضه	گ.پ.ه شیراز	گ.پ.ه بابلسر
۱۳۶۷/۰۴/۱۲	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
۱۳۶۷/۰۴/۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
۱۳۶۷/۰۴/۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبارگنجه
۱۳۶۷/۰۴/۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	تلمبه‌خانه ابهر
۱۳۶۷/۰۴/۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۲۰۰۰تنی لوشان
۱۳۶۷/۰۴/۱۲	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۳۰۰تنی لوشان
۱۳۶۷/۰۴/۱۲	موشک سه‌سند	۸ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
آخرین گسترش جنگ افزارهای گ.پ.ه بابلسر در ۱۳۶۷/۰۸/۱۲	توپ ۲۳م	۲۴ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	نیروگاه نکا
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	پل ورسک
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	رودبارگنجه
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	تلمبه‌خانه ابهر
	توپ ۳۵م	۷ عراده	گ.پ.ه تهران	نیروگاه نکا
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۲۰۰۰تنی لوشان
	توپ ۲۳م	۲ قبضه	گ.پ.ه بابلسر	کارخانه ۳۰۰تنی لوشان
	موشک سه‌سند ۳	۸ قبضه	گ.پ.ه اصفهان	نیروگاه نکا